דבר

אם החזון שוחט ל"צדק חברתי", היינו צריכים לקבל חבילת צעצועים שווה לחלומין. לוי מורב. (עמ' 9)

שלישה תורמים יהודים בחרו להשקיע מהונם בחינוך יהודי. כך באו האלפים מאמריקה. (עמ' 11)

פסטיבל עכו מבקש לחזור להיות פסטיבל לתיאטרון אחר. אביבה זלצמן. (עמ' 12)

ספורט	6
כלכלה	8–7
עכשיו	13–11
חדשות חוץ	15–14
כל דבר	16

דבר יום חמישי י"א באלול תשנ"ד 18.8.94 גליון 21332 · 16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

ברק דן בוושינגטון על הסדרי ביטחון אפשריים עם סוריה

בפגישה עם עמיתו האמריקאי הדגיש הרמטכ"ל את הקשיים הכרוכים בהשגת ההסדרים; מובארק: אסד הסכים לארח בדמשק משלחת מנהיגים יהודים מארה"ב

מאת דרורה פרל, וושינגטון

הרמטכ"ל אהוד ברק דן אתמול עם ראשי הממשל הבטחוני בארה"ב בבעיות ובהשלכות הצפויות של הסדר שלום עם סוריה.

אחרי פגישה עם רמטכ"ל צבא ארה"ב, גנרל ג'ון שאליקאשווילי, אמר ברק: "שוחחנו על המשמעויות הבטחוניות של הסדרים אפשריים ועל הבעיות הבטחוניות שזה מעורר, וסקרנו לא את פרטי הפתרון, אלא את סוגי התהליכים והנושאים שניכנס בהם לדיונים כאשר נגיע לדיונים על סידורי הביטחון".

בתשובה לשאלה, האם גם נושאי מודיעין עלו בשיחה, השיב ברק כי אינו רוצה להיכנס לפרטים, אך הוסיף: "מדובר במערכת של הצבא האמריקאי ומערכת הביטחון שמגבים אותנו משך הרבה שנים, חשוב מאוד שהם יבינו את הדקויות של בעיות הביטחון שעשויות להיווצר כתוצאה מהסדרים עם הסורים".

הרמטכ"ל הדגיש כי "יש בעיות קשות מאוד עם כל הסדר בטחוני, בעיקר הסדר בטחוני עם מדינה שהיו לנו אתה יותר ממלחמה אחת, הסדרי ביטחון חייבים לוודא שלא תהיה אפשרות מתקפת פתע. זה דבר סבוך מאוד ואנחנו נותנים עליו את הדעת".

ברק אמר כי לא נדונה שאלת הצבת כוחות אמריקאים ברמת הגולן. לדבריו, "לא נמצאת בקשה כזאת שלנו, ולא נכנסנו לרמה כזאת של פרטים".

לפני פגישתו עם שר ההגנה האמריקאי, ויליאם פרי, אמר הרמטכ"ל כי ידון גם עימו בנושאים אלה. המשך הסיוע הבטחוני האמריקאי לישראל, "הסיוע הקיים ומה שישתמע, או יתחייב מהאפשרות של התקדמות בתהליכים המדיניים".

הרמטכ"ל נפגש אתמול גם עם היועץ לביטחון לאומי, אנתוני לייק, ואכל ארוחת צהריים פרטית עם הרמטכ"ל לשעבר קולין פאוול.

בכל השיחות, מסר ברק, הוא העלה כנושא מרכזי את "האיום שנראה לנו העיקרי על הסדר העולמי – האיום של הטרור הפונדמנטליסטי האסלאמי, החותר ליכולת בלתי־קונבנציונלית בכלל והגרעינית בפרט".

ברק הוזמן על ידי הרמטכ"ל החדש של צבא ארה"ב, הגנרל שאליקאשווילי, והביקור התנהל כ"ביקור עבודה" ולא ביקור רשמי. לכן גם נראה ברק לבוש בבגדים אזרחיים במהלך ביקורו בוושינגטון.

שאליקאשווילי אירח גם את שגריר

(המשך בעמוד 2)

השר עוזי ברעם עם עמיתו הירדני, אתמול בים המלח (צילום: שטיין/הדרי)

החשמל מתייקר ב־4.2 אחוזים

(עתים). – שר האוצר אברהם שוחט ושר האנרגיה משה שחל חתמו אתמול על צו להעלאת תעריפי החשמל לצרכנים.

העלאת התעריפים היא בשיעור של 4.2 אחוזים.

העלאת המחירים נובעת מהתייקרות התשומות לייצור חשמל בשיעור העולה על 3.5 אחוזים. עיקר ההתייקרות נובעת מעליית המדד ומהתייקרות מחירי הדלק.

עידכון תעריפי החשמל הינו אוטומטי, ומתבצע על פי נוסחת תעריף שנקבעה על ידי ועדת פוגל. על פי הנוסחה מתחייב עידכון התעריפים כל שישה חודשים או כל פעם שיש צורך בשינוי של 3.5 אחוזים בתעריף.

העלאת תעריפי החשמל הקודמת בוצעה במאי.

הדס גייפמן מוסרת: שיא־קיץ חדש בביקוש לחשמל נרשם אתמול בצהריים – 4,780 מגאווט. שיא זה גבוה מהשיא שנרשם יום קודם לכן – 4,600 מגאווט.

ועוד שיא. חברת החשמל מכרה ביום ג' כמות שיא של חשמל ליממה.

כן אמר, כי למרות הביקוש חסר התקדים, לא היו כמעט תקלות משמעותיות במערכת אספקת החשמל ברחבי הארץ.

פרס וערפאת ייפגשו מחר בעזה

מאת מוטי בסוק

שר החוץ, שמעון פרס, יפגש מחר בעזה עם ראש הרשות הפלסטינית, יאסר ערפאת. בפגישה ישתתף גם שר החוץ של נורווגיה, ביורן תור גודאל.

יהיה זה הביקור הראשון של פרס בתחומי הרשות הפלסטינית מאז קיבלו הפלסטינים את השליטה על עזה ויריחו.

שר החוץ הנורווגי יגיע לישראל היום. מתלווים אליו סגנו אנגלאנד, סגן השר לסיוע חוץ מאטיסאן, ובכירים במשרד החוץ הנורווגי. האורח יפגש בארץ עם ראש הממשלה יצחק רבין, ועם שר החוץ פרס.

הביקור בא לציין מלאת שנה לחתימת "הסכם העקרונות" בין ישראל והפלסטינים, הסכם בו מילאו נורווגיה ושר החוץ המנוח שלה, יוהאן יורגן הולסט, תפקיד מפתח.

לישראל ולנורווגיה קשרים הדוקים וטובים במישור הבילטרלי והמולטילטרלי, לרבות קשרים אישיים קרובים בין ראשי הממשל בשתי המדינות.

רבת עמון (עיר). – נציגי ירדן ואש"ף ייפגשו ביום א' כדי לדון בסתירות ביניהם עקב ההסכם בין ישראל וירדן. כך מסר אתמול דובר ירדני.

מקור פלסטיני אמר, כי יתכן שבעקבות שיחות אלה תתקיים פגישה בין מנהיג אש"ף יאסר ערפאת ובין המלך חוסיין.

בכיר פלסטיני מזהיר:

"מהומות יפרצו בעזה אם המצב הכלכלי לא ישתפר"

(עי"א-אף-פי). – בכיר ברשות הפלסטינית, שצוטט אתמול בעיתון הירושלמי "אל־קודס", אמר כי אם לא יחול שינוי במצב הכלכלי ברצועת עזה, עלולות לפרוץ שם מהומות.

ג'מיל האראורה, מנהל במחלקת ההשקעות של הרשות, אמר כי אם לא יובטח הלחם לתושבים, ישרור תוהו ובוהו ברצועה. אחוז האבטלה בעזה, על פי ארגון העבודה הלאומי, מגיע ל־41 אחוז. האראורה ייחס את המצב הכלכלי הקשה בעזה למחסור בהשקעות ולעיכוב בהוצאה לפועל של פרויקטים לפיתוח.

העמקה ביחסי ישראל מצרים בתחומי תרבות וחינוך

400 משקיפים מ־7 מדינות יוצבו בגדה; "המעבר הבטוח" יופעל פעמיים בשבוע

כך סוכם בוועדת הקישור העליונה באלכסנדריה; 40 מיליון ד' יועברו לרשות הפלסטינית שתפקח על פתיחת שנת הלימודים ב־1.9

מאת מוטי בסוק

ישראל והפלסטינים הסכימו אתמול, בשיחות ועדת הקישור העליונה באלכסנדריה, להצבתם הזמנית של 400 משקיפים, משבע מדינות מערביות, בגדה המערבית. המעבר הבטוח, בין עזה ויריחו, יופעל רק פעמים בשבוע, בליווי של משטרת ישראל. בפגישה בין נשיא מצרים חוסני מובארק, ושר החוץ שמעון פרס באלכסנדריה, לפני הפגישה של ועדת הקישור, סוכם על שורה של מהלכים הדדיים במטרה לשפר בצורה משמעותית את יחסי מצרים וישראל.

שר החוץ המצרי עמרו מוסא, אירח את משלחות ישראל והפלסטינים לשיחות ועדת הקישור העליונה לארוחת צהרים במלון ראסאה אלכסנדריה. ועדת הקישור קיימה שתי ישיבות, הראשונה נמשכה שעתיים וחצי. בסיומה יצאו שתי המשלחות להתייעצויות עם ראשיהן, ישראל עם רבין והפלסטינים עם ערפאת.

הפגישה השניה התחילה אמש לאחר השעה 20:00 ונמשכה בשעת כתיבת דברים אלה. בראש המשלחת הפלסטינית עמד ד"ר נביל שעת, והשתתפו בה סאיב עריקאת, חסאן עספור, ג'מיל טריפי, עבדול ראזק יחיא ונביל קסיס. נראה כי נושא העברת הסמכויות המוקדמת לפלסטינים קרוב לסיכום, להוציא את נושא גבית המיסים. סוכם לעשות מאמץ ולסגור את שאלת העברת הסמכויות בתחומי החינוך התרבות, רווחה חברתית, תיירות והבריאות, כולל הניסוח המשפטי של ההסכם, כבר בתחילת השבוע הבא, בשיחות שיתחדשו ביום שני הקרוב בקהיר, בין משלחת ישראל בראשות אלוף דני רוטשילד והמשלחת הפלסטינית בראשות ד"ר נביל שעת.

נראה כי ישראל והפלסטינים הגיעו להבנה עם המדינות התורמות ואלו יעבירו מימון ביניים של כ־30־40 מיליון דולר לרשות הפלסטינית, במקום 50 המיליון עליהם דובר בתחילת השבוע, כדי שלפלסטינים יהיה כסף להפעלת הסמכויות האזרחיות שהם יקבלו לידיהם מישראל, לפחות בחצי השנה הקרובה. בכל מקרה, הפלסטינים יקבלו לידיהם את נושא החינוך בגדה בקרוב מאוד, כדי לזכות למדינות התורמות, כדי ששנת הלימודים הקרובה בגדה, הנפתחת ב־1.9.94, תהיה בניהול ובפיקוח פלסטיני מלא. אם התורמות ישהו את העברת הכספים, תמשיך ישראל לממן את מערכת החינוך הפלסטיני, למרות הניהול הפלסטיני.

ועדת הקישור העליונה סיכמה גם כי במעבר הבטוח יריחו־עזה, הפלסטינים לא ישאו נשק, גם לא השוטרים הפלסטינים. התנועה במעבר תתקיים פעמיים בשבוע בלבד, בליווי משטרה ישראלי. פלסטינים הרשאים לצאת לישראל, כולל עובדים, יהיו רשאים לנוע בכבישיה באופן חופשי, כנוהג כיום.

נפתרה בעיית קציני הקישור הפלסטינים, עליה התווכחו ישראל והפלסטינים לאורך חודשים. ישראל הסכימה כי קציני קישור פלסטינים יוכלו לתפוס את מקומם במעבר רפיח ובגשר אלנבי החל מהיום. סוכם כי ישראל תעשה כל מאמץ כדי לצמצם את זמן המעבר של פלסטינים במעבר רפיח ובגשר אלנבי, וכי שר התחבורה ישראל קיסר יצא היום לרפיח כדי לבדוק ולזרז את הטיפול בנושא. ישראל תשחרר בקרוב 250 אסירים פלסטיניים.

ביחס לנוכחות המשקיפים הזרים בגדה, עליה הוסכם עוד ב"הסכם העקרונות", נקבע כי 400 משקיפים, כולם אזרחים, מאוסטרליה, קנדה, נורווגיה, תורכיה, פינלנד, ושתי מדינות מהאיחוד האירופי, בערי הגדה. שני הצדדים יזמינו אותם לבוא. המימון יהיה של המדינות שישלחו את המשקיפים. פריסת המשקיפים בשטח ומועד בואם יקבעו על ידי ישראל והפלסטינים. הם לא ישאו נשק. כן סוכם כי ועדת הקישור העליונה תתכנס אחת לחודש, לבקשת אחד הצדדים, אולם לא פחות מאחת לחודשיים.

מסמך בחירות

הפלסטינים הגישו לישראל מסמך עבודה בנושא הבחירות למועצת האוטונומיה. מהמסמך עולה כי הפלסטינים מעוניינים לקיים את הבחירות לא יאוחר מה־15.12.94. מדובר בבחירות כלליות, שיערכו בתשעה מחוזות, ביניהם מחוז ירושלים. במועצה אמורים לשבת 100 נבחרים. היא תיבחר את מי שיעמוד בראש הרשות הפלסטינית ואת שרי הרשות. ישראל הבטיחה לעיין במסמך ולמסור את תשובתה בהקדם.

בשעת כתיבת הידיעה עסקו שני הצדדים בניסוח הודעה משותפת המגנה את הטרור ומציגה מחדש את המחויבות של ישראל והפלסטינים להדברת הטרור.

שר החוץ, שמעון פרס, והמשלחת הישראלית לאלכסנדריה, פתחו את ביקורם במצרים, אתמול בשעות לפני הצהרים, בפגישה עם הנשיא חוסני מובארק, בארמון ראסטין, המשקיף לים. הפגישה נערכה במרפסת המפוארת של הארמון, בחום מעיק. לפני שלושה ימים, בדיוק באותה מרפסת, אירח מובארק את שר החוץ הסורי פארוק אלשארע. בצד המצרי השתתף בפגישה גם שר החוץ עמרו מוסא, ובצד הישראלי השתתפו בנוסף לפרס גם השר לאיכות הסביבה יוסי שריד, סגן שר הביטחון מרדכי גור, האלופים דני רוטשילד ועוזי דיין, השגריר בקהיר דוד סולטן, היועץ המשפטי של משרד החוץ יואל זינגר, מנכ"ל משרד החוץ אורי סביר, ראש לשכת שר החוץ אבי גיל, סמנכ"ל כלכלה במשרד החוץ עודד ערן, ויועצת התקשורת של שר החוץ בהירה ברדוגו.

פרס דיווח

הפגישה, לדברי אנשי משרד החוץ, היתה טובה. היא נמשכה שעתיים, שעה למעלה מהמתוכנן. פרס דיווח בפגישה על התקדמות בשיחות השלום בין ישראל לירדן ולפלסטינים. פרס הדגיש כי אם

(המשך בעמוד 2)

חוק הגנת חסכונות הציבור מונע הטלת מס על אגרות חוב קיימות

כך מאשרים באוצר; הבורסה תיפתח ביום א' במסחר ללא הגבלת שער; רגיעה בשוקי ניירות הערך בעולם ובמסחר במניות הישראליות

מאת אמנון אמד, איתן יעקבסון וביל בספי

משרד האוצר עלול להיתקל בקשיים רציניים בדרך למימוש כוונתו להטיל מס רווחי הון על אגרות החוב הנסחרות כיום בבורסה. "חוק ההגנה על השקעות הציבור בישראל בנכסים פיננסיים", שהתקבל בכנסת ערב הבחירות, ב־1984, במטרה להגביר את אמון הציבור במכשירי ההשקעה, מונע למעשה הטלת מס כלשהו על אגרות חוב קיימות.

גם ועדת המשנה למיסוי שוק ההון, בראשות נציב מס הכנסה לשעבר משה גביש, שהציעה בשנה שעברה להטיל מס על הבורסה, מנתה את הסוגיה והגיעה למסקנה הבאה: "אגרות חוב הנסחרות בבורסה מוגנות מהכוונה להטיל מס על רווחי ההון הנובע בעת מכירתן... החלת השינויים יכול שתהא רק על אג"ח שיונפקו לאחר תחולת ההוראות המוצעות, אך לא לפני כן".

החוק עצמו מנוסח בלקוניות רבה. אגרות חוב סחירות נמנות בו במסגרת הנכסים המוגנים, שלגביהם "הממשלה לא תפקיע השקעות ציבור שנוצרו לפני תחולתו של חוק זה ולא תשנה לרעה את התנאים שנקבעו להן לפני תחילתו".

הרווח הריאלי הצפוי מאגרות החוב נמוך אמנם במידה רבה מהרווח הגלום במניות, אולם היקפי אגרות החוב הנסחרות בבורסה גדול מאוד ונאמד במאות מיליוני ש"ח.

במשרד האוצר אישרו אתמול כי קיימת בעיה בפרשנות לחוק בעניין הכוונה להטיל מס על אגרות חוב.

ללא הגבלת שער

הבורסה לניירות ערך תאפשר ביום ראשון 21 באוגוסט מסחר במניות ללא הגבלת שער, בכדי למנוע מצב של מוכרים בלבד בניירות ערך רבים, אשר עלול ליצור פאניקה ולהחריף את הירידות בימי המסחר הבאים. החלטת הבורסה נועדה לאפשר למי שרוצה למכור את אחזקותיו בכל מחיר לעשות זאת.

ביום מסחר רגיל תנודת השער המותרת במסחר במניות הוא 10 אחוזים. ללקוחות שמעוניינים בכך יש אפשרות לתת הוראות קנייה או מכירה בהגבלת שער, בכדי למנוע מצב שבו המשקיעים ימכרו ניירות ערך במחיר נמוך מדי לטעמם, או יקנו ניירות ערך במחיר גבוה מדי לטעמם.

במניות הישראליות הנסחרות בניו יורק נרשמה אמש מגמה של עליות שערים. משקיעים אמריקאים רוכשים לפי שעה מניות ישראליות (בעיקר כבדות) ברמת המחירים הנוכחית.

משקיעים פרטיים מנהלי תיקים ומשקיעים מוסדיים מתחילים להיערך לקראת המסחר שעשוי להתחדש בראשית השבוע הבא.

יש משקיעים שמתכוננים למכור מניות בתגובה להחלטת המיסוי ויש משקיעים אחרים שנערכים לקניית מניות במחירים נוחים לטעמם.

רגיעה בעולם

שוקי ניירות הערך בעולם התאפיינו ברגיעה בפעילות העיסקית. מחזור העסקים היה נמוך משום שכולם ממתינים להחלטת הבונדסבנק – הבנק המרכזי של גרמניה – אשר מתכנס היום לדיון במדיניות הכלכלית של גרמניה.

השווקים בהמתנה משום שמעריכים שהבנק המרכזי הגרמני אולי יוריד את שערי הריבית אחרי שהבנק המרכזי של ארה"ב החליט לא לשנות את שערי הריבית הדולריים. באירופה מעריכים שהבנק המרכזי הגרמני יתעלם מכך שהאינפלציה העלה את הריביות ויחליט לרכך את המדיניות המוניטרית הגרמנית בכדי לעודד את הפעילות הכלכלית בגרמניה. המשקיעים לא בטוחים לגבי החלטת הבנק המרכזי הגרמני, ולכן יש חוסר יציבות ומגמה של המתנה.

בשוקי ניירות הערך שרר שקט במערב אירופה ובצפון אמריקה. בשעות הצהריים של המסחר הניו־יורקי מדד הדאו־ג'ונס היה יציב, 3,783.60, בירידה חצי יומית של 0.97 נקודות.

המניות הישראליות בניו־יורק במצב טוב יחסית. בשעות הצהריים של המסחר עמד המדד על 107.46 נקודות, עלייה חצי יומית של 2.90 נקודות. למעשה אין סיבה לירידת שערי המניות, משום החלטת הממשלה להטיל מס של 10 אחוז על רווחי הון. ברוב הבורסות בעולם יש מיסוי על רווחי הון הרווחים מניירות ערך הם חלק מהכנסות הנישומים. בסוף השנה רווחי ההון הם חלק מהשומה הכללית.

צה"ל מאשים את האוצר במלחמת תעמולה נגד הגדלת תקציב הביטחון

מאת און לוי

בצה"ל טוענים כי משרד האוצר מנהל מלחמת תעמולה נגד תקציב הביטחון לשנה הבאה. צה"ל דורש גידול של 700 מיליון ש"ח בתקציב מערכת הביטחון בשנה הבאה, ומסביר גידול משמעותי זה בגידול בהוצאות השוטפות, ובגידול בעלות הביטחון השוטף.

בצה"ל אומרים כי יש פגיעה של ממש במלאים במחסני החירום, דבר הנוגע במוכנות הצבא למלחמה עתידית. כמו כן נאלץ צה"ל בשנים האחרונות לפגוע ברמת האימונים ובכמותם ליחידות הסדירות וליחידות המילואים, וכי הצבא אינו מתאמן מספיק.

גורמים בכירים במערכת הביטחון אמרו: "אנחנו חשים שעברנו את גבול הסביר. כמות סדר הכוחות עשויה להגיע מבחינתנו לקווים שמפרים את האיזון. הסד"כ (סדר כוחות) שלנו נמצא בירידה תמידית ואת לעומת עליה בסד"כ של צבאות ערב. אם לא יהיה גידול בתקציב הביטחון תהיה פגיעה באימונים ופערים במלאים. הסד"כ של חיל האוויר וחיל הים נמצא כבר היום בכמות המתקרבת לזו שהיתה לצה"ל ערב מלחמת יום כיפור".

עוד מסבירים בצה"ל כי העלויות השוטפות של הצבא גדלו ובמשרד האוצר אין מוכנים להכיר בכך. לדוגמא המשכורות של אנשי צבא הקבע דרום לבנון בשנה האחרונה הגיעו לכ־50 מיליון ש"ח.

בצה"ל טוענים עוד כי בשנים האחרונות קיימת בריחת מוחות של קצינים אקדמאים בתחום הטכני. תהליך זה משפיע במיוחד על חיל האוויר, חיל הים, אגף המודיעין ומערך המחשבים של צה"ל.

ברעם ואל־עדוואן סיכמו לחוף ים המלח:

ישראל וירדן ישווקו במשותף חבילות תיור לאמריקאים; התקדמות איטית בעניין הגבול

מאת אלי ברנר ואמיר רוזנבליט

שר התיירות עוזי ברעם ועמיתו הירדני ד"ר מוחמד אל־עדוואן, סיכמו ביניהם על שיווק חבילות תיירות משותפות לישראל, ירדן וארה"ב שבהן ייכללו עמאן, פטרה, עקבה, אילת, ירושלים, טבריה ובית לחם.

שני השרים הדגישו בתום הפגישה ביניהם, לאחר שיחה עם כ־70 סוכני נסיעות ישראלים, כי יתמקדו בניסיון ליצור מכבים למכירת חבילות תיור משותפות לישראל ולירדן. השניים החליטו אתמול על הקמת ועדת תיירות משותפת שתגבש דרכים לשווק את ישראל ואת ירדן כחבילת תיירות אחת לתיירים מן העולם.

שני השרים נפגשו אתמול במלון "מוריה" בים המלח. זה היה הביקור הראשון של השר הירדני על אדמת ישראל. הפגישה ארכה כשעה, ולדברי השר הירדני היא "ההישג העיקרי של המפגש". השרים נכחו בהצגה שערכו מומחי תיירות ירדניים לקבוצת סוכני נסיעות ישראלים לתיירות נכנסת. נקבע כי הצגה דומה יערכו הישראלים בפני סוכני תיירות נכנסת ירדניים.

השר ברעם אמר כי הוא רואה ביעדים התיירותיים שבחבילות עליון והסכם שילוב של ביקור במקומות קדושים ותיירות נופש, אשר יימצא להם ביקוש רב בארה"ב. שני השרים הסכימו ביניהם על תוכנית שיווק משותפת לשתי המדינות באסתא, ידי התיירות של סוכני נסיעות אמריקאים, שייערך בנובמבר בליסבון.

השר ברעם הציע לשר הירדני להתחיל גם בשיווק חבילות תיירות משותפות לאירופה, אולם ד"ר אל עדוואן השיב כי הוא מעדיף שהדבר ייעשה בשלב השני, לאחר שתיבדק הצלחת הניסיון המשותף הראשון בארה"ב.

ברעם מסר במפגש כי הוא כבר הורה לנציג משרד התיירות בארה"ב ליצור קשר עם עמיתו הירדני כדי להתחיל בתכנון מבצע השיווק בארה"ב. סוכם כי ההתמקדות הראשונה תהיה על ציבור הצליינים הנוצרים ועל הפלחים הערבים והיהודיים של השוק האמריקאי.

שני הצדדים יציגו במשותף את ירדן וישראל כיעד משותף. חומר הפרסום יכלול תיקיות שלך עבור סוכני נסיעות, עלון קידום כללי של היעד ופוסטר המדגיש את המלה "שלום".

לאחר המפגש יצאו שני שרי התיירות לסיור באיזור המלון של המלח ושוחחו עם נופשים ישראלים. קבוצת נשים שהיו בתוך התלהבו ממפגש השרים ופצחו בריקודים סביבם, כשהן מוחאות כפיים ומשמיעות קריאות בערבית.

השרים סיכמו עקרונית על מפגש נוסף בסוף החודש, במסגרתו יבקר ברעם בראש משלחת ישראלית באתרי תיירות בירדן. חשוב להדגיש כי ישראלים שאין ברשותם דרכון זר לא יוכלו לבקר בירדן.

מנכ"ל משרד התיירות, אלי גונן, אמר אתמול כי שיתוף פעולה ישראלי־ירדני יועיל לשתי המדינות להגדיל את מספר התיירים שמבקרים בהם. "יש הרבה חופים ומקומות נופש בעולם, אבל שילוב של פירמידות, פטרה, עמאן, ירושלים ונצרת, הוא ייחודי".

גם הד"ר רדואן מוסלח, מנכ"ל משרד התיירות הירדני, סבור כי עידן השלום יביא ברכה לענף התיירות. הד"ר מוסלח הוא דור שני לשיחות עם ישראל. גם אביו קיים בשנות החמישים שיחות עם ישראל. "אני מקווה שזה סוף הדרך עבורנו. איני רוצה שגם הדור השלישי ימשיך במשא ומתן עם ישראל. אני מקווה שנסיים אותו עתה ונגיע לשלום צודק ובר קיימא בין שתי המדינות", אמר.

סימון הגבול

אתמול הציגה משלחת ישראל את עמדתה בנושא קו הגבול עם ירדן. בניגוד לתאוצה המשמעותית שחלה בנושא התיירות, נראה כי כאן ההתקדמות תהיה איטית הרבה יותר.

"איני רוצה לרדת לפרטים. רק אציין כי עדיין קיימים חילוקי דיעות גדולים בין העמדות של שני הצדדים", אמר דובר המשלחת הירדנית, מרואן מועשר. משה קחנובסקי, סמנכ"ל משרד הביטחון, העומד בראש המשלחת הישראלית לנושא הגבולות מעריך, כי הדיונים יימשכו עוד שבועות רבים.

מטען חבלה נתגלה במוזיאון מרכז ויזנטל בלוס אנג'לס

לוס אנג'לס (עיר). – הבלשי משטרת לוס אנג'לס פירקו ביום שלישי מטען חבלה שהוטמן ליד אחד המוצגים במוזיאון שבמרכז שמעון ויזנטל בעיר.

הרובע בו נמצא המוזיאון נסגר, ותושביו פונו, לאחר שלמשטרת לוס אנג'לס הגיעה הודעה על חפץ חשוד ליד המרכז.

ממשטרת לוס אנג'לס נמסר, כי המטען פוצץ במקום מבלי שיגרום כל נזק.

קצין בשירות בתי הסוהר רצח את חברתו וניסה להתאבד בירייה בראשו

מאת אמיר רוזנבליט

קצין בשירות בתי הסוהר, כלאי פנחס אבוקסיס (33), ירה אתמול למוות בחברתו, מזל זאנדהוטה, במרכז ספיר שבערבה, ואחר־כך ניסה להתאבד בירייה בראשו. הוא הועבר במצב קשה לבית החולים סורוקה בבאר־שבע.

כלאי אבוקסיס משרת בשירות בתי הסוהר זה שבע שנים כקצין משמרת בכלא באר־שבע. לפני כשנה התגרש מאשתו, והיא עברה עם ילדיהם ליישוב מעלה אדומים. מאז גירושיו התגורר אבוקסיס במרכז ספיר שבערבה ביחד עם חברתו, מזל זאנדהוטה, אף היא גרושה ואם לשני ילדים.

אתמול סמוך לשעה 16:00 התפתחה מריבה קשה בין אבוקסיס ואנה. מזל לקחה איתה את שני ילדיה ונמלטה לבית השכנים, יורם ותנה איטח, וביקשה מהם מקלט. אבוקסיס רדף אחריה לדירת השכנים וביקש לדבר עימה, אך היא לא הסכימה, ואז שלף את אקדחו וירה בה שלושה כדורים שגרמו למותה. אחר־כך כיוון את האקדח לראשו וירה ירייה אחת. הוא נפל מתבוסס בדמו והועבר במצב קשה לבית החולים סורוקה בבאר־שבע.

מעדויות השכנים עולה, כי אבוקסיס איים על הנרצחת זמן רב כי ירצח אותה ואת הוריה אם תסיים את מערכת היחסים ביניהם. לפני כשבוע היא טופלה בבית החולים סורוקה לאחר שנדקרה בעורפה, אבל חששה להתלונן במשטרה.

בשירות בתי הסוהר נמסר אתמול, כי חוות הדעת המקצועיות על אבוקסיס היו טובות. הממונים עליו ידעו כי היו לו בעיות אישיות, אולם הם לא העלו בדעתם שהמצב חמור עד כדי ביצוע מעשה נואש כמו זה שאירע אתמול.

נודע, כי גרושתו של אבוקסיס התלוננה בעבר על גילויי אלימות מצדו כלפיה.

משטרת מרחב הנגב חוקרת את נסיבות האירוע.

בראיון לרדיו מונטה קרלו

חוסיין: אבוא לירושלים, אך לא כה מהר; המגעים עם אסד יתחדשו בקרוב

מאת דן אבידן

המלך חוסיין אמר אתמול כי הוא דבק בכוונתו לבקר בירושלים ולהתפלל במסגדים על הר־הבית, אולם הרגיש כי ביקור זה לא ייצא לפועל כה מהר, כפי שכמה אנשים מתארים לעצמם.

בראיון לרדיו מונטה קרלו אמר המלך: "עוסקים לדבר על נושא הביקור שלי במקומות הקדושים לאסלאם במזרח ירושלים. מטבע הדברים, אני מייחל לערוך ביקור כזה בזמן הקרוב, כמוסלמי, האשמי, ירדני וערבי. אך הביקור לא ייצא לפועל כה מהר, כפי שכמה אנשים מתארים לעצמם". חוסיין אמר כי לראשונה מאז פרוץ הסכסוך הישראלי־ערבי הוא מרגיש כי אנו עומדים על־סף עידן חדש של יחסי שלום. הוא הביע סיפוק מההתקדמות לקראת שלום ואמר כי הדבר גורם לו "אושר, שלווה ומצפון נקי" מכיוון שעמי האזור, ובראשם העם הירדני, יוכלו סוף סוף להנות מעידן של שלום וחיי רווחה.

חוסיין הביע שביעות רצון מההתקדמות המו"מ בין ישראל לירדן. הוא אמר כי שני הצדדים מנהלים את השיחות בכל הנושאים ברוח טובה ומתוך רצון להתקדם מהר לקראת חתימה על חוזה שלום. אולם המלך לא היה מוכן להתחייב למועד החתימה על חוזה זה. הוא ציין כי עדיין קיימות בעיות במו"מ שיקח זמן למצוא להן פתרון, כמו בעית הגבול ובעית המים. הוא גם חזר על מחויבותו, לפחות באופן דקלרטיבי, לחתימת הסדר שלום כולל בין ישראל לכל הצדדים הערביים המעורבים במו"מ.

חוסיין העריך, כי בתוך זמן קצר יתחדשו המגעים המדיניים בינו לבין הנשיא אסד. הוא הביע תקווה שבמגעים אלה הוא ידון עם הנשיא אסד בכל הנושאים בגילוי לב, בצורה שתשרת את האינטרסים של שניהם. חוסיין ציין את הכרותו רבת השנים עם אסד ואת העובדה כי גם בעבר כשהייתה מחלוקת ביניהם, ואסד החרימו, חודשו בסופו של דבר המגעים ביניהם. "אנו שוקדים על קיום מערכת הקשרים המיוחדת, ארוכת־הימים, עם סוריה. אולם כשם שאנו מכבדים את החלטות הסורים, כך אנו מקווים שהם יכבדו את החלטותינו" - אמר חוסיין.

המלך הירדני גם חזר על רצונו לכונן יחסי אינטגרציה כלכלית בין ירדן לסוריה. מהלך זה הוחל ביוזמת ירדן, לפני שערוץ השיחות הישראלי־ירדני צבר תנופה, אולם הנשיא אסד הקפיא אותו במחאה על מה שאסד תופס כהפרת התיאום המדיני הערבי מצד המלך חוסיין.

חוסיין העריך כי במרוצת החודשים הקרובים תחול התקדמות בערוץ השיחות בין ישראל לסוריה ובערוץ הישראלי־לבנוני. "בשני ערוצים אלה ישנה מחוייבות של הצדדים להשיג התקדמות, הרצון לכך גם קיים. אני מקווה שהרבה יתממש בהם במרוצת החודשים הקרובים" - אמר חוסיין.

באשר לאופוזיציה בירדן למהלכי השלום העריך חוסיין כי זו אופוזיציה מוגבלת, שלא משקפת את דעת הרוב בירדן. הוא ציין שלמעלה משני שלישים מחברי בית־הנבחרים הירדני הביעו תמיכה במהלכי השלום. חוסיין אמר כי כאשר יסתיים המו"מ והצדדים יגיעו לשלב חתימת הסכם שלום, ולא לפניכן, הוא יביא את טיוטת ההסכם לאישור הפרלמנט. אפשרות אחרת היא, שטיוטת ההסכם תובא לאישור הציבור במשאל־עם, אמר המלך. הוא גם הזכיר כי על פי החוקה הירדנית זכותו כשליט־על לחתום הסכמי שלום ולהכריז על מלחמה.

חוסיין סיפר לראשונה כי מה שעירבן אותו במהלך השלום היה חתימת הסכם השלום הישראלי־מצרי, ומהלכי השלום של אש"ף כלפי ישראל.

המלך הירדני הזמין את ערפאת, בלי לנקוב בשמו, לבקר בירדן, כדי לחדש את ההידברות המדינית בין ירדן לאש"ף, שעלתה על שירטון. "אני מזמין את האחים הפלסטינים לבקר כאן ולדון בכל נושא או בעיה שהם יעלו". אולם חוסיין הדגיש שכרגע אין מה לדבר על תיאום בין ירדן לאש"ף, מכיוון שדבר כזה לא קיים. אם יכון בעתיד תיאום בין שני הצדדים, הוא יברך על־כך.

חוסיין קרא לשליטי סעודיה ומדינות המפרץ הפרסי ליזום צעדי התקרבות לירדן. הוא אמר כי ממשלת ירדן מיצתה כבר את כל ניסיונותיה להתקרב מחדש לסעודיה, וכי הכדור נמצא עתה, למעשה, במגרש של המלך פאהד. אבל על כל צעד של פיוס מצד המלך הסעודי, תגיב ירדן בצעדי פיוס משלה כלפי סעודיה. "אני מקווה שישררו יחסים אידיאליים בין ירדן למדינות המפרץ הפרסי. אין סיבה שהיחסים יהיו עכורים" - אמר המלך הירדני.

חוסיין הביע תקווה כי הסגר הבין־לאומי המוטל על עיראק יוסר בקרוב, ושעיראק תעמוד בתנאים הנתבעים ממנה לשםכך. "עיראק היא מדינה־אחות וחשובה לכולנו בחלק זה של העולם" - אמר חוסיין. הוא סרב להגיב על האירועים באלג'יריה, שם הולך ומחריף המאבק בין השלטון החילוני לאופוזיציה האסלאמית הקיצונית.

חוסיין אישר כי בכוונתו לבקר בסוף החודש בגרמניה וצרפת. הוא מתכוון לפעול במדינות אלה כדי שישמטו את החוב החיצוני של ירדן כלפיהן, עקב יוזמת השלום של ירדן. חוסיין אמר כי בכוונתו לבקר גם במדינות ידידותיות נוספות לירדן, אבל לא נקבעו בינתיים המועדים לביקורים אלה.

לבסוף אמר המלך הירדני כי מצב בריאותו הנוכחי "בסדר גמור".

אמש בטלוויזיה/ דניאל בן־סימון

"תגיד, ידעת או לא ידעת?"

"ערב חדש" – ערוץ 1, "יקר לחרשותי" – ערוץ 2

שתי התוכניות נפתחות באותה שעה. בעוד ש"ערב חדש" נפתח במהדורת חדשות טלגרפית, מעניק הערוץ השני מיקבץ כתבות קצרות לפני תחילת הראיונות. שתי התוכניות לא הפתיעו, הקדישו אתמול את הנושא המרכזי להטלת המס על הבורסה.

דן מרגלית, ב"ערב חדש", שוחח על כך עם נגיד בנק ישראל יעקב פרנקל, ואהרון ברנע, מנחה "יקר לחרשות", הושיב מולו את נציב מס הכנסה דורון לוי, ואת מנהל המכס אריה זייף.

מול נציגי המימסד לא הציבו שני המנחים שום אופוזיציה. מעין דבר השלטון. בכלל, תוכניות המלל האלה הפכו לגן עדן לפוליטיקאים. כאילו שחוץ משרים וחברי כנסת, אין חיים בישראל.

אתמול הבחירה של שני העורכים היתה עניינית. מדובר בשלושה פקידים בכירים, שהרפורמה במסי בורסה נוגעת להם ישירות. הקול האופוזיציוני הבודד היה קולו של סבר פלוצקר מ"ידיעות אחרונות", שחוכמתו הגדולה התמצתה ב"יש בעיות בהחלטות האוצר". שאלו אותו: "איזה בעיות?", והחכם שב והשיב: "יש בעיות לא קטנות".

תופעה אחת חזרה על עצמה בשתי התוכניות. ובכן, מהי השאלה הראשונה ששאל מרגלית את הנגיד? "האם הוכנסת לסוד העניינים? אומרים שלא ידעת". ואהרון ברנע שאל את אורחיו: "האם ידעתם על ההחלטה להטיל מסים על הבורסה? האם שר האוצר התייעץ אתכם?"

מתברר, שזהו הדבר הכי חשוב ברפורמה במסי. אם ידעת, סימן שאתה חשוב. אם לא ידעת, סימן שאתה פראייר. כך היה גם עם שיחות אוסלו, כי זו השיטה. כל שר ופקיד בכיר שהוזמן לאולפני המלל, נשאל אם הוא ידע על הערוץ הסודי, קודם שנשאל על כל דבר אחר. יש משהו ברוטלי וישראלי מאוד בחיטוט סביב "ידעת או לא ידעת?" אם חלילה לא ידעת, אוי שום דבר כבר לא רלוונטי. אתה פשוט לא בעניינים. לך תחפש לך מקצוע אחר.

שר החוץ שמעון פרס בפגישתו אתמול עם נשיא מצרים חוסני מובארק בארמון אל־תין באלכסנדריה. פגישתם ארכה כשעתיים. (צילום: א.פ.)

ראש עירית אילת הזמין את מושל עקבה לפסטיבל הג'ז

מאת שמואל תגר

ראש עיריית אילת, גבי קדוש, שיגר אתמול לפאיז אל־קסוונה, מושל העיר עקבה, הזמנה להשתתף בפסטיבל הג'ז הבין־לאומי הנפתח באילת בסוף החודש.

"בשם תושבי אילת, אני מברך אותך ואת תושבי עקבה, על פתיחות מעבר הגבול החדש בינינו. תקוותי, שבקרוב נוכל גם אנחנו, תושבי שתי הערים, לבקר זה אצל זה. אזמינך להיות אורחי האישי בפסטיבל הג'ז השמיני הנערך כאן".

הפסטיבל נבחר על ידי משרד התיירות לפתוח את אירועי שנת תיירות השלום. בקונצרט הפתיחה יופיע המוסיקאי ולוחם הזכויות ארצ'י שאפ, בנוכחות שר התיירות עוזי ברעם.

הזמנה להשתתף בפתיחת הפסטיבל נשלחה גם לנסיך חסן, אחיו של המלך חוסיין.

ברק דן בושינגטון

(המשך מעמוד 1)

ישראל בארה"ב איתמר רבינוביץ', הנספח הצבאי גיורא רום, ונספחי צה"ל בשגרירות ועוזריו לארוחת ערב בביתו. מהצד האמריקאי השתתפה כל צמרת הצבא.

מוטי בסוק מוסר: הנשיא מובארק אמר כי שיכנע את נשיא סוריה חאפז אל אסד להזמין לדמשק משלחת רשמית של ההנהגה היהודית בארה"ב ולהיפגש עימה. בינתיים לא ברור מתי הביקור הזה יתקיים. שר החוץ שמעון פרס אמר, כי ישראל רושמת לפניה את האיתותים החיובים שבאים מדמשק ואת רצונה של סוריה להמשיך בתהליך המדיני, אך בלי פריצת דרך אמיתית לא יהיה שלום בין שני הצדדים, אמר. במהלך הפגישה בין השניים התרשם פרס שמובארק מעוניין בתפקיד של מגשר במשא ומתן בציר ירושלים־דמשק.

הוא הוסיף כי השקט ששב לדרום לבנון קשור ככל הנראה להתערבות סוריה. לאחר פגישתו עם מובארק, פתח פרס בשיחות עם ראש הצוות הפלסטיני, נביל שעת, במסגרת ועדת הקישור הישראלית־פלסטינית.

רבין בפגישה עם ח"כים מהמפד"ל

ההסדר בשטחים יכלול שמירה על גושי התיישבות וכן אזורי ביטחון

מאת אמיר נוימן

ראש הממשלה יצחק רבין רמז אתמול, כי המודל הסופי של ההסדרים בשטחים עשוי להיות שונה מן הדגם של "עזה ויריחו". תהיה בו, אמר, לא רק שמירה על גושי התיישבות אלא גם אזורי ביטחון. עם זאת סירב ראש הממשלה להרחיב ולפרט. הדברים נאמרו בפגישה שקיים אתמול רבין בלשכתו בתל־אביב עם חברי הכנסת של המפד"ל.

בפגישה שהתקיימה ביוזמת המפד"ל ביקשו חברי הכנסת הבהרות בסוגיות בטחוניות ומדיניות. מזכיר המפד"ל ח"כ יצחק לוי הציג את בקשת מפד"ל לפתוח את מערת המכפלה לתפילה לקראת החגים הקרובים. רבין הבטיח, כי יפעל למען פתיחת המערה בהקדם האפשרי.

דיון מסכם בעניין זה עם גורמי הביטחון, אמר רבין, יתקיים ביום ראשון והתוצאות או ההחלטות יובאו להחלטת הממשלה בישיבת הקבינט הבטחוני. ראש הממשלה ציין, כי ההכנות לקראת פתיחת המערה הולכות ונשלמות.

בקשה לפתוח את המערה לקראת החגים העלו בפני ראש הממשלה גם חברי סיעת ש"ס בפגישתם עמו שלשום.

יו"ר המפד"ל ח"כ זבולון המר הדגיש את חילוקי הדעות המדיניים שבין המפד"ל לבין הממשלה בכל הקשור להסכמים עם אש"ף ואמר, כי ראוי היה כי הממשלה תשעה עתה את המשך השיחות לנוכח הפיגועים והפרת ההסכמים.

עם זאת, אמר, כי אם הממשלה ממשיכה בכל זאת את התהליך, עליה לקבוע קווים ברורים להמשך המשאומתן בכל הקשור ל"הסמכה המוקדמת", שכן למו"מ זה תהיה השפעה על הפתרונות העתידיים.

חברי הכנסת אבנר שאקי וחנן פורת דיברו על המצוקה הבטחונית של המתנחלים ועל הצורך לקבוע "קווים אדומים" ולהעניק לצה"ל חופש פעולה.

ראש הממשלה הסביר לחברי המפד"ל, כי "ההסמכה המוקדמת" הנדונה עתה בין ישראל לפלסטינים מוגדרת כהענקת סמכויות פונקציונליות בלבד בתחומים אזרחיים מוגדרים, וכי אין לממשלה כל כוונה לעסוק לפי שעה במסגרת מו"מ זה בחלוקה של שטחים ובהעברת סמכויות בטחוניות נוספות לידי הרשות הפלסטינית. לדבריו, השליטה הבטחונית של ישראל בשטחים שעליהם תחול ההסמכה המוקדמת תהיה שליטה מלאה.

בהקשר זה רמז ראש הממשלה על המודל הסופי להסדרים בשטחים ואמר, כי זה עשוי להיות שונה לגמרי מן המודל של "עזה ויריחו", וכי יכלול לא רק שמירה על גושי התיישבות יהודיים אלא גם אזורי ביטחון. רעיון דומה מצוי בתוכנית האוטונומיה שהציג ח"כ אריאל שרון. רבין סירב לפרט ולהרחיב בעניין זה.

ח"כ שאול יהלום ביקש הבהרות. לדברי שר התיירות עוזי ברעם, שהודיע השבוע, כי לא יקצה עוד תקציבים להקמת פרוייקטים תיירותיים ברמת הגולן. "הודעה זו עומדת בניגוד לעמדת הממשלה וראש הממשלה וגורמת למתיחות בקרב המתיישבים", אמר יהלום. לדברי המשתתפים בישיבה אמר רבין, כי הוא מופתע לשמוע דברים אלה וכי יבקש לברר אותם עם ברעם. ועם זאת אמר, כי למיטב ידיעתו לא נעצר עדיין שום פרוייקט וכל מה שתוקצב, מתבצע.

בפגישה נדונה גם סוגיית העצורים המינהליים המשתייכים לתנועת כך. חברי הכנסת של המפד"ל ביקשו מרבין לשקול את הסוגייה באופן עקרוני האמרה, כי הם רואים בכך הליך פגום של ענישה. ח"כ פורת ביקש, כי הממשלה תימנע מהארכת תקופת המעצר המנהלי ותאפשר שחרור העצורים לקראת החגים. ראש הממשלה סירב להתחייב.

כוחות הביטחון הפלסטיניים פועלים לאיתור אנשי חמאס חמושים ברצועה

מאת מיכל סלע

מערכת הביטחון הפלסטינית באזור רצועת עזה המשיכה אתמול במאמצים לאתר פעילים נושאי נשק של ארגון "עז א־דין אל־קסאם", בעיקר במישור המודיעיני. ככל הידוע יש חילופי מידע בנושא זה בין גורמים פלסטינים לגורמים ישראלים, באמצעות ועדות הקישור.

אתמול היו ברחבי רצועת עזה כמה הפגנות שקטות של פעילי חמאס נגד המעצרים. ההפגנות עברו ללא הפרות סדר.

ביום שלישי בלילה נעצרו שני אחים בדיר אל־בלח, יוזא וצברי אבו עומרה. הם שוחררו לאחר שעות אחדות של חקירה.

בדיר אל־בלח היתה ביום שלישי אחר הצהרים פגישה בין הממונה על שרותי הביטחון בגזרה הדרומית של הרצועה, תופיק ג'בר, לבין שבעה פעילים מקומיים של התנועה האסלאמית חמאס, ובראשם אחמד אל־כורד, ראש אגודת הצדקה האסלאמית בדיר אל בלח, אחמד נקלה ואחרים.

בפגישה אמר ג'בר כי יש להפסיק את כל פעולות האיבה. הוא פנה לנוכחים בבקשה לסייע בתפיסת מבוקשים פעילי עז א־דין אל־קסאם, ובראשם כמאל כחייל מדיר אל־בלח. פלסטינים אמרו כי ליד ביתו של כחייל מוצבים שוטרים במטרה לעצור אותו אם יגיע הביתה. כחייל היה מבוקש עוד על ידי גורמי הביטחון של ישראל ויש חשד כי הוא מעורב בתקריות הירי האחרונות באזור ההתנחלויות של גוש קטיף.

הרקע לפגישה הזאת הוא מעצרם של השבעה ושל אחרים ביום ראשון בלילה וביום שני. סמוך לגל המעצרים של פעילי חמאס התארגנה הפגנה המונית בדיר אל־בלח, בה דרשו המשתתפים לשחרר את העצורים. המפגינים צבאו על המשטרה ובית המעצר. ככל הנראה בעקבות ההפגנה, ולאחר תשאול קצר, שוחררו השבעה ונדרשו להתייצב ביום שלמחרת בפני ג'בר. לאחר הפגישה אמר אל־כורד כי הפגישה התקיימה באווירה נינוחה, כי ג'בר הדגיש את הצורך לשמור על יציבות ורגיעה באזור, שכן תקריות הירי מקשיחות את עמדת ישראל ומביאות אותה להערים קשיים על ההתקדמות בתהליך השלום. לדברי אל־כורד אמר מפקד השב"כ האזורי כי גורמי הביטחון לא ישלימו עם תופעה של רעולי פנים. או אזרחים נושאי נשק בפומבי.

ביום שלישי עצרו כוחות הביטחון של ישראל אדם תושב דיר אל־בלח, ואולד צלייבי, גם הוא פעיל בתנועת חמאס. מקורות פלסטינים מסרו כי הוא נעצר סמוך למחסום כיסופים, ככל הנראה כשניסה להיכנס לישראל ללא רשיון.

ככל הידוע הוא מוחזק בידי ישראל, המסרבת למסור אותו למשטרה הפלסטינית, כאמור בהסכם הישראלי־פלסטיני. גורמי ביטחון פלסטינים התלוננו בפני ישראל על מעצר צלייבי. הוא פעיל חמאס שהיה בין המגורשים ללבנון, אך אינו בחזקת מנהיג בכיר.

התכנס מפני נשיאת נשק בפומבי. כך מסרו פעילי חמאס בעזה.

איש ביטחון פלסטיני בכיר בדרום הרצועה נפגש עם שבעה פעילים כחמאס, ואמר להם כי ערפאת הורה למנוע כל הפרת סדר בעזה. "נמסר לנו כי הרשות הפלסטינית, על פי הוראותיו של ערפאת, תפעל להבטחת הביטחון והשקט, בלי להתחשב בתוצאות", אמר אחד מאנשי החמאס שהשתתף בפגישה.

איש הביטחון צוטט באומרו, כי המשטרה הפלסטינית תפעל נגד אנשים חמושים ורעולי פנים.

בתגובה על כך פירסמו אתמול ארגוני הסירוב הודעה בדמשק בה הם אומרים כי דיכוי אנשי החמאס על ידי המשטרה הפלסטינית יגרום למלחמת אחים בקרב הפלסטינים.

"ברית הכוחות הפלסטינים, שארגון החמאס חבר בה, רואה בכל התקפה נגד אחד מפלגיה פגיעה גם בפלגים האחרים", נאמר בהודעה, שפורסמה בתום ישיבה של הנהגת הברית. בברית זו חברים החמאס, הג'יהאד האיסלאמי, החזית העממית, החזית הדמוקרטית לשחרור פלסטין וארגונים נוספים.

אש"ף מזהיר

(עיר"ג)־ אש"ף הזהיר אתמול את אנשי

שופט מפאראגוואי:

"שישה אזרחים לבנוניים תושבי פאראגוואי מעורבים בשני הפיגועים בבואנוס איירס"

בואנוס איירס (ע'א.אף. פי.). – שופט מפאראגוואי אמר שלשום בראיון בטלוויזיה הארגנטינית, כי שישה אזרחים לבנוניים תושבי פאראגוואי חשודים במעורבות בפיגוע בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס.

השופט, קרלוס מונחת, לא פרסם את זהותם של השישה, אך ציין כי כולם חשודים גם במעורבות בפיגוע שהיה בשגרירות ישראל בבואנוס איירס לפני יותר משנתיים.

לדבריו, קיבל ממשטרת פאראגוואי מידע שיוכל להפליל את השישה.

לעומת זאת ציין השופט, כי אזרח לבנוני אחר, אכרם פרהאר, שנעצר ביום שישי שעבר בפאראגוואי, ישוחרר, לאחר שהוכח כי אין לו כל קשר לפיגוע.

שגריר ארגנטינה באיראן, מאריו קוואדרי . דל קאסטיו, נקרא לשוב לארגנטינה.

דל קאסטיו חזר לאיראן לפני כמה ימים, לאחר שכבר נקרא להתייעצויות בבואנוס איירס. ביום שלישי הודיע שר החוץ הארגנטיני, כי השגריר יחזור לסבב התייעצויות נוסף עם הממשלה.

גם איראן הודיעה על החזרת שגרירה בארגנטינה לטהרן, לאחר האשמות שהטיח בית המשפט הארגנטיני בדיפלומטים איראניים שהוחשדו במעורבות בפיגוע. סוליימן פור, שגריר איראן בבואנוס איירס, יצא מארגנטינה שלשום.

כזכור, בית המשפט הארגנטיני הוציא צווי מעצר בין־לאומיים נגד ארבעה אזרחים איראניים, שלושה מהם דיפלומטים לשעבר בארגנטינה, בחשד כי הם מעורבים בפיגוע. השופט החוקר הארגנטיני, חואה גליאנו, ביסס את האישום על עדויות אזרח איראני החי בונצואלה.

במשרד המשפטים האיראני נמסר, כי האזרח, מועתמר מאנושהר, "מבוקש באיראן בעוון הונאה".

פרס ייצא לגרמניה ולמלטה

מאת מוטי בסוק

שר החוץ שמעון פרס ייצא ביום שני הבא לארבעה ימים בגרמניה ובמלטה, וייפגש עם ראשי שתי המדינות. פרס ינסה לשכנע את הגרמנים לצמצם עד למינימום את קשריהם הצבאיים והאחרים עם איראן.

בגרמניה ייפגש פרס עם נשיאה החדש רומן הרצוג, עם הקנצלר הלמוט קוהל, ועם שר החוץ קלאוס קינקל. הוא גם יהיה אורח לארוחת צהריים של צמרת המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, ייפגש עם תעשיינים, וירצה בפני אנשי משרד החוץ הגרמני וקורס הצוערים שלו.

בין השאר יפעל פרס לקידום המו"מ בין ישראל והאיחוד האירופי, ולעידוד ממשלת גרמניה וחברות גרמניות להשקעות בישראל ובאיזור, על רקע ההזדמנויות שנוצרו עם תהליך השלום במזה"ת. פרס גם יעדכן את בני שיחו בהתפתחויות בתהליך זה. בשיחות יועלו גם שורה של נושאים בילטראליים.

ביום רביעי הבא יגיע פרס לביקור גומלין במלטה, לאחר שעמיתו ממדינה זו ביקר בישראל לפני מספר חודשים. פרס ייפגש עם נשיא מלטה אוגו מיפסוד בונניצ'י, עם ראש ממשלתה פאנאץ' אדאמי, ועם שר החוץ שלה גווידו דה מרקו. פרס גם יערוך פגישת עבודה במשרד החוץ של מלטה, ירצה במכון ליחסים בינלאומיים ויסייר באתרים שונים.

מזג האוויר

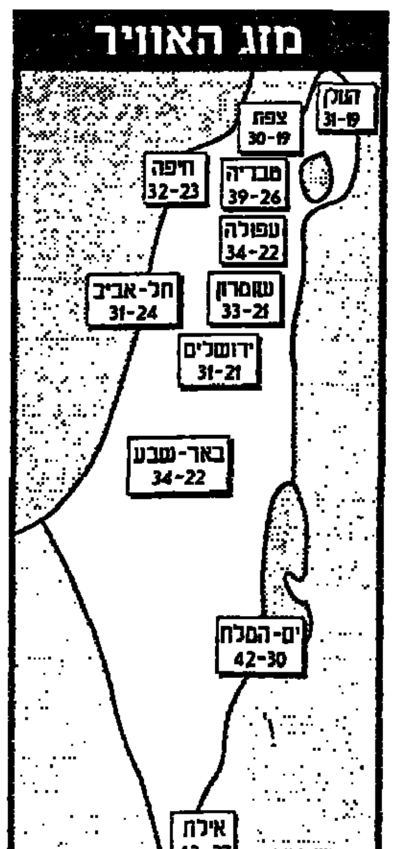

הקלה בהרים ובפנים הארץ. עדיין הביל במישור החוף

הפגנה נגד סגירת עיתון פלסטיני במזרח ירושלים

(עז). – עובדי השבועון "אל ביאן" הפגינו אתמול בצהריים במזרח ירושלים נגד ההחלטה לסגור את העיתון.

העיתון נסגר על ידי המפקח מטעם משרד הפנים בשל אי עמידת עורכיו בתנאי הרשיון.

העורך, עבד אל האני אל ביטאר, טען כי העיתון נסגר משום שייצג את עמדות האופוזיציה הפלסטינית והתנגד לערפאת.

בהפגנה השתתפו גם עיתונאים פלסטינים נוספים, וביניהם יו"ר אגודת העיתונאים, נעים טובאסי. טובאסי טען, כי זוהי חזרה לימי האינתיפאדה הגרועים ביותר, וכי האגודה שהוא עומד בראשה פנתה לארגונים בין־לאומיים, בבקשה לפתוח מחדש את העיתון.

צ'אוס

עלה ־ K; לב ־ ק; יהלום ־ ק; תלתן ־ J

בן 17 מרפיח נהרג מאש חיילי צה"ל בגבול מצרים

מאת מיכל סלע

איאד ואאבד אבו נאגם, בן 17 מרפיח, נהרג אתמול מאש חיילי צה"ל בכביש המערכת בגבול ישראל־מצרים.

התקרית היתה אתמול אחר הצהריים. חיילי תצפית ראו את הנער כשהוא מנסה לחזור למצרים מתחום הרשות הפלסטינית.

חיילי התצפית פתחו באש, והנער נהרג.

מפקדי האזור וחברי ועדת הקישור הבטחונית הגיעו למקום לחקור את התקרית. גם המשטרה הצבאית חוקרת את המקרה.

400 משקיפים

(המשך מעמוד 1)

בערוץ השלום הפלסטיני לא יהיה ביטחון, ואם הכלכלה בעזה וביריחו לא תעלה על מסלול הצמיחה, לא יהיה שלום. ערפאת צריך להפעיל את כל האמצעים העומדים לרשותו מול האופוזיציה האלימה של החמאס. הוא צריך ליצוק תוכן כלכלי להסכמים הפוליטיים. לכל העולם, כולל ארה"ב, יפאן, מדינות האיחוד האירופי והאו"ם, יש רצון כן לסייע לו בתחום הכלכלי, והוא חייב לנצל את שעת הרצון הזו. ישראל אינה רוצה לסכסך בין הפלסטינים וירדן. להיפך, היא רוצה להתקדם בגזרתם עם ירדן, הפלסטינים, ואף מצרים, בתחום הכלכלי נשיא מצרים הביע את הסכמתו לשיתוף פעולה מרובע זה. פרס הזכיר כי ארבעת הגורמים הנ"ל הסכימו לשתף פעולה במסגרת הקרן לפיתוח אזורי ובמסגרת הקרן לביטוח סחר חוץ, והגיע העת לכנס את מצרים, ירדן, הפלסטינים וישראל כדי לתאם עמדות ולשתף פעולה במטרה להביא לפיתוח כלכלי משותף של האזור, תוך גיוס ערבויות בין לאומיות להשקעות פרטיות.

הקשר המצרי

פרס גם נדרש לנושא היחסים הבילטראליים בין מצרים וישראל. בנושא זה גילה הפעם מובארק פתיחות רבה. סוכם על העמקה משמעותית ביחסי שתי המדינות בתחומי התרבות והחינוך, כולל בין גורמים מקרב האינטלגנציה המצרית, שעד כה החרימה את ישראל, וגורמים מקבילים בארץ. סוכם על העמקת הקשרים בין האוניברסיטאות והמכון המחקר במצרים וישראל.

מצרים תיתן לאנשי העסקים שלה המקיימים יחסי עבודה עם גורמים ישראליים אשרות רב־פעמיות לכניסה לישראל. בקרוב מאוד יבואו שרים מצרים לארץ. שר המדע יבוא עוד החודש, וגם שר התרבות יגיע בקרוב מאוד. עמרו מוסא יבוא לביקור בן יומים, במקום הביקורים הקצרים מאוד שלו בישראל עד כה. קודם לוודאי כי ועדת העורכים של עיתוני מצרים תבוא לארץ יחד עם מוסא.

למולה כהן
להבחרו לראש המועצה האזורית
יזרעאל קישון
ברכתנו:
כה לחי!
ושתצליח לשרת נאמנה את צבור בוחריך
הנהלת בית לוחמי הגיטאות

אזרח איראני יועמד לדין על נסיון הפיגוע בשגרירות ישראל בבנגקוק

(ע'א.אף.פי.) אזרח איראני, חוסיין שהריארי פאר, יועמד לדין בתאילנד על ניסיון לבצע פיגוע בבניין שגרירות ישראל בבנגקוק ב־17 במרץ השנה. כך הודיע אתמול דובר של משטרת תאילנד.

פאר הואשם ב־19 מסעיפי כתב האישום, ביניהם רצח ואחזקת נשק וחומרי חבלה ברשות הרבים. שני אזרחים איראניים שנעצרו יחד איתו שוחררו מחוסר הוכחות, נמסר מהמשטרה. שלושת האיראנים נעצרו ב־3 ביוני בדרום תאילנד. חשוד רביעי הצליח לברוח מהמדינה.

משטרת תאילנד גילתה במקרה משאית ובה יותר מטונה של חומר נפץ וגופה, שהיתה, מסתבר של נהג שכיר, בקרבת בניין שגרירות ישראל בתאילנד. עד ראייה אמר, כי נהג המשאית נראה ערבי, והמשטרה עלתה על עקבותיו בעזרת החברה להשכרת רכב בה שכר את המשאית.

שגריר איראן בתאילנד, גולמראזה יוספי, האשים בחודש שעבר את שלטונות תאילנד ב"עיוות" החקירה, והוסיף כי "חוגים ציוניים" מנסים לחבל ביחסי טהראן בנגקוק.

דבר DAVAR

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון עובדי ישראל

מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
עורך אחראי: דניאל בלוך

המו"ל: "דבר בע"מ"	סניפים:
נדפס ב"דפוס דבר בע"מ"	בית "דבר" רחוב שנקין 45 ת"א
המערכת והמנהלה תל-אביב	טלפון: 5286141, מיקוד: 65233
רחוב שנקין 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233	ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03-5286141 (5 קווים)	טלפון: 02-256873
פקסימיליה: 03-294783	חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים	טלפון: 04-620111
5286156 ,5281860 ,5298032	רחובות: רחוב הרצל 168
פקסימיליה מודעות: 03-298032	טלפון: 08-451381, 08-453798
טלפון לפניות הציבור 07.30-22.00, 03-5286141	הפצה "נר" 03-377056

פועלים בנמל אשדוד על מס הבורסה:

שרי אוצר תמיד משקרים לציבור אבל מרה"מ מצפים לנורמה אחרת

מאת רוני ברזילי

דומה שהצעדים הכלכליים שנקט שר האוצר בייגה שוחט בהטילו מיסוי על רווחי הבורסה התקבלו אתמול באדישות בקרב עובדי נמל אשדוד. "העיקר שלא פגעו בפנסיה ובקרנות ההשתלמות", אמרו פועלים רבים, שביטאו כמעט פה אחד את אכזבתם הקשה מאמינותו של ראש הממשלה יצחק רבין. "שרי אוצר תמיד היו משקרים לציבור, אבל מראש ממשלה צריך לצפות לנורמה אחרת". אמר איציק לוי, בן 32, עובד ציוד מכני בנמל אשדוד.

המכסין שפקד את המדינה לא פסח על נמל אשדוד, שמרבית פועליו היו עסוקים אתמול בשינוע המטענים ופריקת מכולות ברציפים. בנמל לא היה קשה למצוא פעלים שהשקיעו מכספם בבורסה. את לוי, שהיה עסוק בהורדת מכוניות "אאודי" יוקרתיות מאוניית מסע, המיסוי על הבורסה הוציא משלוותו. "זה לא הוגן לקחת מסים נוספים מכספי שהושקע בבורסה. זה כסף ששולם עליו כבר מס. מדוע צריכים לשלם מס על מס. ישנם הרבה אנשים כמוני שלא מושקעים בהרבה כסף, אלא השקיעו בעיקר במניות לא מסוכנות, כגון קרנות נאמנות. אנשים אלה לא צריכים לשלם מס כפול. המיסוי היה צריך להיות לאלה שמתפרנסים מרווחי הבורסה, כל הברוקרים ושותפיהם. מה שקרה כאן זו גנבה לאור היום. אני בכל אופן לא אתן להם יותר את התענוג הזה".

לעומתו, על מיכאל אלישוילי בן 40, עובד מיכון בנמל, המיסוי החדש אינו משפיע. "אני גם משקיע בבורסה, אבל משקיע קטן. 10 אחוז זה לא מה שיגרום לי בוודאי לצאת מהבורסה. אני חושב שזה די הוגן, מאחר שישנם אנשים שמגלגלים עשרות אלפי שקלים מכיסם ועוסקים בכך יום יום מבלי לשלם מס כמוני". אלישוילי הוסיף כי להערכתו ההתלות שיבואו בעקבות המיסוי בבורסה, בעיקר בענף חלקי חילוף לכלי רכב, הם דבר שיש לבדוק עליו. "דבר אחד מפריע לי וזהו השקרים של ראש הממשלה. אינני מצפה שראש הממשלה יגיד ללא בושה שאני כאזרח לא צריך לצפות ממנו שיאמר רק את האמת. לאן הגענו?".

בנמל לא התעסקו יותר מדי עם נושא המיסוי, בוודאי שהעניין לא הפך לשיחת היום בין פועלי הנמל. אולם היו פועלים שלא הסתירו את מורת רוחם מן העובדה שמעתה יש מס נוסף בישראל. דוד, עובד התפעול באחד מרציפי הנמל: "זוהי מדינה שעושקת את העם. אין סוף למיסים שמטילים עלינו. נכון שמדובר במיסוי על הבורסה, ולא לכולם המיסוי הזה נוגע, אבל, כשמדובר ברזיקה, כל מי שמתעסק בבורסה לוקה אותה. אבל מה עם ההפסדים? גם שם תשתתף איתנו המדינה ב־10 אחוז? למה אני צריך לקחת סיכון של הפסד, וברווחים יש לי שותף נוסף?".

מס הבורסה והמשקיע הקטן

שיטת המיסוי החדשה לא תאפשר קיזוז הפסד מרווח

מאת איתן יעקבסון

הממשלה החליטה, כידוע, למסות רווחים ריאליים ממכירת ניירות ערך בבורסה בשיעור של 10 אחוז החל מיום 1.1.95. המיסוי יוטל על כל מכירה של כל נייר ערך בנפרד, אשר מייצגת עיסקה שהסתיימה ברווח. על מכירה שמייצגת עיסקה שהסתיימה בהפסד – לא יוטל, כמובן, מס.

לפי שיטת המיסוי החדשה, לא ניתן יהיה לקזז הפסדים מרווחים. המיסוי הוא בשיעור של 10 אחוז מהרווחים הריאליים, אבל בכל מקרה שבו מדובר בעסקה קצרת־מועד, המס יוטל למעשה על מלוא הרווח הנומינלי. ייתכן שעיסקה קצרת־מועד לעניין זה תיחשב לעיסקה שבה הזמן שחלף ממועד הרכישה ועד מועד המכירה הוא פחות מ־31 יום.

החוק שיוסדר את המיסוי הזה יצטרך להגדיר במדויק מהי עיסקה קצרת־מועד ומהי עיסקה שבה יש צורך בחישוב הרווח האינפלציוני והרווח הריאלי. בעיסקה כזו, הרווח האינפלציוני יהיה פטור ממס והרווח הריאלי יהיה חייב בשיעור מס מוגבל וסופי, בשיעור של 10 אחוז.

מאחר שהמס מוטל רק על הרווחים ולא ניתן לקזז הפסדים, סביר להניח שהמס האפקטיבי על הרווח הנקי של המשקיעים בניירות ערך (רווחים בניכוי הפסדים) יהיה גבוה מ־10 אחוזים.

דוגמה: משקיע פלוני ירוויח בשנת 1995 12,000 ש"ח מפעילות בניירות ערך שהסתיימה ברווח, ויפסיד 4,000 ש"ח מפעילות בניירות ערך שהסתיימה בהפסד. הרווח הנקי של המשקיע הוא 8,000 ש"ח. מתוך ה־12,000 ש"ח שהוזכרו לעיל, נניח ש־2,000 ש"ח הם רווחים אינפלציוניים פטורים ממס ו־10,000 ש"ח הם רווחים ריאליים החייבים במס בשיעור של 10 אחוז. כך שפלוני ישלם מס בסכום של 1,000 ש"ח על רווח נקי של 8,000 ש"ח, והמס האפקטיבי במקרה הזה הוא 12.5 אחוז.

אם נביא בחשבון הוצאות של משקיע פלוני על קריאת עיתונים, טלפונים, נסיעות וכו' בהיקף של כ־1,000 ש"ח, בגין פעילותו בניירות ערך, נראה שהרווח הנקי שלו הוא 7,000 ש"ח בלבד, והמס האפקטיבי הוא כ־14 אחוז.

ומה יקרה למשקיע שירוויח בעיסקה קצרת־מועד 5,000 ש"ח, ובעיסקה אחרת יפסיד 5,000 ש"ח? הוא יצטרך לשלם 500 ש"ח על העיסקה שבה הרוויח, למרות שבסה"כ הכנסותיו נטו מפעילות בניירות ערך באותה שנה הן אפס.

במקרה הזה, אם היה ניתן לקזז הפסדים, המשקיע לא היה משלם מאומה על פעילותו בניירות ערך.

הבעיה בשיטת המיסוי החדשה לגבי ניירות ערך היא, שגם משקיעים שיפסידו נטו מפעילות בניירות ערך יצטרכו לשלם מס על הרווח הריאלי שהופק מעיסקאות שהסתיימו ברווח.

המצב הזה מגביר את הסיכון שבפעילות בניירות ערך, משום שמעבר להפסד שעלול להיגרם בשל הפעילות עצמה – עלול להיגרם למשקיע הפסד נוסף מתשלום מס בגין העיסקאות שהסתיימו ברווח ריאלי.

דוגמה:
רווח מעיסקאות מוצלחות – 15,000 ש"ח.
מתוך זה רווח ריאלי – 10,000 ש"ח.
הפסד מעיסקאות לא מוצלחות – 20,000 ש"ח.
מס על הרווח הריאלי – 1,000 ש"ח.
הפסד נטו מפעילות בניירות ערך – 5,000 ש"ח.
נוסף מס על הרווח הריאלי – 1,000 ש"ח.
הפסד כולל מפעילות בניירות ערך – 6,000 ש"ח.

אילולא המס החדש, היה אלמוני מפסיד רק 5,000 ש"ח נטו מפעילותו בניירות ערך.

פרופ' קציר: אסור לרה"מ לשקר

(ע). - "אמינות ראש הממשלה הינה ערך עליון, ולכן אסור לנציג ציבור, ובוודאי לא לראש ממשלה, לשקר" - אמר אתמול הנשיא לשעבר פרופ' אפרים קציר, בראיון ליומן גלי צה"ל.

פרופ' קציר הוסיף, כי ראש הממשלה חייב להיזהר מאד מאד שלא לומר דברים שאינם אמת ולא להטעות את הציבור.

טלפונים דוממים בבורסה בתל־אביב (צילום: אילן ארטנדרייבר/ ישראל סאן)

ד"ר חת: הממשלה פעלה נכון בהטילה מס על הרווחים בבורסה ולא על המחזור

מאת דן הלוי

ד"ר מאיר חת, לשעבר יו"ר הדירקטוריון של הבורסה בתל־אביב, מדוע, בעצם, לא הוטל מס על הבורסה עד היום?

"היו שתי סיבות. היתה תקופה שחששו שהבורסה כל כך מסכנה ושבירה, שלא תעמוד בהטלת מסים עליה, וחיפשו דרכים לעודדה. אחר כך, כשהיא גדלה, היתה התלבטות מה העיתוי לעשות את זה, כשהיתה גיאות חששו ממפולת גדולה מדי, וכשהבורסה היתה בשפל שוב לא רצו לתת למשקיעים סיבה לברוח ממנה."

חת חושב שנכון עשתה הממשלה כשהטילה את המס על רווחים ולא על המחזור: מנקודת הראות של הצדק, הוא אומר, נכון יותר למסות רווחים ולא מחזור. מס מחזור גם ידוע כאמצעי העלול להרתיע משקיעי חוץ. לדעתו אין סיבה רציונלית לבהלה ולמפולת. שיעור המס הוא נמוך מאוד, ואינו אמור להשפיע על המסחר, אלא למי שפועל משיקולים קצרי טווח מאוד. "לדעתי, אחד הגורמים הפוגעים בבורסה הוא מרכיבותם הגדולה מדי של שיקולי־הטווח־הקצר־מאוד במסחר."

תוכנית גדיש

בתקופת כהונתו של מאיר חת, היה יעקב גדיש ראש אגף התקציבים באוצר. הוא הציע לשר האוצר דאז יורם ארידור, תוכנית למס על הבורסה, והתוכנית התקבלה. כך הוטל ב־1982 מס מחזור בשיעור שני אחוזים על הבורסה, שנודע בשם "היטל שלום הגליל". "אז זה היה בנסיבות אחרות לגמרי," אמר גדיש אתמול, "הבורסה היתה לוהטת, וחיפשנו דרך לצנן אותה". לדבריו החוק שבתוקפו הוטל המס שריד וקיים עד היום, רק שהשיעור שנקבע לו הוא אפס. גם גדיש מברך על החלטת הממשלה.

יעקב גדיש, זה לא עשוי להרתיע משקיעים?

"אין שום סיבה שירתיע אותם. על העבודה והעיסקה מוטל מס של עד 50 אחוז. אני לא ראיתי שאנשים שואלים את עצמם אם כדאי ללכת לעבודה בגלל זה."

גדיש סבור אף הוא שטוב שהמס הוטל על רווח ולא על מחזור. "מס מחזור הוא פשוט יותר לחישוב, אבל צודק פחות מבחינת העניין עצמו. הפגם בדרך שעליה הוחלט הוא, שלא יהיה במקביל קיזוז ממס על הפסדים בבורסה. צריך להבין מדוע זה נעשה כך: הממשלה חיפשה דרך לגבות מס שלא יהיה כרוך במנגנון גביה נוסף, ושלא יחייב דיווחי מס. זה ניתן להיעשות בהטלת מס על רווחים: אבל אין כל דרך לקזז ממס הפסדים בבורסה בלא להנהיג חובת דיווח. את זה הממשלה לא רצתה. לא צריך להבין מכל זה שאני נהייתי מסביר של מדיניות הממשלה", סיים גדיש.

רקע

באוצר מודעים לאי־צדק מסוים במס הבורסה שייגבה רק מנושאי רווחים

מאת אמנון אמר

ההחלטה להטיל מס על רווחי הון בבורסה עלתה עד היום בראשיהם של שלושה נציבי מס הכנסה. הראשון היה יצחק מן, שהטיל בתחילת נובמבר 1975 מס על נת"ד (הגירסה המוקדמת של הפת"ס). למחרת ביטל שר האוצר יהושע רבינוביץ את המס, ומאוחר יותר מצא את עצמו גם מן מחוץ לנציבות הכס. כמה שנים מאוחר יותר תומרן אל מחוץ למערכת על רקע דומה גם נציב המס אליעזר שילוני.

נציב המס השלישי היה משה גביש, שהמודל שפיתחה לפני שנה ועדה בראשותו שימש למעשה בסיס להחלטה שהתקבלה שלשום. ההדלפות מוועדת גביש זיעזעו את שוק ההון וגרמו לקרע בינו לבין שר האוצר, אברהם שוחט. הוועדה למיסוי שוק ההון בראשות גביש המליצה על ארבע חלופות, שכמעט כולן להצעה הבאה: הטלת מס סופי של 35 אחוז על הרווח הריאלי בבורסה, תוך יכולת לקזז הפסדים באמצעות הגשת "דוח ניירות ערך" מיוחד. התנגדות הממונה על הכנסות המדינה יורם גבאי, לסרבול המערכת על ידי הצורך בהגשת דוחות, טירפדה את המהלך כולו.

באוצר מודעים לכך שבשל פישוט המערכת נגרם אי צדק מסוים והמס ייגבה רק מאותו חלק מההשקעה הנושא רווחים, ללא כל התחשבות בכל יתר מרכיבי ההשקעה. בינתיים מגלה רגישות לנושא קיזוז ההפסדים דווקא האגף הפוליטי, שהוא זה שיצטרך בסופו של דבר לאשר את המס החדש. חברי כנסת מהליכוד, שאליהם הצטרף גם מרכז הקואליציה בוועדת הכספים, ח"כ אברהם פורז ממר"צ, הזדרזו להודיע אתמול כי יתמכו בהצעת האוצר רק לאחר הכנסת תיקונים שיאפשרו קיזוז הפסדים. ראשי האוצר, מצידם, מודיעים כי לא יהיו כל קיזוזים ולא יהיה מס על בורסה שיהיה כרוך בהגשת דוחות.

ובכל המערבולת הכלכלית־פוליטית, שאליה נסחפנו כולנו ביומיים האחרונים, נשכחו אלה שיצטרכו להוציא עבור הממשלה את הערמונים מהאש - הבנקים. אתמול נשאלו ראשי האוצר מתי נודע לבנקים על הכוונה להטיל מס על הבורסה. "אתמול ב־17.15", ענו מיד, אגב גיחוך קצר. ואם הבנקים לא ישתפו אתכם פעולה? "אין בעייה", אומרים באוצר, "יש לנו חברים בבנק ישראל, וחוץ מזה במקרה הכי גרוע, אפשר תמיד לפנות לבעלי הבנקים".

וכך, כשראשי האוצר בטוחים שהפוליטיקאים נמצאים בכיסם, ושהבנקים הם לא יותר מעוד כלי משחק, יוצא המס הזה לדרך.

נפתח יריד אדם ועולמו '94 – הגדול ביותר שנערך עד כה

מאת אלי ברנר

יריד אדם ועולמו '94, הגדול ביותר שנערך עד כה, נפתח אתמול בגני התערוכה בתל־אביב בהשתתפות כ־300 מציגים מהארץ ומחו"ל.

אכזבה קלה גרמה למארגנים היעדרותה של ירדן מהתערוכה. מנכ"ל מרכז הירידים של ירדן, ואליד חיכמאת, הודיע אתמול למנכ"ל מרכז הירידים של ישראל, שוש ברלינסקי, שהזמינה אותו להשתתף באירועי היריד, כי ירדן תיעדר הפעם מהיריד משום שהזמן טרם בשל לכך. יחד עם זאת הביע חיכמאת את רצונו בשיתוף פעולה בתחום התערוכות בין שתי המדינות והציע לפתוח מיד במגעים להסכם ייצוג הדדי בין מרכז הירידים הירדני והמרכז הישראלי.

ביתני היריד מחולקים על־פי תחומי התעניינות: הבית המודרני, תרבות הפנאי, האשה והבריאות, עיצוב, פטנטים והמצאות. ביריד כ־1,000 מוצגים בתחומי המזון, תוכנות, משחקים, קוסמטיקה, חשמל ואלקטרוניקה, ריהוט, ציוד לבתי הספר ושטיחים.

בביתן ארצות החוץ מציגות הודו, המשתתפת זו הפעם הראשונה, תורכיה, צ'כיה וסלובקיה מוצרי לבוש, ריהוט, עור, טקסטיל והנעלה. הודו מציגה את המכונית מתוצרתה "מרוטי", בעלת נפח מנוע של 800 סמ"ק, אשר תימכר בשוק בכ־32 אלף שקל.

ראשי היריד מצפים לרבע מיליון מבקרים אשר יבצעו קניות בבמיליארד שקל.

הקיבוץ הארצי שולל דוח סוארי

מאת דן הלוי

בישיבה רבת משתתפים וסוערת של הוועדה הכלכלית של הקיבוץ הארצי, הוחלט אמש "לשלול את דוח סוארי על רוחו ועל חלק ניכר ממרכיביו".

דו"ח סוארי הועבר לתנועה ביום א' האחרון. הוועדה הכלכלית שבה מיוצגת למעשה כל ההנהגה הכלכלית של הקיבוץ הארצי, תבעה מן הממשלה והבנקים לקיים משא ומתן מהיר עם התנועות הקיבוציות על הסדר חובותיהן, משא ומתן שיש לסיימו עד לשנה זו.

הוועדה תבעה שהמשא ומתן יבסס את ההצעה שהגישו הקיבוץ הארצי והתק"ם לשר האוצר עוד בינואר השנה. מטרת ההצעה היתה "לגרום לכך שפעילות התנועות, קיבוציהן ותאגידיהן, תהיינה מושתתות על בסיס כלכלי איתן, אשר יבטיח את יציבותן הכלכלית וצמיחתן לאורך זמן".

הוועדה קבעה שהמלצות ועדת סוארי אינן מתיישבות עם מגמה זו, ולכן שללה אותן.

עלות פעילות צה"ל במערת המכפלה – 40 מיליון ש"ח

מאת און לוי

עלות פעילות צה"ל באיזור חברון בעקבות הטבח במערת המכפלה נאמדת בלמעלה מ־40 מיליון ש"ח עד סוף השנה. בצה"ל מסבירים כי סכום זה כולל עלות תיגבור הכוחות בעיר בעשרות פלוגות מייד לאחר הטבח, תיגבור שנמשך שבועות ארוכים, היערכות שונה של יחידת משמר הגבול והמשטרה במקום, עלויות עבודות השיפוץ במערה והקמת מערך אבטחה משוכלל הכולל אמצעים אלקטרוניים וטלוויזיה במעגל סגור בתוך המערה. בקרוב אמורה המערה להיפתח לתפילה.

בצה"ל טוענים כי ההוצאה הגבוהה של 40 מיליון ש"ח לא היתה מתוכננת וצה"ל לא קיבל על כך פיצוי כלשהו מהאוצר. בצה"ל מסבירים כי במהלך השנה האחרונה חל גידול משמעותי בעלויות פעילות הביטחון השוטף בשטחים ובאיזור הביטחון בדרום לבנון, וכי למרות המשך המשא ומתן המדיני לא צפויה ירידה בעלויות הבט"ש בשנה הקרובה.

תלונה לאולמרט: הפקעת הקרקע בי־ם תפגע בבעליה המוסלמים

מאת מיכל סלע

המנהל הכללי של משרד הוואקף בירושלים, עדנאן אל־חוסייני, פנה במכתב תלונה אל ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, בעקבות הפקעת קרקעות באיזור העיר העתיקה. מדובר בשטח של כ־36 דונם שבבעלות משרד הוואקף, שטח שבו מתכננת העירייה להרחיב את אתרי התיירות בעיר.

במכתבו טען אל־חוסייני, כי על פי תוכנית העירייה, לא ישרת הפיתוח באיזור את המוסלמים. להיפך, הפקעת האדמות פוגעת במוסלמים, בזכויותיהם וברכושם, בימים שבהם האוכלוסיה המוסלמית בעיר זקוקה לכל פיסת קרקע פנויה, אחרי ההפקעות הרבות של אדמות של מוסלמים במשך שנים רבות לצורך הקמת התנחלויות.

לשחק בבורסה ולחייך

מה אתה מתפלא? בבורסה של חיש-גד אין ירידות שערים, אין הפסדים כואבים והיא תמיד שומרת על יציבותה. כרטיס חיש-גד "בורסה 1" עולה לך 10 שקלים בלבד ואם זכית באחד הפרסים הראשונים, הרווחת 100,000 ש"ח. אין עוד אף בורסה בעולם שמבטיחה לך רווח כזה של מיליון אחוז תוך שניות.
עבור לחיש-גד בורסה ושחק אותה.

עוברים לבורסה של חיש־גד
הבורסה מס' 1.

חיש־גד בורסה

מפעל הפיס

אסיפת עובדים ואיום בהבערת צמיגים

אלף עובדים יפוטרו מהוועד הפועל וממועצות פועלים תוך שנה וחצי

מאת אפרים דוידי

ההסתדרות מתכוונת לפטר יותר מ־1,000 עובדים, המועסקים בוועד הפועל ובמועצות פועלים ברחבי הארץ. כך מסר אמש לכתב "דבר" יו"ר האגף למינהל ומשאבי אנוש מאיר גת. הוא הוסיף כי על פי התכנון העובדים יפוטרו תוך שנה וחצי. זאת בנוסף לכ־300 עובדים זמניים שיפוטרו בחודש הקרוב. בוועד הפועל ובמועצות הפועלים מועסקים כעת כ־3,500 עובדים.

מתגבשת תוכנית לפיה עובדים בעלי ותק של 20 שנה ויותר יקבלו פיצויים של 200 אחוז (כולל 72 אחוז שהופקדו בקרן) ועוד מספר חודשי הסתגלות. עובדים שגילם הוא יותר מ־57 והם בעלי ותק בעבודה בהסתדרות של 20 שנה ויותר, יצאו לפנסיה מוקדמת. על פי התכנון כבר עד סוף השנה יפוטרו בין 400 ל־500 עובדים בוועד הפועל ומועצות הפועלים. בנוגע לפנסיה התקציבית שקיבלו בכירי ההסתדרות, ביום ראשון הקרוב תובא לאישור הנהגת ההסתדרות (הוועדה המרכזת) הצעה, לפיה הסדרים הקיימים יופסקו. חברי ההנהגה יזכו מעתה להפרשה של 2 אחוזים לשנה לקרן הגימלאות, ועד 1 אחוז נוסף לקרן ביוזמה, על כל שנת עבודה. לא יהיו שינויים לגבי הוותיקים העומדים לצאת לפנסיה, כפי שאין כל כוונה לשנות את הפנסיה שמקבלים בכירים לשעבר, ביניהם השר ישראל קיסר או סגן השר נאוף מסלחה. על כך אמר אמש גת: "חברים אלה קיבלו את הפנסיה שלהם כחוק".

בוועד העובדים של עובדי הוועד הפועל ומוסדותיו, הרוחות סוערות. אתמול הופצו בקרב העובדים הזמנות לאסיפת עובדים שתתקיים ביום שלישי הקרוב בשעות הצהריים. "על רקע הצטברות עובדות ובעיות הנוגעות בעובדים, בזכויותיהם ובעתידם, מכנסים אנו אסיפה זו", נאמר בהזמנה. עוד הודגש בהזמנה כי "האסיפה נועדה לדיווח, לדיון ולקבלת החלטות". נודע כי הצעותיה של הנהלת ההסתדרות נעשות ללא ידיעת העובדים וללא מו"מ מוקדם.

יו"ר הוועד, ברכה זיגלמן מסרה: "אנו לא נסתפק בפחות ממה שיקבלו עובדי לשכת המס, מנפגעי חוק הבריאות. גם אנו נפגעי חוק בריאות וגם לנו צריך לדאוג. ואם ההסתדרות לא מסוגלת לדאוג לנו, אז הכנסת והממשלה צריכות להיכנס לפעולה". לדבריה "לא נחסוך כל מאבק ציבורי כדי להבטיח את זכויותינו, לאחר מסע ההשמצות של רמון כלפי עובדי ההסתדרות והכשרת הקרקע לקיפוח בזכויות שלנו, אין לנו ברירה אחרת אלא להתכונן למאבק". זיגלמן הדגישה: "לימדנו עובדים רבים להילחם על זכויותיהם, גם אמרנו להם איך שובתים ואיך שורפים צמיגים. מה שה'תלמידים' שלנו יודעים לעשות, גם אנחנו יודעים לעשות - ולא פחות טוב מהם".

זיגלמן מסרה כי דרישות הוועד הן פיצויים של כ־300 אחוז לוותיקים ותוכנית פרישה מרצון. "נעשה צעדים כואבים ביותר - אם ינסו לפגוע בנו" הזהירה זיגלמן.

רמון פונה לשר האוצר:

ההחלטה להוריד למעסיק את עלות העבודה – לא מובנת

מאת אפרים דוידי

"ההחלטה לבטל את ענף שירות המילואים, שבגינו מעביר המעסיק 0.47 אחוז והעובד 0.45 אחוז לביטוח הלאומי היא החלטה המהווה ביטוי נוסף למגמה הלא מובנת להמשיך ולהוריד את עלות העבודה של המעסיק". כך כתב אתמול יו"ר ההסתדרות, חיים רמון לשר האוצר, אברהם בייגה שוחט.

עוד ציין רמון במכתבו כי הפרשת המעביד לביטוח לאומי ירדה מיולי 1986 מ־15.35 אחוז ל־7.35 אחוזים, וכי לאחר ההחלטה שהתקבלה אמש, תרד ההפרשה לביטוח הלאומי ותגיע ל־6.88 אחוזים (כולל מס מקביל). "זאת, בשעה שהפרשת העובדים לביטוח הלאומי נותרה בלא שינוי: 5.35 אחוז" הדגיש רמון.

להערכת יו"ר ההסתדרות ההפחתה בשעור 0.47 אחוז מעלות העבודה של המעסיקים תסתכם בכ־400 מיליון ש"ח, שאותם מציע רמון להפנות להורדת נטל המס הישיר על שכבות הביניים. לדברי רמון תמוהה ההחלטה להפחית את תשלום המעסיקים בעקבות ביטול ענף המילואים, אשר תיכנס לתוקפה באוקטובר הקרוב. ההחלטה להפחית את התשלום לעובדים ב־0.45 אחוז תיכנס לתוקף בינואר 1995. רמון דורש משר האוצר לשקול מחדש את עמדתו בנושא.

רמון יוצא לחופשה

עמיר פרץ יהיה מ"מ יו"ר ההסתדרות

מאת אפרים דוידי

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, עמיר פרץ, קיבל בימים האחרונים מינוי נוסף: מ"מ יו"ר ההסתדרות.

פרץ ימלא את מקומו של היו"ר חיים רמון בעת היעדרו מן הארץ. רמון יוצא מחר לחופשה לחו"ל לשבוע ימים. לפיכך, פרץ ינהל את ישיבת הנהגת ההסתדרות (הוועדה המרכזת) שתתקיים ביום ראשון הקרוב.

ההחלטה להעניק לבכיר בהסתדרות את התואר מ"מ היו"ר (בעבר מ"מ המזכ"ל) היא נוהלית, אך גם בעלת חשיבות פוליטית.

בעבר שימש חיים הברפלד כמ"מ מזכ"ל ההסתדרות, עוד בתקופתו של המזכ"ל ישראל קיסר. גם יו"ר האגף למינהל ומשאבי אנוש, מאיר גת, היה מ"מ מזכ"ל ההסתדרות, בעת מחלתו והחלמתו של הברפלד לאחר הבחירות להסתדרות במאי השנה.

שני שוטרי תנועה נפצעו מפגיעת רוכב אופנוע בן 17

(ע). – שני שוטרי תנועה שניצבו ברחוב מרלין בחולון נפצעו קל מפגיעת רוכב אופנוע בן 17 שנסע במהירות מסוכנת ובפראות ברחובות חולון.

האופנוען פגע בשני שוטרי התנועה בשעה 18:00 ברחוב מרלין בחולון והמשיך בנסיעתו המסוכנת בכבישי העיר.

השוטרים, שכאמור נפגעו קל, הזעיקו במכשירי הקשר תגבורת. החל מרדף אחרי רוכב האופנוע, שחמק מהשוטרים כאשר חצה צמתים מרומזרים באור אדום. לבסוף הוא נעצר והועבר לחקירה בתחנת המשטרה המקומית, משם הועבר להמשך החקירה בענף התנועה במשטרת תל־אביב.

בחקירה התברר, כי לנער אין רשיון נהיגה.

השוטרים פונו לבית החולים וולפסון לקבלת טיפול.

החקירה מסתעפת

המשטרה עצרה חשוד נוסף בפרשת הפעלת "אנשי קש" להעלמות מס

– עו"ד מרדכי שפירא, בנו של עו"ד בנימין שפירא, הקשור גם בפרשה

(ע). – חקירתם של איש העסקים דן ויינברן ושל שותפו עו"ד בנימין שפירא, הנחשדים בהפעלת "אנשי קש" להעלמות תשלומי מס הכנסה, מסתעפת. אתמול נעצר גם עו"ד מרדכי שפירא, בנו של עו"ד בנימין שפירא.

עו"ד מרדכי שפירא חשוד בכך ששימש אחד מ"אנשי הקש" ליצירת תנאים כדי להימנע מחובות במס הכנסה ומס שבח על ידי קבלת פטור על "דירת מגורים ליחיד", כשכספי התמורה ממכירת "דירתו" הועברו לידי אביו, עו"ד בנימין שפירא, ולא לו.

נציג פרקליטות המס, יוסף שבירו, הציג במהלך הדיון המשפטי, שנערך בבית משפט השלום בתל־אביב בפני השופט גלעד נויטל, את הפרשה הקשורה לעיסקת נדל"ן גדולה שבה הוצגה רכישת מגרש על ידי שישה רוכשים. לטענתו, לאחר שהעבירו אותם רוכשים חלק מהמגרש לרוכש נוסף, הם בנו על המגרש שבע דירות, שנמכרו על ידם.

הוגשה שומה עצמית לכל דירה ודירה, שלפיה היה מגיע פטור ממס שבח בשל מכירת "דירת מגורים ליחיד", והדיווחים למנהל מס שבח היו בהתאם לכך.

בגין חשדות אלו נערכה ביקורת במשרדי מס שבח ומס הכנסה, ומבדיקה זו עלה חשד לכאורה, כי אין מדובר בעיסקת "מכירת מגורים ליחיד", הפטורה מתשלום מס שבח, אלא ב"עסק" שתוכנן ויצא לפועל על ידי עו"ד בנימין שפירא, דן ויינברן ונתנים נוספים, החייבים בתשלום מס הכנסה ומס שבח.

במהלך החקירה נגבו עדויות והוצגו מסמכים. נטען, כי לחשוד הייתה מעורבות ישירה בביצוע העבירה, והינו אחד מהנתבעים הקשורים לפרוייקט המדובר. מהחקירה עלה עוד, כי המשיב ערך את החוזה של "מכירת הדירה למגורי יחיד", וידע כי בכך נתן ידו לעריכת חוזים מלאכותיים, שבאמצעותם עברו עבירות על פקודות מס הכנסה ומס שבח.

בא כוחו של החשוד, עו"ד דוד פיקר, הסכים לקביעת השופט, שהורה על שחרורו בערבות עצמית של 300 אלף ש"ח, וערבות צד ג' בסך של 100 אלף ש"ח.

נחתם הסכם פרישה של 120 מעובדי רפא"ל

מאת אורי שדרון

לאחר מו"מ ממושך נחתם אמש הסכם פרישה של 120 מעובדי רפא"ל שהם עובדי מדינה.

על־פי ההסכם שנחתם בין יו"ר ההסתדרות במרחב חיפה, ברוך זליך, וראש האגף לאיגוד מקצועי במרחב, יגאל כהן, לבין נציגי הנהלת הרשות, יפרשו 120 העובדים עד סוף השנה האזרחית. הפרישה תהיה בשני שלבים. בראשון יפרשו המעוניינים בכך ובשני אלה שעליהם יוסכם בין הצדדים. תנאי הפרישה יהיו משופרים יותר מאלה שהיו בגל הפרישה הקודם.

צופים שבימים הקרובים יושלם הסכם פרישה מרצון של 130 עובדים נוספים ברפא"ל העובדים על־פי הסכם קיבוצי ואינם עובדי מדינה.

סגן שר החוץ הד"ר יוסי ביילין היה אתמול לאישיות הישראלית הראשונה המתראיינת לרדיו הפלסטיני (PBC). הרדיו הפלסטיני החל לפעול ביריחו לאחר הקמת הרשות הפלסטינית העצמאית בעזה וביריחו. את ביילין ריאיין אתמול רפיק עוהאר, עורך ומגיש בתחנת הרשות. הוא הציג לסגן שר החוץ שורה של שאלות ביחס לתהליך המדיני, המצב בשטחים ועתיד המדיניות. ביילין הדגיש בתשובותיו כי המשא ומתן הישראלי־ערבי מתקרב לקראת סיומו, ובן כי הנהגות שני הצדדים קיבלו החלטות אמיצות, שסללו את הדרך לשלום היסטורי בין העמים. לדבריו, העברת הסמכויות המוקדמות לפלסטינים בגדה תעשה בקרוב. סגן שר החוץ קרא להנהגה הפלסטינית לעשות כל מאמץ ולהביא להפסקת מעשי הטרור (מוטי בסוק; צילום: יעל בצלאל/ יסקום 80")

נדחתה בקשת סנגורו של דרעי לקיצור נוסף של ימי הדיונים

(ע). – שופטי בית המשפט המחוזי בירושלים, יעקב צמח, מוסיה ארד ומרים נאור, דחו אתמול את בקשת סניגורו של ח"כ אריה דרעי, עו"ד דן אבי־יצחק, להפחית את מספר ימי הדיונים במשפטו של דרעי לשלושה, במקום ארבעה כפי שנקבע בהחלטת בית המשפט מיום ב'.

השופטים קבעו עוד, כי עו"ד אמנון זכרוני, המייצג את דרעי לצד עו"ד אבי־יצחק, אינו יכול להשתחרר מן התיק.

עו"ד זכרוני הודיע לעו"ד אבי־יצחק על התפטרותו מייצוג דרעי, עקב נסיבות אישיות שהוזכרו בדיון שנערך בבית המשפט בדלתיים סגורות. אולם השופטים החליטו שלא לקבל התפטרות זו וחייבוהו להמשיך בייצוג.

עוד דחו השופטים את בקשת עו"ד אבי־יצחק לעכב את ביצוע החלטתם לחייב את הסניגורים לייצג את הנאשמים במשפט, עד למתן החלטה בערעור שיגישו לבית המשפט העליון.

קרע בין האוצר לחינוך על רקע מהפכת ההשתלמויות של שושני

מאת יעל פישביין

קרע גלוי חל באחרונה בין משרד החינוך למשרד האוצר, בגלל העלות הגבוהה – כמיליארד ש"ח – של מהפכת ההשתלמויות בבתי הספר שיזם מנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני.

עם פתיחת המהפכה, בינואר 93', הודיע שושני כי הוא יבחן לפי הצלחתו "להעלות את מערכת החינוך כיתה" תוך שלוש שנים, באמצעות ההשתלמויות הבית־ספריות. עוד אמר, כי אם ייכשל בכך, יהיה עליו להתפטר.

בתום הפעלה של כחצי שנה, התברר לאוצר כי עלות מהפכת ההשתלמויות תגיע לכמיליארד ש"ח. מסע הפרסום של ההשתלמויות עלה כמאה אלף ש"ח, והניהול האדמיניסטרטיבי נמסר במכרז לחברה־פרטית, "שלהור" – מחשבים, אנוש, מערכות", בעלות כוללת של מאה מיליון ש"ח. התמורה הכספית המתוכננת למורים עבור השתתפותם בהשתלמויות הבית־ספריות, בהיקף של 120 דקות לשבוע, מוערכת בכ־800 מיליון ש"ח. בנוסף, הקים משרד החינוך פקידות ענפה סביב ההשתלמויות בעלות גבוהה.

מלבד המחיר הועלו טענות פדגוגיות קשות נגד ההשתלמויות, בגלל רמתן הנמוכה ובגלל שעוררו התקוממות מצד המורים היות שנכפו עליהם ללא הסכמתם.

במהלך המו"מ על תוספות השכר המגיעות למורים בעקבות הסכם ההצמדה למהנדסים, הציע האוצר לבטל את ההשתלמויות הבית־ספריות ושני ארגוני המורים הסכימו להגיע לפשרה בעניין זה, תוך ויתור חלקי על התמורה הכספית בעקבות ההשתלמויות.

נציגי משרד החינוך במו"מ, הסמנכ"ל יהושע ידלין וסגן החשב מוטי מרום, הסכימו לפשרה, אך המנכ"ל שושני, שלא השתתף בפגישות, התנגד ובעקבותיו גם השר רובינשטיין.

אתמול הצטרף אליהם יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, אברהם בורג, ואיים על האוצר שיפנה לבית המשפט ויזום חקיקה שתכריח את המורים להשתתף בהשתלמויות בית־ספריות. "אני דוחה על הסף את הטיעונות החוזרים ונשנים של אנשי האוצר להתערב בנושאי חינוך", הודיע בורג, התוקף את המורים על שהסכימו לפשרה.

בתגובה הודיעו שני ארגוני המורים כי הם דוחים את התקפתו של בורג. "ההשתלמות המסורית במתכונתה הנוכחית מוציאה את מטרתה. הנושאים והתכנים נכפו על המורים והם נאלצו לוותר על השתלמויות חשובות בגללן. השתלמויות מרצון הן כלי חיוני לקידומם של המורים, אך לא במתכונת הכפייתית הקיימת".

דובר משרד החינוך טען, כי ההשתלמויות הן הצלחה ולשושני מגיעות רק תשבוחות עליהן. משרד החינוך גינה את המורים על שהסכימו לוותר על ההשתלמויות הבית־ספריות.

ראשי הרשויות הערביות השובתים בירושלים: הפעם נלך עד הסוף

יושבים כבר 33 ימים באוהל המחאה; עשרות אנשי ציבור הביעו תמיכה בהם

מאת מוחמד חלילה

עשרות משלחות של אנשי ציבור יהודים וערבים, נציגי מפלגות ותנועות פוליטיות, חברי כנסת וציבור רב ביקרו אתמול אצל ראשי הרשויות הערביות, השובתים זה 33 ימים בתוך אוהל מחאה מול משרד רה"מ בירושלים.

השובתים הציגו בפני המשלחות את תביעותיהם כלפי השלטון המקומי ומשרדי הפנים והאוצר, שאינם מגבשים תוכנית הבראה ליישובים הערביים ולהבטחת שוויון מלא בתקציבים. ראשי המועצות הדגישו כי הפעם הם נחושים בדעתם ללכת עד הסוף. כן הודיעו, כי יערכו ביום שלישי הבא הפגנת מחאה המונית בחיפה.

בין המבקרים אתמול באוהל היתה גם משלחת גדולה מטעם מפ"ם, בראשותו של יו"ר המפלגה חגי ארז. בתגובה לדברי השובתים, כי הם ישגרו משלחת לאו"ם כדי לקבל סיוע מבחוץ, אמר ארז כי זו תהיה טעות, מכיוון שהדבר לא יתקבל בחיוב בציבור הישראלי.

ארז אמר כי "לא סביר שלאחר 33 ימי שביתה לא מצא יו"ר המרכז לשלטון מקומי, עדי אלדר, זמן להיפגש עם השובתים. ייתכן שצריך להזכיר לו שהוא נבחר בקולותיהם". הוא הבטיח שמפ"ם ומרצ יסייעו לראשי הרשויות הערביות בדיון על תקציב המדינה ל־95', וכן בשלטון המקומי ובהסתדרות בה כבר הוחלט להקים שש מועצות פועלים במגזר הערבי.

יו"ר המרכז לשלטון מקומי, אלדר, שהוא גם ראש עיריית כרמיאל, דחה על הסף את הטענה שהוא לא מטפל בבעיות של הרשויות הערביות. לטענתו, ההסכם שנחתם לפני שלושה חודשים בין המרכז לשלטון המקומי ומשרדי האוצר והפנים – בו הוכנס שוויון הדרגתי לרשויות הערביות – היה על דעתם של שליחיו ועד ראשי הרשויות הערביות.

אלדר אמר כי הוא מתכנן פגישה לשבוע הבא עם שר האוצר לדיון בנושא.

הבטיח לילדה מסג' וביצע בה מעשה מגונה

(ע). – נוכל כבן 30 ביצע אתמול בבוקר מעשה מגונה בילדה בת שמונה ונמלט.

האיש התחזה כקבלן צבע העובד במוזיצת אבי המשפחה, וכאשר המטפלת יצאה את הבית אמר לילדה שנותרה בדירה כי יעשה לה מסג'. הוא ביצע בה מעשה מגונה ונמלט מהדירה.

המטפלת גילתה כשחזרה לדירה, כי "קבלן הצבע שהמתין לאב" היה למעשה עבריין ומיהרה להתלונן במשטרה. משטרת פתח־תקווה פתחה בחקירה.

בעקבות עתירתו של האב, נסים אישה

היועץ המשפטי והפצ"ר יצטרכו לנמק אי־העמדת המפקד של אלי אישה לדין

(ע).־ שופט בית המשפט העליון, דב לוין, הוציא אתמול צו המורה ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט הצבאי הראשי לנמק בתוך 45 יום מדוע לא יוגש כתב אישום פלילי נגד מפקדה לשעבר של יחידת המסתערבים "דובדבן", סא"ל ע. עקב אחריותו למותו של חייל היחידה אלי אישה. אישה, כזכור, נהרג מירי חבריו ליחידה במהלך פעילות מבצעית בכפר ברטעה, לאחר שאלה זיהו אותו בטעות כמחבל.

אביו של אישה, ניסים, טוען בעתירה כי החלטת הפרקליט הצבאי הראשי שלא להעמיד לדין את המפקד לוקה בחוסר סבירות קיצוני. בעתירה נטען, באמצעות עורכי הדין אמנון זכרוני ודרור ארד־איילון, כי סא"ל ע, שהיה מפקד הכוח, לא ערך תדריך משותף ולא ביצע נהלים אלמנטרים המתחייבים בפעולה שביצע הכוח.

במהלך הפעולה המתוכננת בשטח הכפר שני זוגות חיילים כתחפשים, כאשר, לטענת העותרים, מאחר ולא־היה ביניהם קשר. העביר סא"ל ע. את ההודעות ביניהם. סא"ל ע, נטען, לא העביר הודעה על הגעתם של אישה ובן זוגו למבנה בו היה אמור להימצא המבוקש. העותרים טוענים, כי סא"ל ע. הורה לאישה לעלות למגדל מים סמוך, וכשאישה עשה זאת, הגיע הזוג השני שראה אותו ירה בו, לאחר שסבר כי הוא מחבל.

בעתירה נטען, כי על אף שאין לכך ביטוי בחוות הדעת של הפצ"ר, יש עדויות כי אלי אישה נורה גם בגבו וכי כאשר נורה בפעם השנייה, הוא היה שרוע על פניו ולא יכול היה לסכן את היורה. העותרים טוענים, כי יש לסברה זו אחיזה בדוח הפתולוגי, וכי אם נכון הדבר, אז הריגתו של אישה היתה פועל יוצא של נוהל פסול לפתיחה באש ללא סכנת חיים, ואלמלא נוהל זה, היה אישה נשאר חי.

עוד נטען בעתירה, כי פרקליט פיקוד המרכז קיבל על סמך ממצאי הקצין הבודק את התגובה כי קיים קשר סיבתי בין רשלנותו של סא"ל ע. לבין מותו של אישה. למרות זאת, נטען, החליט הפרקליט שלא להעמידו לדין, בשל העדר אינטרס ציבורי. הפרקליט קבע עוד, כי מדובר ברשלנות לא חמורה שאינה מצדיקה ענישה פלילית. לטענת העותרים, נתמכה החלטת הפצ"ר בעניין זה בשיקולי הפרקליט הפיקודי.

איש עסקים חשוד בהעלמות מס במאות אלפי דולרים

מאת אלי ברנר

השבוע הובא לבית משפט השלום בתל אביב איש העסקים דן ויינברן, 68, מגבעתיים, שנעצר על ידי חוקרי פקיד השומה בתל אביב בחשד להעלמת הכנסות יחד עם שותפו, עו"ד בנימין שפירא, שנעצר אף הוא ושוחרר בערבות ביום שלישי.

ויינברן, איש עסקים רב תחומי, העוסק בכימיקלים, מסעדות, ארגון וייזום מפעלים, נדל"ן, בנייה, תחנות דלק, בתי מלון ועוד, נחשד בכך שעיסקת נדל"ן שהוא ושותפו עו"ד שפירא הציגו למס שבח, אינה תואמת את הוראות מס ההכנסה ומס שבח.

העיסקה הוצגה כרכישת מגרש על ידי שישה רוכשים, באמן וחמישה נהגים. לאחר שהעבירו חלק מהמגרש לרוכש נוסף, בנו הרוכשים על המגרש שבע דירות ומכרו אותן בכבדה. הוגשה שומה עצמית לכל דירה, לפיה מגיע פטור ממס שבח בשל מכירת דירת מגורים ליחיד, והדיווח שדיווחו למנהל מס שבח היה בהתאם לכך.

בגין חשדות אלה, נעשתה ביקורת במשרדי מס שבח ומס הכנסה, ונמצא חשד לכאורה כי אין מדובר בעיסקת "מכירת מגורים ליחיד", הפטורה מתשלום מס שבח, אלא בעסק של ויינברן ועו"ד שפירא ונתנים נוספים, החייב בתשלום מס שבח ומס הכנסה.

ממסמכים ומעדויות שנגבו במשרדי החקירות פקיד השומה בתל־אביב, נמצא כי ויינברן ושפירא ביצעו את העיסקה כשהם משתמשים באנשי קש, שחלקם שוהה בחו"ל, כדי להימנע מתשלום מס הכנסה ומס שבח באמצעות קבלת פטור על "דירת מגורים ליחיד". כספי התמורה ממכירת הדירות הועברו לוויינברן ושפירא, והם גם השקיעו בפרויקט. בדוחות שהגישו השניים למס ההכנסה אין דיווח על עסקאות אלה ולו כהכנסות פטורות, והחשד הוא כי השניים העלימו בדרך זו מרשויות המס מאות אלפי דולרים. בחקירה מעורבים אנשי עסקים, עורכי דין ו"לקוחות" נוספים, וייתכנו מעצרים נוספים.

ויינברן שוחרר ממעצר בערבות עצמית של חצי מיליון ש"ח וערבות צד ג' בסך רבע מיליון ש"ח, והוצא נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ למשך 180 יום.

חברת החשמל לישראל בע"מ

ח"א חשמל – שירות טלפוני

להודעות על תקלות

24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666
תל־אביב	03-5633777
חיפה	04-647777
אילת	07-372191
אשדוד	08-511688
אשקלון	07-770088
אריאל	03-9366345
	03-9366346
	03-9366347
באר־שבע	057-462666
בית שמש	02-911669
טבריה	06-792275
חדרה	06-223133
כרמיאל	04-881731
נהריה	04-933555
נתניה	09-602988
עפולה	06-423333
פתח־תקוה	03-9394488
צפת	06-970211
ראשון־לציון	03-9632488
רחובות	08-371388
רמלה	08-221313
רעננה	09-906188

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר

מנשה מאיר ז"ל

ומשתתפים באבלם הכבד של המשפחה והבן רחמים

ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום
החברים הפנסיונרים בחברת החשמל

לחברנו מאיר יאיר

משתתפים בצערך הכבד במות האב

מנשה ז"ל

לשכת המס מרחב ת"א, יפו, פ"ת
ההנהלה והעובדים

מודעות עד חצות
אבל, לוח ומסחריות בחיוג חינם!
177-022-3000
מוקד ארצי

להברתנו אביבה ללזר

איתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
מינהל ותשלומים

לחברנו
חיים בובריק ומשפחתו
אתכם באבלכם במות האם

פסיה ז"ל

משען MISHAN

הנהלת "משען"
ועד העובדים
ועובדי מרכז "משען"

נהג! קח חייל בדרך הביתה

מופע הרוק יתקיים בחוף המגדלור באילת כמתוכנן

מאת שמואל תגר

מופע הרוק הענקי, שבמסגרתו יופיעו בין היתר אביב גפן, "זקני צפת", "איפה הילד", בני סתוב ואסף אמדורסקי, יתקיים בתחילת שבוע הבא בחוף המגדלור באילת כמתוכנן, לאחר שהושג הסכם בין עיריית אילת לבין רשות שמורות הטבע והחברה להגנת הטבע.

לדברי דוברת העירייה הסכים ראש העירייה, גבי קדוש, להתניות של הגופים הירוקים ונעתר לבקשתו של השר יוסי שריד לשמור על הסביבה הימית.

סוכם, כי בעלי חוף המגדלור יורשו להכניס לשם עד 5,000 איש. האזור יגודר ויוצבו סדרנים שיקפידו על תנאים אלה. כמו כן ידאגו להצבת פחי אשפה באתר ולאחר המופע יבוצע ניקוי ימי על-ידי צוללנים עד לעומק של 15 מטר. התנאים הללו ואחרים יהיו בפיקוח רשות שמורות הטבע והחברה להגנת הטבע.

חוף המגדלור גובל בשמורת האלמוגים של אילת ומכיל בעולמו התת-ימי ערכי טבע מוגנים מהיפים והנדירים בארץ. לדברי הגופים הירוקים חוף זה אינו מסוגל להכיל בתוכו את האלפים שיגיעו לצפות במופעים והרעש, הלכלוך והתאורה יגרמו לנזק בלתי-הפיך לאוצרות הטבע שבים.

אנשי החברה להגנת הטבע והרשות מסרו אמש, כי ההסכם הושג בהתערבותם של השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, וסגן שר החקלאות, ואליד צאדק, ולאחר שראש העירייה התחייב כי זהו המופע האחרון שייערך בחוף הדרומי באילת.

בעקבות הצלחת אימוני הכושר של חטיבת הנחיל, עוסקים חיילי החטיבה בימים אלה באימוני קיץ, גם בשילוב עם חיל השריון (צילום: דו"צ)

10 אחוזים מהשפכים באילת יטוהרו באמצעות קרינת שמש

מאת דורון שרם

עשרה אחוזים משפכי אילת יטוהרו באמצעות תהליך חדשני לטיהור שפכים המבוסס על שימוש בקרינת שמש מרוכזת.

השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, יגיע מחר לאילת לחנוך את המתקן החדש, שפותח על-ידי חברת "סולר דינמיקס" מקבוצת "טמבור".

המתקן באילת, שהוא הראשון בסוגו בארץ, הוקם בהשקעה של 200 אלף דולר. תהליך הטיהור נותן את איכות השפכים הגבוהה ביותר הקיימת במכוני טיהור בעלות כספית נמוכה יחסית.

מתקני הטיהור הינם מודולריים וניתן להתאימם בקלות ליישוב כפרי קטן או לעיר גדולה בהשקעה נמוכה יחסית ובפרק זמן קצר. התהליך מתאים גם לטיהור מי שתייה וגם לטיהור שפכים תעשייתיים והוא מורכב משלושה שלבים.

בשלב הראשון מוזרמים השפכים הגולמיים לבריכות שמטרתן להביא לשיקוע חומרים מוצקים בשפכים ולהורדת העומס האורגני.

בשלב השני מועברים השפכים מן הבריכה למסנן מיוחד. במהלך הסינון חוזר החומר המוצק אל בריכת השיקוע או לבריכת הייבוש, ואילו המים הנקיים עוברים לתהליך הסולרי.

בשלב השלישי מוזרמים המים בתעלות פתוחות בתוספת חומרים פוטוכימיים. מערכת של מראות העוקבות אחר תנועת השמש מרכזת את הקרינה אל התעלות הפתוחות. בתהליך החשיפה לשמש של החומרים הפוטוכימיים נוצר חמצון מהיר של החומרים האורגניים שבשפכים. חומרים אלה מתפרקים בחלקם ובחלקם מתנדפים לגז. בתהליך החמצון מושמדים חיידקים אחרים המצויים במים. הקולחים היוצאים בתעלות מוכנים לשימוש חקלאי בלתי מוגבל ואיכותם מאפשרת השקיית ירקות, גני נוי ועוד.

שחל: המשטרה תפרק את עיר האוהלים רק אם אולמרט יבקש ממנה לעשות זאת

מאת נתן רוני

שר המשטרה, משה שחל, הזמין אתמול את ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, לבוא למשטרה ולבקש ממנה לפרק את עיר האוהלים מול משרד ראש הממשלה בירושלים.

שחל אמר, כי אולמרט הוא פרקליט מעולה ויודע שהמשטרה היא גוף מבצע, שפועל לפי דרישת העירייה במקרים כדוגמת עיר האוהלים בירושלים. המשטרה אוסרת על פעילות של מחאה רק במקרים שבהם מתבצעת עבירה.

"אם ראש עיריית ירושלים היה מבקש מאיתנו לפרק את עיר האוהלים ומנמק את בקשתו, היינו בודקים אותה ופועלים בהתאם. אני מזמין את אולמרט לבוא למשטרה ולקיים דיון משותף על דרך הטיפול בעיר האוהלים. ביחד נוכל להגיע לפתרון. אילו היינו פועלים ללא תיאום עימו, הוא היה טוען שאנו פועלים משיקולים פוליטיים נגד אזרחים שמוחים עם הימין. אם ראש העירייה יטען שעיר האוהלים מהווה מטרד נעשה את המוטל עלינו על-פי החוק", אמר שחל.

ליבאי מינה ועדה ציבורית לבדיקת זכות הציבור למידע

מאת נתן רוני

שר המשפטים דוד ליבאי מינה ועדה ציבורית לעניין חופש המידע במדינה, בראשותה של השופטת (בדימוס) ויקטוריה אוסטרובסקי-כהן. הוועדה התבקשה לבחון את הנושא על בסיס ההכרה בזכות הציבור לדעת ובהתחשב [illegible] הרשויות הציבוריות במדינה להעמיד לרשות האזרחים מידע הנוגע לפעולתן ולתחומי אחריותן ולהגיש המלצות בנושא זה.

ליבאי ביקש מן הוועדה להגיש המלצות בנושאים הבאים: קביעת עיקרון זכות הציבור לדעת בחוק, הרשויות הציבוריות שעליהן תחול חובת הגילוי, סוגי המידע שעליהם תחול החובה, אמות המידה לקביעת סייגים לחובת הגילוי, הזכאים לדרוש העברת המידע לרשותם. הוועדה גם תיתן את דעתה על העלויות הכספיות הכרוכות בישום חוק חופש המידע.

בישיבה הראשונה של הוועדה בהרכבה המלא אמרה אוסטרובסקי-כהן, כי פסקי הבג"צים שניתנו עד כה בכל הנוגע לעיקרון זכות הציבור לדעת וחובת הרשויות הציבוריות לעניין חופש המידע, ישמשו אבני יסוד לעבודתה. היא מסרה כי על אף מורכבות הנושא והבעיות הישירות והעקיפות הקשורות בו תעשה הוועדה כל שביכולתה כדי לסיים את עבודתה בזמן הסביר, ללא סחבת מיותרת.

אלוני: דרעי מציע הצעות מגוחכות כדי לטרפד צירוף ש"ס לממשלה

הציגה בפני רבין הצעה חדשה שתחליף ההסכם הקואליציוני בין העבודה לש"ס, על פיה הסטטוס-קוו הוא עניין להסכם פוליטי

מאת אמיר נוימן

יו"ר מרצ, השרה שולמית אלוני, אומרת כי הקואליציה הנוכחית אינה יכולה להיענות לתכתיבים המניפולטיביים של יו"ר ש"ס אריה דרעי, שעושה הכל, לטענתה, כדי שש"ס לא תצטרף לממשלה. דרעי, אומרת אלוני, מציע הצעות אבסורדיות שמרצ ומפלגת העבודה אינן יכולות לקבל.

לדבריה, הרוב החוסם שממנו נהנית הממשלה מעניק לה "חסינות" מפני נפילת הקואליציה. "איש אינו יכול להפיל את הממשלה הזאת, ואנחנו לא צריכים ללכת שולל אחר המניפולציות של דרעי", אמרה.

יו"ר מרצ נועדה אתמול אחר הצהריים בירושלים עם ראש הממשלה לדיון על הרחבת הקואליציה. היא חזרה והציגה בשיחה את ההחלטות של מוסדות מרצ, השוללות את ההסכם הקואליציוני העומד על הפרק, והציגה בפני רבין הצעה חדשה המבוססת על העקרון שהנחה עד כה את כל הממשלות הקודמות – לפיו הסטטוס-קוו הדתי הוא נושא להסכמים פוליטיים ולא לחקיקה.

ההצעה שהונחה בפני רבין בנויה ממערכת של הסכמים קואליציוניים, שבבסיסה הכוונה כי אם יחול שינוי כלשהו בסטטוס-קוו, כפי שקרה בעקבות פרשנות בג"ץ לחוק יסוד כבוד האדם וחירותו, תדון בכך הממשלה ותפעל לגופו של עניין.

הצעת אלוני תידון ככל הנראה מחר בפגישה שיזמן ראש הממשלה עם שרי מרצ וחברי הכנסת דדי צוקר ורן כהן, כדי לדון באפשרות הרחבת הקואליציה.

גורמים בעבודה אמרו אמש בתגובה, כי אין שום סיכוי שש"ס תיענה להצעה חלופית ותסכים לבטל את ההסכם הקואליציוני שחתמה עם העבודה.

בג"ץ הוציא צו בעניין מינוי המועצה הדתית בירושלים

(ע). – שופטת בית המשפט העליון, דליה דורנר, הוציאה אתמול צו על תנאי המחייב את ראש עיריית ירושלים, אהוד אולמרט, להשיב בתוך 45 יום מדוע לא יביא מיד לאישור מועצת העיר את המועמדים החדשים לחברות במועצה הדתית.

הצו הוצא בעקבות עתירת נציגי סיעת מרצ למועצה, הרבנים אהוד בנדל ונעמה קלמן מן התנועות הקונסרבטיבית והרפורמית.

העותרים טוענים באמצעות עו"ד רענן הר-זהב, כי על-פי חוק שירותי הדת היהודיים הרכב המועצה הדתית צריך להתחדש בתום שישה חודשים מיום בחירת מועצת העיר.

לנוכח אי-סדרים, לטענת העותרים, בפעילותה של המועצה הדתית בירושלים, הם חוששים לקיום התקין של שירותי הדת לתושבים.

על-פי החוק נקבע, כי בכל רשות מקומית תורכב המועצה הדתית ממכסת מועמדים שתחולק על-פי מפתח של 45 אחוז לשר הדתות, 45 אחוז לרשות המקומית ו-10 אחוזים לרבנות המקומית. שר הדתות מחויב על-פי החוק לחדש את המועצה הדתית בתום שישה חודשים מיום בחירת המועצה של הרשות המקומית.

העותרים טוענים, כי ב-1984 העביר ראש עיריית ירושלים את רשימת המועמדים לשר הדתות על-פי יחסי הכוחות הסיעתיים שהיו באותו זמן במועצת העיר. על-פי רשימה זו לא היה ייצוג לסיעת מרצ.

בעתירה נטען, כי מאז שהוגשה רשימה זו לא הוגשו עוד רשימות נוספות ולא התחלפו נציגי עיריית ירושלים במועצה הדתית. לטענת העותרים, אם לא יחודש הרכב המועצה, לא ימולא כראוי רצון הבוחר.

50 שנה חשב מקס אוסטר שהוא השריד היחיד של משפחתו ופתאום גילה שיש לו אחות

מאת יצחק מדירר

מקס אוסטר בן 84, המתגורר בבית האבות מ.ש.ל.ב שבעפולה, נפגש השבוע בבת-ים, לראשונה אחרי 50 שנה, עם אחותו הצעירה ממנו בשנתיים, שעלתה לאחרונה לישראל.

בנו של מקס, ארנון אוסטר, סיפר על הפגישה המרגשת בין השניים: "אבי זיהה מיד את אחותו, אף שלא ראה אותה כל-כך הרבה שנים. האחות שאיבדה את מאור עיניה חיבקה וליטפה אותו, מיששה את פניו תוך נסיון לאתר משהו מוכר. שניהם לא הפסיקו לבכות במשך שעות רבות. אחר-כך התחילו להעלות זכרונות, להיזכר בבני משפחה שאינם, לספר זה לזו את כל שעבר עליהם כל אותן שנים ארוכות של פרידה כואבת, שנים של תהיות: האם אחי חי? האם אחותי חיה?"

סיפורה של משפחת אוסטר דומה לסיפורן העצוב של רבבות משפחות יהודיות מאזור בוקובינה שבצפון רומניה. מקס, רעייתו ובנו ארנון גורשו למחנה הריכוז טרנסניסטריה. שתי אחיותיו, דני וגניה, נשארו בצ'רנוביץ. אחרי שנים במחנה ובבוא הרוסים הגיעו מקס ומשפחתו לבוקרשט. הקשר עם האחיות נותק. הם עלו לישראל וגורלן של האחיות נשאר לוט בערפל. מקס התיישב בקריית-גת ועבד במקצועו כטכנאי טקסטיל בבית החרושת "אומך". הוא התאלמן, נישא מחדש ולפני 12 שנה עבר לבית האבות בעפולה יחד עם רעייתו.

האחות גניה נפטרה לפני שנים בגולה והאחות המבוגרת יותר, דני, הגיעה לפני חודש וחצי לארץ עם בתה ונכדתה והתיישבה בבת-ים. בבירור שערכה בקריית-גת נודע לה שמקס, האח האובד, חי ונמצא בעפולה. גם לאח נודע על עלייתה של האחות. בנו פנה למדור לחיפוש קרובים ובינתיים לקחה האחות העיוורת את היוזמה בידיה וטלפנה לבית האבות. השניים שוחחו בטלפון, קבעו פגישה בבת-ים ולאחר נסיעה של פחות משעתיים ניסו לגשר על התהום שנוצרה ביניהם במהלך חמישים שנות פרידה.

מקס אוסטר עדיין נרגש מהפגישה. "שנים כה רבות", מספר הבן ארנון, "חי אבי כשריד יחיד של משפחתו. עתה יש לו אחות. האם יכול אדם להיות מאושר ממנו?"

ארנון מתרגש לא פחות: "רק מי שראה את השניים מתחבקים, רק מי שראה את דודתי דני בוכה ומגששת, תוך מישוש, לזהות מחדש את האח האובד, יכול להבין מה עובר עלינו".

הפתעה בחקירת רצח שלמה עזרא שגופתו נמצאה ביולי בתעלה בכביש אשקלון

דוד ואוריה החיתי במהדורה מודרנית: רצח את חברו הטוב כי חמד את אשתו

מאת דוני ברזילי

אנשי מאגר חוקרי לכיש עצרו אתמול במפתיע את מוריס הדר, בן 43 מחולון, בחשד כי רצח את שלמה עזרא, בן 34, אף הוא מחולון, בחודש שעבר על רקע רומנטי.

על פי החשד ביצע החשוד את הרצח כדי לזכות באהבתה של אשת הנרצח.

החשוד טען לחפותו, והכחיש כל קשר לביצוע המעשה, ואף הכחיש שהיו לו קשרים רומנטיים עם אשת הנרצח. "הייתי חבר הכי טוב של עזרא. לא פגעתי בו, ולא קיימתי יחסי מין עם אשתו", טען.

בידי המשטרה חשוד נוסף הקשור לפרשת הרצח, אולם על פי החלטת בית המשפט ולבקשת המשטרה, הוצא צו איסור פרסום כל פרט מזהה של החשוד.

גופתו של עזרא נתגלתה ב-15 ביולי בתוך שלולית דם בתעלה סמוכה לצומת ויקים בכביש יד מרדכי-אשקלון.

במשך חודש עמלו חוקרי לכיש באיסוף מידע בפרשה, אולם ללא הצלחה. שלשום הצליחו החוקרים לעלות על שביב מידע, שקשר את החשוד לביצוע מעשה הרצח.

מבקשת מעצרו של החשוד עולה, כי בליל הרצח עזב הדר את ביתו בשעת לילה מאוחרת, ולא חזר. לדברי נציג המשטרה, רס"ב דוד גולן, בוצע הרצח באותו הלילה, ועל פי החשד היה זה הדר שפגש במנוח ורצח אותו.

הדר טען להגנתו בבכי בפני שופט השלום באשדוד, שלמה שוהם, כי אין לו שום קשר למעשה הרצח. "בליל הרצח הייתי בחתונה. אני מכיר היטב את עזרא ואשתו ענת. היה בינינו קשר ידידותי. לא היה ביני לבין ענת קשר יחסי-מין. אם ענת אומרת שהיה בינינו יחסי מין, אז היא משקרת. אינני מסוגל לפגוע בחברי הטוב, ובוודאי לא לקיים יחסי מין עם אשתו", אמר.

השופט שוהם קבע בהחלטתו, כי מחומר החקירה שהובא לעיונו עולה חשד כבד, כי טענותיו של החשוד סותרות את ממצאי החקירה. לדבריו, המניע המיוחס לחשוד הוא יחסיו עם אשת המנוח, "ואהבתו הפתלוגית אליה. הוא לא הצליח להשלים עם העובדה, כי אשת המנוח היא עם בעלה, ואיננה שייכת כולה לו".

השופט ציין, כי החשוד בחר להכחיש את מערכת יחסיו המפותלת עם אשת המנוח, למרות ממצאים ברורים המעידים את ההיפך. לכן קבע השופט, כי קיימת עילת מעצר, והורה לעצור את הדר ל-15 יום לצורך השלמת החקירה.

ניצלו תמימותו של נכה וגנבו את כספו

מאת אלי ברנר

נכה בן 31 מירושלים נפל קורבן לשתי צעירות שניצלו את תמימותו ואת מגבלתו הפיזית.

הנכה אסף אמש שתי טרמפיסטיות ברחוב בן-יהודה בתל-אביב. במהלך הנסיעה הוא ביקש מאחת מהן שתוציא עבורו כסף מהכספומט, שכן הוא מתקשה לעשות זאת בעצמו. הוא מסר בידיה את כרטיס האשראי שלו, גילה לה את הקוד הסודי שלו וביקש שתוציא 1,000 שקל.

הצעירות ירדו מהמכונית, הוציאו את הכסף מהכספומט ונעלמו מהמקום. הנכה נסע בעקבותיהן וראה שהן עולות למונית. הוא הזעיק את המשטרה במכשיר הפלאפון וניידת סיור של המשטרה עצרה את המונית ליד דיזנגוף סנטר. בחקירה התברר שאחת הצעירות, זו שנטלה את כרטיס האשראי, היא בעצם נער קוקסינל בן 17 מתל-אביב. הוא והצעירה שהיתה בחברתו, בת 24 מבאר-שבע, נעצרו ובתום חקירתם שוחררו בערבות.

10,000 כדורי אקסטזי נתפסו בתוך מכשיר טלוויזיה בנתב"ג

(ע). – שמונה ימים המתינו בלשי מחוז המרכז של המשטרה לאנשים שיבואו לאסוף מכשיר טלוויזיה ארוז, שהגיע כמטען אוויר מהולנד – ובתוכו יותר מ-10 אלפים כדורי אקסטזי – עד שהגיעו המבריחים לנתב"ג כדי לקחת את המכשיר. הם נעצרו במקום.

על המבצע הבינלאומי, שהביא לאחת מתפיסות הסמים הגדולות בארץ, מסרו אתמול רב פקד דני בלוכין, ראש יחידת הסמים במשטרת מחוז המרכז, וסגן ניצב ראובן רגב, ראש המודיעין של המחוז, במסיבת עיתונאים שנערכה במשטרת רמלה.

שני הקצינים סיפרו כי במשך זמן רב עקבו בלשי היחידה אחר עבריין סמים, תושב ראשון לציון. כשיצא האיש לאירופה, הם מסרו על כך למשטרת הולנד. המשטרה ההולנדית הבחינה באיש בשעה שרשם את שמו כשולח מכשיר טלוויזיה לישראל. השוטרים ההולנדים הודיעו על המשלוח החשוד לחוקרים הישראלים, וכשהמכשיר הגיע לנתב"ג, נמצאו בתוכו 5.5 ק"ג של הסם, ששוויו בשוק כמיליון ש"ח.

בזמן שהטלוויזיה חיכתה לבעליה בנתב"ג, חיכו הבלשים לבעלים ולא הורידו עין מהארגז במחסני הנמל. שלשום הופיע נהג של חברת הובלה כדי לשחרר את הטלוויזיה ולהעבירה לכתובת מסוימת בראשון לציון.

המשלוח הגיע לתעודתו בליווי סמוי, וכשנמסר לנמען, גבר כבן 40, פרצו הבלשים בפיקודו של רב פקד בלוכין ועצרו אותו. בחקירתו הודה האיש בהברחה. הוא יובא היום בפני שופט שלום ברמלה להארכת מעצרו.

מבצע לחשיפת העלמות מס בענף הביצים

(ע). – חוקרי אגף המכס והמע"מ פשטו אתמול ושלשום על עשרות סוחרים ומגדלים בענף הביצים והלול במהלך מבצע לחשיפת העלמות מס.

החוקרים פשטו על השווקים הפתוחים, מחסני משווקי הביצים ומשקי הביצים עצמם. בסריקות נמצאו סוחרים רבים העוסקים בשיווק ביצים במשך שנים שאינם רשומים כלל במע"מ והתגלו אי-סדרים חמורים אצל סוחרים אחרים. על-פי הערכות ראשונות, העלמות המס שנתגלו הן בהיקף של מאות אלפי שקלים.

ראש אגף המכס והמע"מ, אריה זייף, אמר, כי הוחלט לפתוח במבצע בעקבות פנייה של משרד החקלאות ותלונות רבות שלפיהן השוק מוצף בביצים "שחורות". לדבריו, הוחלט לפעול בצורה נמרצת "ולהכניס סדר" בענף הביצים על מנת להגן על המסחר התקין ולגבות מיסים כחוק.

המשמרת הצעירה של העבודה תתארח אצל העמיתה בעזה

מאת אמיר רוזנבליט

משלחת מטעם המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה הוזמנה על ידי מזכיר המשמרת הצעירה של אש"ף, חמדי אל-ריפי, לסיור ברצועת עזה ובמחנות הפליטים.

אל ריפי התמנה באחרונה כמפקד המשטרה הפלסטינית בעזה. הוא היה מגורש שש שנים בטוניס, ואחרי חתימת מסמך העקרונות בוושינגטון היה מתומכי ההסכם באש"ף.

מזכיר המשמרת הצעירה של העבודה בדרום, רוביק דנילוביץ', מסר כי המשמרת הצעירה של העבודה וזו של אש"ף חתמו על "הסכם עקרונות" לשיתוף פעולה בעתיד.

במהלך סיור חברי המשמרת בעזה ביום ראשון הקרוב, יבקשו המארחים להפגיש את המשלחת הישראלית עם יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת.

מסעדת שווארמה נשרפה כליל בפ"ת

(ע). – מסעדת שווארמה ברחוב חיים עוזר פינת הרצל בפתח-תקווה נשרפה אתמול כליל וכל תכולתה עלתה באש.

השריפה פרצה כאשר פועל המסעדה טיפל במכשיר חשמלי לעשיית צ'יפס. ככל הנראה אירע קצר חשמלי והאש אחזה בכל חלקי המסעדה.

מכבי האש ומשטרת פתח-תקווה שהגיעו למקום פעלו למניעת התפשטות הדליקה למבנים סמוכים.

מפקד משטרת פתח-תקווה, סנ"צ חיים כהן, מסר, כי מחקירה ראשונית נראה שמדובר בקצר, אך נבדקות גם אפשרויות אחרות.

התיירת הנעדרת ביקשה בסך הכל לעשות "גוד טיים"

מאת אודי עזרן

בעוד המשטרה מחפשת אחריה וקרוביה חרדים לגורלה, בילתה תיירת אלמנה בת 29 מצרפת בבילוי של צעיר בטירת הכרמל.

התיירת, שהתאלמנה מבעלה הישראלי, הגיעה לביקור בבית קרוביה בקריות. ביום חמישי שעבר היא יצאה את הבית ומשבוששה לחזור התלוננו קרוביה בתחנת המשטרה זבולון.

השוטרים החלו בחיפושים קדחתניים אחר התיירת. קרוביה, שהצטרפו לחיפושים, קיבלו מידע מחבר של הבעל המנוח ובעקבותיו הגיעו לדירתו של צעיר בטירת הכרמל, שם מצאו את התיירת. זו לא הסתירה את הפתעתה מהתכונה שעוררה היעדרותה, כי בסך הכל היא ביקשה לעשות "גוד טיים" בסוף השבוע הזה.

האם הגיש בן-יאיר חוות-דעת על מינוי פלד למנכ"ל חברת החשמל?

מאת נתן רוני

עמותת "אמיתי" – אזרחים למען מינהל תקין וטוהר המידות – מבקשת לדעת אם היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן-יאיר הגיש חוות-דעת משפטית בקשר למינויו של רב-ניצב בדימוס רפי פלד לתפקיד מנכ"ל חברת החשמל.

במכתבם לבן-יאיר בעניין זה כותבים חברי העמותה "כי ב-31 ביולי הודיע עוזרך, אמיר זולטי, בתשובה לפנייתנו, כי היועץ המשפטי לממשלה לא נתבקש לתת ולא נתן חוות-דעת בעניין מינויו של רב-ניצב בדימוס רפי פלד לתפקיד מנכ"ל חברת החשמל לישראל. על-פי מידע מהימן שהגיע אלינו נפגשת עם שר האנרגיה, משה שחל, ומסרת לו בעל-פה, בנוכחות ראש הממשלה יצחק רבין, חוות דעת חד-משמעית הקובעת, כי אין מניעה למינויו של פלד למנכ"ל חברת החשמל או לכל משרה ציבורית אחרת. אמרת גם, כי 'פלד נקי יותר מתינוק'. על יסוד חוות-דעת זו, שנמסרה לדירקטוריון חברת החשמל על-ידי שר האנרגיה, משה שחל, אושר מינויו של רפי פלד לתפקיד מנכ"ל חברת החשמל. אנו מבקשים הבהרה לסתירה בין האמור במכתב עוזרך למידע המצוי ברשותנו".

העתקים מן המכתב נשלחו לראש הממשלה, יצחק רבין, ושר האנרגיה, משה שחל.

מיכאל בן-יאיר אמר בתגובה, כי הוא קיבל את המכתב ויגיב עליו בהקדם.

נדחתה בקשת "צעירים למען חיפה" לדון מחדש בעתירתם נגד מצנע ויהב

מאת אודי עזרן

נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, דחה אתמול את בקשת סיעת "צעירים למען חיפה" לדון מחדש בעתירתה נגד ראש העיר חיפה, עמרם מצנע, וממלא מקומו, יונה יהב. בג"ץ פסק בדיון שקיים לפני כמה שבועות, כי אין ניגוד עניינים בין עיסוקו של יהב בעריכת-דין לבין תפקידו בעירייה.

סיעת "צעירים למען חיפה" האופוזיציונית במועצת העיר טענה בעתירתה, כי קיים ניגוד עניינים כזה ויש חשש שמילוי תפקידו של יהב בעירייה ישפיע על עבודתו הפרטית ועל עבודת שאר הפרקליטים שבמשרדו.

בג"ץ דחה, כאמור, את העתירה, אך רשם לפניו את הבטחתו של יהב, שלפיה לא יטפל במישור הפרטי בעניינים הנוגעים לעירייה, כפי שלא עשה זאת ב-15 שנות פעילותו הציבורית.

ראש הסיעה העותרת, עו"ד פנחס נריקס, לא הסתפק בפסיקה זו וביקש לדון מחדש בעתירה בהרכב של חמישה שופטים. השופט שמגר דחה, כאמור, בקשה זו בציינו, כי בית המשפט לא התעלם מהאפשרות התיאורטית שיכול להיווצר ניגוד עניינים בין עיסוקו של יהב לבין תפקידו בעירייה.

נריקס הביע אכזבתו מהחלטת נשיא בית המשפט העליון אך ציין, כי הוא מרוצה מהעובדה שלראשונה בישראל נאלץ נבחר ציבור להתחייב בפני בג"ץ להימנע מניגוד עניינים בין עבודתו הציבורית לבין עבודה פרטית מקבילה שלו ושל עובדי משרדו.

עולים וישראלים נתקעו 12 שעות בנמל התעופה של קייב

(ע). – 100 נוסעים, ביניהם עולים חדשים, נתקעו אתמול במשך 12 שעות בנמל התעופה של קייב מבלי שהוסברה להם סיבת העיכוב. רק אחרי התערבות של נציגי שגרירות ישראל באוקראינה הסתיימה ההמתנה מורטת העצבים והנוסעים עלו על מטוס של חברת "איר-אוקראינה" והגיעו לישראל.

נציג החברה בנתב"ג, מיכאל קניסמן, מסר, כי העיכוב נבע "מבעיות מכס". הוא הסביר שטרם קיבל דיווח מלא על המקרה, אך בקייב הופעלו שלוש תקנות מכס חדשות.

אחד הנוסעים, מאיר ונדר מירושלים, סיפר, כי כל שאר הטיסות הבינלאומיות וביניהן טיסות ללונדון, לפאריס ולניו-יורק יצאו. "רק הטיסה לתל-אביב, טיסת צ'ארטר של חברת 'איר-אוקראינה', עוכבה", אמר. לבסוף טילפנו הנוסעים הזועמים לשגרירות ישראל, לסוכנות היהודית ואף לרב הראשי של קייב ולכל מי שיכול היה לסייע. הקימו צעקות ואיימו להגיש תביעות משפטיות נגד החברה. אחרי שעות רבות סופק להם מזון, אך היו בין הנוסעים גם יהודים חרדים והם הסירו בתוקף שנמנעו מלגעת במזון הלא כשר.

ונדר סיפר עוד, כי נציג הסוכנות היהודית שהגיע לשדה התעופה הציע לאכסן את העולים שבין הנוסעים במלון עד הטיסה, אולם לנוסעים הישראלים לא היה פתרון.

אחרי שהפעילו את כל הגורמים הורידו עובדי "איר-אוקראינה" את הנוסעים ממטוס החברה שעמד להמריא לריגה. הם העבירו את קבוצת הנוסעים שפניהם לישראל למטוס זה, אשר המריא לנתב"ג.

"במשך כל זמן השהייה, בתנאים מאוד לא נוחים, לא קיבלו הנוסעים כל הסבר מנציגי חברת 'איר-אוקראינה' על סיבת העיכוב", מוסיף ונדר.

לא מוכנים למלחמה!

יכולת מבישה של הנבחרת הישראלית עלתה לה אמש בתבוסה מחפירה מול קרואטיה. עבר כניסת הישראלים למעגל משחקי מוקדמות אליפות אירופה מצבה נראה קשה ביותר ולשלמה שרף מצפה מלאכה קשה. אולי התבוסה תביא לסגל את מלך השערים אלון מזרחי ובעצם אולי כדאי שההתאחדות לכדורגל תאמץ את ההצעה למנות ועדה מקצועית שתפקח על עבודתו של המאמן הלאומי, כיוון שבמצב הנוכחי מפחיד לחשוב מה יקרה מול כוכבי רומניה וצרפת

ישראל — קרואטיה 4:0

מאת חיים בן סימון

בושה וחרפה רק כך ניתן לתאר את מה שאירע אמש באיצטדיון ר"ג, כאשר נבחרת ישראלית חלשה וחסרת מוטיבאציה הובסה בנקל ע"י נבחרתה הבינונית של קרואטיה – 4:0 (2:0).

אין ספק, כי ערב כניסתה של הנבחרת הישראלית למעגל משחקי מוקדמות אליפות אירופה מצבה קשה ביותר ופשוט מפחיד לחשוב שאותה נבחרת חלשה תצטרך להתמודד מול כוכבי רומניה וצרפת.

למאמן הלאומי, שלמה שרף, יש בעיות בכל חלקי הנבחרת וללא ספק הוא חייב להסיק את המסקנות המתבקשות. כך למשל, מדוע הוא עדיין מותיר את מלך השערים של הליגה הלאומית, אלון מזרחי מחוץ לסגל הלאומי, כאשר לרשותו עומדת התקפה עלובה וחסרת מוח. אולי עדיף שבהתאחדות לכדורגל ימנו ועדה מקצועית שתפקח על הנבחרת הלאומית, כיוון שכרגע מצבה נראה עגום למדי.

משחקה של נבחרת ישראל ששימש כהכנה לקראת פתיחת מוקדמות אליפות אירופה לאומות שיקף את התוצאה בסיום ויתכן שמשחק זה ידליק נורה אדומה גדולה לקראת ההמשך.

הנבחרת הקרואטית שיחקה בהילוך ראשון ואולי אף בפחות מכך וללא כוכבה, אלן בוקסיץ שנפצע באימון שלשום, הציגו חבריה משחק פשוט ויעיל, כאשר על המלאכה ניצחו זבונימיר בובאן, אלוף אירופה הטרי ממילאן. כל כדור וכל מהלך של הנבחרת הקרואטית החל בשחקן זה ואת השער הראשון ניתן לזקוף לזכותו.

הנבחרת הלאומית הישראלית, אולי בהשפעת החום (תירוץ עלוב) ואולי בהשפעת כושרה הגופני הלקוי איבדה כדורים שנראו פשוטים ביותר. ראובן עטר לא מצא את עצמו בקישור וכך גם איל ברקוביץ. היחיד שניתן היה לצפות ממנו למשהו, היה טל בנין שלא לדבר על אלון חזן שלא ביצע אפילו פעולה חיובית אחת בכל מהלך המשחק.

ולמרות הכל, ניתנו לישראלים שתי הזדמנויות טובות להבקעת שערים, אך שתי ההזדמנויות הוחמצו בצורה מרגיזה ע"י רוני רוזנטל, בדקות 9 ו־33.

המבול הקרואטי נפתח כבר בדקה ה־3, לאחר שמלדן מילאנוביץ קיבל כדור מבובאן ושלח אותו לצ'יטאנוביץ שמקרוב לא התבלבל וקבע – 0:1 מוקדם לאורחים.

בדקה ה־9 ניתנה הזדמנות מצויינת לרוני רוזנטל להשוות, כאשר משה גלאם שיגר לעברו כדור ארוך. רוזנטל חלף על־פני הבלם והשוער ומול שער חשוף בעט לחוץ.

בדקה ה־16 הוכשל גלאם סמוך לרחבה הקרואטית, אך את כדור העונשין ביזבז עטר בצורה שלומיאלית.

בדקה ה־25 הוכיח רפי כהן בשער הישראלי מדוע הוא מתחרה רציני לבני גינצבורג. בובאן הגביה כדור לשמאל, צ'יטאנוביץ הכניס את הכדור למרכז הרחבה ומילאנוביץ בעט, הכדור עשה את דרכו לעבר חיבורי הקורות ורק זינוק נועז של רפי כהן מנע שער בטוח.

בדקה ה־33 ניתנה ההזדמנות של המשחק לנבחרת הישראלית: התקפה משולבת הייטב שהחלה בעטר, שהבחין בגלאם פנוי בצד שמאל ומסר לו כדור מדוייק. גלאם לא התבלבל והגביה את הכדור על־פני השער ורוזנטל שלא היה מכוסה יכול היה לשאול את השוער לאן הוא רוצה את הכדור, אך הוא נגח לו לידיים וההזדמנות הלכה לאיבוד.

כאשר לא כובשים – סופגים וזה קרה שתי דקות בדיוק לאחר ההחמצה של רוזנטל. בדקה ה־35 אמיר שלח טעה בכיסוי החלוץ וצ'יטאנוביץ שקיבל את הכדור, קבע ללא קושי – 0:2.

עד להפסקה לא נכבשו שערים והתשישות ניכרה על פני שחקני הנבחרת הישראלית.

עם פתיחת המחצית השניה ערך שלמה שרף חמישה חילופים, כאשר הכניס את בני גינצבורג במקום רפי כהן, אדורם קייסי במקום משה גלאם, אבישי ז'אנו במקום איל ברקוביץ, רונן חרזי במקום ראובן עטר ואמיר תורג'מן שנכנס בדקה ה־72 במקום רוני רוזנטל.

אבל גם שינויים אלו היו רחוקים מלהביא לשינוי במשחקה העלוב של ישראל. שמונה דקות לאחר פתיחת המחצית השניה והבדלי הרמות באו לידי ביטוי בשער שלישי בתוצאה מהגנה ישראלית מבולבלת. קרן קרן לזכות הקרואטים, המגן הימני, ז'באר טורקוביץ הגביה את הכדור לתוך רחבת ה־5 מ' וההגנה הישראלית החלשה לא הצליחה להרחיק את הכדור. על המציאה עט ניקולה יופסביץ, שמקרוב קבע – 0:3.

המשחק המשיך להתנהל כמו במחצית הראשונה ואפילו יותר גרוע מכך, כאשר ישראל נראתה מבולבלת ובלתי מאורגנת.

שלוש דקות לסיום נקבע 0:4: אנדרצ'יץ פרץ משמאל והמחליף מילנקו ממילאק שנכנס לשחק בדקה ה־73 קבע מקרוב את תוצאת המשחק.

נקודת האור היחידה במשחק מבחינת הישראלית מגיעה לשופט ראוד סוהיל ולצמד קוונים, איל צור וארז זטלמן.

מן הסתם, 1000 האוהדים שטרחו להגיע לאיצטדיון החלו לדרוש בקולי קולות משלמה שרף להסיק מסקנות ולהתפטר, אבל אין ספק שמול פולין יהיה שינוי, רק השאלה האם הוא יספיק.

ישראל: רפי כהן 5 (גינצבורג 4), אלון חרזי 4, קלינגר 5, שלח 3, גלאם 4 (א. קייסי 4), חזן 3, רוני לוי 5, בנין 5, עטר 4 (ז'אנו 4), ברקוביץ 4 (רונן חרזי 4), רוזנטל 4 (תורג'מן).

ראובן עטר (מימין) בעימות כושל נוסף מול ההגנה הקרואטית (צילום: א. קנפר)

שי הולצמן (מימין) הציל אמש את כבודו של הכדורגל הישראלי (צילום: א. קנפר)

שלמה שרף (מימין, בתמונת ארכיון) חייב להסיק את המסקנות המתבקשות

שי הולצמן הציל את הכבוד הישראלי

שי הולצמן הציל אמש במעט את כבודו הרמוס של הכדורגל הישראלי כאשר הוליך בצמד שערים את הנבחרת האולימפית לנצחון על קרואטיה בשיעור 0:2.

הולצמן היה ללא ספק השחקן המסוכן ביותר בשורות הישראלים והוא לא התקשה להבקיע צמד שערים בדקות 25 ו־81.

בסך הכל הציגו חניכיו של יצחק שום יכולת לא רעה ואין ספק שכרגע הם נראים הרבה יותר טוב לעומת הנבחרת הבוגרת.

ג'מצ'י העניק למכבי נצחון

מכבי ת"א — אנטיב 85:87

שלשה של דורון ג'מצ'י שמונה שניות לסיום העניקה אמש למכבי ת"א נצחון דחוק על אנטיב הצרפתית – 85:87.

המשחק היה שקול ומרתק לכל אורכו, כאשר את המחצית הראשונה סיימו הצרפתים עם יתרון – 35:37.

אוואנס ממשיכה לגרוף אליפויות

שחיה

השחיינית האמריקאית המעולה, ג'ינט אוואנס בת ה־22, זכתה בתואר הבין לאומי ה־40 שלה בעת אליפות ארה"ב באינדיאנאפוליס.

אוואנס עברה 400 מטר חופשי ב־4:08.78 דקות, משמה בו היא מחזיקה בשיא העולמי מזה שש שנים.

אוואנס זכתה ב־24 מתוך 25 התארים הלאומים והבין לאומים הגדולים, מאז משחקי ה"רצון הטוב" בשנת 86.

גרי הול בן ה־19, בנו של האלוף האולימפי לשעבר, גרי הול סניור, ניצח ב־100 מטר חופשי בזמן של 49.31 שניות.

אליפות ארה"ב משמשת הכנה לקראת אליפות העולם ברומא.

ארה"ב תיוצג על־ידי 26 שחיינים ו־26 שחייניות, המספר המירבי של כל נבחרת.

אילת מארחת את את צמרת הגלשנים

תחרות גלשני הרוח הגדולה ביותר שנערכה בישראל עד היום, תתקיים בסוף השבוע באילת.

בשיוט התחרותי ישתתפו מיטב גולשי ישראל וגולשים מחו"ל שהגיעו לכנס בינלאומי באילת. תחרות השייט מאורגנת ע"י עיריית אילת, מועדון השייט של אילת, מרכז הגלישה אילת ו"רד סי ספורט".

המתחרים יתחלקו בין ארבע קטגוריות: נוער עד גיל 19, בוגרים, סניור (מעל גיל 35) ונשים. זוהי התחרות החשובה ביותר שנערכה עד היום בארץ מבחינת מספר הגולשים והיקף הפרסים, כשהכוונה היא להפוך את התחרות למסורת.

לראשונה, יוכרז במהלך התחרות על אימוצו של הגולש אמיר לבינטון על־ידי חברת מיסטרל העולמית. את מכתב האימוץ יעניק לו הגולש מספר אחד בעולם, רובי נאש, שיהיה בצוות המדריכים של הפיתוחים החדשים בתחום הגלישה.

מבטלים מפגשים מול מועדונים של יהודים

הוועד האולימפי של ארגנטינה גינה את החלטתם של מספר מועדוני ספורט ארגנטינים לבטל מפגשים שנקבעו עם מועדונים יהודיים, מחשש לנסיונות פיגוע של טרוריסטים.

נשיא הוועד, אנטוניו רודריגז, אמר, כי "אלה שהחליטו החלטה זו, חייבים לחזור בהם מייד, כי היא תורמת רק לפילוג בעם הארגנטיני ואין בה שום היגיון".

בשבוע שעבר בוטלו תחרויות כדורסל, כדוריד, הוקי וכדורעף שתכננו מספר קבוצות לערוך נגד מועדונים יהודיים. בכל הפעמים, תבעו זאת המתחרים הלא יהודיים, בעקבות פיצוץ בניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס.

קרוייף: רומאריו יכול ללכת

מאמן אלופת ספרד בכדורגל, ברצלונה, ההולנדי, יוהאן קרוייף הבהיר שהוא לא ימנע מהכוכב הברזילאי, רומאריו לעזוב את הקבוצה, אם הוא יחפוץ בכך.

המאמן ההולנדי מסר זאת במסיבת עיתונאים, לאחר שרומאריו האריך את חופשתו ולא הגיע לפתיחת אימוני קבוצתו: "לא חשוב אם הוא יגיע יומיים, או 20 יום מאוחר יותר, הבעיה היא שהוא לא הגיע במועד. אם ברצונו של רומאריו להפסיק לשחק בברצלונה, למועדון אין כוונה לעצור אותו", ציין קרוייף.

רומאריו, שהוכתר כ"מלך השערים" בליגה הספרדית, עם 30 שערים, אמר בברזיל, כי הוא העדיף לבלות את 30 ימי חופשתו במולדתו ושכבר בשבת הוא עומד לשוב לברצלונה והוא אף יודע שיוטל עליו קנס ולפחות בפתיחת העונה הוא יבלה על ספסל המחליפים.

הפועל גליל־עליון נוצחה במשחק אימון שנערך אמש ע"י רן הלדר בתוצאה 81:80 (44:34).

הפועל אילת הביסה ללא קושי את הפועל גבעתיים בתוצאה 79:105 (40:49).

בני הרצליה גברה במשחק חוץ על הפועל עמק יזרעאל בתוצאה 74:79.

כדוריד: במשחק הכנה לקראת פתיחת אליפות אירופה לנוער גברה אמש נבחרת ספרד על ישראל בתוצאה 17:24 (7:13).

שופט הטיל על מראדונה קנס בסך 40,000 דולר

כוכב הכדורגל הארגנטיני, דייגו ארמנדו מארדונה, יאלץ לשלם 40,000 דולר קנס, או להעדיף ישיבה בכלא, בשל תקרית שבמהלכה הוא ירה ברובה אוויר על מספר עתונאים מחוץ לביתו.

השופט הדגיש, כי מארדונה יצטרך לשלם את הקנס, אם ברצונו לצאת מהמדינה כדי להיות נוכח בשימוע של פיפ"א, שבו ידונו על תקרית הסמים שלו במשחקי גביע העולם. השימוע אמור להתקיים בציריך ב־26 באוגוסט.

מקורות משפטיים בבואנוס־איירס אמרו, כי מארדונה יערער על גודל הקנס.

בינואר האחרון פתח מראדונה באש מרובה אוויר על קבוצת עתונאים, שהתאספו סמוך לביתו במורצו, כ־80 קילומטר מערבית לבאונוס איירס.

אחדים מהעתונאים נפצעו קל. מרדונה טען להגנתו, כי העתונאים התגרו בו בשל בעיות הסמים שלו.

הפסד מפתיע לקורייר

ג'ים קורייר, המדורג חמישי ואלוף אשתקד באינדיאנאפולים, הפסיד בסיבוב השני בטורניר זה לספרדי המדורג 43 בעולם, אלכס קורטחה 1:6, 6:4, 6:3.

קורייר, שהיה בעבר המדורג 1 בעולם, מדורג כעת במקום העשירי בעולם.

באותו סיבוב נוצח בניו־הייבן, קנטיקט, אנדרה אגאסי, על־ידי ההולנדי, יאן סימרינג 6:3, 3:6, 6:3.

לאחר הפסדו מתח אגאסי ביקורת על האי.ט.פ. שאיפשר להשמיע מוסיקה בין המשחקונים.

איוואן לנדל בן ה־34 גבר על בן ארצו, הצ'כי, דוד רזקי 4:6, 2:6.

ברד גילברט בן ה־33, המדורג 12 בטורניר, הפסיד לוויין בלק מזימבאבואה 6:0, 6:3.

קובנטרי דחתה את ההצעה לרכוש את ראב

קובנטרי דחתה פעמיים את הצעתה של ליברפול לרכוש את המגן האירי, פול ראב, תמורת 3.5 מיליון ליש"ט (5.39 מיליון ליש"ט)

יו"ר מועדון קובנטרי, בראיין ריצ'רדסון הודיע, כי ליברפול וטוטנהאם הציעו סכומים דומים עבור המגן האירי הבינלאומי, אבל ברצונו להאזין להצעות גבוהות יותר בימים הקרובים והוא מאמין, שארסנל תצטרף למאבק הרכישה.

דבר טוטו/אבשלום בן צבי

חוזרים לטופס רציני

1. הפועל חיפה – בני יהודה. המיליונרים של שפירא מול הדלפונים של מולמי. מי ינצח? המשחק יתקיים בשכונה עם סיכוי טוב לנצחון למיליונרים. המלצה 2
2. מכבי חיפה – הפועל ת"א. משחקי גביע הטוטו אינם מחייבים, אבל אצל מכבי חיפה כל משחק בכל מסגרת הוא רציני. הפועל ת"א מקרטעת ולא מאורגנת. מכבי חיפה לא ניצחה השנה. אולי השבת. המלצה 1
3. עירוני ראשל"צ – צפרירים חולון. העולה החדשה במוטיבאציה גבוהה. על חולון מספרים שכל אימון מסתיים עם בעיות חברתיות. המלצה 1
4. מכבי ת"א – מכבי נתניה. מכבי ת"א, במוראל גבוה אחרי שהשיגה יתרון במשחק הראשון בגביע אירופה. נתניה לא צריכה להוות מכשול והיא תפסיד. המלצה 1
5. מכבי הרצליה – בית שאן. צריך להתרגל לעובדה שבית שאן בלאומית. מכבי הרצליה התארגנה היטב לקראת העונה החדשה והיא צריכה לנצח את העולה החדשה. המלצה 1
6. הפועל ב"ש – הפועל פ"ת. ב"ש נכנסה לכושר טוב בזמן הנכון והיא תעבור את המכשול הקל של פ"ת. המלצה 1
7. בית"ר ת"א – עירוני אשדוד. המשחק יתקיים באשדוד, עובדה המעניקה יתרון לקבוצה הביתית. בית"ר ת"א הפתיעה כשחזרה עם נקודה מירושלים. השבת היא תפסיד באשדוד. המלצה 2
8. בית"ר ים – מכבי פ"ת. ים לא ניצחה את בית"ר ת"א. עובדה זו אינה מבטיחה על כך שהיא לא תנצח את מכבי פ"ת. המלצה 1
9. ארסנל – מנצ'סטר סיטי. חניכיו של ג'ורג' גרהאם ביחד עם איאן רייט, שסיימו במקום הרביעי אשתקד, ינצחו את מנצ'סטר סיטי. המלצה 1
10. צ'לסי – נוריץ'. סידרת משחקי אימון מוצלחים של צ'לסי שרכשה את הארי הרוסי וקיילדברג הדני תצעיד אותה לנצחון במשחק הפתיחה נגד נוריץ'. המלצה 1
11. קובנטרי – ווימבלדון. ווימבלדון לא רכשה שום שחקן חדש ונפרדה מג'ון פאשאנו. הזר ההולנדי סרגם יחד עם דין הולדסוורת יבצעו בחוץ את קובנטרי שרכשה את קובי ג'ונס מארה"ב. המלצה 2
12. קריסטל פאלאס – ליברפול. העולה החדשה נגד ליברפול. ג'ון בארנס ורובי פאולר צריכים לנצח את המשחק הראשון כדי לפתוח את הליגה בתנופה. הם בהחלט מסוגלים, אם כי צריך לקחת בחשבון את המוטיבאציה הגבוהה של העולה. המלצה 21
13. אברטון – אסטון־וילה. לימפאר השבדי וקידסון האוסטרלי ביחד עם ויני סאמויאאז שבא מטוטנהאם לא ישחררו את העונה הגרועה מאשתקד. מחזיקת גביע הליגה לא תוותר בקלות ותנסה לחזור עם נקודה. המלצה x1
14. איפסוויץ' – נוטינגהאם פורסט. הביתיים המועמדים לירידה יארחו את העולה החדשה. כדי להרוויח בטופס יש לתפוס נצחון חוץ בטוח וכאן המקום לעשות זאת. המלצה 2
15. מנצ'סטר יונייטד – ק.פ.ר. האלופה רוצה תואר שני ברציפות. עם קאנטונה הצרפתי וסמייכל הדני יצליחו חניכיו של אלכס פרגוסון לזכות בנצחון קל המלצה 1

בידרורים ברוטב עם אהרל'ה להב וחברים

ברה"מ נעלמה, דרום אפריקה נראית אחרת ההסתדרות משתנה וגם תור סמי המרץ יגיע

הסמים ינצחו. מעניין כמה זמן יקח לוועד האולימפי הבינלאומי ולמוסדות ספורט ארציים אחרים בעולם להגיע למסקנה, כי הם לא יוכלו עוד לעמוד זמן רב נגד נטילת מרשמים שונים לחיזוק ובניית גוף ושרירים, הכרוכים במילה הנוראה: סמים, כאילו שמדובר בקוקאין, או ב־ ל.ס.ד. שהורסים את הבריאות והנפש. תקופה ארוכה מתנהל ויכוח בין המומחים מה רע/טוב בנטילת מרשמים, שחלקם ניתנים במינון זעיר לכל מיני אפידמיות חולפות.

מאז שהחלו לפסול בסיטונות ספורטאים בענפים השונים בגין נטילת מרשמים העוזרים בניפוח הגוף והשרירים, אנו עדים לבצורת בשיאים העולמיים, או בהישגים יוצאי דופן. העולם התרגל לשבירה סיטונית, אולם מסתבר כי בכוחות אנושיים טבעיים אי אפשר לשבור את השיאים הנוכחיים, שאף אחד עוד לא הוכיח, כי מחזיקיהם לא נטלו מרשמים כאלה, או אחרים.

ואם ניזכר במעבדה האנושית הגדולה ביותר לייצור ספורטאים – מזרח־גרמניה, אי אפשר להתעלם מהעובדה שהאתלטים, השחיינים ומרימי המשקלות שלהם הציבו שיאים בלי שאיש במימסד הספורטיבי העולמי עשה משהו נגד המזרח־גרמנים ומדינות מסך הברזל כולן.

אומנם, מידי פעם שומעים על סנקציה של פסילה, כמו בן ג'ונסון באולימפיאדת סיאול 88, או דייגו ארמאנדו מאראדונה במונדיאל בארה"ב. כן היו עוד שנפסלו, אבל הם בטלים בששים. הסטאטיסטיקה מלמדת, בשטחי חיים שונים, כי מה שנתפס בבלתי לגאלי הוא רק קצה קרחון עב וגדול מתחת לפני המים.

אולימפיאדת אטלנטה 96 היא באחריות האמריקאים. בשבילם זה גם ביזנס. כדי שכלי התיקשורת העולמיים יגלו ענין תקציבי מועדף במפעל הזה, צריכה קהיליית הספורט להבטיח רמה ושבירת שיאים. כמה פעמים אפשר לראות את אותם האתלטים, או השחיינים מנסים לשבור את שיאי עצמם? אם האולימפיאדה הקרובה תניב את אותן התוצאות שהניבה, למשל, אליפות אירופה באתלטיקה, שנסתיימה בתחילת השבוע בהלסינקי, מישהו יצטרך לשחרר רסן. ברית המועצות התפרקה, דרום אפריקה נראית אחרת, ההסתדרות הכללית לא תהיה עוד כפי שהיתה. העולם לובש ופושט צורה לבלי הכר. כמה זמן ייאבקו הארכאים באנאבוליקה למיניה. לא רחוק היום, שמוסדות הספורט העולמי יכריזו על מרשמים מסויימים כבשרים לנטילה.

* * *

בישראל צורכים. אחרי שהאתלט הישראלי באוארוב (אקס חבר העמים ועתה אזרח ישראלי) נתפס במחנה אימון בגרמניה נוטל סמים (בבדיקת שתן שגרתית) התעוררה בארץ הוועדה הממונה על כך הזמינה שמונה מרימי־משקולות לבדיקת סמים במכון וינגייט. השמונה: יורי אולייניק, גנאדי אולייניק, ויטאלי קאפוסין, אנדריי רניסוב, ראובן תרינטוב, אלכס איגנטובסקי, שי אורן ואמיר נחום. לפי השמות רוב המשקלנים הם עולים חדשים מחבר העמים, ברית המועצות לשעבר.

רק שניים הופיעו וששת האחרים לא הגיעו לבדיקה ביום ובמועד שנקבע. אחד מהם הסביר, כי אי אפשר להודיע 24 שעות קודם על ביצוע הבדיקה. הספורטאים גם עובדים ולא סביר להודיע במקום העבודה מהיום למחר "אני הולך לעשות בדיקת סמים". לדעתו, צריך להודיע שבוע מראש, או לשלוח הזמנות מראש. ברור למי שמתמצא, כי אם "יודיעו מראש" לא ישאר זכר לסמים במתן שתן, כי שאריות אפשר לתפוס זמן קצר אחרי נטילת התכשיר. עם התקבל ההזמנה ליום מסויים יפסיק הספורטאי את השימוש בתכשיר ימים קודם ויבוא לבדיקה "זך כבדולח".

במילים אחרות, מי שלא התייצב לבדיקה מטיל על עצמו, לכאורה, צל כבד של נטילה. ואם נצרף לכך את העובדה שרוב המוזמנים השתייכו בעבר ל"אוניברסיטה של החיים" בגוש המזרחי, נקל לשער כי אם הוא נוטל מרשמי המרצה, הוא למד לקחת אותם לאורך שנות חינוכו הספורטיבי בארץ מוצאו.

* * *

דשא מלאכותי. החל מראשית השבוע לא יהיה עוד תירוץ לטניסאי ישראלי שיאלץ לשחק על מגרשי דשא, כי הופעתו נפגמה כיוון שלא היתה לו בארץ אפשרות להתאמן על דשא. במכון וינגייט נחנך מגרש דשא מלאכותי, ראשון מסוגו בארץ. החומר מאפשר משחק בתחושה מלאה של דשא, בו הכדור מחליק ואינו קופץ אל מול השחקן. החומר זול באחזקה, הרבה יותר מאשר דשא טבעי, הדורש טיפול כמעט יומיומי. מעתה קיימים בארץ כל סוגי המגרשים עליהם משחקים במופעים ובתחרויות בינלאומיות.

* * *

שלושה כוכבים. שטרן חלובה הבוס של צפרירים חולון וחבר הנהלת ההתאחדות לכדורגל יעלה הצעה בוועדה המקצועית החדשה, שתאסור העברת יותר משלושה שחקנים־כוכבים. אחד המשתייך לנבחרת הלאומית ושניים המשתייכים לנבחרת האולימפית. חלובה טוען, כי לא יתכן שכל השחקנים מושכי הקהל ישחקו בשתיים־שלוש קבוצות. תוך חודשיים הליגה הלאומית תסתיים בפועל לגבי 10 קבוצות שלא ייאבקו על אליפות וגם לא על הישרדות. כל הקבוצות יפגעו מהעדר ענין ב"טוטו" שבנה את תקציבו על ליגה אטרקטיבית, ציפיה שעלולה לא להתממש.

חוזה בין סעודיה ל"איי.טי.טי" לחידוש רשת התקשורת הסעודית

(עתיים-איי.אף.פי.) סעודיה והקונצרן האמריקני איי.טי.טי. חתמו בשבת בריאד על חוזה בשווי ארבעה מיליארד דולר, להרחבה או לחידוש רשת התקשורת הסעודית. כך מסר שר הדואר והטלפונים של סעודיה, עלאוי דארוויש קאיאל.

הפרויקט שתבצע איי.טי.טי., לאחר שנבחרה במאי האחרון ע"י ממשלת סעודיה, נועד להכפיל את יכולתה של רשת הטלפונים במדינה, הוסיף השר במסיבת עיתונאים שקיים בתום חתימת החוזה בריאד.

העבודות אמורות להסתיים בתחילת המאה הבאה, ובסיומן יהיו מחוברים כל הטלפונים בסעודיה למרכזיות ספרתיות.

המרכזיות הללו, החדישות ביותר של איי.טי.טי., יוקמו בכל רחבי הממלכה, עם שלוחות לאזורים כפריים.

החוזה, עליו התחרתה איי.טי.טי. עם הקונצרן הצרפתי אלקאטל, הוא הגדול ביותר שחתמה החברה בתחום זה מחוץ לארה"ב.

אושר תקציב פרויקט המגנזיום של "מפעלי ים המלח"

מאת הדס נייפמן

מועצת המנהלים של מפעלי ים המלח אישרה את התקציב המעודכן של פרויקט המגנזיום המתבצע. האישור בא לאחר שמיעת דיווחו של יו"ר ועדת ההשקעות של החברה, דניאל פלוטקין, על ההתקדמות בפרויקט המגנזיום ועלותו על פי התוצאות (עד כה), כולל החלפת מנהל הפרויקט מטעם חברת מגמרד וחיזוק צוות הפרויקט על ידי מינוי המהנדס מנחם צין כמנהל מיוחד מטעם מפעלי ים המלח בצוות ההקמה.

התקציב המעודכן של הפרויקט מצביע על צורך בתוספת השקעות בתחום איכות הסביבה, בשל דרישות יחודיות של המשרד לאיכות הסביבה. כתוצאה מדרישות אלה, צפויה חריגה של תשעה מיליון דולר מהתקציב המקורי של הפרויקט (שעמד על 270 מיליון דולר במחירים קבועים של דצמבר 1992). חריגה זו מהווה שלושה אחוזים מהתקציב המקורי.

עדכון התקציב מצביע על השלמת הפרויקט בתוך 33 חודשים, בלוח זמנים המאפשר הבטחת ביצוע מטלות הפרויקט ברמה אופטימלית.

חברי הדירקטוריון שמעו דיווח על מצב שוק המגנזיום העולמי, המאופיין בעליית מחירי המגנזיום המתכתי, דבר המשפר את הכדאיות הכלכלית של הפרויקט. צוין כי העברת הטכנולוגיה מחבר העמים, מתנהלת כסדרה.

"פאראגון" מקליפורניה תשתף פעולה עם "צמחי מרפא הגליל"

מאת כתבנו הכלכלי

חברת פאראגון מסנטה מוניקה, קליפורניה, תשתף פעולה עם צמחי מרפא הגליל, שבקיבוץ כפר החורש. החברה האמריקאית, הנמצאת בבעלות ריקמור קאופמן, מיליונר יהודי המשתף פעולה עם מפעלים רבים בישראל, על מנת לסייע להם בקידום המכירות בארה"ב.

במסגרת שיתוף הפעולה בין החברות ישלח חומר הגלם לחברה האמריקאית, והיא תבצע את הכנת הכמוסות והטבליות הדרושות באריזה המותאמת לדרישות השוק המקומי.

מהנהלת צמחי מרפא הגליל נמסר, כי שיתוף הפעולה יבטיח לחברה נגישות לצינורות הפצה בארה"ב, וכתוצאה מכך עלייה של מאות אחוזים במכירות צמחי המרפא מתוצרת החברה. עוד נמסר, כי צמח המרפא "בן חרצית", הידוע בתכונותיו המקלות על מיגרנה, הוכיח עצמו כמסייע לנשים הסובלות מכאבי טרום וסתי. בארה"ב ישנה התעניינות רבה בפתרונות לבעיה זו.

הנקודה היהודית של אמריקן אקספרס

מאת כתבנו הכלכלי

שר האוצר נפגש השבוע עם ג'יימס לי, נשיא קבוצת הפיתוח העסקי הבינלאומי של אמריקן אקספרס. בפגישה אמר לי, כי בדעת אמריקן אקספרס להרחיב עסקיה בישראל ולפתח באופן אינטנסיבי גם את נושא התיירות לאיזור.

האורח הציג בפני שר האוצר תוכנית נסיעות לישראל ולמזה"ת, אשר תצא לאור בשבוע הבא ותופץ במשרדי אמריקן אקספרס ובסוכנויות נסיעות ברחבי העולם.

שר האוצר אמר לאורחיו, כי לנושא השלום משמעות והשפעה על הביקוש וההתעניינות ההולכת וגוברת של תיירים מרחבי העולם בישראל ובאיזור.

איך אפשר בלא נקודה יהודית?

לי סיפר למארחו כי גדל בניו יורק בסביבה יהודית, כי הסנדק של בנו היה יהודי וכי בילדותו קינא בחבריו אשר חגגו את בר המצווה. שוחט השיב ללי, כי לעולם לא מאוחר לחגוג את בר המצווה.

בפגישה השתתפו גם אורל אקלאריאוס, סגן נשיא החברה לענייני אפריקה המזרח התיכון, מייקל סטולוביצקי, ראש אגף הפיתוח העסקי הבינ"ל ויעקב גל, מנכ"ל סניף ישראל.

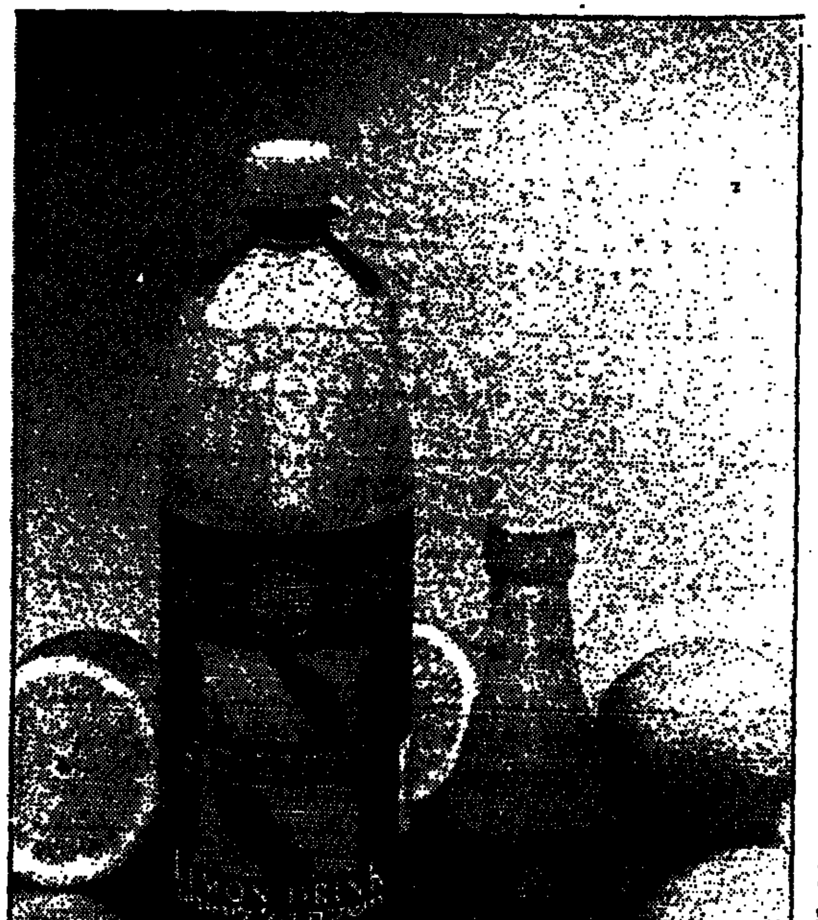

בעקבות הצלחת המשקה "תפוזינה", הוציאה חברת "יפאורה-תבורי" משקה חדש – "לימונינה", בבקבוק אישי של 330 מיליליטר ובבקבוק משפחתי של 1.5 ליטר, שמחירו לצרכן 4.40 ש"ח.

10 הקרנות הטובות ביותר - יולי 1994

מס'	שם הקרן	מנהל הקרן	מדיניות השקעה	תשואה ב-%
1	רמקו גמישה	רמקו	גמישה אגריסיבית	26.4
2	רעם 90	מירית-זילברמן	מתמחה במניות (כ.אופציות)	25.4
3	עמדה משולבת	עמדה-המזרחי	גמישה אגרסיבית	24.8
4	נסיכה קונטיננטל	קונטיננטל	מתמחה במניות	24.1
5	פיא מנוף	לאומי-פיא	מתמחה במניות (כ.אופציות)	23.2
6	זהב מניות	שמידע	מתמחה במניות	22.3
7	אחריות נפט ומח'	אחריות	מתמחה במניות נפט ומחצבים	21.4
8	אפיקים מניות	אפיקים	מתמחה במניות	21.0
9	נמרצת	אילנות-בטוחה	מתמחה במניות (כ.אופציות)	19.9
10	פסגות על	פסגות	מתמחה במניות	19.5

מומחי מיטב מציינים, שרוב הקרנות הטובות ביותר ביולי הן של קבוצת בנק הפועלים.

10 הקרנות הגרועות ביותר - יולי 1994

מס'	שם הקרן	מנהל הקרן	מדיניות השקעה	תשואה ב-%
1	אחריות מט"ח אג'	אחריות	מתמחה באג"ח מט"ח	0.1
2	פיוניר אג' חו"ל	פיוניר	מתמחה באג"ח חו"ל	0.4
3	פיא חליפין	לאומי-פיא	מתמחה באג"ח (מק"מים)	0.5
4	פסגות כל רגע	פסגות	מתמחה באג"ח (מק"מים)	0.6
5	חץ פק"ן	פק"ן	מתמחה באג"ח (מק"מים)	0.6
6	אוורגרין שקולה	אוורגרין	מתמחה באג"ח (מק"מים)	0.7
7	שקולה	אילנות בטוחה	מתמחה באג"ח (מק"מים)	0.7
8	רימון	אילנות דיסקונט	מתמחה באג"ח (מק"מים)	0.8
9	כללי זמינה	בנק כללי	מתמחה באג"ח (מק"מים)	1.3
10	זלר אג"ח להמרה	זלר אבלגון	מתמחה באג"ח להמרה	1.4

דן אנד ברדסטריט: ישראל במקום 7 במזה"ת בעמידה בהתחייבויות

מאת רן הלוי

מבחינת הביטחון בעמידה בהתחייבויותיה, ישראל ממוקמת במקום טוב באמצע בין פדרציית נסיכויות המפרץ לבין תימן. מתוך 14 מדינות במזה"ת היא תופסת את המקום השביעי.

דירוג זה הוא באחריות דו"ח של "דן אנד ברדסטריט" על האשראי במזרח התיכון. הציון שמקבלת ישראל מן הבחינה האמורה הוא: מספיק, או "יכולת מספקת לעמוד בהתחייבויותיה." במקום השני, על פי הדו"ח, אחרי הנסיכויות, מדורגת כווית, ואחריה עומן, קטאר, סעודיה, כווית. ואף ירדן, במקום השישי, מדורגת לפני ישראל. את ה"טבלה" סוגרות מצרים, לבנון, אירן, סוריה, עיראק, ואחרונה – תימן.

מצבה של ישראל כפי שהוא מוצג בדו"ח, נכון לרבעון הראשון של השנה, מושפע מסך של 6.2 מיליארד דולר יתרות מט"ח שבידיה, סכום השקול לחמישה חודשי יבוא, למעט הוצאות ביטחוניות.

הערכה נוספת הכלולה בדו"ח היא כלכלית-פוליטית: הסכם השלום עם אש"ף תלוי בעיקר בטיב יישומו בתחום הכלכלי ברצועת עזה. הוא תקציר מצבם הכלכלי של שטחי האוטונומיה (עזה ויריחו) כפי שהוא משתקף בדו"ח: אבטלה – 40%; שיעור גידול שנתי של האוכלוסיה – 4%; תמ"ג – 3 מיליארד דולר (שהם 5% מהתוצר הישראלי); ר"ג 3 מיליארד דולר הבטחות לסיוע מן הקהיליה הבין לאומית.

דן אנד ברדסטריט מעריכים שלתהליך השלום ישראל-אש"ף ועם שאר מדינות האיזור תהיה השפעה רבה על כלכלתו. בשנת 1993 הוציאו מדינות האיזור 50 מיליארד דולר לצרכים צבאיים.

חריש ימליץ על הרחבת האשראי למדינות באסיה ובמזרח אירופה

מאת כתבנו הכלכלי

ביוזמת שר התמ"ס, מיכה חריש, ייפגשו היום, שר החוץ ושר האוצר לדון בהגדרת וקביעת האינטרסים המדיניים של ישראל, המחייבים מתן פיתוח אשראי למדינות בחבר העמים, מעבר למה שהחברה לביטוחי סחר חוץ יכולה לקחת על עצמה בסיכון כלכלי מחושב.

"למדינת ישראל אינטרסים מדיניים וכלכליים לטווח הקצר והארוך המחייבים מהלכים מעבר לשיקולים הכלכליים הטהורים. את הרחבת האשראי למדינות חבר העמים, צריכה ממשלת ישראל לקחת בסיכון פוליטי-מדיני, וההחלטה צריכה להתקבל בדרג מדיני כהחלטת ממשלה. אחריות הממשלה היא בעצם לקיחת שיקול הדעת המדיני-פוליטי מתוך אינטרסים המשולבים במשטר החדש המתהווה במדינות חבר העמים".

השר חריש ציין, כי לישראל עניין מדיני בעידוד המשטרים הקיימים בארצות המוסלמיות של בריה"מ לשעבר, משטרים אשר מנסים לפתח כלכלה בעלת אוריינטציה ידידותית כלפי המערב ומדינת ישראל. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם ממדינות חבר העמים הגובלות עם אירן, הנתונות להשפעתה, עניין זה מדאיג את כלל המדינות הדמוקרטיות בעולם ובכללן את מדינות חבר העמים, מדינות ערביות מתונות, אירופה יפאן וישראל.

חריש הדגיש כי, לישראל מעמד יהודי בקרב ארצות חבר העמים, בעיקר בנושא של פיתוח חקלאי, ואולם, הפעילות הכלכלית בארצות כגון: קזחסטאן, אוזבקיסטאן, רוסיה, אוקראינה וטג'יקיסטאן כרוכה בסיכון כלכלי הגבוה מזה, שהחברה לביטוח סיכוני סחר חוץ יכולה ליטול על עצמה. הסיכון נובע בעיקר מחוסר יציבות פוליטית וכלכלית של משטרים מתהווים ובלתי מבוססים בשלב זה.

בדעת השר חריש להעלות בפני רוה"מ שתי סוגיות נוספות הכרוכות באותו נושא: האחת נוגעת לאופי הביטוח שניתן לפעילות אנשי עסקים ישראליים בשטחי האוטונומיה הפלסטינית, נושא זה מהווה בעיה עקרונית גם לגבי פיתוח קשרי הסחר עם ארצות מוסלמיות אשר אינן מקיימות קשרים עם מדינת ישראל.

במדינות אלה וכן בשטחי האוטונומיה, יש לישראל עניין בפעילות באמצעות הסקטור הפרטי, בו בזמן שלחברה לביטוח סיכוני סחר חוץ אין יכולת ליטול סיכונים כאלה.

"טי.וו.איי" בסכנה של פשיטת רגל

מאת אריה ארד

חברת התעופה האמריקאית הוותיקה טי.וו.איי. עלולה לפשוט את הרגל ולהתחסל סופית בראשית השנה הבאה מחוסר מזומנים, אחרי שהבורסה בניו יורק איבדה את אמונה במנהלי החברה – מודיע שבועון התעופה האמריקאי "אוויאיישן ויק", בהסתמכו על החברה לחקר השקעות ראש את פלסם.

אחד מנוקרי החברה, אנדרו ליינהן, מצוטט בשבועון באומרו: "אנו מצפים לחיסול החברה. התהליך ישלם תוך שלוש שנים, אך יתחיל הרבה יותר מוקדם".

"מוטורולה" תספק למוסקבה תחנות בסיס לרשת תקשורת סלולרית

מאת כתבנו הכלכלי

החוזה האחרון שנוסף לחטיבה האירופית של חברת מוטורולה במוסקבה, הוא חוזה לאספקת רשת סלולרית דיגיטלית בשיטת GSM (גלובל סיסטם פור מובייל קומוניקיישן) ל-MTS (מובייל טלפון סיסטם). ההזמנה כוללת הקמת תחנות בסיס, תחנת פיקוח ומרכז הפעלה ופיקוח שיסופקו במתקני סימנס.

MTS הוא קונסורציום של סימנס, דויטשה-מובייל, רשת הטלפונים של מוסקבה ואנשי עסקים מקומיים. ל-MTS רישוי לספק שירותים סלולריים למוסקבה רבתי, איזור בו חיים 11 מיליון איש.

"לטכנולוגיה הסלולרית תפקיד מכריע במודרניזציה של התקשורת ברוסיה", אמר דור ינג, סגן נשיא ומנהל כללי של החטיבה האירופית של מוטורולה. "מוטורולה גאה להרחיב את מעורבותה בשוק חשוב זה". החברה מספקת לכמה מפעילים רוסיים את השיטה האנלוגית והדיגיטלית הסלולרית.

מוטורולה היא אחת המובילות בעולם באספקת ציוד תקשורת אלחוטית, מוליכים למחצה, שיטות אלקטרוניות מתוחכמות ושירותים. מכירות החברה בשנת 1993 הסתכמו ב-17 מיליארד דולר.

משרד החקלאות אישר נטיעת כרם של 500 דונם ליד אילת

(עתיים) מינהלת ההשקעות במשרד החקלאות אישרה פרויקט של נטיעת 500 דונם כרם בקיבוץ אילות שליד אילת. זהו פרויקט ייחודי מסוגו באיזור כה דרומי, ובמשרד החקלאות צופים לו הצלחה. ההשקעה בפיתוח הכרם תסתכם ב-4 מיליון ש"ח, שמתוכם יממן משרד החקלאות 40 אחוז.

יו"ר מינהלת ההשקעות, שמחה יהרוביץ', מסר שמבדיקות שנערכו עולה, כי הענבים שמקורם באיזור זה יכולים להקדים את הענבים של בקעת הירדן בשבועיים, וכך ליהנות ממחירי שיא בארץ ובחו"ל.

יהרוביץ' מסר שההשקעה תעשה בשותפות של הקיבוץ ומשקיע חיצוני, כשהקיבוץ יספק את הקרקע והמים והיזם יביא את המימון.

הייצוא מישראל למצרים בשנת '93 – בסך 9.6 מיליון דולר

מאת אודי שדרן

הייצוא מישראל למצרים הסתכם ב-'93 ב-9.6 מיליון דולר, ועיקרו היה בענפי הכימיקלים, הפלסטיקה והחקלאות. במחצית הראשונה של השנה גדל הייצוא למצרים ב-51 אחוז, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, והסתכם ב-6.2 מיליון דולר.

פרטים אלה מסרה אתמול המחלקה לסחר חוץ בהתאחדות התעשיינים בישראל, לקראת ביקורה של משלחת תעשיינים מצריים בישראל בסוף החודש.

באשר לייבוא ממצרים, למעט נפט: הוא הסתכם אשתקד ב-10.9 מיליון דולר. ואילו במחצית הראשונה של השנה גדל הייבוא ממצרים ב-35 אחוז, לעומת התקופה המקבילה אשתקד, והוא הסתכם בשמונה מיליון דולר.

המחלקה לסחר חוץ בהתאחדות מעריכה, כי קיים פוטנציאל יצוא רב של מוצרים ישראליים למצרים בתחומי הטלקומוניקציה (גודל השוק מוערך ב-580 מיליון דולר), הכימיקלים לתעשייה (השוק מוערך בכ-400 מיליון דולר) וכן בתחום המחשבים, הציוד ההיקפי והציוד הרפואי.

גידול בעתודות הנפט במצרים

(עתיים-מזרח) שר הנפט המצרי, ד"ר חמדי אלבנבי, אמר כי פעולות החיפוש אחר נפט הביאו לגידול בעתודות הנתונות של הנפט הגולמי והגז בשפלה משלושה ביליון בשנת 1973 לכ-7.7 ביליון חביות כעת.

כן מתמשך תגליות גז שלקחו חלק בהגדלת עתודות הגז מ-12 ל-21 טריליון רגל מעוקבת.

עוד צוין בדו"ח הוועדה לתעשייה למועצת העם, כי משנת 73' ועד סוף 94/93 נחתמו הסכמי נפט עם 50 חברות בינלאומיות ערביות ולאומיות המשתייכות ליותר מ-20 ארצות.

בין 190 ההסכמים יש שניים שנחתמו עם שתי חברות מצריות: פורים באזור הדרום מערב "בכל אלית במפרץ סואץ ופאם באזור מערב הדלתה: שני הסכמים לחיפוש אחר נפט במצרים עילית זו הפעם הראשונה נחתמו עם החברה האמריקאית טקסאקו באזור אסיוט והחברה הספרדית ריבסול בקנא ואסואן.

שר הנפט אמר, כי מדיניות המשרד נשענת על שימוש בשיטות מדעיות בפעולות הייצור כדי לשמור על המאגרים התת קרקעיים ולהגדיל את הספק יחידות הזיקוק הקיימות כעת כדי לעודד את ההשקעות הלאומיות והערביות בתחומי הקמת בתי הזיקוק, הגדלת תחומי שתה"פ עם המדינות הללו מבחינת האיכות הגבוהה של התעשייה המצרית וחיזוק שתה"פ עם ארגון אופ"ק ואיגוד יצרני הנפט האפריקאי "אלאפאו".

בעקבות פחיתת הדגה הוקפאה חלוקת הרשיונות לדיג

(עתיים). משרד החקלאות הקפיא חלוקת רשיונות דיג לכלי שיט, בשל הידלדלות מלאי הדגה בים התיכון והצורך בשמירה על מלאי הדגה הקיים. ההקפאה איננה חלה על ספינות דיג המופעלות כיום, ועל כאלה הנמצאות בשלבי בנייה מתקדמים.

מנהל אגף הדיג, אורי רפופורט, מסר שכיום ישנם 500 כלי שיט, הפועלים ברשיונות בים התיכון. לדבריו, בסוף השנה יבחן משרד החקלאות את החלטתו. אם יפרשו חלק מהדייגים מעבודתם, יועברו הרשיונות לאחרים.

בחודשים האחרונים ערך משרד החקלאות סקר מקיף לגבי תנובת הדגים, ממנו עולה כי כמות הדגים העולה ברשתות ספינות הדיג יורדת והולכת, עד כדי סכנה של פגיעה בבריאות הדיג. לפני כמה חודשים הוקפאה חלוקת הרשיונות לכלי דיג גדולים, ובעת הוחלט להרחיב את ההקפאה גם לכלי שיט קטנים. הידלדלות מלאי הדגה בימים היא תופעה כלל עולמית.

מחשבים. תקשורת / חגי פורשנר

"בריאות" לרשת-תקשורת

הפירמה תים מחשבים מציעה לספק את "שירות HEALTHNET" למשתמשים ברשתות-תקשורת מסוגים שונים: FDDI, איתרנט, X.25, נובל, ורשתות PC'S הטרוגניות.

"תים" מציעה חבילה מגוונת: טיפול תקופתי ברשתות-תקשורת למניעת תקלות; שירות-תיקונים המספק תגובה לכל בעיה ברשת; תיפעול וניהול רשתות הטרוגניות, בקרת ניצול וניתוח ביצועים למירב היעילות.

מדפסת-לייזר לגרפיקה

הפירמה טי.סי.אם מציעה שתי מדפסות-לייזר מדגם SELECTPRESS, שמייצרת "GCC טכנולוגיות". המיפרט של שתי המדפסות מאפשר חיבור אל מחשב בקודי-תקשורת שונים: הדפסה מהירה (8 דפים בדקה) של קבצי "פוסטסקריפט" מן הדרגה המסומנת "II" או HP/PCL5 וכן HP-GL/2 לשירטוטים; עלות נמוכה של האחזקה, בזכות הפרדה בין התוף והטונר; מעבד RISC לעיבודי תמונות.

האבחנה בין שתי המדפסות, המסומנות בשמות "1200" ו-"600", מתמקדת ברזולוציה: אפשר לבחור בין רזולוציה של 600DPI, לבין רזולוציה של 1200DPI.

דגם "600" הוא בעל זיכרון פנימי של 8 מגאבייטים, אשר ניתן להרחבה עד פי-חמישה: המדפסת כוללת 35 פונטים, וניתן לחבר אותה לדיסק SCSI חיצוני; אפשר להדפיס על דף בגודל A3 מקצה לקצה: מגש-הנייר כולל 250 דפים, ויש אופציה של עוד שני מגשים המביאים את מאגר הנייר ל-650 דף.

דגם "1200" כולל זיכרון פנימי של 24 מגאבייט, ואפשרות הרחבה ל-40 מגאבייט; דיסק פנימי של 160 מגאבייט מאפשר איחסון של 135 פונטים (עם אפשרות לחבר דיסק SCSI חיצוני) ותוכנת המדפסת. הדף המודפס יכול להיות בגודל A3 – וגם 12 כפול 19 אינטש, כדי להכין "צלבים" למכונת-דפוס. מאגר הנייר הסטנדרטי מורכב משני מגשים של 250 דף, 140 דף, ועוד אופציה של 250 דפים במגש נוסף.

בסיס-נתונים ל-"IBM400"

הפירמה מגיק תעשיות תוכנה מציעה מערכת בסיס-נתונים למחשבי AS/400 של יבמ בסביבה של שרת/לקוח. כך יכול הלקוח להשתמש במחשב-אישי ולעבוד עימו מול מחשב-שרת גדול יותר.

הפירמה אומרת, כי המכשיר יאפשר לפתח יישומים ל-AS/400 בלי צורך בהיכרות מוקדמת – ולהסב יישומים (כולל מימשקי-משתמש, מערכות-תפריט וטיפול-נתונים) בין פלטפורמות מגוונות ומערכות-הפעלה שונות, ללא פעולות תיכנות מיוחדות. בתוך כך נותר המחשב הגדול חופשי לבצע את כל פעולות השרת: פונקציות BACK-END, אבטחת מידע, איחסון, שליפת נתונים ועוד.

"כלל ישראל" זכתה בשני מיכרזים של ממ"י

מאת כתב נדל"ן

כלל ישראל זכתה בשני מיכרזים של ממ"י למגרשים שעליהם ייבנו מלונות בחוף ים המלח, בנווה זוהר ובסדום. מגרש אחד, בשטח 14.6 דונם, יירכש ע"י כלל ב-10 מיליון ש"ח ועוד 3.1 מיליון הוצאות פיתוח; (מחיר המינימום בפתיחת המיכרז היה 3.6 מיליון).

על המגרש השני, בשטח 13.3 דונם, תשלם כלל תשעה מיליון ש"ח ועוד 2.8 הוצאות פיתוח. למיכרז הוגשו 13 הצעות, בהן של חברות המנהלות בתי מלון קיימים באיזור.

صكنا من الاهل

מועצת פועלי אור עקיבא יוצאת במאבק למען חופרי אתר קיסריה

מאת אודי שרון

מועצת פועלי אור עקיבא פותחת ב"מאבק ללא פשרות", כלשונה, נגד רשות העתיקות, כדי להביא לחתימה על הסכם עבודה עם החופרים באתר הארכיאולוגי בקיסריה – הסכם שיבטיח תנאי תעסוקה הולמים לעובדים. בתגובה נמסר מרשות העתיקות, כי העובדים מקבלים שכר הוגן, הגבוה משכר המינימום.

מזכיר האיגוד המקצועי במועצה, אייל גולני, אמר לעובדים שביקשו ייעוץ מההסתדרות, כי "רק בחירת ועד עובדים, התארגנות העובדים, תמיכת מועצת הפועלים והחתימה על הסכם עבודה קיבוצי מקומי, הם שיאפשרו לשפר את תנאי העסקתם של החופרים בקיסריה, ולהשוותם לתנאים המשופרים של החופרים באתר הארכיאולוגי בבית שאן".

העובדים טענו שהם אינם מקבלים שכר הוגן ותנאים סוציאליים, למרות שחלקם מועסק בפרויקט זה יותר משנה. עוד טענו כי מנהלי העבודה באתר איימו לפטרם. גולני אמר לעובדים, כי כבר לפני שנה ביקשה מזכירת המועצה, רחל אבנעים, כמה פעמים מרשות העתיקות בירושלים להדנם על הסכם עבודה, אולם היא נתקלה ב"אטימות מוחלטת מצד הרשות", כלשונו.

צבי גרינהוט, ראש תחום חינוך, הסברה והדרכה ברשות העתיקות, מסר בתגובה כי הרשות אינה יכולה להעניק תנאים סוציאליים ללא הגדלת תקציב החפירות, וכי השכר המשולם כיום משולם על פי חוק. עוד אמר, שהפרויקט בקיסריה הינו קצר טווח, וסיומו מתוכנן לדצמבר. זו הסיבה – אמר – שאין הסכם עבודה בדומה לשאר החפירות בארץ, למעט בית שאן, שם קיימת התקשרות רב־שנתית והבטחת משרד האוצר לחמש שנות עבודה לפחות. "מהסיבות האלה נמסר למזכירת מועצת הפועלים באור עקיבא, שאין מקום להחיל הסכם עבודה בפרויקט קצר הטווח מהסוג שבקיסריה", הוסיף גרינהוט.

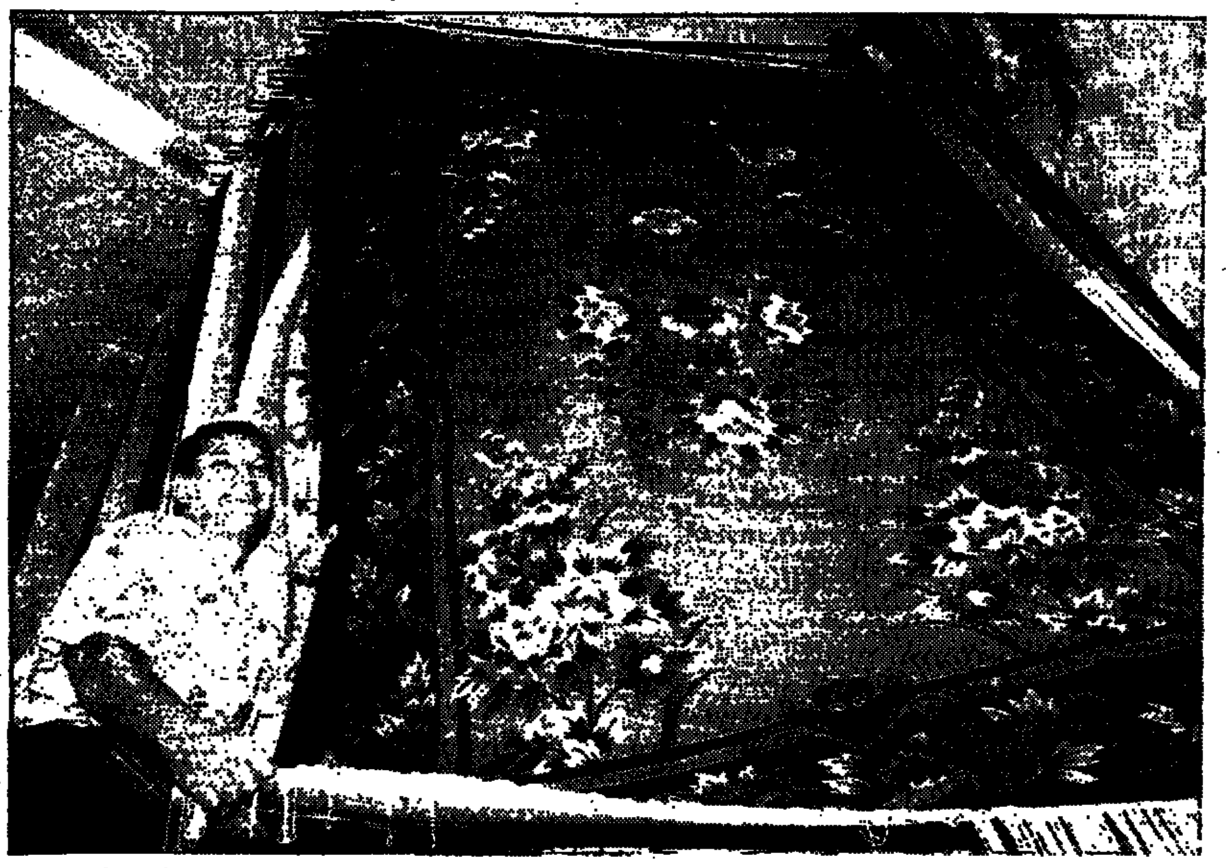
"יפרין שקלים" חתם עם מפעל "יצחן די לוי" משנחאי על עסקת יבוא שטיחים סיניים בעבודת יד. שווי העסקה מיליון דולר והיקפה: 6,000 מ"ר שטיחים.

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

רוצים להקים ועד (ב')

במדור שפורסם אתמול נכתב, כי עובדי תחנת הכוח של חברת החשמל בחדרה רוצים להקים ועד עובדים מקומי, ולא רק לשלוח את נציגיהם למועצת העובדים של המחוז הצפוני. עוד נכתב כי הדרישה נתקלה בהתנגדות ראשי ארגון עובדים, הן בצפון והן ברמה הארצית, אשר אינם מעוניינים בהקמת ועד עובדים מקומי בחדרה.

העובדים פנו אל ראשי ההסתדרות, ביניהם אל היו"ר חיים רמון ואל יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, עמיר פרץ. הם גם פנו לחברי הנהגת ההסתדרות (הוועדה המרכזת לשעבר) ובטעות כתבנו שרק אחד מהם, בנימין גונן, הביע תמיכה בעובדים.

לא כך הדבר: חבר נוסף בהנהגת ההסתדרות תמך מפורשות בדרישת העובדים, ואף הקדים את גונן – מישל אלמליח.

בסוף יולי כתב אלמליח ליוזמי הוועד (עם העתקים לראשי ההסתדרות, כולל ליו"ר ארגון העובדים בחברת החשמל, אף הוא חבר הוועדה המרכזת, יורם אוברקוביץ): "כחבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, ברצוני לחזק את ידיכם במאבקכם הצודק והדמוקרטי לשינוי מעמד הוועד בתחנת כוח בחדרה. זכותכם, כעובדים, לחתום על עצמכם בצורה דמוקרטית ואל לעובדים לחשוש מאיומים על מקום עבודתם. אני מביע כאמור את הזדהותי עמכם ועומד לרשותכם ותומך לסייע בשעת הצורך".

החזר הבראה בחו"ל?

האם עובד זכאי להחזר הבראה כאשר הוא נוסע לנופש בחו"ל? שאלה מעניינת.

בגליון עלון המידע "דטהפקס" פורסם לפני כמה שבועות, כי על פי הנחיות משרד העבודה יהיה עובד זכאי לתשלום דמי הבראה כולל מע"מ, רק עקב יציאה לנופש בארץ – ולא בחו"ל.

רבים התלוננו על כך, ובגליון האחרון של "דטהפקס" מתפרסמת הבהרה ממשרד העבודה, לפיה "עובד יהיה זכאי להחזר הוצאות הבראה בהתאם לתעריף הגבוה גם אם שהה במקום נופש בחו"ל, ובלבד שיש בידיו קבלה המעידה על תשלום מע"מ".

200 מיליון מובטלים

שר העבודה הסיני חוזה כי בשנת 2000 יהיו בסין כ־268 מיליון מובטלים, למרות הצמיחה הכלכלית. על כך נמסר ביום שלישי מסוכנות הידיעות הסינית "סינחואה".

זו הפעם הראשונה שהממשלה הסינית מתירה לפרסם תחזית כה פסימית בנושא התעסוקה. השר מעריך, כי יהיו כ־200 מיליון סינים מובטלים באזורים הכפריים וכ־68 מיליון מובטלים בערים.

בשנת 2000 צפויה אוכלוסיית סין למנות כ־1.3 מיליארד נפש. אל מיליוני המובטלים יתווספו עשרות מיליונים, שיפוטרו ממפעלים ממשלתיים פושטי רגל. לקראת סוף שנת 1994 צופה משרד העבודה הסיני, כי מספר המובטלים יגיע לחמישה מיליון.

למרות מאמצי הממשלה, הצמיחה הכלכלית שנתית של יותר מ־10 אחוז, עולה מספר העובדים שאינם מוצאים תעסוקה, מסרה סוכנות הידיעות הסינית. מנפלאות חירות הקפיטליזם לסין, שפעם היתה "אדומה".

הנהלת מפעל "חרסה" בב"ש מתכננת לפטר 60 עובדים

מאת אמיר רוזנבלים

הנהלת מפעל הקרמיקה חרסה בבאר שבע מתכוונת לפטר כ־60 מתוך 212 עובדים, "על מנת להבטיח הישרדות טכנולוגית של המפעל, הגברת כושר התחרות בשוק והשגת רמת רווחיות נאותה".

חרסה נמצאת בבעלות קונצרן כור. באחרונה חלו חילופי גברי בהנהלת חברת מירוב, שהיא החברה־האם של חרסה, וכמנהלה מונה אל"מ (מיל.) יוסי אחיון במקום עוזי מירום. אחיון, שהוא גם מנכ"ל חברת חמת, שיגר בימים אלה מכתב ליו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי במועצת פועלי באר שבע, מורים כלפון ולמזכיר האיגוד המקצועי של עובדי המפעל, אבי צפרירי. במכתב מבקש אחיון ממועצת הפועלים ומוועד העובדים במפעל, להיכנס למשא ומתן עם ההנהלה על תוכנית הבראה למפעל.

לטענת ההנהלה, מצבה של החברה קשה בשל התחרות הקשה בשוק הכלים הסניטריים הפוגעת ברווחיות החברה, ולפיכך יש צורך בתוכנית הבראה והתייעלות, שמשמעותה המעשית היא פיטורי כ־60 עובדים. ההנהלה דורשת עוד, כי במסגרת תוכנית ההבראה יוקפא שכרם של העובדים בכ־10 אחוז, ישונה מבנה התוספות והפרמיות וכל סייגים הקשורים בנורמות העבודה ובגיוס עובדים במפעל.

נודע כי בטרם שיגור המכתב התגלעו עימותים קשים בין ההנהלה לבין ועדי העובדים, שהגיעו לידי משבר עם השעייתם של ראשי הוועדים, שמעון אלוש ואלי קצב ושל חברים אחרים בוועדים.

מזכיר מועצת פועלי באר שבע, מאיר בביוף, אמר כי מועצת הפועלים עומדת לימינם של עובדי חרסה. "נבדוק בצורה יסודית את מצבו הכלכלי של המפעל, ורק לאחר שנקבל מסקנות באמצעות אנשי מקצוע מוסמכים, נדע אם אכן דרישות ההנהלה מוצדקות. אנו מכבדים את זכותה של ההנהלה להתייעלות, אבל לא נסכים להפרת הסכמים חתומים ופגיעה בוטה בזכויות העובדים".

בביוף הדגיש, כי גם אם יתברר שאכן יש מקום לצמצום במספר העובדים במפעל, ההסתדרות לא תיתן יד לכך, מבלי שהמנהלים שהיו אחראים לניהול המפעל בשנים האחרונות יתנו את חלקם בצמצום ובהתייעלות בקנה מידה שווה לדרישתם מהעובדים. "הגיע הזמן שלמושג 'אחריות של מנהלים' תהיה משמעות גם בעת משבר", אמר.

בעקבות הפחתת מיסי הקנייה: מחשבים יוזלו בכ־150 ש' ומזגנים בכ־500 ש'

מאת אמנון אחד

הפחתת מיסי הקנייה, שעליה הודיע שלשום שר האוצר, תגרום להוזלה של מאות ואלפי שקלים במחירי המוצרים שהמס עליהם יופחת או יבוטל כליל.

זאת, בהנחה שהפחתת המיסים תתגלגל במלואה לכיסי הצרכנים, ולא תתעכב לחניית ביניים בכיסיהם של היבואנים והסוחרים. אתמול פירסם משרד האוצר כמה דוגמאות למחירים החדשים ולשיעור ההוזלות הצפוי בעקבות הפחתת המיסים.

ואלה ההוזלות הצפויות (במחירים ממוצעים לצרכן, ללא מע"מ):

מכונות צילום אישיות יוזלו בכ־1,300 ש"ח, מכונות צילום מהירות יותר יוזלו בכ־1,850 ש"ח, שיעור ההוזלה ינוע בין 7 ל־12 אחוז.

מקררים מסחריים לגלידה ולבקבוקים יוזלו בכ־300 ש"ח (הוזלה של 20 אחוז), מקפיאים מסחריים לשירות עצמי יוזלו בכ־1,250 ש"ח (22.5 אחוז).

מחשבי פי. סי. מיובאים מורכבים במחיר 2,500־3,000 ש"ח יוזלו בכ־150 ש"ח (5־6 אחוזים).

מזגנים רגילים ומפוצלים יוזלו ב־400־530 ש"ח (8־9 אחוזים). מעליות יוזלו בכ־9,450־11,700 ש"ח (23 אחוז).

יונתן קולקה – מנהל סניף בנה"פ בפילדלפיה

מאת כתבנו הפיננסי

יונתן קולקה מונה למנהל סניף בנק הפועלים בפילדלפיה ארה"ב. בארבע השנים האחרונות שימש כמנהל היחידה לבקרת אשראי בהנהלה הראשית. לפני כן שימש כמנהל המחלקה ללקוחות ישראלים וארגונים יהודיים בסניף הבנק בניו יורק. קולקה (46) הינו בעל תואר ראשון בכלכלה.

רענן מאיר מונה למנהל יחידת הביקורת בצפון אמריקה. עד לצאתו לחו"ל, שימש מאיר כמנהל המחלקה לפניות הציבור בהנהלה הראשית. לפני כן שימש כמנהל סניף ירושלים של בנק קונטיננטל מקבוצת בנק הפועלים. מאיר (48) הינו בעל תואר ראשון בכלכלה וסוציולוגיה.

אבי גוטהייט מונה למנהל סניף בנק הפועלים בבוסטון ארה"ב. בשנתיים האחרונות שימש כאחראי על חדר עיסקות וקשר עם בנקים בהנהלת איזור חצי הכדור המערבי בארה"ב. לפני צאתו לחו"ל שימש כמנהל סניף הבנק בבני ברק. גוטהייט (43) הינו בעל תואר ראשון במדעי החברה.

רמי לדור מונה לנציג הבנק בהונג קונג. לפני כן שימש כמנהל סניפי הבנק בזכרון יעקב ובכרכור. לדור (42) הינו בעל תואר ראשון במדעי החברה ותואר שני במינהל עסקים.

הבהרה

בשל טעות, יוחסה אתמול הידיעה על "פרויקט נסיוני לגידול פרחים בחממות בישובי הבדואים בנגב", לכתב אחר. הידיעה נכתבה על ידי יצחק לוינסון, כתב סוכנות עתי"ם בדרום. אנו מצטערים ומתנצלים על הטעות.

עלויות היבוא במוצרים מופחתי מס קנייה – בין 11 ל־31 אחוז

מאת הדס נייפמן

כלכלני איגוד לשכות המסחר חישבו את השפעות ביטול הפחתות מיסי הקנייה על עלויות היבוא (עלות בעת שחרור הטובין מהנמל – להבדיל ממחיר המכירה).

בהתאם לחישובים אלה, עלויות היבוא במוצרים שעליהם בוטל או הופחת מס הקנייה, עשויות לנוע בין 11% ל־31%.

שיעור ההפחתה בעלויות היבוא מותנה בגובה מס הקנייה הבסיסי, בשיעור התמ"א ובשיעור הפחתת מס הקנייה.

קבלן נחשד בהונאת רשויות המס במאות אלפי דולרים

מאת אלי ברנר

קבלן חרדי מבני ברק נעצר על ידי חוקרי מס ההכנסה בתל אביב, בחשד כי הונה בשיטה מתוחכמת את רשויות המס בסכומים המגיעים למאות אלפי דולרים.

יצחק פישר, 44, מבני ברק, מנהל ובעל מניות בכמה חברות, שעיקר עיסוקן יזום וניהול פרויקטים לבנייה עצמית למורים בעיקר במגזר החרדי. עד שנת 1990 הוא היה מתנך בזרם החינוך העצמאי הדתי.

במסגרת חקירות מס ההכנסה נגד יזמים וקבלנים העוסקים בפרויקטים של בניית דירות למגורים בשיטת הבנייה העצמית, נחשפה שיטה מתוחכמת בעזרתה הונו היזמים והדיירים את שלטונות המס במאות אלפי דולרים. כדי להתחמק ממס הציגו עצמם כיזמים, אך למעשה היו קבלנים לכל דבר. הם עזרו לדיירים להתחמק מתשלום מס רכישה מלא, בכך שהדיירים בנו את הדירות כביכול בבנייה עצמית ושילמו מס רכישה רק על חלקם במחיר מגרש.

פישר, בדומה ליזמים אחרים, לא רשם את עיסקאות הפרויקטים בספרי חברתו. הוא הודה כי ניהל שבעה פרויקטים בשיטה זו של יזמות. החוקרים בדקו פרויקט אחד שניהל פישר בשנים 92־91' ומצאו כי הוא רכש מגרש מעמותת "אור החיים" בבני ברק, העוסקת בהקניית חינוך דתי, בסכום של 700 אלף דולר. על המגרש הזה הוא בנה באמצעות אחת החברות שבבעלותו 18 דירות מגורים.

פישר הודה כי נתן לדיירים כנגד תשלומיהם עבור הדירות קבלות ידניות בלבד, ואת התקבולים, במיליוני דולרים, לא רשם בספרי החברות שלו. חוקרי מס ההכנסה חושדים כי פישר העלים מסמכים על עלויות הבנייה וקבלות שנתן לדיירים להם מכר דירותיו. פישר הודה גם כי לא דיווח למס ההכנסה על סכומים נוספים שקיבל מהדיירים. הוא נחשד בכך שפעל בדרך זו גם בפרויקטים אחרים, והעלים הכנסות של מאות אלפי דולרים.

פישר שוחרר ממעצר בערבות עצמית על סך 100 אלף ש"ח ובנקאית על סך 30 אלף ש"ח. הוצא נגדו צו עיכוב יציאה מהארץ.

קו עסקים חדש ברשות הדואר

מאת אמנון אחד

רשות הדואר מקימה קו עסקים חדש, לשירותי דואר מהירים ולהעברת חבילות. מנכ"ל רשות הדואר, רן לוין, מסר אתמול כי קו העסקים החדש יפעל כיחידה עצמאית וכמרכז רווח בתוך הרשות.

לדבריו, מהלך זה הינו רק צעד ראשון במסגרת תוכנית כוללת לשינוי המבנה הארגוני של רשות הדואר. זאת במסגרת מדיניות הרשות להרחיב את קווי העסקים ולחפש הזדמנויות שיווקיות חדשות. מנכ"ל רשות הדואר אמר עוד, כי הרשות פועלת היום בסביבה תחרותית בתחומים רבים ולכן עליה לעבור מפעילות כמלכ"ר, לפעילות כלכלית על פי שיקולים עסקיים טהורים.

במסיבת עיתונאים שכינסה הנהלת הרשות בירושלים, אמר יו"ר רשות הדואר, עמוס מר חיים, כי על הרשות לפתוח ערוצים כלכליים חדשים ושירותים המתאימים למאה ה־21. בין השירותים החדשים מנה מר חיים את הדיוור המהיר, מסירת חבילות מהירות ישירות לנמען והפצת חומר מסחרי. בהקשר זה נמסר, כי רשות הדואר נכנסה לראשונה לשוק השליחים לפני כחמש שנים, ומאז גדל היקף פעילותה בתחום זה בעשרות אחוזים מדי שנה.

שלשום אישרה מועצת רשות הדואר סבב מינויים ורוטציה בהנהלת הרשות. מנכ"ל הרשות העריך כי סבב המינויים יביא לרענון השורות בקרב הנהלת רשות הדואר. יו"ר הרשות אמר, כי זהו מהלך ראשון בתהליך ארגון מחדש והיערכות רשות הדואר לפעילות עסקית מואצת, לפי קווי עסקים ומרכזי רווח.

מפעל פלסטו ברמת יוחנן, המייצר לוחות בידוד, חתם בימים אלה על הסכם ראשון עם חברה יפנית ידועה, לאספקת עשרות מכולות ובהן לוחות פי.וי.סי. ופוליקרבונט. היקף העיסקה – כרבע מיליון ש"ח.

מהמפעל נמסר, כי לוחות הבידוד מעניקים הגנה מיוחדת מפני קרינת השמש. עוד נמסר, כי בעקבות ההסכם הראשון מתוכננים הסכמים נוספים, שיחתמו במהלך השנה הקרובה.

משלחת של 30 תעשיינים מצריים תגיע לביקור בארץ

מאת אודי שרון

נשיא פדרציית התעשיות המצריות, מוחמד פריד חאמיס, יגיע לראשונה לישראל בראש משלחת של 30 תעשיינים מצריים, לביקור בן שלושה ימים כאורחו של נשיא התאחדות התעשיינים בישראל, דן פרופר.

המשלחת, שתגיע ב־28 באוגוסט, תבקר במפעלים שונים, בהם כרמל אולפינים בחיפה, אלביט ודלתא גליל בכרמיאל.

במהלך הביקור יודקו קשרי הכלכלה והתעשייה בין האורחים לבין עמיתיהם הישראלים. לחברי המשלחת מתוכננות פגישות עם שרי התעשייה, המסחר והחקלאות – מיכה חריש ויעקב צור, ועם סגן שר החוץ, יוסי ביילין. המצרים יקיימו גם פגישות עסקיות אישיות.

"יהיה זה ביקור גומלין לזה שערכה משלחת תעשיינים מישראל במצרים לפני שישה חודשים. בביקור ההוא הונח היסוד לעידן חדש ביחסי הכלכלה ושיתוף הפעולה בין ישראל לבין מצרים.

לאהוב בעבודה

פרשיות אהבה במקום העבודה הן התרחשות שכיחה. במחקרים שנערכו בשנים האחרונות בארצות הברית ובאירופה נמצא, כי לפחות ל־30 אחוז מן העובדים היה רומן עם עמית/ה לעבודה. מחקרים אחרים מדווחים על שיעורים גבוהים אף יותר, עד 60 אחוז", כותבת עדיה פינטו, מנהלת גיוס והשמה בחברת פילה, בגיליון החדש של הירחון לחשיבה ניהולית "סטטוס".

לדברי הכותבת, אשר חקרה את נושא ההטרדה המינית במסגרת לימודיה לתואר שני, "משאבים דוגמת חיבה, חברה ומין מוחלפים במקום העבודה ברמת האישית, אך כאשר היחסים כוללים חליפין של משאבים אישיים אלה בתמורה לקידום בקריירה, הם מאיימים מאוד על קבוצת העבודה.

"לכן נודעת חשיבות רבה להבדלי המיקום של בני הזוג בהירארכיה של מקום העבודה. בני זוג בעלי סטטוס זהה יכולים להוליך ביניהם משאבים אישיים ולהתפקד בשיתוף פעולה, משום שאף אחד אינו בעל סמכות לגיטימית לספק לאחר תגמולים בתחום הקריירה בתמורה למשאבים אישיים. לעומת זאת, רומן המתנהל בין בני זוג שהם ברמות שונות של ההירארכיה, יכול להוליך למתן תמורה בתחום הקריירה (העלאת שכר, קידום) בעבור משאבים אישיים".

שכיחות התופעה בארץ אינה ידועה, ונראה כי יש צורך בסקר שיבדוק את המצב ומהן העמדות הרווחות בנושא, וכן את שאלת התמודדותם של ארגונים ישראליים עם סוגיה זו", כותבת פינטו.

הירחון לחשיבה ניהולית "סטטוס" החליט לערוך מחקר בנושא, כדי לבדוק את היקף התופעה בארץ ואת אופיה באמצעות שאלונים שהופנו אל אנשים וגורמים במשק. תוצאות המחקר ופרשנותן יפורסמו, עם השלמת המחקר, בירחון.

התאחדות התעשיינים תומכת בהסכם איזור סחר חופשי בין ישראל לירדן

מאת הדס נייפמן

"התאחדות התעשיינים תומכת ומקדמת בברכה את הסכם איזור סחר חופשי בין ישראל לירדן, בתנאי שיבטיח עקרון הדדיות בתנאי הסחר בין שתי המדינות". כך אמר דן פרופר, נשיא התאחדות התעשיינים.

פרופר ציין כי לקראת השיחות הכלכליות שנערכו לאחרונה בין ישראל לירדן, הציעה התאחדות התעשיינים תוכנית מפורטת להקמת איזור סחר חופשי בין שתי המדינות. הוא פנה בקריאה לראש הממשלה, יצחק רבין, לשר האוצר, אברהם (בייגה) שוחט, לשר המסחר והתעשייה, מיכה חריש ולשר הכלכלה, פרופ' שמעון שיטרית, להבטיח שהסכם הסחר שייחתם בעתיד בין ישראל לירדן יהיה על בסיס הדדיות בתנאי הסחר.

פרופר אמר לראש הממשלה, כי התעשיינים רואים בהסכם סחר חופשי עם ירדן תרומה חשובה לשלום ופתח למערכת יחסים טובה ומקיפה בין שתי המדינות.

עם זאת ציין, כי הסכם חד צדדי עם ירדן, שלא יאפשר לתעשייה הישראלית ולמגזר העסקי בארץ לשווק או למכור למדינה זו, יהווה למעשה מתן גושפנקה לחרם הערבי – מצב שמדינת ישראל אינה יכולה לקבל.

קרא ביום ו' בדבר

מס רווחי הון: למי מועיל – למי מזיק
טדי פרויס, אמנון אחד

גם באזרבייג'אן מתים פליטים
יורם פרי, באקו.

אחרי תפיסת קרלוס: הטרור הבין־לאומי לא מת
פזית רבינא

יהודי ודם
הפולמוס על מיתוס קידוש השם
ישראל לנדרס

דני גוטפריד משיב מלחמה
לקראת פסטיבל הג'אז באילת
אלון כספי

החוויה מתחילה אחרי הסיום
על הסרט "גשם של אבנים"
אורי שין

דניאל בלוך, דן אבידן, יקיר אלקריב, דניאל בן־סימון, איתן בן־נתן, מוטי בסוק, יאיר גרבוז, יעל דיין, אפרים דוידי, רן הלוי, נמרוד הלפרן, יורם הרועה, נועם ויסמן־ברלוי, דן חמיצר, שמואל טל, אורן לוי, מושיק לין, טלי ליפקין־שחק, לוי מורב, אמיר נוימן, שלמה ניצן, מיכל סלע, כמילא עראף־בדר, דוד פדהצור, מירי פז, יעל פישביין, אלון פנקס, ורדה צימרמן, גדעון קוץ, דני קרמן

משא דבר־השבוע דבר שישי

דבר אחר

שערי מטבעות חוץ ביחס לשקל

17.08.94

		בנק ישראל: שער יציג	בנק ישראל: שינוי באחוזים	בנק הפועלים: העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים: העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים: מטבעות מכירה	בנק לאומי: העברות והמחאות קניה	בנק לאומי: העברות והמחאות מכירה	בנק לאומי: מטבעות מכירה	בנק דיסקונט: העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט: העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט: מטבעות מכירה
ארצות הברית	1 דולר	3.0370	+0.0005	3.0119	3.0544	3.10	3.0164	3.0589	3.10	3.0116	3.0534	3.09
בריטניה	1 ליש"ט	4.6717	+0.0024	4.6263	4.6916	4.78	4.6392	4.7046	4.76	4.6402	4.7047	4.83
גרמניה	1 מרק	1.9475	+0.0009	1.9300	1.9573	1.99	1.9355	1.9627	1.99	1.9286	1.9554	2.01
צרפת	1 פרנק	0.5679	+0.0005	0.5637	0.5717	0.58	0.5642	0.5722	0.58	0.5641	0.5720	0.58
הולנד	1 גילדן	1.7347	+0.0011	1.7220	1.7464	1.77	1.7237	1.7479	1.77	1.7177	1.7416	1.79
שוויץ	1 פרנק	2.3182	−0.0011	2.3017	2.3343	2.33	2.3038	2.3363	2.37	2.3033	2.3353	2.40
שבדיה	1 כתר	0.3851	−0.0033	0.3817	0.3871	0.39	0.3824	0.3877	0.39	0.3825	0.3879	0.40
נורבגיה	1 כתר	0.4426	−0.0001	0.4392	0.4455	0.45	0.4395	0.4457	0.45	0.4393	0.4454	0.46
דנמרק	1 כתר	0.4906	+0.0001	0.4864	0.4934	0.50	0.4875	0.4943	0.50	0.4871	0.4939	0.51
פינלנד	1 מרק	0.5866	−0.0002	0.5822	0.5905	0.60	0.5833	0.5915	0.60	0.5829	0.5910	0.60
קנדה	1 דולר	2.2062	−0.0108	2.1884	2.2194	2.23	2.1922	2.2230	2.25	2.1910	2.2215	2.26
אוסטרליה	1 דולר	2.2554	−0.0007	2.2349	2.2665	2.32	2.2361	2.2676	2.31	2.2324	2.2635	2.30
דרום־אפריקה	1 רנד	0.8471	−0.0009	0.8401	0.8520	0.86	0.8412	0.8531	0.79	0.8411	0.8529	0.86
בלגיה	10 פרנק	0.9455	+0.0012	0.9377	0.9510	0.97	0.9397	0.9529	0.97	0.9360	0.9491	0.97
אוסטריה	10 שילינג	2.7688	+0.0025	2.7472	2.7860	2.83	2.7479	2.7866	2.82	2.7494	2.7876	2.86
איטליה	1,000 לירטות	1.9068	+0.0044	1.8930	1.9193	1.97	1.8935	1.9202	1.96	1.8940	1.9204	1.97
יפן	100 ין	3.0275	+0.0091	3.0013	3.0437	3.09	3.0089	3.0513	3.09	3.0079	3.0498	3.10
ספרד	100 פזטות	2.3317	−0.0022	2.3150	2.3478	2.44	2.3167	2.3494	2.41	2.3148	2.3470	2.41
ירדן	1 דינר	4.2974	+0.0223	-	-	4.43	-	-	4.53	-	-	-
מצרים	1 לירה	1.0022	+0.0016	-	-	0.92	-	-	0.90	-	-	-
אקו/ECU		3.7641	−0.0034	3.6655	3.7173	-	3.6740	3.7257	-	3.6777	3.7288	-

בורסה

אלוהים בוטל

עזרא דלומי

למען האמת כבר התרגלנו לשקרים הכלכליים של הפוליטיקאים. למדנו לדעת שכששר האוצר נשבע שלא יהיה פיחות – ברור שיהיה. השאלה היא העיתוי. כשהוא מבטיח שלא צפויות התייקרויות, ברור שהן יבואו. השאלה מתי. כך גם לגבי מיסים שונים, מחירי הדלק ועוד. אומרים כך ועושים ההיפך.

את סוג השקרים הללו ניתן לכנות "שקרים טקטיים". זהו מעין משחק קריצות בין השר לבין הציבור בנוסח ה"כאילו". השר כאילו אומר: "אתם יודעים שאני הולך להעלות את המחירים, ובעצם לא כל־כך איכפת לי שתדעו. אבל לפי כללי המשחק המקובלים, אסור לי להודיע על כך מראש. לכן אני מודיע שהמחירים לא יעלו, כדי שתדעו שהם יעלו."

השקר בעניין הבורסה שונה בתכלית. ניתן לכנות אותו "שקר אידאולוגי".

במשך שנים טוענים לציבור שהטלת מס על הבורסה אסורה כיוון שהבורסה עלולה להתמוטט. כל־כך הרבה פעמים חזרו שרי האוצר, ראשי הממשלה והפרופסורים לכלכלה על המנטרה "אסור להטיל מס על הבורסה", וגם לא העזו להטילו, עד שהציבור ראה בטיעון הזה בעין אמת מדעית. הוא האמין בנפילה שתבוא בעקבות המס ממש כפי שהוא האמין שהשמש תזרח מחר.

רע ומר היה גורלם של המסתייגים. כמו גלילאו גליליי שנרדף על־ידי הכנסייה הנוצרית, כך נרדפו החושבים אחרת על־ידי הכנסייה הכלכלית שלנו. עד שפתאום באה המהלומה. לפתע, כמו בוועידה ה־20 של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, עת שינה חרושצ'וב לחלוטין את כל מה שהיה בתודעתם של בני עמו, כך משנים כעת שוחט, פרנקל ורבין את תודעתנו. מסבירים שמה ששמענו, לא ממש שמענו, ושמה שהיה הכי נכון בכלל איננו נכון וגם להיפך.

כמו בתגליות מרעישות אחרות, אנחנו ניצבים עכשיו לפני בעיה קשה של הסתגלות. עלינו למחוק עכשיו את כל מה שהיה מתויק בראש ולהתחיל בחשיבה מחדש. הרי אי־אפשר לקחת אנשים שהאמינו בדת הבורסה ולהגיד להם שמהיום והלאה לאמונתם אין תוקף. שאלוהים כבר לא אותו אלוהים. שמעכשיו הוא סוציאליסט, רחמנא ליצלן.

מה נעשה? נשרוף את כל הספרים שקראנו? נשליך את המחברות? הלא כל מה שקראנו ולמדנו מימי ראשית המדינה ועד ימינו בטל ומבוטל כעת. האם מישהו הלך לכתוב ספרים חדשים, לרענן כמה פרקים מרכזיים בתנ"ך הכלכלי, כדי שלא ניקלע לתקופה ממושכת של חוסר בהירות? ובכלל, האם השמש תמשיך לזרוח גם מחר?

ד ב ר ה י ו ם

הצדק נראה אך לא נעשה

לאחר שהתעוררנו מן ההלם הראשון של עצם הטלת מס על הבורסה מן הראוי לבחון את צעדי האוצר ובנק ישראל בראיה מעמיקה יותר.

חסרונו של מס זה עד כה היה בבחינת עיוות תמוה ללא כל הצדקה. כמעט בכל המדינות המפותחות מוטל מס על רווחי הון בבורסה. בדרך כלל שעור המס דומה לשעור מס ההכנסה על יחידים או על עסקים. יש מדינות המעדיפות מס מחזור על פני מס רווחי הון כדי שלא לעסוק בקיזוז רווחים מול הפסדים. לפיכך אין בעצם הטלת המס בישראל אלא ביטולו של מחסום פסיכולוגי אנכרוניסטי. ניתן להעריך כי לאחר תקופת מה של זעזועים וחוסר יציבות תתבסס הבורסה מחדש על יסודות בריאים יותר. פחות ספקולציות ומימוש מהיר של רווחים, ויותר השקעות סולידיות לטווח ארוך.

אך מעבר לתיקון קל של עיוות מסויים נראה כי בשלב זה, לפחות, הצדק רק נראה אך ספק אם הוא כבר נעשה. בחבילת הצעדים הכלכליים והפיננסיים עליהם הודיעו שלשום שר האוצר, בייגה שוחט, ונגיד בנק ישראל, יעקב פרנקל, אין משום בשורה רבה לציבור הרחב ובמיוחד לא לשכבות הביניים ולשכבות החלשות. ברובם הם לא ישלמו מס על רווחים בבורסה אך גם לא ייהנו מהרבית ההקלות במיסוי הישיר או העקיף. בתום הנגינות מתברר כי ישראל עדיין אוחזת בשיא נכבד מבחינת עומס המס על בעלי ההכנסות הנמוכות והבינוניות. את אלה לא תנחם היכולת להוציא מן הארץ 7000 דולר בכל נסיעה. ממילא אין ידם משגת להמיר סכום כזה לנפש בצאתם לחו"ל, אם בכלל.

במפלגת העבודה, בראשות רבין, תמכו אמנם בבחירות האחרונות גם בעלי היכולת מן העשירונים העליונים. אך רבים מהם כבר בחרו בעבר יותר בעבודה מאשר בליכוד. למרות גישתו הכלכלית־ימנית לא היה עיקר כוחו של הליכוד בעשירונים העליונים ולכן עיקר מפלתו בבחירות 1992 באה בגלל הצבעת המחאה של תושבי השכונות ועיירות הפיתוח, בעלי ההכנסות הבינוניות־נמוכות והעולים החדשים.

כל אלה אינם מוצאים כל בשורה מרנינה בצעדים הכלכליים החדשים. אמנם יש באחרונה שיפור מסויים בקצב הצמיחה שהביא לצמצום משמעותי במימדי האבטלה. אך האינפלאציה הגוברת, ללא פיצוי ממשי על ההתייקרויות, כאשר ההוצאות והמשכנתאות צמודים במלואן למדד, ובנוסף על כך האמרת מחירי הדיור, התחבורה הציבורית והמזון, מנטרלת את ההישגים האחרים. מה שיכריע את גורל הממשלה הנוכחית בבחירות הבאות יהיה לא שאלת האמינות של ראש הממשלה או של שר האוצר בהצהרותיהם על מיסוי הבורסה אלא תחושת האכזבה או הסיפוק בתחום החברתי.

תהיה או לא תהיה – מפולת, בפתיחת הבורסה ביום ראשון הקרוב; בתמונה: פתיחת הבורסה לאחר המפולת הגדולה באוקטובר 83' (צילום: יפפא/צבי גולדברג)

מס על הבורסה

על אמינות וצדק חברתי

לזי מורב

אם אמנם המטרה של הטלת המס והצעדים הנלווים היא מה ששוחט כינה "עשיית צדק חברתי", "תיקון העוול הגדול ביותר" כדברי פוגל, היינו צריכים לקבל חבילה שונה לחלוטין בהרכבה

אם ביום ראשון תהיה מפולת בבורסה של ת"א ושוק המניות יצנח מטה מטה; אם החלטת ראש הממשלה, שר האוצר ונגיד בנק ישראל להטיל מס של עשרה אחוזים על הרווח הריאלי מניירות ערך תגרום לשוק ההון ליפול לתרדמה עמוקה לזמן ארוך מאוד; אם ציבור המשקיעים והגורמים המוסדיים יחליטו להדיר את רגליהם וכספם מהבורסה – אין זה חשוב כלל מה היו הכוונות האמיתיות והנסתרות של המחליטים. כל מה שיישאר יהיו עיי חורבות מאמינותו של ראש הממשלה יצחק רבין ומהכוונות הטובות של שוחט.

אין זה מקרה ששאלת האמינות של רבין עומדת במרכז ההתייחסות של האופוזיציה לחבילת הצעדים שהוצגה שלשום בירושלים. את ביבי נתניהו מעניין מסוי הבורסה כמו שלג דאשתקד. הוא רוצה רק דבר אחד – לקצר את ימיה של הממשלה הזאת ולהביא לכך שיצחק רבין לא יעמוד בראש "העבודה" בבחירות הבאות. לגיטימי מבחינתו, לא לעניין כלל מנקודת המבט הלאומית. שאלת אמינותו של יצחק רבין אינה רלוונטית, כמעט כפי שלא היתה רלוונטית כאשר הסכים לחתום על הסכם (אוסלו) עם אש"ף.

מנחם בגין, האחד והיחיד, הלך לבחירות 1977 כאשר על דגלו חרותות הבטחה והתחייבות לא להחזיר שטחים תמורת שלום. בסופו של דבר היה זה בגין עצמו שממשלתו השיבה למצרים, תמורת חוזה שלום, את כל חצי האי סיני עד למילימטר האחרון. לכן כל עניין אמינות ראש הממשלה או כל גורם אחר בהקשר פוליטי או כלכלי אינם רלוונטיים. אם הבוחרים חושבים אחרת, הם יאמרו זאת בקלפי בבחירות הבאות בעוד שנתיים. בינתיים ראוי יצחק רבין לכל שבח על שהסכים, למרות עמדתו הקודמת, להטיל מס על הבורסה.

להסכמה זו ולהחלטה שבושלה על ידי בייגה שוחט ופרופ' יעקב פרנקל יש חשיבות מכרעת קודם כל מן ההבט העקרוני. אהרון פוגל, מנכ"ל משרד האוצר, וללא ספק אחד האנשים הנבונים והאינטליגנטיים במערכת, אמר במסיבת העיתונאים: "זהו תיקון העוול הגדול ביותר שהיה במערכת המס הישראלית". לטעמי, יש בכך הגזמה מסויימת, אבל השינוי העקרוני קיים ועומד. מדינת ישראל אחרי הטלת המס שונה מישראל שלפניה. ואת זה אף אחד לא יכול להכחיש. ממש כפי שהיא שונה אחרי ההסכם עם אש"ף.

מעבר לעיקרון עצמו עולות וצצות שאלות לא פשוטות. הראשונה והחשובה שבהן היא, מדוע במקום לצרף את ההכנסות הצפויות מהמס "לתקציב המדינה, הוחלט להפנות את הכספים שייגבו להחזרות–מסים–לרכישת דירה ומוצרים בני קיימא. קיימת גם שאלה מעשית – מדוע רק עשרה אחוזים כאשר על השכר מוטל ברמות הגבוהות מס שולי של 50 אחוז. קל להבין את ההחלטה, מכיוון שהחשש מתוצאות המס כל כך גדולות. אולם ברמה העקרונית, אם אמנם צדק נגיד בנק ישראל, שהגדיר את המעשה כ"שינוי בהרכבי המסוי בישראל ולא מסוי הבורסה בלבד", נותרה ועומדת שאלת "המי את מי"?

אם אמנם המטרה של הטלת המס והצעדים הנלווים היא מה ששוחט כינה "עשיית צדק חברתי", "תיקון העוול הגדול ביותר" כדברי פוגל, היינו צריכים לקבל חבילה שונה לחלוטין בהרכבה. בטענה שלא ניתן בשלב ראשון להטיל יותר ממס ריאלי של עשרה אחוזים על הרווח מניירות ערך, היה מקום להוציא כליל את אלה המשתכרים אל צדור נקוב ממעגל משלמי המס. ואם להיות קונקרטיים, השינויים במדרגות מס ההכנסה היו צריכים להיות רדיקליים ולא קוסמטיים.

אין כל הגיון חברתי או כלכלי בכך, שמי שמשתכר 2,611 ש"ח ישלם מס שולי של 30 אחוזים מכל שקל מעבר לסכום זה. זה אבסורד גמור. כאן קבור העוול הגדול ביותר והוא ממשיך להיות איתנו יום יום ושעה שעה. ואיזה הגיון כלכלי וחברתי יש בעובדה שכל מי שמשתכר (ברוטו) 8,981 ש"ח משלם על כל שקל מעבר לזה מס הכנסה של 50 אחוז: וגם מי שמשתכר חצי מיליון ש"ח בחודש משלם אותו מס. זה איננו עוול?

מי שרוצה באמת ובתמים להשיג צדק חברתי ולתקן עוולות יכול לעשות זאת בקלי קלות. לשחרר את בעלי השכר הנמוך והבינוני כליל ממס הכנסה. במקביל לרווח מאוד את מדרגות מס ההכנסה כך שאלה המרוויחים משכורות עתק ישלמו מס שולי כמו במדינות המתוקנות, כפי שפקידי האוצר אוהבים לכנות את המדינות הקפיטליסטיות במערב, כלומר עד 70 אחוז מס שולי.

ולעניין האמינות נגיע באן מצב מוסרי לשר האוצר, שבניגוד לראש הממשלה, שהתחייב לא להטיל מס על הבורסה בתקופת כהונתו, אמר במפורש "לא נטיל מס על הבורסה בשנתיים הקרובות". את זה הוא אמר לפני שנה וחצי. ואם אמנם יוטל המס בינואר 1995 הרי שוחט לא הפר את הבטחתו. לפיכך, אמינותו של שר האוצר, ויש לה ערך ציבורי שקשה להפריז בחשיבותו, לא עורערה עם ההחלטה על מסוי הבורסה. ובימים להחזים אלה גם זה משהו.

אם הבורסה תגיב בימים הראשונים של השבוע הבא בצורה שקולה, ואפילו, כפי שטוענים משקיפים אחדים, דווקא בעליות, הרי כל הטענות כלפי רבין ושוחט ישכחו וימוגו כעשן ברוח. ראש הממשלה קיבל החלטה אמיצה, האם היתה זו גם החלטה נבונה וחכמה, זאת נדע רק בשבוע הבא.

שביתת הרשויות המקומיות הערביות

שיוויון, זה כל הסיפור

"לקיבוצים, שהם בארבעה אחוזים מהחברה, מצאו ארבעה מיליארד שקל לכיסוי החובות. אנחנו כ־20 אחוז מהחברה ומבקשים בסך הכל כמה עשרות מליוני שקלים", אומר נימר מורקוס, מראשי הוועד הארצי של הרשויות הערביות

מיכל סלע

זה 30 יום שובתים ראשי הרשויות המקומיות הערביות בשולי גן הוורדים, מול משרד ראש הממשלה בירושלים. אוהלים, מיטות ברזל. הרבה עיתונים. שוטר משועמם מחפש צל. 30 יום והם מוכנים לשבות עוד 30 יום ועוד 30 כדי לשכנע את הממשלה ואת הציבור, שהערבים הם אזרחי מדינת ישראל, וכי שוויון איננו מתת חסד אלא זכותו של כל אזרח וחובתה של המדינה והחברה כלפי אזרחיה.

בעבר השביתו את כל אזרחיהם, "אבל אי אפשר להעניש את כולם. החלטנו לקחת את נטל השביתה רק על עצמנו", אומר ראש מועצת כפר יאסיף, נימר מורקוס, מראשי הוועד הארצי של הרשויות המקומיות הערביות. הם שבתו בחודש מאי והפסיקו לאחר שמשרד הפנים התחייב בעל־פה לפתור את המצוקה. כעבור ששה שבועות, לאחר שהתברר כי בקשותיהם לא נענו, חידשו את השביתה.

בשנים האחרונות נעשו הרבה דברים, מודה מורקוס, מוותיקי המפלגה הקומוניסטית. הורחבו תקציבים, מקומן של הרשויות הערביות במרכז השלטון המקומי התחזק, נבנו בתי ספר, נסללו מעט כבישים והוכנו תוכניות רבות לשיפור ופיתוח הישוב הערבי. תוכניות רבות עדיין מונחות במגירות או על שולחנות של פקידים, בעיקר בכל הנוגע לפיתוח מקורות תעסוקה. תוכניות לאחד ישובים סמוכים לרשות מקומית אחת מקורן ברצון של משרד הפנים לחסוך בתקציבים ולחסל מוקדי כוח פוליטיים שאינם לרוחם של פקידי המשרד והן לא נובעות מרצון טוב לשפר את איכות חיי הפרט. אין תוכניות להרחבת תחומי השיפוט לרשויות המקומיות, ומלאי הקרקע לבנייה דוחפה הולך ואוזל, שעה שבישובים יהודיים סמוכים אין קץ לאפשרויות לפיתוח ולסיפוח קרקעות. עוד התושבים הערבים בגליל נדרשים לאחד ישובים סמוכים בטענה של יעול, הם צופים ביישובונים ומיצפים יהודיים שיש בהם לעתים רק עשר משפחות, ודבר לא חסר בהם, לא לפרט ולא למשקיע ביוזמה כלכלית. עיריית אום אל־פחם, לעומת זאת, מבקשת לספח לתחומה כמה ישובים קטנטנים הקשורים אליה בכל תחומי החיים, ומשרד הפנים מסרב, משום שהדבר יחייב העברת קרקעות בין הישובים לידי ערבים.

בינתיים מתמוטטות הרשויות המקומיות הערביות תחת נטל חובות הענק, להערכת מורקוס, לכ־200 מיליון שקל. הריבית הנשכת מכבידה את הנטל מיום ליום. בכמה ישובים כמו ביענה, כפר מגדא וסודאן, לא ראו עובדי הרשות המקומית תלוש שכר שיש לו גיבוי בחשבון הבנק זה זמן רב.

ההתקדמות המועטה שחלה באורח החיים היא כטיפה בים הקשיים, אומרים ראשי המועצות והעיריות. הם משווים את ההוצאה לנפש של הרשות המקומית: אצל הערבים היא כ־1,100 שקל לנפש לעומת כ־2,300 ויותר שקלים ברשות יהודית. התוצאה נגלית לעין מיד בכניסה לישוב ערבי לעומת הכניסה לישוב יהודי שכן: רמת השרותים נמוכה מאוד, "מינימלית" כהגדרת מורקוס. אין גינון, אין טיפול תברואתי וסביבתי ברמה מתקבלת על הדעת בהשוואה לצפיות של האזרח היהודי הממוצע. בישובים רבים אין כבישים סלולים, ככל הידוע אין אף בריכת שחיה ציבורית אף לא באחד מהישובים הערביים במדינת ישראל. אין בניה לזוגות צעירים, אין בניה ציבורית לדיור, להוציא מעט מאוד בישובי דרוזים. ויש הרבה מאוד הגירה מהארץ. "אצלכם זה אולי נורמלי, לא אצלנו", מסביר מורקוס.

שנים ארוכות חוזרת ועולה בדיונים הדרישה לרשות המקומית הערבית להגביר את גביית מסי הארנונה. "בעבר היתה אוזלת יד בתחום הזה, אך בשנים האחרונות העמיקה הגביה. "אבל ככל שנעשה לא נוכל להגיע לרמת ההכנסה, יחסית למספר התושבים וצרכיהם, הדומה לזו שבישוב יהודי", אומר מורקוס. ראשית, משום ששיעור הנזקקים ובעלי ההכנסות הנמוכות במגזר הערבי הוא גבוה ולא כל אחד יכול לשלם את המס הנדרש על פי תקנות משרד הפנים. שיעור החיים מתחת לקו העוני במגזר הערבי עולה על זה שבמגזר היהודי, בישובים אחדים חיים כ־20 אחוז מהתושבים מדמי הביטוח הלאומי. שנית, משום ש־96 אחוז מההכנסה של הרשות המקומית הערבית הם ממסי בתי מגורים, שעה שבמגזר היהודי רק כ־44 אחוז הם הכנסה מארנונה למגורים וכ־56 אחוז הכנסה הם מארנונה על תעשיה ועסקים. ההכנסות מן המגזר הכלכלי הן גבוהות יותר.

בשנים האחרונות הכירו הממשלה ומשרדיה השונים בצורך לפעול במרץ להגברת הסיוע לישובים הערבים, אך לא בקצב שיש בו כדי להדביק את הפער שהתרחב במשך 46 השנים האחרונות. קשה גם להסביר במושגים של הגיון וצדק חברתי האזרחי מדוע ממשלה מפתחת מגזר אחד של ישובים על פי אמת מידה לאומית־דתית, מקימה ישובים חדשים בכל הארץ במגזר זה ובהם כל השרותים הדרושים לפרט ולציבור, ואילו מגזר אחר עדיין נאלץ לשכנע את הרשויות הממשלתיות שבכלל "מגיע" לו.

אי אפשר ביום אחד לחסל פער מצטבר של שנים ארוכות, אמר לנציגי הרשויות הערביות ראש הממשלה יצחק רבין. מורקוס יודע שזה קשה, חוזר ומונה את כל מגזרי החברה שבהם אין כל קושי למצוא סיוע ממשלתי. "לקיבוצים, שהם בארבעה אחוזים מהחברה, מצאו ארבעה מיליארד שקל לכיסוי החובות. אנחנו כ־20 אחוז מהחברה ומבקשים בסך הכל כמה עשרות מליוני שקלים". את פער איכות החיים בין קיבוץ לכפר ערבי שמעבר

(המשך בעמוד 10)

דרום פאסיפיק

פיראטיות סביבתית

בשעה שכלכלת אסיה עולה וצומחת, האיים הפאסיפיים בשכנותה קופאים על השמרים; התושבים מתפתים בקלות על־ידי חברות דיג וכריתת־עצים אסיאניות, המציעות להם כבישים, בתי־ספר ושירותים שממשלותיהם אינן מספקות

"אקונומיסט". מיוחד ל"דבר"

דומה כי לחיות בשכנות לכלכלות המשגשגות של אסיה הוא יתרון, אבל מדינות האיים של דרום הפאסיפיק אינן מאושרות מכך. סר ג'פרי הנרי, ראש ממשלת איי קוק, סיכם את תחושתו מהפסגה של "פורום דרום הפאסיפיק" הכולל 15 ממדינות האזור, שהתקיימה ב־1 באוגוסט בבריסביין, במלה "נשדדנו".

סר ג'פרי התכוון למצב היערות והמדגים באזור, משענתם הכלכלית של רוב מדינות האיים, המנוצלים בעיקר על־ידי חברות אסיאניות. כמות העצים הטרופיים הנכרתים ביערות הגשם של פפואה־גיניאה־החדשה ואיי שלמה מאז 1991 עולה בהרבה על הרמות הנסבלות.

פראנסיס הילי, ראש ממשלת איי שלמה, בעבר שטח חסות בריטי, אמר לראשי ממשלה עמיתים: בקצב זה ייכרתו כל העץ המסחרי במדינה בתוך 15 שנה. 360,000 תושבי איי שלמה רואים תשואה מעטה בלבד. קבוצה של בעלי קרקעות קיבלה בשנה שעברה 2.7 דולר למ"ק תמורת בולי העץ שמכרה לחברה זרה, אשר מכרה אותם לאחר מכן ב־350 דולר למ"ק.

החברות הכורתות עצים בפפואה־גיניאה־החדשה ובאיי שלמה הן בעיקר מאלזיות. מאחר שממשלתן מנסה להגביל את כריתת העצים בסאבה ובסאראוואק, פונות החברות המאלזיות למדינות הפאסיפיות, שם אין חלות כמעט הגבלות כאלה. הן מומרצות על־ידי חוזים רווחיים עם יפן ודרום־קוריאה ועל־ידי מחירים עולמיים גואים.

דו"ח שהוזמן על־ידי ממשלת אוסטרליה הראה, כי אחדות מן המדינות הפאסיפיות מפסידות מחצית מהכנסתן הלאומית דרך יצוא לא מבוקר של בולי־עץ – סכום שדי היה בו כדי לבנות אלפי כיתות לימוד ומרפאות. הפסדיה של פפואה־גיניאה־החדשה, כך נמסר, שווי ערך לסיוע של 241 מיליון דולר שהיא מקבלת לשנה מאוסטרליה.

המדגים של דרום הפאסיפיק, המספקים כ־40 אחוז מן השלל העולמי, הכניסו ל"מדינות הדיג הרחוקות" – יפן, ארה"ב, דרום־קוריאה וטייוואן – כ־1.5 מיליארד דולר בשנה שעברה. אנשי האיים הפאסיפיים, שבמימיהם דגו אותן מדינות, קיבלו לא יותר מ־50 מיליון דולר דמי גישה.

ה"פורום" בבריסביין היה נקודת מפנה למדינות האיים בהתייצבותן מול המציאות של ניצולן. ה"פורום" נוסד ב־1971, לפני שרובן היו עצמאיות, ונשלט בשנות ה־80 בידי אוסטרליה וניו־זילנד.

(המשך בעמוד 10)

כמה דברים שרצית לדעת על כלכלה

בולשביזם של עשירים

כשמנסים להבין את המדיניות הכלכלית של הממשלה לפי כמה מונחי יסוד בכלכלה אין מנוס מלהסיק, שהאוצר שלנו מייצג תופעה חדשנית בכלכלה, שיש לו עליה זכויות יוצרים עולמיות

רן הלוי

עד לא כל כך מזמן האמנתי, שפרשן כלכלי לא מוכרח להבין־מי־יודע־מה בכלכלה. עם קצת אינטליגנציה ושכל ישר, חשבתי, מספיק לדעת מה אין ומה כבר לגמרי פסה כדי לתת פרשנות מתקבלת על הדעת למהלכים הגדולים במשק.

הנה כמה דוגמאות להתמצאות הבסיסית הנדרשת:

מדיניות מונטריסטית – כולם יודעים שזה מה שהולך, ותתפלאו לגלות באיזה אחוז מן המקרים די בידיעה אלמנטרית כזו להשתמש במונח, שהאריזה שלו רומזת על ידיעות הבנה. כשמקלפים את האריזה, מקובל לכנות בשם "מונטריסטית" את הפילוסופיה הכלכלית הגורסת שמה שקובע בכלכלה הוא כמות הכסף במשק ומחירה. בדיוק על קביעת משתנים אלה ממונה בכל מדינה מתוקנת הבנק הממלכתי, וזו אולי הסיבה שאצלנו כל נגידי הבנק – חשובים וחשובים פחות – הם תמיד מונטריסטים. (היוצא־דופן היחיד היה דוד הורוביץ, נגיד הבנק הראשון, אבל זה היה כל כך מזמן שאין בכך לקלקל את ההכללה הנוחה שלעיל).

מדיניות קיינסיאנית – מונח מיושן. הקיינסיאניות מתה אפילו לפני הסוציאליזם (ההיסטוריה), ואני חושד שהסיבה היחידה לכך שהמונח לא נשכח לחלוטין היא שפרשנים כלכליים זקוקים מדי פעם לדחליל שאפשר להצליף בו, בידיעה שהוא לא בועט בחזרה. כשהיו עוד בחיים האמינו מי שהיו קיינסיאניים ברעיון הנואל, שדווקא הייצור והצריכה של סחורות ומוצרים ריאליים ויחסי הגומלין ביניהם הם הגורמים החשובים במשק. לכן הם ייחסו חשיבות לאמצעי המדיניות הכלכלית המשפיעים על אלה, ובמיוחד לגודל התקציב הממשלתי ולאפיקים שהוא מחולק בהם.

תקציב גרעוני – פירושו שהממשלה עושה יותר ממה שמאפשרות לה הכנסותיה מן המסים שהיא גובה. זה סידור די מסוכן בהתחשב כך שממשלה מטבעה עושה שטויות בשיעור ניכר.

עודף תקציבי – זה בדיוק להיפך: הממשלה עושה פחות ממה שיש לה האפשרות לעשות, וזה כבר הרבה יותר חמור. בהנחה שממשלה היא ארגון שנועד לשרת את החברה ואזרחיה ולא ההיפך, תקציב עודף הוא פשוט שוד החברה או האזרחים בידי הממשלה.

מכאן מובן מדוע כל המונטריסטים, והתגונים הטובים מקדשים את עקרון התקציב המאוזן: לא מדבר הגרעון ולא מכולירת העודף.

"ממשלה קטנה"; "ממשלה גדולה" – עוד צמד ניגודים נוח לשימוש. וגם כאן, הצירוף הימני הוא הנכון (באנגלית זה נשמע יותר טוב). הקוטן או הגודל של המדינה (קרי – הממשלה) עניינו בשיעור התקציב שלה מסך התוצר במשק. כיום, משהוסכם על הכל שבאופן כללי תקציב המדינה אינו אמצעי יעיל לשום דבר, טבעי שיש להתור לצמצם אותו ככל האפשר.

לכן הרעיון שעומס תקציבי הממשלה ב"מדינה הגדולה" מעיק על המכניזם הטבעי של השוק החופשי ועל מקורות ההון במשק הפך לאמת נדושה, שאינה טעונה עוד הוכחה. ב"מדינה הקטנה", המשוחררת מעולה היקר והמסורבל של התערבות הממשלה, ההון יפנה מיד מעצמו להשקעות מועילות ויעילות, המכוונות לרווח הפרטי, אך מבטיחות, ממש בלי כוונה מיוחדת של איש, את התועלת המירבית לכלל המשק.

נכון שזה קל? הבעיה רק שזה לא עובד.

ניקח את התקציב. הממשלה הנוכחית עשתה סדר בנושא, וכל שנה באוגוסט, כשכולם באילת או בתורכיה, או על כל פנים – בים, מתחילה הממשלה לדון בתקציב השנה הבאה. כרגע היא למעשה כבר סיכמה את היקפו הכולל של התקציב ל־1995 ונותר רק לסגור את הקצוות – מי יקבל כמה, ולמה. אלא שבאותו מועד מתחילות כל שנה להסתנן גם החדשות הרעות: התקציב של השנה אינו מנוצל במלואו. גם מי שמבלה את כל זמנו בים, לא רק באוגוסט, יודע שמה שקובע הוא לא כמה התכוון לבזבז על ארטיקים אלא כמה ארטיקים קנה בפועל. ובפועל, מסתבר שנה אחר שנה, שאנחנו חיים במשטר של עודף תקציבי. מה שיש לומר בעניינו של זה כבר אמרנו: שודדים אותנו.

באותו זמן בערך מתחילים התירוצים וההסברים. ב־92' זה היה קל, כי בתחילת אותה שנה עוד שלט במדינה הליכוד, ואחר כך היו בחירות, כך שברור היה שהליכוד והבחירות אשמים, ולא הממשלה והאוצר הנוכחיים. ב־93' אני לא זוכר בדיוק באיזה תירוצים השתמשו, וזה גם לא משנה. נניח שאפשר לקבל את הטענה, ששודדו אותנו לא בכוונה, אם זה קורה פעם אחת. בפעם השניה כבר ברור כשמש שמדובר בשיטה, זאת אומרת בשוד מאורגן.

השנה, מסתבר, לא מדובר רק באי ניצול כל סעיפי התקציב אלא גם בכך שהכנסות המדינה ממסים עלו על המתוכנן. או הממשלה לא תיכננה טוב את התקציב. קורה. גם ממשלה יכולה לטעות, לא? אבל כשזה קורה, היא צריכה להסיק מסקנות: אם נמצאו בקופה הכנסות בלתי צפויות, חובה על האוצר שיצליח לגלות גם אי אלה סעיפים שהוא תכנן לא להוציא, ועכשיו מתברר שאפשר – שחובה עליו – דווקא כן להוציא. למשל, בקופת חולים, או לטובת עדי הפיתוח או הרשויות המקומיות הערביות, או בתקציב הביטחון, או לעידוד הסרט המקורי. איכשהו באוצר שלנו טעות לעולם חוזרת, ואיש לא חושב לתקן אותה.

וכאן עולות שתי שאלות, שתהרגו אותי אם אני יודע מה להשיב עליהן: ראשית, מדוע אין פוצה פה ומצפצף? הרי שודדים אותנו, ואין מי שיתלונן במשטרה?

השאלה השניה היא פחות חשובה אבל אולי יותר מעניינת: איך זה מסתדר עם המושגים שדיברנו עליהם קודם? מה התופעה הזאת – מדיניות קיינסיאנית? לא יכול להיות. ראשית, כי אי אפשר לחשוד בקברניטי המשק שלנו באשמה נוראה כל כך, וזה גם לא מתאים להם. ושנית, כשהיו בעולם קיינסיאניים הם נטו לפעמים לגרעון תקציבי, לא לעודפים. אולי מונטריזם? לא. אמרנו שהמונטריסטים בעד תקציב מאוזן, והוא לא. זו גם לא "ממשלה קטנה", ולא "ממשלה גדולה", אלא צירוף התכונות המובהקים של שתיהן: ממשלתנו גם מעיקה על מקורות ההון במשק וגם לא מתערבת בו במקומות שנחוץ. אולי מדובר פה פשוט בממשלה חמרנית?

אבל לא. אנחנו מדברים פה כלכלה, ובכלכלה אין בכלל מושג כזה. חמרנות שייכת לתחום הפסיכולוגיה. וחוץ מזה, ממשלה חמרנית לא היתה חותרת להקטנת המיסוי על "שכבות הביניים" שבין העשירון השביעי לתשיעי, והאוצר שלנו דווקא כן. כך שגם הפסיכולוגיה לא תציל אותנו כאן.

תסכימו איתי שזה מוזר. "ממשלה קטנה" היא בדרך כלל ממשלה של עשירים. היא נותנת להם לשחק במגרש שלהם, כלומר בשוק, שדואג כבר לכל היתר. "ממשלה גדולה" היא על פי רוב ממשלה של העניים. היא מטפחת אותם באמצעות התקציב. אבל איפוא נשמע על ממשלה, שמנסה לנהוג כאילו היא עצמה אחד הקפיטליסטים בשוק? ממשלה הפועלת כאילו כדי להכניס לה עצמה רווחים (המכונים בפיה "עושר הכלל"), ועוד עושה זאת לא תוך שימוש בכלי השוק, כלומר קניה ומכירה, אלא באמצעות שימוש בצווים חוקים ממלכתיים? מה זה פה, רוסיה?

אהה עכשיו סוף סוף עליתי על משהו. אולי האוצר שלנו מייצג תופעה חדשנית לגמרי בכלכלה; תופעה שיש לו עליה זכויות יוצרים עולמיות, ושאפשר לקרוא לה "בולשביזם של העשירים"? ממשלה־בולשביקית־של־העשירים תשאב הרבה מסים, ותזרים אותם לעשירונים העליונים. בשביל העניים היא "ממשלה קטנה", ובשביל העשירים – "גדולה". תקציביה יהיו גרעוניים בשביל עמך, ועודפיים – בשביל אצולת הממון.

בולשביקית או לא, מגיע לממשלה יישר כוח על החלטתה להטיל מס על רווחים בבורסה.

רמון, שמור על "דבר"

ההסתדרות זקוקה ל"דבר" לא רק כעיתון רגיל, אלא, ובעיקר, כמכשיר דרכו תורים ההנהגתה לחבריה את החלטותיה, בו תידע את הציבור על הנעשה במערכותיה, בו תאפשר לחברי ההסתדרות להעריך את הנעשה בארגון ואת תיפקודם של העומדים בראשו.

חיים רמון הוא, לעת עתה, צעיר, מוכשר וחביב על רוב חברי ההסתדרות ועל התקשורת. אני מקווה, שהוא די נבון לדעת, שאיש לא נשאר צעיר לנצח וחסדי התקשורת אינם יציבים. הוא חייב להביא בחשבון שעלול להיווצר מצב בו המעשים שלו ושל הארגון אותו הוא מנהיג לא יזכו להד רצוי, שדעותיו ועמדות ארגונו לא יזכו לביטוי. סכנה זו תגבר שבעתיים אם אמצעי התקשורת לא לנו יידעו שאין בידיו ובידי ההסתדרות כלי המקשר אותם עם הציבור בכלל ובמיוחד עם ציבור חברי ההסתדרות.

להסתדרות צריך להיות ברור, שהיא זקוקה לביטאון וקיום ביטאון הוא הוצאה אותה חייבים לתקצב, אולם בו בזמן צריך להיות ברור לעובדי "דבר" שגם כלי בו יש צורך, חייב להיות יעיל ואסור שהוא יפעל כמערכת גרעונית. ההסתדרות חייבת לקבוע תקציב לפרסומיה, תקציב זה יחד עם הכנסות מהפצת העיתון ומהפרסומות צריך להספיק לקיום העיתון ולשיפורו.

דרך אגב, "דבר" איננו הביטאון המתוקצב היחיד של ההסתדרות, יש בטאונים סקטוריאליים שונים (כגון: "שורות", ירחון "צעמת", "ניב הגימלאי", קופ"ח וכו'). אין כל סיבה שהם לא ייכללו, במלוא עלותם, כמוספים חודשיים ל"דבר", כולל הפרסומת לאותה האוכלוסיה המיוחדת לה מיועדים המוספים.

ההסתדרות גם לא זקוקה לשני בטאונים, עליה לפעול לאיחוד "דבר" עם "על המשמר", הרי מטרותיהם זהות ואם יש חילוקי־דעות ואפילו חילוקי־השקפות, אין כל מניעה שהם ימצאו את ביטויים בביטאון המשותף.

נסים נסים, הרצליה

"דבר" – עיתון המחתרת שלי

מול שלושת העיתונים, העיתונים של המדינה, קיים צורך דחוף בעיתון עצמאי, יצירתי בעל רגישות מוסרית חברתית, ומכאן שונה מאותם עיתונים של המדינה. את תעודת עצמאותו קיבל "דבר" באופן סמלי כאשר ראש המדינה ביטל לאחרונה המנוי על העיתון, למרות שכנראה בבורותו הסוציאליסטית התחנך עליו, על עיתון פועלי ארץ־ישראל.

על רגישותו המוסרית של "דבר" אצביע מנסיוני האישי. זה כשנה מנסה אני לשכנע אל העיתונים של המדינה בנושא "החטא הקדמון", או נושא היעלמותם של ילדי תימן בשנותיה הראשונות של המדינה. נושא כבד זה זכה להשתקה רבת־שנים בסיועם של אותם עיתונים, אותם אני מכנה ללא מרכאות, העיתונים של המדינה. אכן, הנושא קשה מאוד, אולם הרבה אנשים הגונים (כולל רשימה נכבדה של חתני פרס ישראל ואחרים המצויה בידי) מצביעים על הרצון והצורך להקים ועדת חקירה ממלכתית, בבחינת הליכה לניתוח כדי להירפא. שהרי ברור, שמדינה, אף מדינת היהודים, אינה ערך לעצמה ואינה קודמת לשירותים בסיסיים אותם היא חבה לאזרחיה. וזאת לדעת, כי מעולם לא קיבלה משפחה מיוצאי תימן, שילדיה נלקחו ממנה, כל מידע אמין מהמימסד על אודות גורל הילדים, לא סימן קבר, לא תעודת פטירה, אלא רק רוחיה אימתנית ומרושעת. היו אלה שני עיתוני מחתרת שלי, שניים בלבד, "דבר" ו"שישי" אשר ניאותו לפרסם דברי בנושא ילדי תימן. "שישי" נעלם ואני חרד הן ל"דבר" והן לתרבות העיתונות אם יפול "דבר".

בהנחה, כי בסביבתם של ראש המדינה וראש ההסתדרות קיימת מידת־מה של שאר־רוח, אני מקווה, כי ייעשה דבר ותימצא הגישה הנכונה לחזק דווקא עיתון מסוג זה בעיתון אחר, פחות של המדינה ויותר של החברה הישראלית, חברה אמורפית המחפשת את טעם התקבצותה בפינה זו של הכדור.

ד"ר חן שיפרים, גני־יהודה

מיסוי רווחים בבורסה

בעיתון "הארץ" מיום 5.7.94 פורסם ראיון איתך, ח"כ אברהם פורז, ובו ציינת, כי מס על רווחים בבורסה יכול להיות צודק רק אם יוכרו גם הפסדים בבורסה. הוספת וטענת, שמס מחזור על עיסקאות בבורסה אינו צודק. אין לי אלא להסכים איתך בקשר למס מחזור, שהוא מס עיוור ומתעלם מכל מבחן של עושר או התעשרות. אולם, בתור תומך מתמיד במיסוי רווחים בבורסה, כפי שנהוג במדינות אחרות ומקובל כמובן מאליו, יש לסייג את נושא התרת ההפסדים כדי לא להציג את הרעיון באור מגוחך.

יש למסות רווחים בבורסה, כי הם מהווים תוספת לעושרו של אדם ועל כן אינם שונים מכל סוג אחר של רווח כלכלי, כמו שרווחים מעבודה שכירה או עצמאית או השכרת נכסים או רווחים מריבית מהווים תוספת לעושרו של אדם ועל כן נתונים למיסוי. אכן, יש להתיר בניכוי הפסדים בבורסה, אולם אך ורק כנגד רווחים מאותו סוג. שיטה מוגבלת זו של התרת הפסדים מוכרת היטב במערכת המיסוי שלנו, למשל, בעניין הפסדים ממכס בית ואף עניין הפסדים מניירות־ערך על־פי חוק התיאומים בשל אינפלציה.

אוסיף ואציין, שבארצות־הברית, שם נהוג למסות רווחים בבורסות מאז ומתמיד, מותר לקזז הפסדים ממקור זה אך ורק מרווחים ממקור זה, אולם מותר לקזז הפסדים כאלה מרווחים אחרים עד סכום של $3000 בשנת מס כלשהי, כאשר היתרה מועברת לשנות מס שלאחר מכן.

יצחק בקר, ירושלים
יועץ מס

הערת עורך המדור:
מכתב זה נכתב עוד לפני ההכרזה על מיסוי הבורסה.

מעוללות ימינו

1. שוויון של הבטחות: ח"כ גדליה גל יו"ר ועדת הכספים בכנסת הכריז לאחר ביקור באתר נפילת הקטיושה האחרונה: "...שלא ככל ההבטחות שניתנו בעבר הבטחתנו הפעם (לטפל בנושא הדרי הביטחון) תקויים" אשרי המאמין.

2. "יהאוצרי" מסבסד את העשירים: האוצר מעביר ל"ביטוח לאומי" כ־6 מיליארד ש"ח) "חלקם" של המעסיקים. למה? אלה העשירים חסרים דבר? למה שלא ישא האוצר בחלקם של העובדים ובמיוחד אלה ששכרם דל והם על סף העוני והמחסור?
בכירי האוצר נוהגים בנו כפי שלא נוהגים באף מדינה מתקדמת בעולם: "שלטון נאור".

3. המשטרה ראתה כמונו בטלוויזיה את מחנה הקיץ של "כך" (אין מודיעין?) ואימוני הנשק והטרור!) במחנה "ברוך הגבר"!?) נו, אז הבינו שצריך לפעול ונראה שהם גוררים עצמם באיטיות רבה. כלל לא מובן ולא קביל!

4. "מקורבי צה"ל מאיימים, שאם לא יוגדל תקציב הביטחון "יסגרו שדה תעופה" – סתמו ולא פירשו.
בזמנו, כשנכנס הרמטכ"ל ללשכתו הבטיח לציבור "צה"ל מצומצם אך יעיל ומכור...!" – בינתיים הכול מתנפח!

יצחק פרי, שדה־ורבורג

רק שלום אינו מספיק

וושינגטון "עיד" המריבה בין לבין, בין אלה החושבים שכל שהושג שם בין רבין לחוסיין נעשה על־ידי אלה שתמכו על הסכם זה, או לאלה שטרחו להשגתו עד שהביאו לחתימתו. ואולי מגיע הפרס הגדול לאליקים רובינשטיין ש"טרח" ו"טרח" מאז ימי מדריד בשליחותו של שמיר שהסכם כזה לא יבוא לעולם לביצוע, והכיפה שלו לא תחפה על כך.

אבל, לא חשוב מי עשה פחות ומי תרם יותר להשגת שלום והפקתו עם ירדן ואפילו השלום עם סוריה שאנחנו מקווים שיבוא. השלום עם כל חשיבותו החיונית לכולנו, איתו אינך יכול להשיג דירה סבירה, במחיר סביר. אתה אינך יכול לערוך איתו קניות בסופרמרקט, במכולת או בכל חנות אחרת. עם השלום אינך יכול לשלם את כל ההוצאות ה"קטנות" בבית־הספר עבור ילדיך שמקבלים שם "חינוך חינם". מי שמשתכר אל צרור נקוב דואג לרגע, להיום, כדי להשיג את הנחוץ לקיום משפחתו. וכשיבוא השלום המקווה איש העם הפשוט יהיה האחרון ליהנות מפירותיו.

על כן, אדוני ראש הממשלה: אם אתה ומפלגתך רוצים להישאר בשלטון בבחירות הבאות, שלח הביתה את שוחט־מודעי ובן את פוגל (אתה זוכר את הפוגלים?) ופמלייתו שונאי הזקלאים ואיש העמל הפשוט, אלה העושים את כל הטריקים האפשריים לקחת מה שיותר מאלה שבקושי או איכשהו גומרים את החודש ולתת את זאת לאלה שיש להם הרבה והרבה מאוד, ולא, אתה עלול להיות רק ראש האופוזיציה (אולי) והמפסידים העיקריים נהיה אנחנו המוני העם. ראה הוזהרת!

א. בן־אביגדור, קיבוץ שפיים

דורון שרם

מולה והבחורצ'יק רבין

מולה כהן, ראש המועצה הישן־חדש של המועצה האזורית עמק יזרעאל, שבע נחת מתוצאות הבחירות האישיות הראשונות בתולדות המועצה שנערכו השבוע. מולה זכה להצלחה בלתי רגילה: כ־70% מכלל הבוחרים חזרו ונתנו בו אמונם.

כצפוי, הגדילו לעשות חברי הקיבוצים. שם זכה מולה ב־94% אחוז מהקולות. גם תושבי הישובים הקהילתיים, בני טיפוחיו של מולה, לא איכזבו ונתנו לו 66% אחוז מהקולות.

מייד עם היוודע תוצאות הבחירות, החלו לצלצל כל הטלפונים של המועצה. בין המקדימים לברך את מולה היו יצחק רבין, שמעון פרס, משה שחל ויעקב צור.

אתמול נזכר מולה במפגש שנערך בישוב הבדווי כעביה ערב הבחירות, בהשתתפות יצחק רבין. באותו מפגש הציג מנהל בית הספר המקומי את ראש הממשלה במילים: "עכשיו ישא דברים הבחורצ'יק יצחק רבין".

"מה אני אגיד לכם?", תהה רבין. "אם אני בחורצ'יק – אז מה מולה, שהוא בשנתיים צעיר ממני?"

(יצחק מרידור)

שש ספורטאיות, שיתחרו באליפות הארץ באירוביקה שתיערך בעוד כחודש, הציגו אתמול לחוף תל־אביב לחורות ולאימון כושר משותף. שש המתמודדות על התואר אלופת ישראל הן אילנה ארצינו (אלופת ישראל 93), לולי ליבוביץ, רונית ברוך, רינה סרד, ליבי ברכה וקרני גולן.

לאה רבין מציירת. למען השלום ולמען האוטיסטים. (צילום: ישראל סאקי)

שיוויון, זה כל הסיפור

(סוף מעמוד 9)

לשדה בכל רגע נתון של חוב וגרעון אין צורך לחזור ולתאר.

היום, אחרי התפשרויות והבנת טענת ראש הממשלה, הוויכוח של מורקוס וחבריו עם הממשלה הוא על 40 מיליון דולר בלבד כסיוע לחיסול מהיר יותר של הגרעונות. בסבב דיונים קודם הביעה הממשלה נכונות להקצות לרשויות הערביות כ־150 מיליון שקל לארבע שנים. הערבים דורשים זאת לשנתיים, אחרת הרבית ועליית המדד יכלו את כל הכסף והגרעון יישאר בעינו. במקום 35 מיליון מבקשים ראשי הציבור הערבי 70 מיליון שקל לשנה. התשובה עד כה היא: לא!

הוויכוח של ראשי הרשויות המקומיות הערביות הוא על כסף, אך לא רק על כסף, אלא על הלך המחשבה המנחה את הקצאת הכספים הציבוריים. "הבעיה היא להגביר את המאבק ולהתקדם לקראת שוויון", מסכם מורקוס במשפט קצר את מהות הבעיה.

מה הפתרון? "שהממשלה תתווה תוכנית ארוכת טווח להשוואה מלאה של התנאים וההקצבות. תוכנית שתפרוס לוח זמנים ונדע מתי נצא מן המבוך". ראשי הציבור הערבי מוכנים להתגייס לכיסוי הגרעון. "אולי לכסות שליש בכוחות עצמנו, שליש ממענקים של הממשלה ושליש מהלוואות ממשלתיות, שגם הן כסף שעלינו להחזיר בריבית. כל בקשותינו בעניין הזה נענו בתשובה אחת: אין. אומרים שהמשאבים מוגבלים. לכה אין הם מוגבלים למגזר היהודי? אני הרי משלם מס הכנסה כמו היהודי, מס ערך מוסף וביטוח לאומי כמו היהודי, אך מקבל רק חלק ממה שהיהודי מקבל".

פיראטיות סביבתית

(סוף מעמוד 9)

בשעה שכלכלת אסיה צומחת בצורה מרהיבה, האיים הפאסיפיים בשכנותה קופאים על השמרים. אוכלוסיותיהם גדלות מהר יותר מכלכלותיהם, האבטלה בהם עולה והשחיתות מתפרעת. הכפריים באיים המרוחקים מתפתים בקלות על־ידי חברות כריתת־עצים ודיג, המציעות להם כבישים, בתי־ספר ושירותים שהממשלות המרכזיות אינן מספקות.

במארוחה של פסגת בריסביין, הגדיר פול קיטינג, ראש ממשלת אוסטרליה, את מה שקורה כ"פיראטיות סביבתית" והניח את היסוד לכך שמנהיגי האיים יתחילו לנסח חוקים חדשים לניהול נבון של רכושם. מדינות ה"פורום" הסכימו ב־2 באוגוסט לאמץ קוד משותף שיקיף את חברות כריתת־העצים הזרות, ולהחליף את הסכמי הדיג הנוכחיים בהווים רב־צדדיים. שני הצעדים נועדו לשמירת מלאים ברמות נסבלות ולהגדלת ההכנסות הכספיות. אוסטרליה הסכימה גם לקבל על עצמה שני מיליון דולר אוסטרלי מן החוב של איי שלמה בתמורה לאיסור כריתת עצים סביב אגם מארובו היפהפה.

נציגים של "גרינפיס", קבוצה הלוחמת למען איכות הסביבה, מיהרו לתקוף את יומרתה המוסרית של אוסטרליה. הם הצביעו על כך שורדום הפאסיפיק עומד בפני שתי סכנות חמורות – פני הים העולים ושוניות האלמוגים הגוועות – הנובעות, לדעתם, מהתחממות כדור הארץ בגלל פליטות גז. אוסטרליה וניו־זילנד, טענו אנשי "גרינפיס", נמנות עם העברייניות הגרועות ביותר. הדבר עורר תגובה חריפה של קיטינג: "גרינפיס" לא יוזו ניצחון גם אם ייתקלו בו", ברמזו להסכם הייעוד של "פורום".

"גרינפיס" מצאו, עם זאת, בעל ברית בראמוסו לאאסאי, ראש ממשלת טובאלו, אשר 9,000 תושביה חיים באיי־אלמוגים בגובה של שישה מטרים בלבד מעל פני הים. לאאסאי חושש, לדבריו, כי מדינתו הזעירה תהיה הראשונה להיעלם תחת פני הים העולים, ועל אוסטרליה, הוא אומר, להתכונן לקבל את כל האוכלוסיה כמהגרים אם זה יקרה. קיטינג, שלא כמנהגו, שתק.

ידידים לפילהרמונית גם בגרמניה

איש העסקים הגרמני יוסף בוכמן היה נותן החסות העיקרי והמארח באירוע חגיגי שנערך השבוע בהמבורג למען קרן התזמורת הפילהרמונית.

בתום קונצרט שנתנה הפילהרמונית בניצוחו של זובין מהטה, במסגרת פסטיבל שלזוויג־הולשטיין, נערכה סעודה (חגיגית כמובן) במעמד שגריר ישראל בגרמניה, אבי פרימור, וכ־200 אורחים, מנכבדי (עשירי) צפון גרמניה.

הסעודה, שנערכה במלון "ארבע העונות" בהמבורג, הניבה לקרן התזמורת תרומות בסך 100 אלף מרקים.

אורנה נוסברג, מנכ"ל הקרן, מייעדת את הכסף לפרויקטים מיוחדים של התזמורת הפילהרמונית, כגון קידום נוער מוסיקלי ורכישת כלי נגינה לנגנים צעירים ועולים חדשים.

האירוע סוקר בהרחבה על־ידי הטלוויזיה הגרמנית ונתמך על־ידי חברת "סוני" הוצאת הספרים הגדולים של אקסל שפרינגר.

מציירים שלום ועושים עסקים

לאה רבין והציירים ישראל פרנקל ושלומי לייזרוב החלו אתמול את הציור הגדול ביותר בישראל, בביתן "טמבור" ביריד "אדם ועולמו".

ברוח הימים האלה, עוסק הציור בנושא השלום. "ציור ויצירה הם הדרכים הטובות ביותר להמחיש לילדי ישראל כי השנה הבאה תהיה שנת שלום", אמרה לאה רבין.

הציור יהיה בגודל של כ־125 מ"ר. קהל המבקרים ביריד יוזמן להשתתף בצביעת הציור, המכיל סמלי שלום כמו יונים וענפי זית.

אל לאה רבין, שהיא גם יו"ר אגודת אלו"ט למען האוטיסטים, נילוו נערים אוטיסטים.

יריד אדם ועולמו 94', שנפתח אתמול בגני התערוכה, הוא הגדול ביותר שנערך עד כה. 300 חברות מציגות ביריד אלף מוצרים בתחומי המזון, תוכנות מחשבים, משחקים, קוסמטיקה, אלקטרוניקה, ריהוט, ציוד לבתי־ספר ושטיחים. 50 חברות ממדינות שונות, ביניהן הודו, טורקיה וצ'כיה מציגות בביתן ארצות חוץ.

בשטח היריד יוקמו במות בידור עם מופעים לילדים ותצוגות אופנה.

יוכלו להישאר בחיפה

בטקס, שנערך בלשכת ראש עיריית חיפה עמרם מצנע, חולקו מילגות ל־11 ספורטאים מצטיינים בני העיר. בין המקבלים, שכהם: האצנית גלית מרקצ'י והודף כדור הברזל יואב שרף.

מצנע אמר שכדי לעודד את הספורט בחיפה ובצפון ולשפר את הישגי הספורטאים, יוקם איצטדיון אתלטיקה בשכונת נווה שאנן לשירותם של ספורטאי כל האיזור.

"עכשיו לא נצטרך לנסוע להתאמן בתל־אביב, או בשולי מגרש כדורגל", אמר ההודף יואב שרף.

(אורי שרון)

לאן הוא ממהר

עד כמה התקנא חבר־הכנסת החיפאי אליעזר (מודי) זנדברג, בנוהגים על כביש תל־אביב–ירושלים במהירות (מותרת) של 100 קמ"ש, תעיד העובדה שהוא נאבק עתה להתרת מהירות מירבית דומה בכביש חיפה–תל־אביב.

זנדברג הזכיר לשר התחבורה, כי עוד בפברואר הכריז שהמהירות תועלה במחצית השנה. והנה, חלפה לה מחצית ואף יותר, והמהירות נותרה כשהייתה – 90 קמ"ש.

"הדבר מנציח קיפוח ואפליה לעומת כבישים אחרים", קבל הח"כ באוזני השר.

עתה הוא ממתין לתשובת קיסר לשאלה מתי תועלה המהירות לאלה המבקשים למצוא מפלט בחיפה.

(אורי שרון)

עיתונאי־בנאי לגבורות

השבוע מלאו 80 שנה לעיתונאי הוותיק עמנואל פרייפז, שהיה במשך 25 שנה כתב "דבר" בנתניה ובשרון.

מקצועו הראשון של פרייפז היה בנאי. הוא היה בעל מקצוע מעולה עם קצב בנייה ללא תחרות.

את עבודתו העיתונאית התחיל ב־1954 ועם צאתו לגימלאות כעבור 25 שנה חזר

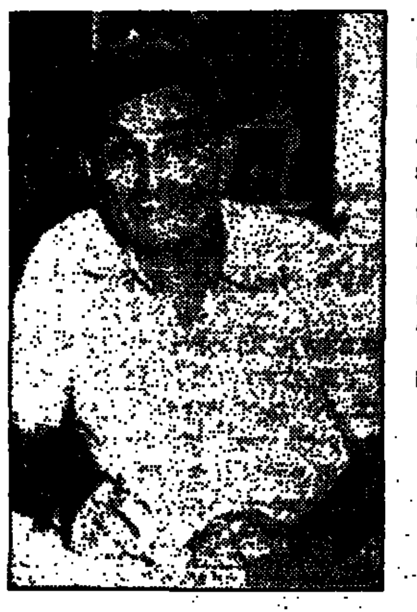

לאהבתו הישנה – עבודה בבניין. במקביל כתב בעיתונות המקומית בנתניה עירו, והיה הכתב הוותיק ביותר והנודע ביותר בעיר.

בנתניה מכירים היטב את פרייפז בעל הבלורית השופעת, המתבדרת ברוח כאשר הוא רוכב על אופניו וממהר להגיע, לישיבות, לאסיפות ולאירועים. שכן תמיד דיווח ממקור ראשון, לא משמיעה.

מערכת "דבר" מאחלת לעמנואל פרייפז ולרעייתו רות בריאות טובה ואריכות ימים.

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
גרוסו – שינקין 27 – 5284791
קופ"ח כללית – אמסטרדם 9־7 – 5232383
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535 (עד 03.00)
סופרפארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
ירושלים
רינה פארם – דוד ילין 31 – 383788
חיפה
קופ"ח מכבי – יל"ג 6 – 351262
פתח־תקוה
סינפארם – שפינוזה 20 – 9321067
רמת־גן
יהלום – קריניצי 63 – 6721968
בת־ים
קופ"ח – קדושי קהיר 20 מנדים – 598881
אהרון – הפרץ 52 חולון – 889153
בני ברק – חבקוק 3 – 5515671
רחובות
ברק – הרצל 155 – 473660

טיפול נמרץ לב

- לב 1 – שירות 24 שעות – 03־5618791
- סח"ל – 03־5625555
- נטל"י – 03־5757788, 177־022־4224

ניידת טיפול נמרץ

- אשדוד 08־551333
- בית־שאן 06־587223
- בת־ים 03־5511111
- הרצליה 09־541333
- חדרה 06־322333
- חיפה 04־512233/4
- טבריה 06־790111
- ירושלים 02־523133
- כפר־סבא 09־33222
- כרמיאל 04־988555
- מגדל העמק 06־540062
- מעלות 04־979333
- נהריה 04־823333
- נצרת 06־573335
- נתניה 09־623333
- עכו 04־912333
- עפולה 06־593334
- פתח־תקוה 03־9311111
- קצרין 03־344442
- קרית־ביאליק 04־761062
- קרית־שמונה 06־944333
- ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
- רחובות 08־451333
- שדרות 051־897074
- תל־אביב 03־5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
- דיזנגוף סנטר שער 3 א' 5 טל' 294869, 03־285822
- טיפולי חירום בבי"ת אסותא – טל' 5201515־03, 5201452/1. 24ש'. גם בשבת וחג.
- טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03־5436696.
- תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (ככר המדינה) טל' 254397, 03־452173; יהודה המכבי, איתורית 03־5449911, מנוי 4318.

יפו: יפת 99, 09.00־13.00, 16.00־02.00, טל' 864256.
גבעתיים: וייצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02־253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02־633708, 08.00־16.00, ד' 08.00־19.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חירום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

- סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 234819־03. י־ם 02־514455. חיפה 04־382611. אילת 059־31977
- ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133; טל' 02־514111 – 24 שעות – 08־550506. 07־576310
- מסל"ן – ק' פתוח לנשים – נפגעות אלימות מינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30־12.00, 16.00־19.00, טל' 057־74907.
- אור אדום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעברות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03־663162/3.
- נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'־ה', 9־16, 03־231675, 03־235922.
- מכורים אנונימיים (נ.א.), מידע תמיכה וסיוע 24 ש'. 03־5131046
- זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04־322005, 04־256417, 03־378572.
- האגודה להגנת הילד 03־6961070, 03־6956763
- האגודה לנפגעי תקיפה מינית. טל' – ק' חירום 6850041, ק' בנים 6850036

תחבורה

- קווי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
- "אגד" – טל': 03־5375555
- זמני נחיתות מטוסים. תקליט: 03־9731111
- כורי־ען נמל התעופה: 03־9712484
- רכבת זמני נסיעה ותעריפים באמצעות "טלמסר" טלפונים: 04־303133, 03־5652200.

עזרה רפואית ונפשית

- ער"ן, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03־5461111, לילדים ולנוער 03־6961113, י־ם 02־610303. ק' ברוסית 02־661122. חיפה 04־672222/3. ק' ברוסית 04־672223. נתניה 09־625110. ק' ברוסית 09־828755. ב"ש 07־281128. ק' ברוסית 07־275871. סניף הגליל 04־9988410. כ"ס, 09־974555. חדרה 06־346789. ק' ברוסית 06־343269.
- המרכז להתנדבות בישראל, 03־5614144 לזקוקים למתנדבים ולמבקשים להתנדב.
- מגן, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'־ה' 09.00־14.00. 03־829970.
- אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 5400474־03, 03־5400672.
- יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03־226027, 04־229488, 04־922222, 02־243358, אילת 09־76366. לחייל 222732, מ־17 עד 24.
- "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עירוני ר"ג. 6728697, 6734752, ג' 8.00־13.00, ד' ה' 16.30־19.00.
- "אליסט" – רח' מקיצין 7, ימים א'־ה'. 16.00־20.00. טל': 5463587, 54620276, 02־663902, 02־663828.
- הוועד למלחמה באיידס. מידע וסיוע לחולים 03־614576, 03־566380. ת.ד. 33602 ת"א.
- אלי, אלימות כלפי ילדים. 03־430879, 03־261070, מ־08.00 עד 22.00.
- "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים וקוויקים. 03־292797. ימי א', ג', ה' מ־19.30 עד 23.30.
- קשת־חולים – מוקד מידע רפואי. א'־ה': 08.00־20.00, ו': 08.00־15.00. טל' 03־453300.
- מר"א – שירות רופאים לביקורי־בית, התחנות מר"א, שעות: 19.00 עד 07.00. טלפון חירום 101.
- חוף מיון פרטי תורן, מר"ם, קהילת סלוניקי 9 (ליד כיתן) ת"א, 499978.
- אלכוהוליסטים אנונימיים. הנציה למניעות: 03־319281, 03־202951, 03־319845.
- אלכוהוליסטים (24 שעות) 03־721161.
- אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02־830092, 02־630524.
- "קשב לקשיש", צג.ל. 03־299089. א'־ה' 09.00־14.00.
- אוזן קשבת לגיל הזהב בדנת השרון ימים א'־ה' 16.00־20.00, טל' 5493244.
- נשים במצוקה: ק' ארזים 09־505720.
- ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער. 24 שעות ביממה. 03־621515.
- "יד שרה" – שיקום החולה. י־ם 02־244242, ת"א 03־812504, חיפה 04־381784.
- "תהל"ה" – תמיכה בצרים של לסביות והומוסקסואלים: טל. 09־587779.
- תמיכה נפשית לחולי סרטן, 02־435516.

הקרב על החווייה היהודית

שלושה תורמים יהודיים, צ'ארלס ברונפמן, לסלי וקסנר ומורטון מנדל, בחרו להשקיע חלק מהונם בחינוך יהודי. ברונפמן מבקש להגיע אל ההמונים והוא נחוש לתת אפשרות לכל בן נוער ישראלי להגיע לישראל. וקסנר ומנדל פיתחו תכניות מנהיגות לאנשי מקצוע, אשר מדגישות לא רק את פיתוח הכשרים המנהיגותיים, כי אם גם את עיצובם של פרטים בקיאים ומרושתים היטב מבחינה יהודית

מאת הרב דוד פורמן

עונת תיירות הקיץ בישראל הולכת ומגיעה לסיומה. אלפי בני הנוער היהודים מאמריקה שגדשו את מדרחוב בן־יהודה בירושלים ואת דיזנגוף סנטר בתל־אביב, שבו לבתיהם הפחות מאשר מרוקקים במצוות ובמנהגי היהדות. אבל בעיני המנהיגות היהודית והאמריקאית ביקורם כאן נחשב להצלחה, מפני שהחוויה הישראלית נחשבת בעיניהם לגורם החשוב ביותר בעיצובה של זהות יהודית בקרב בני הנוער היהודים בתפוצות, בהבטיחה את ההמשכיות היהודית של הקהילה היהודית שם.

ישראל כורן

ואמנם, שתי מילות המפתח בלקסיקון היהודי־אמריקאי הן "חוויה ישראלית ו"המשכיות יהודית". ישראל נקראת לסייע ליהדות התפוצות להתמודד עם ההתפוררות המהירה והגלויה של זהותה. אנו בישראל חשים נוח בתפקיד זה, מפני שתמיד קיווינו שישראל יכולה לשמש זרז ליהודים, באשר הם, ומניע להיקשרות אל העם היהודי, דבר שבתורו מבטיח את עתיד היהדות.

אבל ישנם שני מחנות ניצים בעולם היהודי־אמריקאי: אלה הסבורים כי חוויה ישראלית קצרה לבני נוער יהודיים רבים ככל האפשר תיטיב לשמור את עתיד היהדות, ולעומתם אלה הסבורים כי עתיד היהדות מופקד בידי גרעין קטן של מנהיגים יהודים מבין־דבר ובקיאים.

הקרב מתנהל בין שלושה תורמים יהודים גדולים: צ'ארלס ברונפמן, לסלי וקסנר ומורטון מנדל, שלמרבה ההערכה בחרו כולם להשקיע את עושרם הניכר בחינוך יהודי. הפילוסופיות שלהם משקפות עמדות מוצא שונות באשר למה שעתיד לתרום יותר מכל להמשכיות העם היהודי.

להגיע להמונים

גישתו של ברונפמן היא להגיע אל ההמונים היהודים. החוויה הישראלית היא אובססיה המעסיקה אותו במשרה מלאה. לשם כך הוא התמסר לא רק למתן אפשרות לכל בן נוער ישראלי לבוא לשבואל, כי אם גם להקפדה על איכות התכניות המופעלות בישראל. וקסנר ומנדל פיתחו תכניות מנהיגות לאנשי מקצוע ולאנשי השורה, אשר מדגישות לא רק את פיתוח הכשרים המנהיגותיים, כי אם גם את עיצובם של פרטים בקיאים ומרושתים היטב מבחינה יהודית.

בשתי האסכולות ממלאת ישראל תפקיד מרכזי. קיימת ההכרה כי רק באמצעות התנסות בסביבה יהודית תומכת עשוי הפרט להגיע בקירוב לתחושה של ערך עצמי יהודי כמציאות הקיימת בתפוצות, שבה רוב היהודים רואים עצמם אמריקאים קודם כל, ורק אחר כך יהודים.

האתגר הטמון בכך הוא ההודאה הלא כל כך מעודדת בכך שהעולם היהודי בתפוצות אינו יכול להעניק חינוך יהודי לילדים. אם זוהי אכן ההנחה הבסיסית, אזי אפשר לתמוה על מה כל המהומה. עלינו פשוט לגשת לגופו של עניין ולעודד את הכל לעלות ארצה. ברונפמן, וקסנר ומנדל יכולים להקצות מחדש את משאביהם הכספיים ולהפנותם לסלי קליטה לעולים, דבר שיסייע להם בתחילת דרכם. אבל הקהילה היהודית־אמריקאית לעולם לא תודה בדבר כזה, מפני שהודאה כזו מחזקת את טיעון "שלילת הגולה" הנושן, טיעון שגם תושבי ישראל כבר זנחו אותו.

מצעד תלמידים אמריקאים של התנועה ליהדות מתקדמת באמריה

גישה אינטגרטיבית

אם יהדות אמריקה תולה תקוותיה להשרדות רק בישראל, היא ממעיטה בערך עצמה. אף שישראל עשויה וצריכה למלא תפקיד מרכזי בחיי יהודי התפוצות, אין היא יכולה "לעמוד בדד". מה שנחוץ כאן הוא גישה אינטגרטיבית, שבמסגרתה קבוצת העילית שמנסים וקסנר ומנדל ליצור תקבל גישה אל ההמונים שבהם מטפל ברונפמן.

פירוש הדבר שיש לקרב את החוויה הישראלית אל חופי אמריקה, כך שתתרגם מגדר' זריקת רגש של זכרון יהודי. הקהילה היהודית האמריקאית חייבת להעלות מעט בשר על עצמותיה. עליה לבנות את החוויה הישראלית על יסודות של חינוך יהודי איכותי שיינתן לילדים עוד בארצות הברית. שעתיים של יהדות פעמיים בשבוע, במציאות של חינוך יהודי באמריקה, אין די בהן. לא זו בלבד שאי אפשר לפתח למידה קוגניטיבית באווירה כזו, אלא שבדרך זו מעבירים לילד היהודי באמריקה מסר פסיכולוגי ברור, לאמור: חינוך ו/או חיים יהודיים הם בעלי חשיבות שולית או פחות מכך.

זהו מסר הפוך בדיוק ממה שעל החוויה הישראלית לטפח, דהיינו המכלול של חיים היהודיים שהוא חלק בלתי נפרד מן המדינה היהודית.

עם שובם לארצות הברית, המנהיגים מבית מדרשם של וקסנר ומנדל צריכים להיקרא לפעולה על מנת ללמד את המוני ברונפמן. יש לקיים מפגשים. התנועות הדתיות (אורתודוכסיות, קונסרבטיביות ורפורמיות), התנועות החילוניות (הבונים, בית"ר, בני ברית וכו') והסיורים על בסיס קהילתי (פדרציות, לשכות לחינוך יהודי) צריכים לקיים כינוסים של סופי שבוע לבוגרים של החוויה הישראלית. אולי כדאי לייסד תנועת נוער ציונית נפרדת במסגרת תנועות הנוער הגדולות יותר.

בתי כנסת

יש להעביר קורסים הקשורים לסיור בבתי הכנסת. צריך לארגן אירועים אזוריים בתוך של כל הזרמים הדתיים והפוליטיים. כאשר מנהיגים ישראלים מגיעים לערי אמריקה, או כאשר מתקיים אירוע קהילתי הנוגע לישראל, יש להזמין את משתתפי החוויה הישראלית. צריך לבצע גיוס מיידי ולעודד את בוגרי החוויה הישראלית להשתתף בתכניות ארוכות טווח בישראל, על מנת שבני הנוער מביקורי הבזק של ברונפמן בישראל יצטרפו אל מנהיגי העתיד של וקסנר ומנדל.

אבל בראש ובראשונה, יש להשקיע בכל האפשרויות האלה חינוך יהודי יצירתי ויאנפורמטיבי. פרק הרגשות הנלווה לחוויה הישראלית חייב להתאזן מכוחה של הבנה אינטלקטואלית של משמעות החיים היהודיים. דבר זה הוא בעל חשיבות מכרעת מפני שרק המיזוג בין שני אלה עשוי להמשיך ולקשור ילד יהודי אל זהותו עד שיתבגר ויוכל למצוא עמיתים יהודים שאפשר להזדהות עמם במסגרת אוניברסיטאית.

פירוש הדבר שעל הקהילה היהודית האמריקאית להרגל מללכת בנתיב הקל ביותר ולנקוט גישה מינימליסטית. ההשקעה הכספית בחינוך יהודי תורתי בישראל צריכה להימשך גם בארצות הברית. למען הדיוק, יש להתחיל בהשקעה הזו זמן רב לפני שהילד היהודי מגיע לישראל.

כל דבר שיהיה פחות מזה, יותיר את החוויה הישראלית בבדידות מוחלטת, דבר שלא ייטיב לשאת ברדכים בעלות משמעות את עניין ההמשכיות היהודית. המשכיות יהודית תושג רק אם החוויה הישראלית תתורגם לחינוך יהודי מתמשך ועקבי בארצות הברית. אם תקבל זאת יהדות אמריקה להלכה אך לא למעשה, אזי אנו העוסקים כאן בישראל בהבאת בני נוער יהודים אמריקאים לישראל נשנה לגמרי את היעדים החינוכיים ואת הטקטיקה שלנו. אנו נקדם את העליה, מפני שאנו יודעים שכאן, בישראל, תהיה המשכיות ליהדות.

יהדות אמריקה חייבת להכיר בכך שישראל לא תוכל לבצע את המשימה לבדה. אם כוונותיהם של יהודי אמריקה רציניות באשר לעתידם, אזי כמו הישראלים, עליהם לראות עצמם כמי שחיים בסביבה יהודית. ההמשכיות היהודית מחייבת את יהודי אמריקה לתרגם את החוויה הישראלית לחוויה יהודית.

מיליונרים למען החברה

קבוצת בעלי ממון החליטה לתרום כספים לעזרה בפתרון בעיות חברתיות. יולי עופר, גבי סבג, יוסי חכמי, גליה אלבין, מריו לזניק, מרדכי יונה, אברהים בולוס, שמואל דנקנר, סלמן קדמאני ומשה פרץ הם רק מקצתם

מאת ישראל כהן

לפני שנתיים כינס שר הכלכלה והתכנון, פרופ' שמעון שטרית, את אנשי משרדו והציב בפניהם אתגר דמיוני משהו. בואו נגייס מליונרים, איליהון, יזמים ואנשי עסקים ישראליים ונעודד אותם לממן פרוייקטים חברתיים, אמר. העוזרים הנבוכים ידעו, כמו כולנו, כי בארץ יש קבוצה לא־קטנה של ישראלים עשירים ועשירים מאוד, אך מי זה שיעז לבקש מהם לתרום פתאום לאיתור ילדים אתיופיים מחוננים? לאספקת מחשבים אישיים ישנים לילדי אור יהודה? להכשרה מקצועית לנערות במצוקה? להשלמת השכלה לחיילים משוחררים בנגב?

ויצמן תמך

שטרית האמין שהדבר אפשרי. הוא הלך לנשיא המדינה עזר ויצמן והלהיב אותו להעניק את חסותו לפרוייקט, גייס את אנשי הג'וינט שהסכימו לתרום את הסכומים הראשונים שאיפשרו את הקמת המפעל לפיתוח חברתי וליכד סביבו קבוצה ראשונה של תורמים נכבדים שהסכימו להניף את הדגל החברתי.

יולי עופר, גבי סבג, יוסי חכמי, גליה אלבין, מריו לזניק, מרדכי יונה, איברהים בולוס, שמואל דנקנר, סלמן קדמאני ומשה פרץ הם רק מקצת מאנשי הממון הישראליים שפתחו את ארנקיהם, ולא פחות חשוב מכך, גם את ליבם, ונרתמו לסייע לקידום פרוייקטים חברתיים, בעיקר בקרב אוכלוסיות חלשות. היטיב לבטא את תחושותיו גבי סבג (הבעלים של חברת או.אר.אס): "החברה הישראלית העניקה לי עד היום. כעת אני חייב להחזיר לחברה ולשאול את עצמי יום יום מה אני עושה למענה..." אכן, נוסחת ג'ון קנדי המפורסמת הגיעה סוף סוף גם אלינו.

עשרות פרוייקטים

בניצוחו של מנהל המפעל לפיתוח חברתי, אילן סודרי, הוכנה רשימה של עשרות פרוייקטים חברתיים שהוצעו למיליונרים הישראליים ואלה בחרו לתמוך בפרוייקטים החביבים עליהם. משה פרץ ("פרץ בוני הנגב") הקים, למשל, קרן מילגות לסטודנטים, יולי עופר (קבוצת האחים עופר) הפעיל הפרוייקט לאיתור נוער שוחר מדע מאוכלוסיות חלשות, גליה אלבין הקימה עמותה לאיתור ולטיפול בילדים מוכשרים באוכלוסיות חלשות וגבי סבג (או.אר.אס) מטפח אמנים צעירים ומלמד מחשבים באזורי מצוקה.

פגשתי לאחרונה חבורה זו של ישראלים יפים והתפעמתי במיוחד מהתלהבותם. הם כל כך רוצים להגביר את מעורבותם החברתית־קהילתית ולנתב את יכולתם העסקית היזמית גם לאפיקים חברתיים עד שנדמה שבפיתוח עסקיהם האישיים מרוצר. אגב, מחקר הנמצא בידי שמעון שטרית מגלה, כי אנשי עסקים וחברות אמריקאיות שהשקיעו במפעלים חברתיים נהנו מתדמית חיובית בציבור וגם עסקיהם זכו, בשל כך, למחזור משופר יותר.

הצעת חוק

הדגם הישראלי החדש של "עסקים למען החברה" הולך ומתפתח. בעת תוכן של הממשלה הכנסת לאמץ את הצעותיו של שר הכלכלה התכנון המבקש להעניק הכרה ציבורית ממלכתית לרעיון הפיתוח החברתי על־ידי המיגזר העסקי. הצעת חוק בנושא זה כבר הוכנה והיא כוללת הסדרים לעידוד יצירת המירקם החדש בין העסקים לבין הקהילה ולהגשמת עקרון האחריות החברתית במיגזר העסקי.

ההטבות הניתנות כיום על תרומות לנושאים חברתיים (בעיקר זיכויים במס הכנסה) אינן מספיקות על־מנת להרחיב את מלוא הפוטנציאל הקיים בארץ. לא רק שיש די כסף פרטי שאפשר לצמצם באמצעותו את הפער החברתי. יש גם בעיות חברתיות ללא־ספור המשוועות

העיתונות החרדית – כעץ על פלגי מים

מאז נבחר אהוד אולמרט לראשות העירייה, נהנית העתונות החרדית בירושלים משטף בלתי פוסק של מודעות גדולות ממחלקת החינוך באגף לתרבות תורנית של העירייה, שבה שולטים כמובן החרדים ● ועוד: איסור על תלמידי ישיבות להשתתף בהפגנות ● הרב הירש מרגיע את ערפאת בקשר למעמדו בירושלים

לא היו ימים טובים לחרדים בירושלים, כבימי כהונתו של אהוד אולמרט כראש העירייה. מקופת העירייה נהנית גם העתונות החרדית.

מדובר במחלקת החינוך – אגף התרבות התורנית של העירייה, שלעת זקנה קיבלה עדנה, מאז כיהונה של העירייה החדשה מציפה המחלקה של התרבות התורנית את העתונים החרדים, היומיים, השבועונים ואף היומיים בשלל מודעות ענקית, המשתרעות לפעמים על פני עמוד שלם. המסתכם למשלם המסים בירושלים בהון עתק.

באחד הימים הרגילים, ספרנו, בשבועון חרדי, הופיעו לא פחות מאשר 13 מודעות, מטעם האגף התרבות התורנית של עיריית ירושלים. מודעות אלו מתפרסמות ביותר מ־10 עתונים ושבועונים. יש מודעות שמתותן מופיע גם "שם המפורש" של האחראי על המחלקה מטעם "אגודת ישראל" ויש גם בלי שם.

גולת הכותרת של אחת המודעות מטעם האגף לתרבות תורנית, על התעוררות בחודש אלול אצל נשים חרדיות בירושלים, בה פרק חשוב בגסטרונומיה חרדית והוא, הרצאה של גברת אחת על "אפיית פשטידות,מתכונים וקוגל ירושלמי". כנראה שמצאו סימוכין באחד ממפרשי הרי"ף (רבינו יצחק ב"ר יעקב אלפסי) האומר: "וכל מי שאינו אוכל חמין (בשבת) צריך בדיקה אחריו אם הוא מין ואם מת יתעסקו בו עממין".

יצויין, כי השבועון "שערים", בטאון של פא"י, שאין לה נציג בעירייה, אינו נהנה מ"הטוב" של קופת העירייה והוא נמצא על תקן של "בן חורג" ומקופח לכל הדעות.

נגד הפגנות

"ועד הישיבות" בירושלים, ארגון הגג של הישיבות החרדיות והציוניות, שבראשו עומד הרב אליעזר מנחם שך, שבין היתר תפקידו גם לטפל במתן שחרורים (ריחויים) לבחורי ישיבות, שתורתם אומנתם, לא לשרת בצה"ל, אסר על תלמידי הישיבות להשתתף בהפגנות בכלל ובהפגנות פוליטיות בפרט.

השתתפות המאסיבית של תלמידי הישיבות בהפגנות של הימין ובמיוחד בהפגנה הגדולה שהתקיימה בירושלים "שהקינוה" שלה היה הפוגרום שערכו בערביי מזרח ירושלים. במחזה מעציב זה נראו הרבה כפות שחורות וגם "קאפעלישים" (מגבעות) שחורות של תלמידי הישיבות החרדיות. ההפגנה והתוצאה הדליקה נודה אימה בקרב חוגי הישיבות.

בעקבות אירוע זה פרסם "ועד הישיבות" הוראות חמורות בקרב הישיבות. ההוראות ניתנו ע"י חברי ועד הפועל של "ועד הישיבות" המורכב מהיו"ר, הרב מנחם שך, והרבנים: האדמו"ר מסלונים הרב נח ברזובסקי, הרב שלמה זלמן אויארבאך, הרב שמעון ברוך שניאורסון ראש ישיבת "כוכב יעקב", מי שהוזכר כיורש את כס האדמו"רות של ליובאוויץ, ואחרים. בהוראות נאמר בין היתר: "לצערינו נראו בקיעים (באוהלי התורה) אמנם על ידי מועטים דמועטים, אשר מרשים לעצמם לעשות דברים אשר לא יעלה על דעתם של בני תורה, הנדרדים על חילול השם, ומקפידים על קדושת הצניעות וטוהר המדות והמאפיינים את בני התורה הממיתים עצמם באוהלה של תורה, ואשר תורתם אומנתם. ובכדי לבער את הנגע הזה הוחלט ע"י מרנן ורבנן, חברי הוועד הפועל ובעידודם של ראשי הישיבות הקדושות לפנות אל תלמידי הישיבות לקבל ולקיים עליהם את ההוראות הבאות: לא ימצאו באירועים או במקומות שאינם מתאימים לרוחו ולמעמדו של בן ישיבה".

בחוגי הישיבות החרדיות עוררה השתתפות של בחורי הישיבות בהפגנות, זעם ומרות רוח, החרדים סבורים כי ההפגנות הן מסוכנות ליהדות החרדית העלולות לסחוב את הנוער החרדי. הם מחפשים אמצעים כדי לנקוט במניעת מהנוער החרדי להשתתף בהפגנות שעלולות להביא את הנוער החרדי לתוך השורות של הלאומיים ולאומניים. לדבריהם, ההפגנות הן "אם כל חטאת" מביאות לתוצאות חמורות שסופן פוגרום, רצח (מערת המכפלה) וחילול השם בפרהסיא".

מ"ועד הישיבות" נמסר, כי בחורי ישיבות שתורתם אומנתם ומקבלים דיחוי מלשרת בצה"ל כאשר נתפסים ע"י השלטונות שהם משתתפים בהפגנות הם מיד נלקחים "לקלט" וגם צפוי להם עונש של מאסר.

יצויין, כי ב"ועד הישיבות" גם ישיבות ציונית ואפילו של "גוש אמונים" שמנצלים את הקונייטורה ומקבלים פטור מלשרת בצה"ל, מחוץ לישיבת הרב שלמה גורן "אידרה רבה" השוכנת ליד הכותל המערבי. הרב גורן בעצמו "מורשה" לתת פטורים מלשרת בצה"ל בגלל הקשרים הטובים שיש לו עם משרד הבטחון, כאשר שרת כרב ראשי של צה"ל. תלמידי ישיבת "תורה ויראה" של "נטורי קרתא" אינם רשומים, כי אין להם תעודות זהות ישראלית, גם ישיבת "תולדות אהרן" וכן של סטמאר זקוקים לשחרורים של "ועד הישיבות".

נח זבולוני

מה בירושלים

הירש מרגיע את ערפאת

הרב משה הירש, השר לעניינים יהודיים ברשות האוטונומיה הפלשתינאית, חזר בימים אלה מ"ביקור תנחומים" אצל יאסר ערפאת בעזה. בו הרגיע את ערפאת בדאגתו מההתבטאויות של ראש הממשלה יצחק רבין, בנוגע לירושלים, בעת פגישת הפסגה עם המלך חוסיין בוושינגטון.

הרב הירש, בשובו לירושלים, אמר כי הוא מצא לנכון לנסוע לעזה על מנת להרגיע כאמור, את הנשיא שלו, כלשונו, לאחר שרבין מסר את הסמכות הדתית של הר הבית למל הירדני.

הוא אמר לערפאת: אל דאגה. יש מקום במסגדי ירושלים לשניכם. ובנוגע לריבונות על ירושלים, הרגיע השר הירש את ערפאת ואמר לה: מר רבין, המלך של מדינת "פפסי קולה" כלומר ישראל, לו יש סמכות על ירושלים השווה לסמכותו של האשמדאי (מלך השדים) שתפס את כסא המלך שלמה. (מסכת גיטין דף ס"ח ע"ב).

הרב הירש הוסיף ואמר: לפי האידיאולוגיה היהודית הריבונות על ירושלים שווה לזו של הפלסטינאית, שנבנתה על ידיה תשביה הוותיקים של הארץ. שכולנו מחוייבים להיות נאמנים לו, ולכן כל ההבטחות של הציונים, קרי של ממשלת ישראל, הוא חלק מן המשחק הפוליטי שהכין הנשיא קלינטון שהוא זקוק לו כאוויר לנשימה בעת מצוקתו הפוליטית והאישית.

והוא פנה אל ערפאת ואמר לה: כבוד הנשיא, אל לך לדאוג, שאפילו ארצות הברית הידידה הגדולה של ישראל, גורסת שהסטטוס של ירושלים הוא בינלאומי, ואין למר רבין שום סמכות על ריבונות של ירושלים כבעל בירה ואפילו לא כראש העירייה... ואינשאללה, ירושלים תהיה בעזרת השם, תחת ריבונות הפלסטינאית שיקפידו שיהודים לא יעלו על הר הבית, כמו שהפלסטינאים מקפידים שהארכאולוגים הציונים לא יכתתו בקברים יהודיים ויחללו אותם בירחו ובעזה.

הרב הירש חזר לירושלים לא "בידיים ריקות" הוא הביא את ברכת ערפאת לעזר חפץ, בנו של ברוך חפץ, מעורכי כתב העת הספרותי "עכשיו" ואשר למעלה משנות דור תומך ופועל למען השלום באזורנו, ובנו עזר שהזיל ברדיו ובעקבותיו את הברכה הבאה: בחתימת ידו של ערפאת "לעזר חפץ איש השלום – יאסר ערפאת – 26.7.94".

מחר ב ידיעות אחרונות

קרלוס

- **הבורסה: השופן של האוצר** גדעון עשת, סבר פלוצקר, ערן קליין
- **עיסקת קרלוס** אורלי אזולאי־כץ, פאריז
- **ראיון מיוחד עם אשת חברה פרית, המקורבת לאסד** נעמי לויצקי

רומאריו דה סוזה פאריה

- **ירון לונדון:** צמח אפריקני גומל מסמים קשים.
- **סלבדור ברזילאי,** ריו דה־ז'ניירו עם רומאריו, כוכב נבחרת ברזיל.
- **במוסף "7 לילות":** בועז כהן עם ארקדי דוכין מ"החברים של נטאשה".
- **במוסף לספרות: "הספרות החוצה"** – **יזהר סמילנסקי יוצא נגד משרד החינוך.**

صورة من الاصل

صكنا من الاهل

ערוצים / אביבה זלצמן

סוד הקסם של ברל

ברל היה מתחנף. במלאת 50 שנה למותו של ברל כצנלסון, תשדר הטלוויזיה הישראלית ביום שני (22.8) את סרטה של אסתר דר, "ברל". דר ניסתה לעמוד בסרט על סוד הקסם של האיש, להבין את איכויותיו כמנהיג ולגלות היבטים מעניינים על חיי הרגש שלו, מהם עולה כי ברל היה פמיניסט, יחסו לנשים היה יחס של כבוד, הוא אהב חברת נשים ואף טען באוזני חבריו כי יש לכבד את המהות המורכבת של האשה. בסרט משתתפים פרופ' אניטה שפירא, יצחק בן אהרון, חיים גורי, שמעון פרס, טדי קולק, יצחק רבין ואחרים, המספרים על ברל ומזכירים, בין היתר, כי היה אדם שלא ביצר לעצמו עמדות כוח ולא חיפש אחר תפקידים, ולבד מתפקידו כעורך "דבר" סלד מתפקידים ולא הקים לעצמו מנגנון. האין זה סמלי, שדווקא בימים אלה נלחם "דבר" על הישרדותו?

פרח על כל אחוז. אלכס גלעדי, מנכ"ל "קשת", נוהג לשלוח לדודו טופז פרחים בכמות המתאימה לרייטינג שהשיגה התכנית שלו "רשות הבידור" באותו שבוע. השבוע קיבל טופז 40 שושנים, בזכות 40 אחוזי הצפיה שהשיגה התכנית ביום שישי האחרון. זה נקרא עידוד.
וגבי גזית חזר מחופשה הישר אל ה־27 אחוזי צפיה. נכון להיום עדיין מתנהלים דיונים לגבי מסגרת השידור של גזית בעונה הבאה – שלישי או שישי.

איש השנה ולא־איש השנה. "שנת היונה", זהו שמו של המשדר המיוחד של הערוץ הראשון שישודר במוצאי ראש השנה 7.9 ובמרכזו בחינת השינויים העיקריים שהתרחשו במדינה בשנת תשנ"ד, באמצעות כתבות וראיונות באולפן. דוד ויצטום ומיכאל קרפין ערכו ויגישו ובין הכתבות שישודרו: "אריאל בשוליים – תפן במרכז", "רטוריקה חדשה", "ישראל בעיני זרים", "בין מזרח ומערב – דילמה תרבותית". בתכנית ייבחר איש השנה והלא־איש של השנה, תמונת השנה, ותינתן תחזית לשנת תשנ"ה.
המשדר המיוחד לציון שנה להסכם אוסלו יקרא "בנקודת אל־חזור" והוא יבחן את מימושו של ההסכם מנקודת מבט ישראלית: תשעה כתבים בוחנים תשע סוגיות במערכת היחסים החדשה בין ציבורים בחברה הישראלית ובין החברה הפלסטינית. ב־12.9 בערוץ הראשון. עורך ומגיש מיכאל קרפין.

מה זה יפה, מסוכן ולובש מכנסיים? אשה! מהו אידיאל היופי הנשי והגברי ואיך הוא משפיע על חיינו? על שאלה זו מנסה לענות התכנית "הצורה שלי" שתשודר בערוץ 8 בכבלים ביום ראשון (21.8). התכנית, הפקה של "דיסקברי", מציגה אנשים בעלי הופעה חריגה ודרכי התמודדותם עם תגובות הסביבה, בוחנת אמיתות על סטריאוטיפים (שמן זה שמח ועצל) וסוקרת את אובססיית שיטות ההרזיה השונות ומה אנשים מוכנים לעשות, כדי להידמות לאידיאל היופי.
ובלי קשר, נושא היופי הנשי בספרות יסוקר במסגרת התכנית "מלים שמנסות לגעת" בשבת בבוקר ברשת א' של "קול ישראל". התכנית תשדר קטעים מהרצאותיו של מאיר שלו, אשר תיאר את מעלליהן של נשים, שהן לא רק יפות אלא גם מסוכנות: לוליטה של נבוקוב, האלמנה הקטלנית מ"זורבה היווני", או אביגיל היפה והחכמה הן חלק מאותן נשים יפות ומסוכנות.
וממש בלי קשר, ישדר ערוץ הסטאר פלוס תכנית אופנה שתתמקד במכנסיים ותנסה להסביר מדוע היום, יותר מאי פעם, מהווים המכנסיים מרכיב חשוב במלתחה הנשית. כן תיבחן בתכנית השאלה הקיומית: לאילו כיוונים נוטים המכנסיים להתפתח לקראת הכניסה הקרובה למאה ה־21. שבת 09:00 בבוקר.

בגידה מתוך עיקרון. מכנסיים או לא, הנשים הן עדיין המין הנחות, כאשר מדובר על ריבוי בני זוג. עכשיו, כשגילו שבגידה (גבריות) היא עניין של גנים, נראית הפוליגמיה כמשהו טבעי ביותר, או כ"עניין של עיקרון". זהו, בכל אופן, שמו של הסרט של "דיסקברי" שישודר בערוץ 8 ביום שני 29.8 ועוסק בפוליגמיה, שהיא מצב מקובל לגבי 20 אלף גברים, נשים וילדים, במערב ארה"ב, המשתייכים לפונדמנטליסטים המורמונים. למרות שהם עוברים על חוקי ארה"ב, אין הרשויות מתערבות בשל החשש מפני הבעיות החברתיות שההתערבות יכולה לעורר.

הקהילה האלבנית. במסגרת הסדרה "מארבע כנפות" העוסקת בקהילות יהודיות בעולם, תשדר הטלוויזיה הישראלית במוצ"ש (20.8) את סרטו של עמי הדהד "ארץ הנשרים" על החיים באלבניה של היום, במשטר הדמוקרטי שהונהג שם מאז 1992. צוות הטלוויזיה הישראלית שהה באלבניה כמה שבועות ועקב אחר חיי האלבנים בכלל והקהילה היהודית בפרט. הסרט מביא לראשונה ראיונות עם חסידי אומות עולם מוסלמים, אשר החביאו יהודים רבים בזמן מלחמת העולם ה־2. קהילת יהדות אלבניה היא היחידה שאיש מאנשיה לא נספה בזמן המלחמה. לאחרונה החלו יהודי אלבניה לעלות לארץ, והסרט עוקב גם אחר עלייתם וקליטתם בישראל.

בסימן השלום. במוצאי יום הכיפורים תשדר "טלעד" בערוץ 2 את "עוד על אהבה" – ערב שירי אהבה עבריים, ערביים ומערביים, בביצוע אמאל מורכוס ויסמין גמליאל. המופע הוקלט בפסטיבל המוסיקה באבו־גוש, השנה.

אם.טי.וי עם גימל. רשת ג' חתמה על הסכם בלעדי לשיתוף פעולה עם אם.טי.וי. לפיו ישדרו מידי חודש את "ראיון החודש" שנערך על־ידי אם.טי.וי. עם אמן בולט בתחום הפופ. דיויד ברין יהיה הראשון שהראיון שנתן לערוץ המוסיקה יישמע גם ברדיו הישראלי. ברן, מי שהנהיג בשעתו את להקת "ראשים מדברים", הוציא לאחרונה אלבום סולו. הראיון משולב בשירים מהאלבום החדש לצד שירים של "ראשים מדברים". שבת 20.8 בשעה 22:00.

עשרים ומשהו. סידרה בריטית קומית חדשה תשודר ב"רשת", ערוץ 2, החל מיום ראשון הקרוב (21.8). "ככה לא מתנהגים" עוקבת אחר מעלליהם של שני חברים, שהם שני הפכים, דרמוט שוזר השיער (הארי אנפילד) וגארי הבלונדיני (מארטין קלונס), השותפים בדירת רווקים לונדונית. הסידרה, הפקה של חברת "טיימז", משודרת באנגליה כבר עונה שלישית ובהצלחה רבה, והיא תשודר אצלנו בימי ראשון בשעה 19:30.

טריפו בכפול שלוש. שלושה סרטים של הבמאי הצרפתי הנפלא פרנסואה טריפו יוקרנו בערוץ הראשון במסגרת "הצגת חצות". השבוע (מוצ"ש 20.8) יוקרן "העור הענוג" – סיפור אהבה על איש עסקים הגון ומצפוני, שאינו רוצה לפגוע ברגשות אשתו, אבל אינו מסוגל להפסיק את הרומן שלו עם צעירה שהכיר. בשבועות שלאחר מכן יוקרנו "נשים עבריניות" – קומדיה שחורה על אשה צעירה שרוצחת את כל הגברים שמתאהבים בה. ו"הפרחחים" – חמישה נערים מתבגרים דרום צרפת, המעבירים את זמן במחשבות איך להתנכל ולהפריע לאידיליה של זוג צעיר ואוהב.

כוחו של לחץ ציבורי. הנהלת הטלוויזיה החינוכית החליטה להענות לפניות הרבות של צופים ולהחזיר לשידור את התכנית "שעת כושר". התכנית תשודר החל מחודש ספטמבר, בימים ראשון עד חמישי בשעה 13:30. מדריכי ספורט ומדריכי כושר יבנו תכנית אימונים בדרגות קושי שונות, המותאמות לאוכלוסיות גיל שונות.
הנהלת הטלוויזיה הישראלית נענתה לפניות הצופים ותשדר, בשידור חוזר את הראיון עם דניס פוטר, יוצר הסדרות "שפתון על צוארונך" ו"הבלש המזמר" ביום חמישי, 25.8. זהו הראיון האחרון שנערך עם פוטר חודשים ספורים לפני מותו.

ולסיום, קולות מן העבר. שלמה קור, המשנה ליו"ר רשות השידור שלח מכתב אל המנכ"ל מרדכי קירשנבאום, ובו התלונן, כי הכתב יוני בן מנחם, כתב השטחים של "קול ישראל", משתמש במילה "גדה" במקום ב"שומרון ויהודה" וכי כתבי "קול ישראל" והטלוויזיה משתמשים במילה "שרים" לתאור נושאי תפקידים באוטונומיה. "באוטונומיה יש 'מחזיק תיק' או 'הממונה על', אך לא שרים" טוען קור.

"כוי בא, מה בא" בעכו

חוזרים להגדרה המקורית

פסטיבל עכו מבקש לחזור השנה להיות פסטיבל לתיאטרון אחר. עבודה שיתופית של כל היוצרים, בהצגות שאינן בדרכן לעיר הגדולה. 25 הפקות, 30 אלף כרטיסים, פעמיים עתון ופרס אחד

מאת אביבה זלצמן

הפסטיבל ה־15 בעכו, חוזר להגדרה המקורית של "הפסטיבל לתיאטרון אחר". בכל אופן, מקווים חברי ההנהלה האמנותית של הפסטיבל, אשר כוללת את יעקב אגמון, מנכ"ל הפסטיבל, יעקב פכטר, יו"ר המועצה הציבורית; והבמאים דודי מעיין, אלדד זיו, מיקי גורביץ' ודמי דנן. לדברי דודי מעיין, "ההצגות שיעלו השנה במסגרת הפסטיבל משקפות את הדיאלוג שבין חברי הוועדה האמנותית. הוא אינו פסטיבל החושף הצגות בודדות אל המרכזים הגדולים, כי אם הצגות שטוענות על ההגדרה של תיאטרון אלטרנטיבי. זה יהיה פסטיבל שונה. מי שמגיע השנה לפסטיבל, אלו אנשים שרוצים לעבוד בפסטיבל ולפי העבודות שלהם, הם מצהירים שלא בהכרח יגיעו לעיר הגדולה ויבקשו אכסניה בתיאטרון הממוסד". מעיין מספר, כי חמש־שש קבוצות כבר עובדות בעכו מספר חודשים, "ופתאום רואים אמנים שמסתובבים ברחובות, דברים שלא נראו בפסטיבלים האחרונים. פסטיבל עכו צריך להתקרב לעכו, להיות שם ולעשות שם את העבודה, ולשמחתי יש היום אווירה כזו. הפסטיבל מתקרב לעכו והיוצרים עוסקים בדברים שמצדיקים את העבודה לפסטיבל, מבחינת איכות, הסיב והמעורבות של האמנים בעשיה כולה".
אלדד זיו אומר, כי "רוב רובן של ההצגות בנויות כך שלכל המרכיבים יש אותו משקל וחשיבות. העבודות נעשו בקבוצות, וזה המרכיב החשוב והעיקרי: העבודה הקבוצתית ולא המחזה".
במסגרת החזרה למהות המקורית של הפסטיבל, שבסיסה עבודה קבוצתית, הוחלט להעניק רק פרס אחד, להצגה הזוכה, בסך 20 אלף שקל, ולא לחלק את הפרסים לקטגוריות של הצגה, שחקן והבמאי. "המאמץ הקולקטיבי של הקבוצות הללו, הוא זה שראוי להערכה, ואילו לשלוף שחקן או יוצר אחד מכל הצוות, לא מבטא את המהות של הפסטיבל", מסביר יעקב אגמון.
25 הפקות, שנבחרו מתוך 200 הצגות שהוגשו לוועדה, יתחרו על הפרס. לדברי אגמון, "כל הפקה קיבלה סכום כסף, כאשר חלק מהתמורה איתה הוא תשלום לשחקנים וליוצרים, על־פי מחירים מיוחדים לפסטיבל עכו, שנקבעו על־ידי כל איגודי היוצרים ואמ"י".
אגמון מסר, כי השנה יש לפסטיבל גם מגמות שיווקיות חדשות: הבאת עולים, בשיתוף הסוכנות, להצגות שהחלק הוורבלי בהן אינו משמעותי ושיווק הצגות למגזר הערבי, בעזרת "בנק מרכנטיל", שיש לו סניפים רבים ביישובים ערביים בצפון, וישקיע כספים בשיווק ההצגות. מחיר כרטיס רגיל יעלה השנה 40 ש"ח, אולם מערך ההנחות הוגדל.
עוד חידוש, הוא עיתון הפסטיבל, שייצא פעמיים במהלכו, "ומטרתו לתת במה לאמנים. לא להתגושש עם הביקורת, אלא לתת לאמנים עוד כלי ביטוי, מלבד הבמה", מציין אגמון.
יעקב פכטר, יו"ר ההנהלה הציבורית, מסר כי הפסטיבל השנה עומד להיות הגדול ביותר, שהיה אי פעם בעכו. 25 הפקות, 5 הצגות אורחות, ומופעי חוצות רבים. 21 במאים מעורבים בפסטיבל, 170 שחקנים ו־70 יוצרים. למעלה מ־30 אלף כרטיסים יוצעו למכירה ובעכו מצפים ל[illegible] מיליון איש. תקציב הפסטיבל עומד על שלושה מיליון ש"ח. "אני בתחושה שאנחנו עומדים בפני פסטיבל שונה, שישכח את כולם", אומר פכטר.
הפסטיבל יתקיים השנה בין ה־20 עד ה־23 בספטמבר, ופעם ראשונה יתקיימו הצגות גם ביום שישי, שהוא היום האחרון של הפסטיבל. הפרס יוענק ביום שישי לפנות ערב, אולם ההצגות ימשכו כל אותו הלילה.
ההפקות לפסטיבל הן: "חלול" של חוני המעגל וקבוצתו. "כנרת כנרת" מחזה מוסיקלי על־פי נתן אלתרמן, ליברית ובימוי של עדנה שבים, בביצוע תיאטרון הקיבוץ. "לידתו של אפולו" תיאטרון פיסולי שיצרה וביימה דינה בליך. "השיעור" על־פי מחזה של יוז'ין יונסקו, מביים יאקי מחרז, הפקה בחסות ובשיתוף התיאטרון הקאמרי. "דיוואן" בבימוי של מוני יוסף, הפקה וליווי אמנותי של המרכז לתיאטרון עכו. "ילדי הלב" על־פי "עיין ערך אהבה" מאת דויד גרוסמן, במאי גיא אור. "כתר מלכות" כתבה וביימה יוספה אבן־שושן. קבוצת "יתושות קפקא" מעלה את "אשטה", שכתבה וביימה אפרת בן יהודה. "היידי בת זונה" כתבה וביימה איילת רוזן. קבוצת מסטרון מציג את "חנוך – נסיך ההוויה" בהפקת המרכז לתיאטרון עכו, על־פי רעיון ופיתוח של גיל רון וגבריאל כאיר. "פי שניים" הפקה וביצור של יהודה כנצשטיין, בשיתוף עם כל היוצרים והשחקנים. "עגני שומרון" כתב וביים דוד שטיינברג, בהשתתפות תלמידי המגמה לתיאטרון של תיכון עירוני א' בתל־אביב. "וכך נמשיך" כתיבה ועיצוב של כרמית מוגילנר, ובימוי משותף עם נעם סלע. "את המציאות תן לפול" מאת ס. גיורא שוהם, עיבוד ובימוי אבי מלכה.
[illegible] נוער יהודי [illegible] את "ארטמה", בבימוי קריסטין וירסל, ובחסות של יונסקו הקהילה האירופית, הפקה שתעלה גם בפסטיבל ליל, בצרפת. "מי כא – מי כה" של דניאל מיכלסון, רועי לוי, מאור גילרמן ויונתן גורפינקל. "התיאטרון הגרוש" מאת אדריך מפיק "צירת פטהמורגנה" של אלים דורכהה וריצ'רד אורבך. פרוייקט תיאטרון יהודי ערבי־עכו מעלה את "זריחת דימשבים" בימוי של נסע פלנצקי. קבוצת זיק מעלה מופע חושים בשם "1:10" – מופע של אש תרבותית, פיסול ומוסיקה.

סרט חדש / ורדה צימרמן

סוכן חשאי, סוכן נוסע

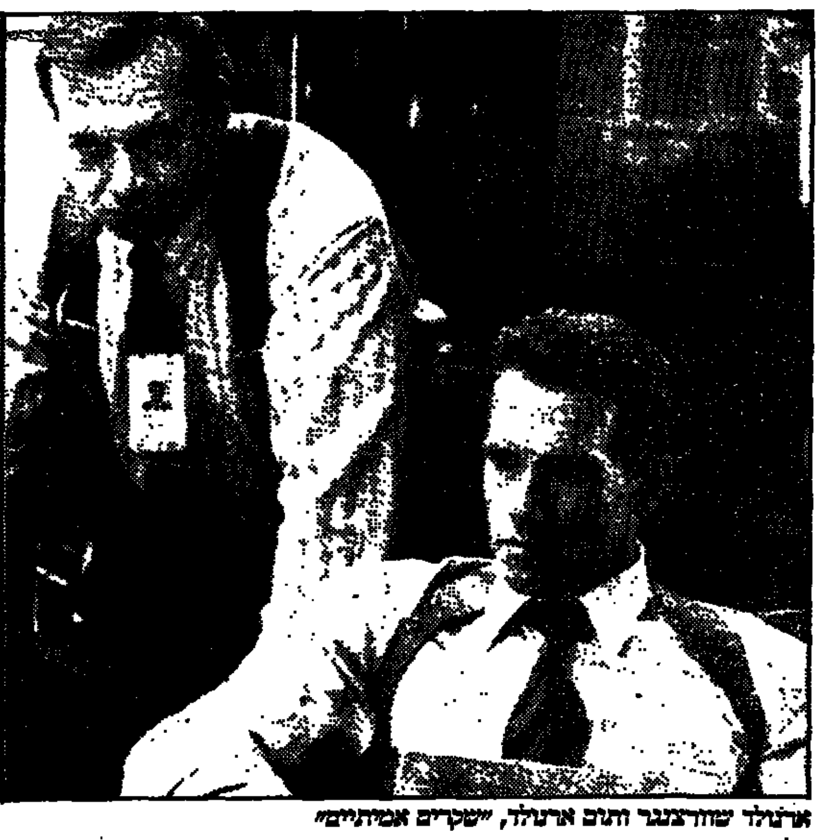

ארנולד שוורצנגר ותום ארנולד, "שקרים אמיתיים"

דברה וינגר, "אשה מסובכת"

שקרים אמיתיים

שוורצנגר חוזר בסרט פעולה משולב ברומנטיקה. הארי תסקר (שוורצנגר) הוא סוכן ריגול אמריקאי, שמספר לאשתו (ג'יימי לי קרטיס) ולבתו כי הוא סוכן מכירות שנוסע בעולם. אחרי 15 שנות נישואין רעייתו משתעממת, ונוטה לפתח רומן עם סוכן מכוניות (ביל פקסטון) רק בגלל העובדה שהוא מספר לה כי הוא מרגל. על תסקר מוטלת עכשיו משימה כפולה: להציל את העולם (מטרוריסטים ערבים, אגב, מה שכבר עורר התמרמרות בקרב קבוצות אמריקניות ממוצא ערבי) ולהציל את נישואיו בו בזמן.
ג'יימס קמרון, מי שביים את "שליחות קטלנית" גם עיבד את התסריט מתסריט צרפתי, ומשתמש בהרבה מאוד פעלולים טכניים ועבודת מחשב. עוד משתתפים: תום ארנולד וטיה קררה.

אשה מסובכת

דברה וינגר היא מרתה, צעירה תמימה שאינה מסוגלת לשקר, המתגוררת בביתה של דודתה, ברברה הרשי. לביתן מגיע גבריאל ביירן, פועל פשוט ומרתה מתאהבת בו. היא עובדת במכבסה, ונחשדת בגניבת כספים מן הקופה. כשהיא מספרת את האמת – שפועל אחר הוא הגנב – היא מאבדת גם את משרתה וגם את חברתה הטובה שעובדת אתה. ככל שהיא תוהה על האמת, כך היא מסתבכת יותר. אבל היא לא יכולה לשתוק, ו[illegible] לגילוי האמת לחברתה, הופכת "אשה מסובכת".

גשם של אבנים

קן לואץ' מביים סרט שמוגדר כ"קומדיה על אומללות [illegible]" ומזכיר במידה מסויימת את "עירום" של מייק לי. במרכזו מעמד הפועלים המנסה לשרוד ולהתפרנס באנגליה של היום. בוב ויליאמס נלחם על פרנסת משפחתו. הוא גונב כבשים, מנקה ביוב, עובד כשומר סף במועדון לילה, אבל הדבר נעשה קשה יותר ויותר. כשמגיע זמנה של בתו לטקס בכנסייה, חייבים לקנות לה שמלה חדשה ונעליים תואמות, וגם הינומה, ובוב מלווה כספים, בתקווה שמשהו יצוץ והוא יצליח להחזיר את החוב.

קול הטנור נשמע בארצנו

בתל אביב החל את דרכו פלסידו דומינגו, שיופיע בקרוב בארץ, ובתל אביב מופיעים עכשיו חניכי סדנאות האופרה, הסולנים לעתיד

מאת דניאל בלוך

בסוף החודש יופיע בירושלים זמר הטנור הנודע, יש הרואים בו את הטוב מכולם, ואני מסכים עמם, פלאסידו דומינגו. חובבי מתחרהו, לוצ'אנו פאוורוטי, יוכלו להשוות בין השניים, בין הופעת פאוורוטי לפני כשנה באיצטדיון הכדורסל ביד־אליהו עם הפילהרמונית לבין הופעת דומינגו בבריכת הסולטן בירושלים עם התזמורת הסימפונית ירושלים, ב־31 באוגוסט. הופעת פאוורוטי ביד אליהו היתה קטסטרופלית. הוא לא היה בכיבו ואיצטדיון הכדורסל אינו מקום מתאים להופעות שכאלו. אינני בטוח אם בריכת הסולטן היא מקום טוב לקונצרט כזה, אך היא בוודאי נוחה יותר מבחינה אקוסטית מן האיצטדיון. בכל מקום זו הזדמנות נדירה לשמוע אמן בלתי־רגיל זה. שוחרי השירה יצטרכו לבחור בין הוצאת סכומים שבין 124 ל־600 ש"ח עבור כרטיס לבין ההסתפקות בהאזנה לרדיו שיעביר את הקונצרט בשידור חי גם ב"קול המוסיקה" וגם ברשת ב'.

פלסידו דומינגו החל את הקריירה המוסיקלית שלו על שפת ימה של תל־אביב, באופרה הישראלית הישנה של אדיס דה־פיליפ. דווקא בית אופרה כזה, שהיה עני בזמרים טובים, יכול היה לתת לו הזדמנות טובה לעבור תוך זמן קצר יחסית על רפרטואר מגוון שבבית אופרה גדול היה נאלץ להמתין עשר שנים או יותר כדי לצבור די ניסיון. דומינגו מזכיר בכל מקום את תחילת הקריירה שלו בתל־אביב ואת חום לאדיס דה־פיליפ. חבל שהנהלת האופרה החדשה לא הצליחה לגייס אותו לאירועים החגיגיים של פתיחת משכנה.

בכל מקום גם היום מהווה תל־אביב כיכר הכשרה לזמרים צעירים ומבטיחים במסגרת סדנת האופרה של המכון הישראלי לאמנות הזמר. בשבועיים האחרונים בעלים הגיעו הסדנאות מספר אופרות באודיטוריום סטריקר של הקונסרבטוריון הישראלי למוסיקה. למרות תלאות מיזוג האוויר באולם, שהפך כדי ערב לכבשן טורקי, ולמרות השיבושים התכופים בלוח ההצגות, וכשה [...]

פסקוואלה ואנה מריה [illegible] נורינה. שניהם בעלי קולות מצויינים, הופעה בימתית מרשימה ויכולת משחק טובה. בתפקיד ארנסטו הופיע זמר טנור בשם מתיו ביסטי. יש לו נוכחות בימתית מרשימה וקול טנור ערב, עם סיכוי רב בעתיד, אך הוא זקוק עוד להרבה הכשרה מקצועית גם בשירה וגם במשחק. הרשים לטובה גם הבריטון כריסטופר שלדנברנר בתפקיד הד"ר מלסטטה.

ארועי המכון יסתיימו בשני קונצרטים חגיגיים באולם נגה ביפו הערב ובמוצאי שבת.

עולים לשלב הגמר

64 קליפים הוגשו לתחרות הוידיאו־קליפים של פסטיבל הסרטים בחיפה. מתוכם נבחרו 15 לעלות לשלב הגמר: "אחכה לך" בביצוע דפנה דקל ובבימויה של יעל אלרוד. "אל תדברו אתי", של דני סנדרסון בבימויים של אדם ודני סנדרסון. "אמא שלי" של רמה דרימר בבימוי גיא שגיא. "ג'ינג'ית" של להקת הג'ינג'יות בבימוי אורי רושי. "האם אתה מאושר" של ריטה, בבימויו של שחר ברלוביץ'. קליפ נוסף של ריטה: "ציפור זהר" בבימויו של ידיב גבר. קליפים אחרים שביים שחר ברלוביץ הם לשני שירים של שרון חזיז: "השמים של יוליה" ו"קח אותי לשם". "חצי עולם" של סי היימן בבימוי אסף בסון. "יעקב" של ללדין, בבימוי שירי שחר. "כשתבואי" של בועז שרעבי בבימויים של תמר ירון וחיה בכרי. "מודדת" של ירמי קפלן בבימוי אהרן קפלן. "פגישות ופרידות" של יהודית תמיר בבימויו של ערן פיין. "השדים הירוקים" של איפה הילד בבימוי יורם טל.

לילות הקיץ ביפו

שני ערבים בלבד, ה־4 וה־25 בחודש זה, מוקדשים השנה לאירועי "לילות יפו" שמפיקה מחלקת המופעים של עיריית תל־אביב ביפו העתיקה. בין היתר, אפשר יהיה לראות מופע משותף של אריאל זילבר ושרון חזיז, דני רובס עם תזמורת הטיילת, להקת מינואס עם אלון אוליארצ'יק, יהודה גאון שיארח את אמאל מורכוס, להקת הרמבטיקו "אתניקי קמפניה" שהגיע מיוון, עוזי פוקס בשירי שנות השישים, וכן במה לרגיי, למוסיקה ברזילאית ומופעים לילדים.

ללמוד בחדווה בחופש הגדול, ואחריו

כאלף ילדים ובני נוער משתתפים בתכנית "הסטודנט הצעיר" באוניברסיטת תל אביב. שישים אחוז מהם מגיעים מחוץ לגוש דן, מבאר שבע ומחיפה, מירושלים ומהגליל, מקיבוצים ברחבי הארץ וגם מהמיגזר הערבי. למתקשים בתשלום מעניק משרד החינוך מלגות

מאת בלהה דבורי

סטיגמה היא תאוריית התיוג, כאשר מדביקים לילד תג מסוים מדביקים לו למעשה סטיגמה. בכל חברה מקובלות מספר נורמות – אם ילד מפר אחת מאותן נורמות סביר להניח שהחברה תפעיל עליו לחץ, כלומר תעניש, וסוג העונש הוא הדבקת סטיגמה.

"רצינו לבדוק מהו הגורם להדבקת הסטיגמה, ולכן החלטנו לבדוק את הקשר בין המצב החברתי לבין כמות הסטיגמות. למשל, אם כיתה מגובשת מאד ייתכן כי כמות הסטיגמות תהיה קטנה מאד מפני שהקשרים טובים מאד וידידותיים והכיתה מאוחדת.

"לעומת זאת ייתכן כי בכיתה בעלת מצב חברתי כזה תהיה כמות הסטיגמות גדולה משום שהכיתה תהיה בעלת נורמות קבועות ומוסכמות שהמפר אותן צפוי להיענש בחומרה ובוודאי שלהיבדל מן החברה על ידי סטיגמה מסויימת".

משפטים אלה, המובאים כאן, אינם מצוטטים מתוך עבודתו של סטודנט לפסיכולוגיה, אלא מתוך עבודת מחקר של שתי תלמידות בכיתה ז' על הקשר בין המצב החברתי בין כמות הסטיגמות בשלוש כיתות שונות בבית הספר.

עבודת המחקר נערכה במסגרת הלימודים ביחידה לנוער שוחר מדע כבית הספר לחינוך באוניברסיטת תל אביב. בסוף השבוע שעבר הסתיים מחזור חוגים של בני נוער שהחליטו לבלות חלק מחופשת הקיץ תוך חבישת ספסלי האוניברסיטה.

חידושים ברמה מדעית

כאלף ילדים ובני נוער משתתפים בתכנית "הסטודנט הצעיר" באוניברסיטת תל אביב. שישים אחוז מהם מגיעים מחוץ לגוש דן, מבאר שבע ומחיפה, מירושלים ומהגליל, מקיבוצים ברחבי הארץ וגם מהמיגזר הערבי.

התלמידים משתתפים בקורסים על פי בחירתם, בנושאים הקרובים ללבם. יש קורסים בפסיכולוגיה חברתית, בפילוסופיה, מחשבים, פיסיקה, כימיה, יזמות תעשייתית, מסע לנבכי מוח האדם, מסתורי כדור הארץ, ועוד עשרים אחרים. בתום הסימסטר מוגשות עבודות גמר, שבחלקן ניתן למצוא לעיתים קרובות חידושים ברמה מדעית.

חוקר צעיר, בהכנה לעבודת גמר

בין נושאי עבודות המחקר שהוגשו על ידי בני נוער בגילים 12–16 בקורס מיוחד להכנת עבודות: "האם מזג האויר משפיע על מצב רוחו של האדם", "שיקול דעת שיפוטי – הגורם האנושי", "מי מפותח יותר בחברה – בנים או בנות".

"בני הנוער בונים טיסנים בקורס אווירונאוטיקה ושולחים טיל לשמיים, יוצרים צבעים בחוג לכימיה, תלמידי כיתות ו' משתתפים בקורסי רפואה ואסטרופיסיקה.

שירה שופטי, הממונה על היחידה לנוער שוחר מדע באוניברסיטת תל אביב מסבירה כי החוגים מיועדים לבני נוער המעוניינים להעשיר את ידיעותיהם ולהעמיק.

"מטרת החוגים היא לפתוח בפני הילדים ובני הנוער אשנב לנושאים שאינם נכללים בתוכנית הלמודים הרגילה של בית הספר, להציג בפניהם בעיות שונות במדעים, דרכי חשיבה מדעיות ושיטות מחקר מודרניות, ולהפגישם עם סגל ההוראה האוניברסיטאי".

שירה שופטי עורכת איתי סיור מודרך בכיתות הלימוד, שכן אין טוב ממראה עיניים.

וכך, בעיצומו של חודש אוגוסט המהביל, ימים שבהם התלמידים נמצאים בחופשה וסדר העדיפויות לבילוי שעות הפנאי ידוע מראש, נכנסתי לכיתות הלימוד של נוער שוחר מדע בבית הספר לחינוך.

לא מרגישים שלומדים

בחדר־מעבדה שקדו ילדים תלמידי חטיבת הביניים על הכנת פלסטיק מ...חלב שגלש.

אסף ליאור מהרצליה, בדרך לכיתה ט', הסביר לי שבניסוי מדעי זה הם מרתיחים חלב עד לשלב של פרום גלישה ואז מוסיפים חומץ לחלב. אחרי שהחלב עם החומץ רותח, מסננים אותו. החומר המימי נשטף מבעד למסננת והחומר הגבישי הופך לפלסטיק.

לאסף ליאור זה החוג השלישי במסגרת נוער שוחר מדע באוניברסיטה. בשנים קודמות למד מחשבים, השנה למד כימיה ופיסיקה ובשנת הלימודים הבאה במסגרת נוער שוחר מדע באוניברסיטה הוא רוצה ללמוד בחוג לפיסיקה מודרנית.

איך תלמיד יכול להחליט ללמוד מיוזמתו בחופש הגדול? אני שואלת, ואסף, תוך עירבוב החלב המתחיל לרתוח על כירת הגז הנמצאת על שולחנו, אומר שאם חושבים על הדברים בעיון, הרי שכיף ללמוד.

"אנחנו לא מרגישים שלומדים. פשוט נהדר לבוא לכאן במשך עשרת ימי החוג ולערוך נסיונות , ללמוד תחום שמעניין באופן אישי. יש ילדים המגיעים לאוניברסיטה ממרחקים, ובימי החופש מעדיפים לשהות אצל קרובי משפחה באזור המרכז כדי שיהיה להם קל יותר להגיע לאוניברסיטה".

גם תמן מנסה לדבר איתי, אבל שותפו לניסוי מתרה בו שלא לדבר כעת עם התקשורת.

תאמינו או לא, הילדים האלה נראים נורמלים לגמרי, לחלקם חזות של שובבים אמיתיים, כאלה שאולי המורה בכיתה הקונבנציונאלית מוציאה לעיתים ממסגרת השיעור כדי להירשם אצל מזכירת בית הספר בגין הפרעה בשיעור...

בכיתות נוער שוחר מדע, בחברת ילדים בני 13, למדתי להכין גן כימי עם מי זכוכית (כן, יש דבר כזה) בתוך כלי זכוכית, עד שנזכרתי במסגרת בגאי.

"ילדים לא חייבים להיות גאונים כדי ללמוד בכיתות נוער שוחר מדע", אומרת שירה שופטי, אשת חינוך.

אנו ממשיכות בסיור המודרך בין כיתות הלימוד. בני נוער בני 16 מרותקים בכיתת לימוד על המוח והנפש; בכיתה אחרת ילדים צעירים לומדים מהי אשלייה אופטית.

כאן נערך ניסוי מרתק בעזרת נרות, שקצרה היריעה מלהציגו, ויש בזה הצצה לאחורי הקלעים של מדע הקוסמות.

בכיתה שבה לומדים ילדים לבנות טיסן, לומדים למעשה אווירונאוטיקה תוך כדי משחק. הילדים נראים מרוצים מאד, והאווירה מפליאה של חדוות לימודים מרחפת סביב.

שירה שופטי: "החוגים מיועדים לבוגרי כיתות ה' עד י"ב ופתוחים לפני כל תלמיד שיש לו עניין בנושא אותו הוא בוחר ללמוד, בתנאי שציוניו באותו מקצוע הם גבוהים. תלמידים המצטיינים בחוגים משתתפים בעבודות מחקר במעבדות האוניברסיטה".

תלמידי "נוער שוחר מדע" עורכים ניסוי לפי כל הכללים

שכר הלימוד הוא כ־500 ש"ח והיקף כל חוג הוא ארבעים שעות אקדמיות.

בין הילדים המגיעים ללמוד בחוגי "נוער שוחר מדע" יש כאלה המאותרים על ידי לשכת הרווחה במחוזותיהם. שופטי אומרת כי המטרה היא, שכל ילד ונער שמעוניין ללמוד אכן יעשה זאת במסגרת החוגים באוניברסיטה, כך שתשלום שכר הלימוד לא יהווה מחסום לפניו. לכן יש מילגות, הניתנות במידת הצורך באמצעות משרד החינוך.

חוגי "נוער שוחר מדע" באוניברסיטת תל אביב נמצאים תחת פיקוח צמוד של משרד החינוך. בקיץ מתקיימות סדנאות לימוד מרוכזות בנות עשרה ימים, ובמשך כל השנה מתקיימים הלימודים אחת לשבוע, בשעות אחר הצהריים. פעילות מרוכזת לכיתות נערכת בשעות הבוקר.

לא לפחד מדיסגרפיה

לקות בכתיבה אינה כתיבה בשגיאות כתיב. היא שיבושים מסויימים שמקורם נוירולוגי. אבחון לקוי או חוסר אבחון של התופעה או אי טיפול בה יכולים לגרום לילד נזק בלתי הפיך. ראיון עם ד"ר רות אנגל, מומחית ללקויות למידה

מאת בתיה מקובר

יוני נרשם ללימודי הארכיאולוגיה. שם לא צריך הרבה לכתוב, כך חשב.

לפני הלימודים הוא הגיע למכון ללקויות למידה לבדיקה בהפניה, חבר המליץ. בבדיקה התברר שיוני סובל מדיסגרפיה, כלומר, מקשיי כתיבה שמקורם בפגם מולד, בדומה לדיסלקציה. יוני הוא בחור מבריק. הוא התמודד איכשהו עם המכשול במשך שנים ארוכות, אלא שלמעשה הוא רצה ללמוד משפטים, אך לא העז. היום יוני לומד משפטים, רשויות האוניברסיטה מקלות עליו, הוא למד לכתוב בצורה רהוטה יותר.

המודעות ללקויות למידה צמחה בארץ לפני כחמש עשרה שנה. על הדיסלקציה מדברים היום בצורה הרבה יותר חופשית מאשר אי פעם. בין הסובלים מדיסלקציה אפשר למנות מדענים בכירים. היום כבר יודעים שדיסלקציה אינה אומרת חוסר יכולת אינטלקטואלית. בשנה האחרונה הופיע ספר חדש על מדפי הספרים: "דיסגרפיה: היבטים עיוניים ומעשיים בלקות בכתיבה." מאת ד"ר רות אנגל, בהוצאת רמות, אוניברסיטת תל־אביב.

ד"ר אנגל היא מאבחנת לקויות למידה. את התואר מ.א. עשתה בחינוך לקויי למידה, את הדוקטורט בנושא של בעיות קשב וריכוז אצל ילדים, עם התמחות בלקויות למידה פסיכונוירולוגיות. היא עוסקת בנושא של דיסגרפיה יותר מעשרים שנה.

"למזלו של יוני, הוא מודע היום למגבלות שלו ולא מייחס אותן לכישוריו. הוא מאושר שבחר במה שעליו חלם כל החיים, ולא הלך ללמוד משהו מתוך חוסר ברירה." אומרת ד"ר רות אנגל. "אני יכולה להביא דוגמאות אין ספור על מקרים שבהם ילדים נשלחו לחינוך מיוחד משום שאובחנו כחסרי יכולת אינטלקטואלית, בעוד שכל מה שהיה להם הוא דיסגרפיה, שאינה אומרת חוסר יכולת לימודית."

– משתמשים הרבה במונח דיסלקציה, האומר קשיים בלימוד הקריאה, אך מה זאת דיסגרפיה?

"גם הדיסלקציה וגם הדיסגרפיה הם לקויות מולדות, קשיים שפתיים שמקורם ראשוני, בעיות מוטוריות הקשורות בקושי לתאם את פעולת העין עם פעולת היד. לכן אותן מיומנויות הדורשות שילוב בין פעולות העין והיד יוצאות נפגעות. בדיסלקציה, ישנה אי התאמה בין הצד הגראפי לבין הצד הפונטי. האות הכתובה אינה הופכת לצליל, משום שבקריאה השפה הנתפסת היא חזותית. בדיסגרפיה, שהקושי הוא הכתיבה, ישנה אי התאמה בין הצד הפונטי לצד הגראפי. כי בכתיבה דורשת התאמה של הצליל שאני מכיר לסימן הגראפי שלו, כלומר, לשפה המובעת בצורה חזותית. סימן גראפי הוא לא רק אות, לפעמים אלו צירופי אותיות. למשל, "שו" זה צליל אחד, אף על פי שהוא מורכב משני סימנים גראפיים. אצל התלמיד הסובל מדיסגרפיה המנגנון נפגע. זאת פגיעה מלידה, כי יש מרכז במוח האחראי על ההתאמה בין הצליל לבין הסימן הגראפי שלו. כשיש פגיעה נוצר הקשי ביצירת ההתאמה. מכאן שיש שוני בין שגיאות כתיב רגילות לבין שגיאות הנובעות מדיסגרפיה."

הספר של ד"ר רות אנגל מכיל היבטים שונים של התופעה, החל בהסבר עיוני תיאורטי על הלקות בכתיבה, לאחר מכן עקרונות לאבחון ולטיפול המתייחסים ללקויות שונות, כאשר לכל לקות יש דרך מתאימה, וכן דוגמאות רבות וניתוח מקרים, כדי לאפשר לכל אחד ללמוד לאבחן ולטפל לאחר האיבחון. הספר, לפי דבריה של רות אנגל, מיועד להורים ולמורים והוא בא לענות על המצוקה של הורים רבים, אשר פנו אליה, וביקשו הדרכה כיצד ללמד את ילדם, ולסייע לו כפי שהם עושים זאת בתחומים אחרים. ההורים לא רצו להיות תלויים רק במורים, במרכזים או במכונים פרטיים. וכך נולד הספר.

כלים לאבחון ולעזרה

זהו ספר ראשון בעברית העוסק בנושא הדיסגרפיה. "הספר נותן להורה כלים לפיהם הוא יכול לאבחן, האם שיבושי הכתיבה של הילד הנובעים מלקות למידה או הם חלק מתהליך טבעי של רכישת השפה.

"להורים רבים אין האפשרות הכלכלית לפנות למכון פרטי. האבחון שם הוא יקר. במסגרת בית הספר לא אחת הילד צריך לחכות שנה ויותר עד לאבחון, ולאחר מכן, במקרה הטוב הוא מקבל טיפול פעם בשבוע, ואין זה מספיק. כך מתבזבז זמן יקר והאפשרות לעזור לילד הולכת ומצטמצמת," טוענת ד"ר אנגל, אשר אינה חוששת שהספר יפגע בעבודתה במכון הפרטי. "להיפך. השתדלתי בספר לתת להורים את כל הכלים לא רק לזהות את הלקות אלא גם לטפל בה. ערכנו ניסויים לפני הוצאת הספר עם קבוצות הורים ומורים שעבדו עם הספר ללא הנחייה. והיו הצלחות."

ד"ר רות אנגל

הספר מיועד גם למורים המלמדים בכיתות השונות כדי לתת בידיהם כלי לאבחון, אך בעיקר הוא מיועד למורים העוסקים בהוראה מתקנת.

"לצערי", אומרת ד"ר אנגל, "בסמינרים השונים חשופים המורים להוראה מתקנת לגישה אקלקטית, המקבצת שיטות שונות ללא שיטה מובנית היוצאת מרציונאל ברור. מורים אלו עובדים תוך כדי התנסות אישית. הם מנסים לעזור לילד כמיטב יכולתם אך הם חסרים את הכלים. לא מעט מורים כאלה פנו למכון וביקשו עצות וסיוע כדי לעבוד בצורה שיטתית עם הילד. הספר מיועד גם לפסיכולוגים וליועצים למיניהם המפנים ילדים לאבחון. כי האבחון הוא קריטי, ויש לסכנה של אבחון מוטעה."

– האם הפסיכולוגים למיניהם אינם יכולים לאבחן לקות למידה? האם יש הבדל בין אבחון פסיכולוגי לבין אבחון של לקות למידה?

"אבחון פסיכולוגי רגיל נשען על זיהוי יכולת מילולית וביצוע. לפיכך, קורה לא אחת, שילד עם בעיית דיסלקציה או דיסגרפיה, מאובחן על ידם כבעל פיגור שכלי ומופנה לחינוך מיוחד, בטענה שתיפקודי האינטליגנציה שלו נמוכים. שכן המבדקים באבחון פסיכולוגי רגיל דורשים מהילד מיומנויות משולבות, שהוא מתקשה לבצע אותו, וכך הילד, שעשוי להיות מוכשר אך אין לו היכולת לתת ביטוי לכישוריו, מאובחן בטעות כבעל אינטליגנציה נמוכה."

הילד אינו עצל

– היום, יותר מאשר אי פעם, קיימת מודעות ללקויות הלמידה. האם גם היום יש בעיות של אבחון?

"אמנם קיימת מודעות, אך היקף הבעייה הוא אדיר. גם היום יש מורים רבים בכיתות א', ב', ג' שאין להם כל הכשרה בנושא, והם אינם יכולים לזהות ילד בעל לקות למידה. לא אחת ההורים חשים שיש בעייה וכשהם פונים למורים, התשובה היא, שההורים היסטריים, שאין לילד שלהם בעייה מיוחדת ושהבעייה תעבור עם הזמן. תשובות כאלו גורמות לילד נזק בלתי הפיך. כי ככל שהזמן עובר, יכולת הטיפול מוגבלת.

– מדוע את טוענת שהנזק בלתי הפיך? מה הנזק של טיפול מאוחר?

"הנזקים שונים: ראשית, ילד שלא מאובחן ומגלה קשיים בכתיבה ובקריאה, נפגע רגשית. כי אחרי בית ההורים, בית הספר היא מסגרת המאשרת אותו, הנותנת לו תעודת הכשר. ילד המגלה קשי מרגיש שהוא מפגר אחרי שאר הילדים, מבלי שיבין את הסיבה לקושי. הילד מרגיש שמשהו לא בסדר אצלו. הוא מפתח חוסר ביטחון, הדימוי העצמי שלו נפגע. זה שלב קריטי בהתפתחות הילד ובגיבוש הזהות שלו. פגיעה בשלב זה יכולה להיות פגיעה לכל החיים. חוסר הביטחון יכול להשפיע על קשריו החברתיים של הילד, על התייחסותו ללמידה בכלל. ילד הסובל מדיסגרפיה, גם אם הוא יודע את החומר, נרתע מכתיבה. הכתיבה שלו מאוד לאקונית, מקוצרת, ויש לזכור כי הדף הכתוב הוא אמצעי הקשר בינו לבין המורה. אם יודעים שיש לילד לקות למידה בוחנים אותו בדרכים אחרות, ואז הציונים השליליים נמנעים.

"דבר נוסף: הילד חשוף לגישה חינוכית לא נכונה. המורה יכולה לטעון שהוא עצל ולסמן לו בעט אדום את השגיאות הכתיב, דבר העומד בסתירה ובניגוד לשיטה הטיפולית הנכונה. דבר זה גורם לילד זעזוע.

"יש מודעות גדולה יותר היום לדיסלקציה, אך לא לדיסגרפיה. קשיי קריאה מתגלים מהר יחסית כבר בשלבים הראשונים של הלימוד, בעוד שאת קשיי הכתיבה נוטים לייחס לכך שהילד נמצא בתהליך ההטמעה וההבשלה לקראת כתיבה. הדבר חמור אצל ילד הסובל מדיסגרפיה ולא מדיסלקציה. כי אז יבואו אליו בטענות שהוא צריך לקרוא הרבה, כדי שילמד לכתוב. זאת גישה מאוד מוטעית, המונעת טיפול ומפתחת גישה שלילית לכתיבה.

"לדעתי, כל מורה בארץ, צריך לעבור השתלמות בנושא של לקויות למידה. חשובה מאוד גם מודעות ההורים. אסור להם ללחוץ על הילד הסובל משיבושי כתיבה, אסור להשוות אותו עם האחרים, ולא ללחוץ עליו שיקרא, לפני שהילד עבר אבחון. כי הדבר דומה לנכה שנבקש ממנו לרוץ. יש לזכור שהילד רוצה לרצות את הורים. ההורה לוחץ, הילד מתוסכל, הילד קורא וקורא ואין הקריאה משפרת את הכתיבה."

הבעייה בשפה השנייה

"הבעייה של דיסגרפיה מתעוררת לא אחת עם לימוד האנגלית כשפה שנייה. אם בשפת האם יש לילד יכולת של פיצוי ספונטני, כי בגיל צעיר הילד יכול לקלוט את השפה מהר יותר והוא עצמו מחפש ומוצא כלים להתגבר על הלקות, הרי שבלימוד שפה נוספת אין לו היכולת הזאת ואז צצים ועולים הקשיים."

לרות אנגל יש ניסיון גם בעבודה עם בית ספר "אחוות בית", בית ספר לחינוך מיוחד עם פנימיה. בבית ספר זה היא עבדה עם ילדים בני תשע עד שתיים עשרה, שהם מבוגרים יחסית להתערבות מסוג זה, והסיכוי לשיפור הוא נמוך. בכל זאת היא הצליחה להגיע לשיפור משמעותי. כל הילדים למדו במהלך השנה לקרוא. אלה ילדים שלא יכלו לזהות אות כתובה, ילדים שסבלו מדיסלקציה ומדיסגרפיה גם יחד. היום היא עובדת גם עם בתי ספר מקצועיים במשרד העבודה, שבהם לאחוז גבוה של תלמידים יש לקויות למידה. התלמידים לא עברו אבחון, רובם באו משכונות מצוקה, והם הופנו לבתי ספר מקצועיים משום שלא אובחנו בזמן ולא קיבלו טיפול מתאים. אם הם היו מקבלים טיפול מתאים הם היו יכולים ללמוד בהתאם ליכולתם האינטלקטואלית ולנטיותיהם האישיות.

את הספר אפשר להזמין בבית ההוצאה "רמות" טל: 03־6426465 או לקנות בחנויות סטימצקי, אקדמון ודיונון. מחיר 32 ש"ח.

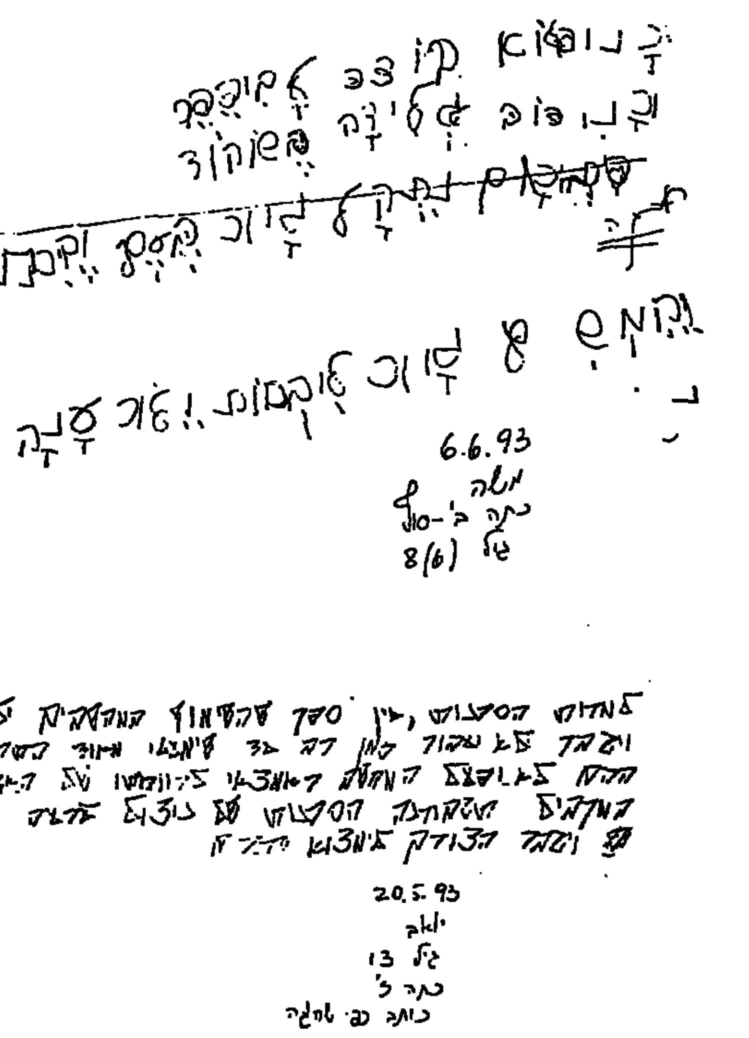

דוגמאות ללקות בכתיבה (דיסגרפיה)

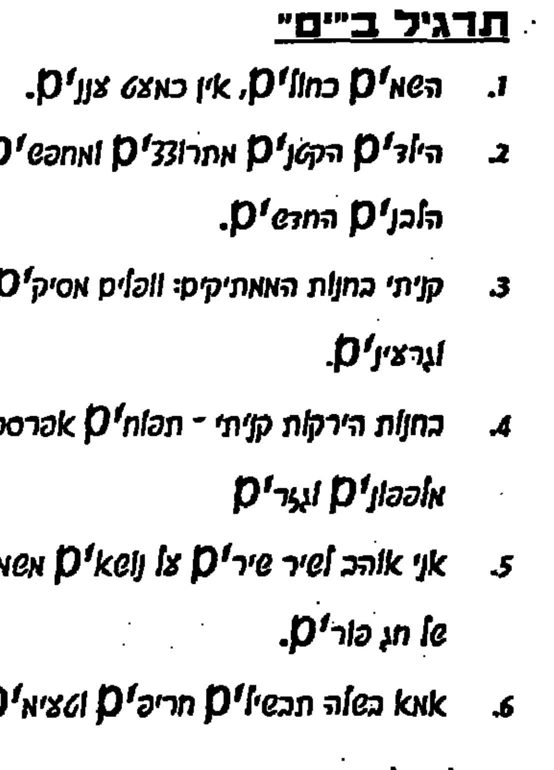

דוגמה לתרגילים מתוקנים

ברלין טוענת שהפלוטוניום שהוברח מרוסיה דרך גרמניה נועד לפקיסטאן

בון (סוכנויות הידיעות) – משטרת גרמניה פשטה אתמול על דירות בברלין ומצאה הוכחות שהצביעו על כך שמבריחים תיכננו להעביר או העבירו פלוטוניום מוברח לפקיסטאן, הודיע דובר של משרד המשפטים הגרמני.

הדובר ציין כי לא נערכו מעצרים ולא נתפס חומר רדיואקטיבי, אולם מסמכים שנמצאו במספר דירות עוררו "חשד כי פלוטוניום הועבר לפקיסטאן או שעמדו להעבירו".

העיתון הברלינאי "די וולט" מוסר כי המשטרה עצרה שלשום אזרח פקיסטאני, שני פולנים וגרמני החשודים כי העבירו או ביקשו להעביר פלוטוניום לפקיסטאן.

היומון הוסיף כי הארבעה שוחררו בינתיים.

שיתוף פעולה רוסי

הנשיא הרוסי בוריס ילצין הביע את נכונותה של רוסיה לשתף פעולה עם גרמניה במאבק נגד הסחר הלא חוקי בפלוטוניום, מסר אתמול דובר הממשלה הגרמנית.

קנצלר גרמניה, הלמוט קוהל, אמר אתמול שהוא מתכוון להתקשר בימים הקרובים בטלפון לנשיא ילצין כדי לדון בהברחות הפלוטוניום בחודשים האחרונים. פקידים גרמניים מאמינים שאלו הגיעו מבריה"מ לשעבר.

דובר הממשלה הגרמנית, רודס שאפר, אמר כי קוהל קיבל תשובה ממוסקווה בה ילצין מוסר כי "רוסיה מוכנה לעבוד בתיאום ובאופן בונה".

בון ומוסקווה היו חלוקות לגבי מקורות הפלוטוניום־239 והאורניום המועשר שנלכדו מאז מאי על אדמה גרמנית.

אך הממשלה הגרמנית מסרה שאינה רואה צורך לשנות את הנחתה המקורית שהחומרים הרדיואקטיביים הגיעו ממתקנים רוסיים, למרות האשמות רוסיות שהמערב מנהל נגדה מסע השמצות.

"לא קרה דבר שיגרום לממשלת גרמניה לשנות את דעתה", אמר שאפר.

דיונים משותפים

ברנרד שמידבאור, פקיד מודיעיני גרמני בכיר, יטוס בסוף השבוע לרוסיה כדי לדון בדרכים משותפות להתמודדות עם ההברחות.

ארה"ב מסרה אתמול שהיא יצרה קשר עם רוסיה כדי להדגיש את דאגתה לגבי ההברחות וציינה כי היא חושבת שבון נהגה בתבונה בשלחה את שמידבאור למוסקווה.

קוהל אמר בראיון טלוויזיה כי גרמניה הפכה למרכז הברחות לחומרים רדיו־אקטיביים כיוון שהיא קרובה גאוגרפית לבלוק הסובייטי לשעבר ונוהגת במדיניות גבולות פתוחים.

"אנחנו לוקחים על עצמנו לפתור בעיה זו בגלל שאנחנו נשיאי הקהילה האירופאית הנוכחים, וכיוון שיש לי יחסים קרובים מאד עם בוריס ילצין", הוסיף קוהל.

שר החוץ הגרמני קלאוס קינקל הציע שסוכנות המידע האירופאית, יורופול, תשמש כמרכז מודיעיני לגבי הברחות חומרים גרעיניים.

הוא קרא לעמיתיו ברוסיה, אוקראינה, בלרוסיה וקאזחסטן לעזור לחסל את נסיונות ההברחה בהציעו עזרה מאירופה המערבית.

רשת השידור הגרמנית מסרה כי המעבדה הנסיונית במוסד חרוצ'ב היא המקור לששה גרמים של פלוטוניום שנתפסו במאי. התכנית מפרטת מסמך רוסי סודי על ליקויי בטחון במוסד.

צ'רנוביל

אחד משלושת הפקידים הממונים על מבצע הניקוי של צ'רנוביל לאחר התאונה ב־1986 מסר בראיון לעיתון גרמני כי כמות גדולה בהרבה של חומרים מסוכנים כבר הגיעה לגרמניה.

"אף אחד לא יכול למנוע את ההברחות", אמר ולדימיר צ'ארנוסנקו. "כל העסק הזה נוהל על ידי הק.ג.ב. כעת שהם אינם בשלטון יותר, אין שום פיקוח."

עמדת האו"ם

סוכנות האו"ם לאנרגיה אטומית מסרה אתמול כי ניהול מבצע לאיתור מקורות הברחה של חומרים גרעיניים והפסקת ההברחות יהיה מבצע יקר מאד וכמעט בלתי ניתן ליישום.

דובר הסוכנות, דויד קייד, מסר כי האו"ם התבקש לבדוק דוגמאות פלוטוניום שנלכדו בגרמניה אך לא יוכל להצביע על מקורן.

"אף אחד לא יכול לומר בדיוק מאיפה זה בא. זו גם לא הסמכות שלנו לומר זאת", הוסיף.

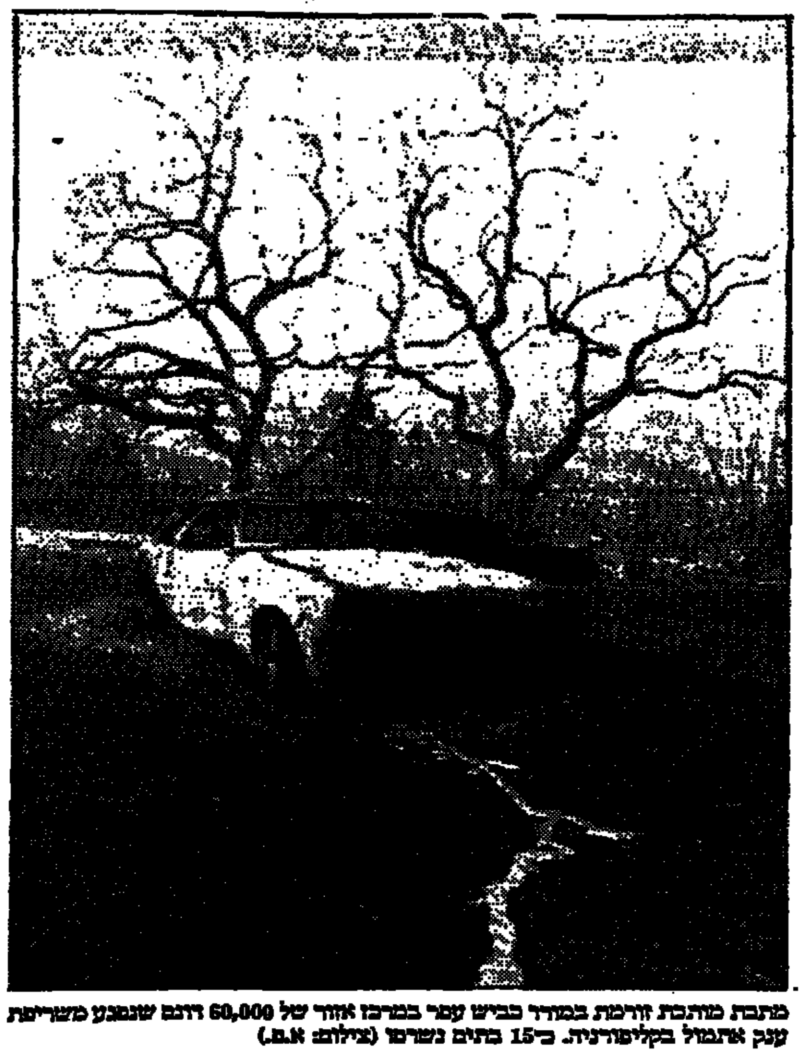

מתכת מותכת זורמת במורד כביש עפר במרכז אזור של 60,000 דונם שנפגע משריפת ענק אתמול בקליפורניה. כ־15 בתים נשרפו (צילום: א.פ.)

לסותו על סף מלחמת אזרחים בגלל מאבקי כוח בין המלך לראש הממשלה

לסותו (א.פ.) – המשבר החריף בין מנהיגי לסותו הגיע לשיא אתמול לאחר שראש הממשלה דחה את נסיונו של המלך לפזר את הממשלה הנבחרת. אלפי מפגינים צעדו לארמון המלכותי באות תמיכה ברה"מ. חיילים ירו על המפגינים והרגו לפחות ארבע בני אדם. הירויות בבירת לסותו, מאסרו, היוו את התקרית האחרונה בתהליך של מאבקי כוח שהעמידו את המלוכה כנגד הממשלה הנבחרת הראשונה של המדינה מזה 23 שנים.

המלך לזלי השלישי אמר בשידור רדיו אתמול בבוקר שהוא מפזר את ממשלתו של רה"מ נטסו מוקאל. מוקאל הסתגר במשך רוב היום ורק לפנות ערב יצא והכריז בפומבי שהצהרתו של המלך אינה חוקית.

"המלך הפר את תנאי החוקה המתייחסים לתפקיד המלוכה. התבטאותו פגמה באופן חמור בתדמיתו כמלך", אמר מוקאל. הוא הוסיף וקרא לשלום ואמר שהוא מצפה מכוחות הבטחון לתמוך בו. אך אחד מיועציו, מאקאלה לארטול, אמר שהצבא תומך במלך.

לארטול אמר שהמלך מאמין שזו זכותו החוקתית לפזר את הממשלה. "הוא לא היה יכול להמשיך לשבת בשקט בעודו רואה את ארצו מתדרדרת לאנרכיה", אמר.

המלך בן ה־30 הבטיח בחירות מהירות בקרוב, בפעם השנייה בלבד מאז 1970. עד אז, אמר, המדינה הזעירה המוקפת לגמרי על ידי דרום אפריקה, תנוהל על ידי מועצה זמנית שהוא ימנה.

אלפי בני אדם יצאו לרחובות להביע את תמיכתם בראש הממשלה לאחר הצהרתו של המלך.

האלימות החלה לאחר שהמפגינים החלו להשליך אבנים. המשטרה והצבא השיבו באש והקהל החל להמלט. מלבד ארבעת ההרוגים נמנו גם עשרות פצועים. מקורות דיפלומטיים במאסרו מסרו שקיימות מספר גרסאות שונות לגבי ירי החיילים.

הכרזתו של המלך נראת כנסיון להחזיר לכס השלטון את אביו, המלך מושושו השני שהודח בהפיכה צבאית ב־1990, אך הממשלה עדיין נהנית מתמיכה ציבורית רחבה. ביום ב', אלפי מפגינים יצאו לרחובות להפגנת תמיכה במלך הנוכחי.

הקנאים המוסלמים באלג'יריה מזהירים את העיתונאים שלא לתמוך בשלטון

אלג'יר (ע"א.אפ.ב.). – "צבא ההצלה האיסלאמי" הקיצוני הפנה אתמול "אזהרה אחרונה" לעיתונאים באלג'יריה, וקרא להם לבחור בין "תמיכה בשלטון" לבין "תמיכה בעם".

האזהרה הופיעה בגיליון האחרון של פרסום מחתרתי של גוף קיצוני זה, שהגיע לידי סוכנות הידיעות הצרפתית. באזהרה לעיתונאים נאמר "שתחזרו בתשובה, ולא, האחריות תיפול על ראשיכם".

"צבא ההצלה האיסלאמי" מציג את עצמו כ"הזרוע המזוינה של חזית ההצלה האיסלאמית", שהוצאה אל מחוץ לחוק על ידי שלטונות אלג'יריה לאחר ביטול הבחירות בהן זכתה ב־92'. הארגון מבצע פיגועים נגד כוחות הביטחון של אלג'יריה, נגד אינטלקטואלים ועיתונאים חילוניים ונגד אזרחים זרים.

הטנקים הרוסים האחרונים יצאו מאסטוניה

פלדיסקי (ע"ה). – רוסיה העלתה אתמול את הטנקים האחרונים שלה על אוניה כדי להוציאם מאסטוניה, בהתאם להסכם לפינוי כוחותיה מהרפובליקה הסובייטית לשעבר, והודיעה על תוכניתה לפרק כורים גרעיניים בבסיס באלטי של צוללות גרעיניות.

שבועיים לפני המועד הסופי לפינוי הכוחות הרוסים מאסטוניה, פינתה מוסקווה את עשרות הטנקים האחרונים שלה. רוסיה התחייבה להוציא את 2,000 חייליה האחרונים מאסטוניה ואת 7,000 חייליה מלאטביה עד סוף החודש, ובכך יושם קץ ל־50 שנים של נוכחות צבאית רוסית במדינות הבאלטיות.

ידיד קרוב של הקלינטונים

סגן שר האוצר האמריקאי התפטר בגין מתן עדות כוזבת בפרשת ווייטווטר

בידיעתו ובהסכמתו של קלינטון; סגן השר רוג'ר אלטמן: "אני מצטער אם עדותי נשמעה צרה או לא שלמה מספיק"; צפויות התפטרויות נוספות בימים הקרובים בקרב בכירים במשרד האוצר

וושינגטון (א.פ.) – סגן שר האוצר האמריקאי, רוג'ר אלטמן, המואשם במתן עדות שקר בקונגרס בעניין פרשת ווייטווטר, הגיש את התפטרותו אתמול, מסרה דוברת הבית הלבן.

דוברת הבית הלבן, די די מיירס, מסרה כי אלטמן, ידיד ותיק של הנשיא קלינטון, מסר לנשיא על כוונתו להתפטר.

נראה שגם ג'ין הנסון, הסמכות המשפטית הבכירה ביותר במשרד האוצר, תתפטר גם היא. היא מסרה לעמיתים שתעשה כך, אך לא מייד. פקידי ממשל מסרו אתמול שהם מצפים להתפטרותה עד סוף השבוע.

מיירס דוחה טענות שאלטמן "נדחף" להתפטרות באמרה, "זו היתה החלטה שלו".

אלטמן והנסון הם הקורבנות האחרונים בפרשת ווייטווטר שהחלה כיוזמה עסקית משותפת של הקלינטונים ובעל בנק כושל להשקעות בארקנסו.

חבר ותיק אחר של קלינטון, ברנרד נוסבאום, התפטר מתפקידו כיועץ הבית הלבן באביב לאחר לחץ רב מצד הקונגרס.

גם משרתו של פקיד אוצר בכיר אחר, יהושע סטיינר, נמצאת בסיכון. קבוצת סנטורים רפובליקניים דוחקה בשר האוצר לפטרו.

אלטמן הוא סוכן השקעות לשעבר וחבר קרוב של הזוג קלינטון מימיהם באוניברסיטת ג'ורג'טאון. הוא היה כבר בבית הלבן בשנה שעברה כאשר יעץ לממשל להעביר את תוכנית הקיצוצים של קלינטון לאישור הקונגרס. אלטמן סירב עד כה להתייחס לשאלות לגבי החלטתו.

ממשל קלינטון רמז לאחרונה כי יראה בחיוב את החלטתו של אלטמן להתפטר אך הדגיש כי ההחלטה חייבת להיות של אלטמן עצמו.

מוקדם יותר השבוע הוצע שמו של מחליף אפשרי לאלטמן, פרנק ניומן.

מיירס סרבה לומר באם אלטמן התבקש לעזוב על ידי עוזרי הנשיא. "איני יודעת אילו שיחות פרטיות הוא קיים או לא קיים עם ידידיו בבית הלבן", אמרה.

ועדת החקירה בעניין ווייטווטר שואבת את שמה מעסקת מקרקעין בצפון ארקנסו בה לקחו חלק ביל והילרי קלינטון. השקעתם עם הבנקאי הכושל הפכה ללא רווחית והמשיכה להפסיד כספים עד שהקלינטונים מכרו את חלקם בה ב־1992. מעורבותם של הקלינטונים בשותפות החלה להיחקר כאשר גוף פדראלי תהה באם רווחים שנעשו כתוצאה מעסקת המקרקעין מימנו החזר חובות פרטיים ופוליטיים של קלינטון.

סנטורים רפובליקניים האשימו את אלטמן בידע מוסווה לגבי הפרשה ובמסירת מידע כוזב. אלטמן טען בתחילה שהיה לו רק מגע אחד בקשר לפרשת ווייטווטר עם יועצי הבית הלבן, ומאוחר יותר התברר שהיו לו כ־40 מגעים כאלו.

עשרות אלפי פליטים נוהרים לזאיר עם נסיגת הכוח הצרפתי מרואנדה

בוקאבו (סוכנויות הידיעות) – לפחות 30,000 פליטים רואנדיים החלו לנוס מאזור הגבול עם זאיר, בקרבת העיר הרואנדית סיאנגוגו, מול העיר הזאירית בוקאבו, מסרה אתמול דוברת הצלב האדום, גינה ויקנריסט.

"אנו סופרים כעת בין 250 ל־300 בני אדם לקילומטר בין הערים גיקונגורו, קיבוייה וסיאנגוגו", ציינה דוברת הארגון בבוקאבו.

ערים אלה נמצאות בתחום האזור המוגן על ידי החיילים הצרפתיים שהחלו בנסיגתם מהאזור אתמול.

צרפת החלה אתמול בנסיגה המשמעותית הראשונה של חייליה מאזור הבטחון בדרום מערב רואנדה והעבירה את הסמכויות באזור לחיילי או"ם אפריקאים שקיבלו לידיהם את המלאכה העדינה של שכנוע התושבים המבוהלים להישאר בכפריהם.

כ־130 מחיילי הכוח הצרפתי עזבו אתמול את סיאנגוגו בעת שכשליש משטח אזור הבטחון הועבר לשליטת כוח האו"ם מגאנה, כצעד ראשון לפני הפינוי המוחלט שמתכננת צרפת ב־22 באוגוסט.

צרפת נותרה עם 600 חילים באזור, כוח שהוצב שם לפני חודשיים במנדט האו"ם. הצרפתים ישאירו כ־500 חיילים באזור כדי לאייש מחנה שיטפל בסיוע ההומניטרי לתקופה בלתי מוגבלת.

הנסיגה הצרפתית והחלפת הכוח בכאלפיים חיילים אפריקאים הגבירה את החששות בקרב התושבים המקומיים שגורלם נתון בסכנה.

קרוב ל־2.4 תושבים רואנדיים חיים באזור, כולל כ־800,000 שנסו לאזור מחלקים אחרים ברואנדה מחשש מהתקדמותם של מורדי שבט הטוטסי שהדיחו את ממשלת רואנדה.

בחודש שעבר קרוב למיליון פליטים רואנדיים הציפו את העיר הזאירית גומא, 100 קילומטר צפונה, והפכו שטח ענק לאזור נגוע במגפה בו מתו לפחות 27,000 בני אדם.

פקידי או"ם מוסרים שמנהיגי יחידות המוות של שבט ההוטו, האחראיות לטבח ברואנדה, הם אלו המאיימים על אלפי התושבים וגורמים להם לנוס מכפריהם לכוון זאיר.

האיומים מהווים חלק ממתקפת הממשלה המודחת של שבט ההוטו לנסות ולהפוך את המדינה לבלתי ניתנת לשליטה בידי ממשלת שבט הטוטסי שתפסה את השלטון לפני חודש.

חלק גדול מתושבי רואנדה, כ־2 מיליון בני אדם, כבר עזב את רואנדה ונמלט למחנות מחוץ לגבולותיה, בעיקר לזאיר.

דלקת קרום המוח

מגיפה של דלקת קרום המוח פרצה בקרב תושבי מחנה הפליטים קיבומבה, 30 קילומטר מצפון לגומא, והפילה עד כה 30 חללים, מסר אתמול דובר נציבות הפליטים של האו"ם.

הדובר ציין כי בסך הכל נרשמו בשלושת השבועות האחרונות 80 מקרים של מחלה זו.

הוא הוסיף כי יתכן ש־2,000 בני אדם, כלומר אחד מבין כ־200,000 הפליטים בקיבומבה, נפגעו מהמחלה.

בימים הקרובים יחוסנו כל הפליטים בקיבומבה מגיל שישה חודשים עד 35 שנה נגד דלקת קרום המוח.

הודעות בעניין חוק תכנון ובנייה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג להלן – הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס.
בגוש 6207 חלקה 769 רח' ז'בוטינסקי מס' 1. ההיתר: שימוש חורג מהיתר למתקן בק. מרתף.
כל המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
עיריית רמת־גן אגף ההנדסה / מח' הרישוי
קבלת קהל
ב', ג', ד', ה' 08.00־11.30 יום שני 15.00־17.00
בכבוד רב,
צבי בר – ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

מרחב תכנון מקומי כפרסבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה ע"י ניסים מזרחי וסיגל להתיר על חלקה/ות 232 בגוש 6427 רחוב אנגרו סירני 54 הקלה/ות להלן: 10% בקו בנין צדדי (צפון מזרח) 3.60 מ' במקום 4.0 מ' כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתוכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפרסבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש. התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפרסבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום. ימי קבלת קהל: א', ג' בשעות 8.00־12.00 בבקר בשעות 16.00־18.00 אחה"צ ה' לקבלנים בשעות 8.00־12.00 בבוקר
יצחק ולד
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת 2 בנינים בני 5 קומות הכוללים 18 יח' דיור כל אחד בגוש 10421 מגרש 62 בשכונת נוה גנים קרית מוצקין. מהות הסטיה: הקלה של 10% במספר יחידות הדיור המותר. כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין. תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.
ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 ת.ב. 15708 נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס. בגוש 6181 חלקות 586־587 רח' פנחס (הכבאים 8) והיא: הקלה 10% ממספר הדירות המותר על המגרש לפי תוכנית תוספת דירה 16. כל המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
בכבוד רב,
צבי בר ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בר"ג

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת 2 בנינים בני 9 קומות הכוללים 35 יח' דיור כל אחד בגוש 10421 מגרש 20 בשכונת נוה גנים קרית מוצקין מהות הסטיה. 1. הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר. 2. הקלה של 10% במספר יחידות הדיור המותר. כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין. תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו
ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת 2 בנינים בני 9 קומות הכוללים 35 יח' דיור כל אחד בגוש 10421 מגרש 24 בשכונת נוה גנים קרית מוצקין מהות הסטיה. 1. הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר. 2. הקלה של 10% במספר יחידות הדיור המותר. כל המעונין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית רח' הגדוד העברי 4 קרית מוצקין. תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו
ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי באר שבע

הודעה בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, בדבר אשור תכנית, המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 5/103/30/5", המהווה שינוי לתכניות הבאות: 19/103/03/5 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: באר שבע גבולות התכנית: ממזרח מגרש מס' 10 מצפון מגרש מס 77 מדרום רח' הנריטה סולד ממערב מגרש מס' 8 מגרשים: 11, 101 גוש 38016 חלקות 12, 21, 26, גוש 38016 ח"ח 4, 10, 11, עיקרי הוראות התכנית: שינויים בזכויות בניה 11־101 הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4205 התשנ"ד עמוד 2868 בתאריך 28/03/94. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה באר שבע וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל
שלום דנין
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה־1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה, בקשה לסגירת מרפסות. בגוש: 3637 חלקה 580 כתובת: רח' הבנים 21 נס־ציונה. החלקה נמצאת באזור מגורים: א' 3 בו מותר לבנות בהתאם לתכנית המיתאר נס/1/1. משפחות מור הזמירסקי מבקשות להתיר סגירת מרפסות בהתאם להנויה בנכס. לכל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, רח' הבנים 11, בתוך מועד עד 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובא כל התנגדות שתוגש כדי לדון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.
יוסי שם
ראש העיר ויו"ר הועדה המקומית ולבניה נס־ציונה

עירית צפת הועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת
רח' ירושלים 7 צפת, ת"ד 1006 טלפון 06־920961/4

הודעה (לפי סעיף 145 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965) ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת, הוגשה על ידי פרץ שמעון בקשה להקלה בגוש 13096 חלקה 1 ח' ברחוב יוספטל ב/160 בצפת, שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה תכנית מפורטת כנען 3788 מהות ההקלה: תוספת קומה במסגרת אחוזי בניה מותרים. ניתן לעיין בבקשה, ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות והמעונין להגיש התנגדות יגישנה לועדה, מנומקת תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
ישי מימון
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה צפת

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי גולן

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גולן מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר ג/7937", המהווה שינוי לתכניות הבאות: ג/5472 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב גבעת יואב עיקרי הוראות התכנית: א. שינוי יעוד משטח חקלאי לשטח מבני משק. ב. קביעת הנחיות ומגבלות בניה לגבי דרכים, מים וחשמל. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות. למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הצפון קרית הממשלה נצרת עילית 17000 טל: 06־508508 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, מוא"ז גולן קצרין ד.נ. 12400 טל. 06־961026 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקה ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
אפרים קרישלר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הצפון

הועדה המקומית לתכנון ובניה אור יהודה אזור

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 בהתאם לסעיף 149 הרינו מודיעים בזה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה אור־יהודה־אזור בקשה למתן אישור על הקלה בשטחי בניה באור־יהודה בגוש 6228 חלקה 55 מאחורי רחוב הראשונים מס 65 אור יהודה לבניה צמוד הקרקע ההקלה היא ב־36 מ"ר וב־4% בשטח מגורים. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה אור־יהודה־אזור בבנין עירית אור יהודה רח' ההגנה, אור יהודה מקוד 60200 את התנגדותו המנומקת, לציין כתובתו המדויקת טלפון ומספר ישובה. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
שאבי תמיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה אור־יהודה־אזור

עירית חיפה – משרד מהנדס העיר הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה רחוב ביאליק 3, חיפה טלפון מס' 04־356807

הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 [illegible]
ד"ר י. חס
מהנדס העיר

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי דרום השרון

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה דרום השרון מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר של/433/ו"ד", המהווה שינוי לתכניות הבאות: של/433. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: גוש 6724 ח"ח 24, 34. גוש 6726 ח"ח 11, 15, 16, 17, 30, 32, 33, 34, עיקרי הוראות התכנית: א. שינוי יעוד קרקע מאזור חקלאי למגרשי מגורים, דרכים, אזור פרטי פתוח, ושבילי גישה משולבים. ב. שינוי יעוד קרקע מאזור מגורים חקלאי לחקלאי. ג. שינוי יעוד קרקע מאזור פרטי פתוח למגורים. ד. איחוד וחלוקה עפ"י סימן ז' לחוק, בהסכמת הבעלים. ה. קביעת זכויות בניה במגרשי מגורים. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות. למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז רח' הרצל 91 רמלה 72430 טל: 08־270210 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית. דרום השרון כפר מלל 40600 טל: 09־508424 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקה ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד"ר אהרן לוי – יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

ועדת משנה לתכנון ולבניה עיריית באר־שבע

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה באר־שבע. בקשה למתן הקלה באחוזי בניה מתוכנית מפורטת. מהות ההקלה: הקלה באחוזי בניה מהמותרים לפי תכנית הנ"ל בחלקה 78 בגוש 38061 כתובת: טבריה 13 כל המעונין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום. במשרד הועדה המקומית בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע מעניין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.
י. רגר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובנין עיר באר שבע וראש העיריה

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי ערד

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ערד מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 1/114/03/24 א" המהווה שינוי לתכניות הבאות: 1/114/03/24 השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: ערד מרכז מסחרי גוש 38217 חלקות 1. עיקרי הוראות התכנית: שינויים במיקום כניסה לחניות על פי מצב קיים באתר. שינוי באחוזי בניה כוללים. כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום רחוב התשיעים ת.ד. 68 באר שבע 84100 טל: 296414 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, ערד ת.ד. 1 ערד 80750 טל: 057־957911 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקה ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
שלום דנין
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

חוק התכנון ובניה, התשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי חיפה

הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה חיפה מופקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית מספר חפ/1141 יט"ז, הרחבת רחוב 2568 דרומית לרחוב פילנד בשכ' דניה. המהווה שינוי לתכניות הבאות: חפ/1141 א" עיר גנים הוד הכרמל. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב חיפה רח' פילנד בשכונת דניה. גוש 12267 חלקות 299, גוש 12257 ח"ח 17, 18, 25, 29, 30, 35, 294, 298, גוש 12268 ח"ח 27, 28. עיקרי הוראות התכנית: * הרחבת סימטה של רחוב 2568 מ־10 מ' ל־12 מ' כל מעונין רשאי לעיין בתכנית, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות תוך חודשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות. למשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז חיפה רח' חסן שוקרי 11 חיפה 31048 טל: 04־516222 המתנגד ימציא העתק התנגדותו למשרדי הועדה המקומית, חיפה ביאליק 3 חיפה 31040 טל: 04־356456 התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקה ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
ד"ר חיים קופלמן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז חיפה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון בקשה ליתן היתר בניה להקמת בנין מגורים ברחוב ארלוזורוב מס' 21 גוש 7172 חלקה 167 תיק בנין 9/2473 בקשה מס' 94/368 הכוללת את ההקלות הבאות: תוספת אחוזי בניה בשטח העיקרי: 1. 6% עבור עידוד תכנון. 10% בקו בניין צדדי מעבר לקו בנין של 3.00 מ' המותר. קו בניין צדדי 2.20 מ' במקום 3.00 מ'. 10% בקו בניין אחורי מעבר לקו בנין של 5.00 המותר. בניה בחזית הבניין לפי הקו בו בנויים רוב הבניינים באותו הרחוב (3.00 מ' במקום 5.00 מ').
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה, יוכל לעיין בבקשה המצויה במדור רישוי בניה, רח' ויצמן 58, בשעות קבלת קהל ימים א', ג', ה' 09.00־12.30 יום ב' 16.00־18.30. במידה ויש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל בבקשה זו, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת והמלאה. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
מוטי ששון ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי באר־שבע
הודעה בדבר הפקדת תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 בדבר אשור תכנית המהווה שנוי תכנית מפורטת הנקראת: "תכנית מספר 28/103/03/5", המהווה שינוי לתכניות הבאות: 19/103/03/5. השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: באר־שבע, מרכז אזרחי, גוש 38016 ח"ח 29, עיקרי הוראות התכנית: חלוקת מגרש וקביעת יעוד ומגבלות בניה בתחומי התכנית.
הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 4179 התשנ"ד עמוד 1423 בתאריך 26.12.93. התכנית האמורה נמצאת במשרדי הועדה המחוזית הדרום וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה באר־שבע וכל המעונין רשאי לעיין בה, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנין יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965. הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב טבריה בקשה להקלה לבניה על חלקה 12 בגוש 15005 סדור אבי רח' אהל יעקב 26 טבריה.
ההקלה כוללת:
הקלה ב־0.60 מ' מעבר לקו בנין אחורי הקבוע בתוכנית מאושרת לאיזור.
כל המעוניין רשאי לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית בעיריית טבריה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרד הועדה האמורה בכתובת הנ"ל תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
לאחר מועד זה תובא הבקשה לדיון לפני הועדה הנ"ל אשר תחליט בנדון.
בברכה,
יוסי פריץ יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב טבריה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "ראש העין"

עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ראש העין בקשה למתן הקלה/ בגוש 5497 חלקה מגרש 2017/2 רח' הר המור 42 ראש העין אחר המגרש. מותר להקים 180 מ"ר בשתי קומות ו־23 מ"ר לחדר בגג. בקשת בעלי החלקה להתיר להם 180 מ"ר ו־23 מ"ר בשתי קומות ללא חדר בגג. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגיש התנגדות לועדה המקומית תוך 15 יום מפרסום הודעה זו
יגאל יוסף
יו"ר הועדה המקומית "ראש העין"

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה
תאריך: 16/08/94

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה־חדרה בקשה למתן הקלה על חלקה מס' 137 בגוש 10009 ברחוב: אהרונסון דהיינו: תוספת של 6% בניה נוספים לשטח הרצפה הכולל. כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה־חדרה, רחוב הלל יפה, את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדויקת. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
תיק: 2539 בקשה: 940618
נחמיה להב
ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

עיריית קרית אתא משרד מהנדס העיר הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית אתא
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

נמסר בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה לתכנון ולבניה קרית אתא, הוגשה בקשה ע"י:
1. שיכון עובדים למתן הקלה בגוש 11010 חלקה 107 ברחוב גורדון 46 קרית־אתא. תיק בנ' 3092/92.
מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב־0.57%.
2. שיכון עובדים למתן הקלה בגוש 11010 חלקה 108 ברחוב הרצל 43 קרית־אתא. תיק בנ' 3093/92.
מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב־6%.
אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, המפקח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעה 16:00 עד 18:00.
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עירית קרית אתא, ת.ד. 1 קרית־אתא.
דוד ראב יו"ר הועדה המקומית

המועצה המקומית קרית טבעון הועדה המקומית לתכנון ובניה

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 ניתנה בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־טבעון בקשה להקלה: גוש 10592 חלקה 171 רחוב הציפורנים 20 משפ' הולצמן אשר ולאה בקשה להקלה במרווח אחורי בשיעור 10% והקלה באחוזי בניה בשיעור של 42% התנגדויות יש להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ובניה קרית טבעון
שמואל אבואב
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

נהג! פחות מהירות והרבה זהירות
תודה

קארלוס יטען במשפטו שביצע מעשיו במסגרת המאבק בציונות ובקפיטליזם

אמר עורך דינו, ז'אק ורז'ה, שהוסיף כי מרשו לא ימסור פרטים על ארגוני טרור ומדינות מסייעות עימן היה קשור; ההגנה תטען עוד כי קארלוס הובא לצרפת באורח לא חוקי

(סוכנויות הידיעות). – הטרוריסט הבין־לאומי קארלוס, שהוסגר לצרפת מסודאן ויועמד בקרוב לדין, יצדיק את מעשיו בטענה כי הוא נאבק למען "עמדות השמאל", כך אמר אתמול עורך דינו, ז'אק ורז'ה.

ורז'ה וקארלוס נפגשו אתמול בפעם השנייה בבית הכלא השמור היטב "לה סנטה", על מנת להכין את קו ההגנה שיציגו במשפט.

לדברי ורז'ה קארלוס יטען שהוא ביצע את מעשיו במסגרת מה שהוא ראה כמאבק בציונות ובקפיטליזם. "הוא יגן במשפט בגאווה על מאבקו הפוליטי והצבאי, אך לא ייכנס לפרטים", אמר ורז'ה והוסיף: "הוא אינו מלשין".

ורז'ה, ציין כי קארלוס לא יבגוד בידידיו ולא יגלה סודות הקשורים למדינות הנותנות חסות לארגוני הטרור, פרטים בהם מעוניינים מאוד שירותי הביון המערביים. "קארלוס לא יתנהג כמו השלטונות הסודניים שמכרו אדם שהיה אורח בארצם", אמר.

כן הוסיף ורז'ה כי בית המשפט הצרפתי אינו רשאי לשפוט את קארלוס, כיוון שהאחרון נלכד באופן בלתי חוקי בסודאן, והועבר מיד לצרפת. ורז'ה – שהגן על הפושע הנאצי קלאוס בארבי ועל חברתו של קארלוס הטרוריסטית מגדלנה קופ – הודה ש"באווירת הלינץ' הנוכחית" סיכויי הזיכוי של קארלוס נמוכים. אבל הוא אמר כי הוא נחוש להביא את המקרה בפני בית המשפט העליון אם יהיה בכך צורך. הוא הוסיף, ש"קארלוס חש רק בוז לאלה שבגדו בו ומכרו אותו".

שופט חוקר האריך שלשום את מעצרו של קארלוס ופתח מחדש את תיק החקירה על פיגוע מכונית תופת שהיה בפאריס ב־82', בו נהרג אדם אחד. קארלוס כבר נידון בצרפת שלא בפניו למאסר עולם על הריגת שני סוכנים צרפתים ב־75'.

בידיעה נוספת נמסר כי קארלוס אמר בראיון שפורסם אתמול, כי בכוונתו לתבוע את ממשלת צרפת על חטיפתו. "זה לא היה מעצר, זו היתה חטיפה", אמר אחד מעורכי הדין המגינים על קארלוס, מוראד קואסריק. "בכוונתי להגיש תביעה בנושא. זו שאלה עקרונית".

שר הפנים הצרפתי, שארל פסקואה, אמר כי קארלוס אחראי ל־83 מעשי רצח ברחבי העולם, מתוכם לפחות 15 שבוצעו בצרפת. בראיון לשבועון "פארי מץ'", סיפר פסקואה שקארלוס בירך את הסוכנים הצרפתים על המבצע המוצלח שלהם.

החזית העממית לשחרור פלסטין בהנהגת ג'ורג' חבש, שבשורותיה למד "קארלוס" את סודות הטרור, גינתה אתמול את ממשלת סודאן על שהסגירה את הטרוריסט. "החזית העממית לשחרור פלסטין מגנה את המעצר של קרלוס ורואה בה פעולה בוזה נגד לוחם בינלאומי ששירת באמונה את תנועות השחרור", אמר דובר מטעם החזית.

לדבריו, הצטרף קרלוס לשורות החזית בסוף שנות השישים, אך ניתק את קשריו עם הארגון בתחילת שנות השבעים.

שוטרים מפקחים על שמירת העוצר שהוטל בבירת סרילנקה לקראת הכרזת התוצאות הראשונות של הבחירות אתמול (צילום: א.פ.)

ברית של מפלגות האופוזיציה ניצחה בבחירות בסרילנקה

קולומבו (עייר). – הברית העממית שבאופוזיציה ניצחה בבחירות הכלליות בסרילנקה, כאשר זכתה ב־105 מושבים, לעומת 94 שקיבלה המפלגה הלאומית המאוחדת שבשלטון, כך מסרה אתמול ועדת הבחירות בקולומבו.

אולם מקורות ציינו כי מפלגת השלטון תנסה להקים קואליציה עם מפלגות המיעוט הטאמילי ועם אחת המפלגות החברות בברית העממית, בניסיון להקים ממשלה חדשה, לאחר 17 שנות שלטון.

מפלגת הקונגרס המוסלמי של סרילנקה, החברה בברית העממית זכתה בשבעה מושבים, ומפלגה טאמילית הקשורה למפלגת השלטון קיבלה תשעה מושבים. שתי מפלגות טאמיליות נוספות זכו ביחד בשמונה מושבים.

הנשיא דינגירי באנדה וייטונגה, מנהיג של מפלגת השלטון, אמר בשידור בטלוויזיה כי יחליט על הקמת ממשלה חדשה רק לאחר שתתבהר התמונה הפוליטית. הוא ציין כי על־פי החוקה, עליו למנות לתפקיד ראש ממשלה אדם שלדעתו עשוי לזכות באמון הפרלמנט.

הסרבים בבוסניה ימנעו מעבר שיירות אספקה אם לא יקבלו דלק מכוח האו"ם

האפיפיור יבקר בסרייבו ב־8 בספטמבר; קרבות ארטילריה מצפון לבירת בוסניה

(סוכנויות הידיעות). – הסרבים בבוסניה הגבירו אתמול את הלחץ על האו"ם, כאשר הודיעו שידרשו מהאו"ם דלק תמורת היתר לשיירות האספקה בשטחם, בעת התפרצות מחודשת של הקרבות סביב סרייבו.

הסרבים אמרו שימנעו החל מהיום את מעבר של שיירות האו"ם בשטחים שבשליטתם – ובכך בדרכן למובלעות המוסלמיות הנצורות – אם כוח האו"ם לא יספק להם דלק, כך מסר דובר הכוח, רוב אנינק. אנינק אמר כי מפקדי האו"ם בבוסניה לא ימלאו את הדרישה. "זוהי סחטנות ואנו לא ניכנע. לא משנה כמה הם ירצו. לא ניתן להם דלק", אמר.

ההודעה הסרבית באה שבועיים לאחר שפטרוניתם יוגוסלאוויה – הכוללת עתה את סרביה ובעלת בריתה מונטנגרו – ניתקה את קווי האספקה שלהם, לאחר שהם דחו את תוכנית השלום של המעצמות. נראה שהסרבים בבוסניה סובלים ממחסור בדלק, עובדה המסבירה את הצעד החדש.

ואילו הותיקן הודיע אתמול כי האפיפיור, יוחנן פאולוס השני, מתכנן לערוך ב־8 בספטמבר ביקור בן יממה בסרייבו. בהודעה רשמית נמסר עוד כי האפיפיור בן ה־74 יבקר בזאגרב בירת קרואטיה ב־10 וב־11 בספטמבר. קרואטיה הקתולית רואה בביקור גושפנקה רשמית מצד האפיפיור לעצמאותה.

"למרות הקשיים, מוסיף הוד קדושתו לקוות שיוכל לבקר בסרייבו. ההכנות לביקור בעיצומן. הביקור מתוכנן, עקרונית, ל־8 בספטמבר הקרוב", נאמר בהודעה שהפיץ דובר הותיקן, חואקין נאבארו. המילה "עקרונית" ממשיכה להופיע בהודעות הרשמיות של הותיקן, מאחר שהמצב בסרייבו עלול להשתנות עד ה־8 בספטמבר. המועד לביקור נקבע לאחר ביקורו בסרייבו של רוברטו טוצ'י, המארגן את מסעותיו של האפיפיור.

בהודעה צויין באבאר כי האפיפיור מעוניין זה זמן רב לבקר בבלגראד, בסרייבו ובזאגרב, "על מנת להדגיש בצעדו את הצורך הדחוף בהשגת שלום צודק בבלקנים וכדי להפגין הזדהות עם האוכלוסייה הסובלת כתוצאה מהמלחמה". "באשר לבלגראד, נמסר לכס הקדוש כי טרם בשלו התנאים לביקורו של האפיפיור בבירה זו", צויין עוד בהודעה.

האו"ם מסר אתמול על חילופי אש ארטילריה בין הסרבים למוסלמים ליד ברזה, מצפון לסרייבו, תוך הפרה של האיסור להכניס נשק כבד לאיזור ברדיוס של 20 ק"מ סביב בירת בוסניה. קרבות באיזור בשבוע שעבר הביאו את מפקד כוח האו"ם בבוסניה, הגנרל הבריטי מייקל רוז, לאיים על שני הצדדים בתקיפות אוויריות מצד מטוסי נאט"ו.

צוות או"ם בדק את מצלמות הפיקוח באתרי הטילים של עיראק

מאנמה (עייר). – צוות של פקחי האו"ם שב לבחריין מבגדאד, לאחר שבדק עשרות מצלמות שהוצבו באתרי טילים בעיראק, במסגרת הפיקוח ארוך הטווח האמור להתחיל בחודש הבא.

ראש הצוות, סם ליבודרי, אמר אתמול לכתבים כי משימתו היתה לבדוק ולאמוד את יכולתן של המצלמות שהוצבו ביולי לעקוב אחר מתקני הטילים בעיראק. הצוות בן תשעת המומחים שהה בבגדאד כעשרה ימים ושב שלשום לבחריין, המשמשת בסיס עורפי למשלחות הפקחים המגיעות לעיראק.

ליבודרי האמריקאי ציין כי משימתו היתה פרודוקטיבית מאוד, אולם סירב לפרט.

צוות נוסף של האו"ם יצא אתמול לבגדאד, בעת שהאו"ם מכשיר את הקרקע להתחלתו האפשרית של פיקוח לטווח הרחוק על עמידה של בגדאד בתנאי הפסקת האש של מלחמת המפרץ בחודש הבא.

"סודאן הסגירה את קארלוס תמורת סיוע במלחמה במורדים הנוצרים"

טוענים עיתונים באירופה; אחרים מדווחים שצרפת שילמה לסודאן עבור הסגרת הטרוריסט; שר הפנים הצרפתי: "רקמת שקרים ודיסאינפורמציה"

(סוכנויות הידיעות). – בעת שגוברת המחלוקת בשאלת הדרך בה תפסה צרפת את קארלוס לאחר שהצליח לחמוק במשך שני עשורים משירותי הביון המערביים, מנסה ממשלת צרפת לשמור על סודיותה לנוכח טענות שהסגרתו של הטרוריסט הבינלאומי היתה חלק מעיסקה.

העובדות המוסכמות היחידות הן שקארלוס נתפס ביום ראשון בסודאן והוטס לאחר מכן לצרפת, שם הוא ממתין עתה למשפטו בבית כלא שמור. מעבר לכך יש סימני שאלה רבים.

עורכי דינו של קארלוס טוענים שהוא הוסגר על־ידי ממשלת סודאן עבור כסף ואולי גם הטבות אחרות, וכי הוא סומם, נקשר והוצא מהמדינה הערבית שלא בהתאם להליכים החוקיים. עורכי הדין יטענו שדברים אלה הופכים את העמדתו לדין של קארלוס לבלתי חוקית.

עיתונים באירופה טוענים, כי סודאן הסגירה את קארלוס בתמורה לסיוע מבצעי צרפתי במלחמה במורדים הנוצרים בדרום וכי פאריס אף מעוניינת בשירותיה של חרטום לתיווך עם הפונדמנטליסטים המוסלמים באלג'יריה.

מדינות מערביות רבות, בתוכן צרפת וארה"ב, מגדירות את סודאן – בה שולטת מאז '89 כת צבאית איסלאמית – רשמית כמדינה התומכת בטרור. כל עדות על עיסקה – שקיומה הוכחש הן על־ידי צרפת והן על־ידי סודאן – בין שתי המדינות תביך מאוד את פאריס. "זוהי רקמת שקרים, דיסאינפורמציה, שערורייה", הגיב שר הפנים הצרפתי, שארל פסקואה, על הדיווחים בדבר עיסקה עם סודאן.

אבל דברים אלה לא סילקו את החשדות, אותם מאששות טענות על עסקות קודמות של צרפת עם ארגוני טרור וממשלות התומכות בו. אפילו ראש שירות הריגול הצרפתי לשעבר אמר כי הוא לא יהיה מופתע אם נעשה שימוש בטקטיקות לא שגרתיות כדי לתפוס את קארלוס. "זה לא יפתיע אותי אלמלא שנקטו אמצעי זהירות קיצוניים", אמר פייר מאריון לטלוויזיה הצרפתית.

העיתון השמאלי "ליברסיון" התעלם מהכחשות הממשלה וחזר על ההאשמות בדבר קשרים מחודשים בין צרפת לסודאן. לדברי העיתון פאריס מעוניינת גם בקשרים עם המנהיגים המוסלמים של סודאן, על מנת לפתוח ערוץ תיווך עם "חזית ההצלה האיסלאמית" באלג'יריה. מקורות ב"חזית" טענו אתמול כי סודאן אכן הציעה שירותי תיווך לצרפת, אך פסקואה הכחיש את הדברים.

בבריטניה, הביע ה"דיילי טלגרף" מלגלג תשר באשר לדרך בה הוסגר הטרוריסט, וציין כי סוכני הריגול הצבאי הצרפתי לא תפסו את קארלוס, אלא "קנו" אותו מאלה שהעניקו לו חסות במזרח התיכון.

בגרמניה, שאל ה"פרנקפורטר אלגמיינה צייטונג" על הדרכים המפולפלות ועל אמצעי הלחץ בהם השתמשו השלטונות הצרפתים להשגת הצלחתם. בהתייחסו לדבריו של פסקואה על רצונה של סודן להתרחק מהטרור הבינלאומי, הוסיף העיתון: "דווקא הערה זו היא שמעוררת תמיהה". באיטליה, מציינים כל העתונים את הנסיבות למעצרו של הטרוריסט. ה"קוריירה דלה סרה" סבור כי מעצרו של קרלוס הביא תועלת רבה לסוריה, "שהצליחה בכך להיפטר מאורח בלתי רצוי, ולשגר מסר צבוע למדי, אולי לקראת פתיחותו של מו"מ לשלום עם ישראל".

אוקראיני שרף עצמו כדי למחות נגד מדיניותו הפרו־רוסית של קוצ'מה

לונדון (ע.י.א.פ.פ.). – אדם שרף עצמו למוות באוקראינה, כדי למחות נגד מדיניותו הפרו־רוסית לטענתו של הנשיא ליאוניד קוצ'מה, דיווחה אתמול הטלוויזיה הרוסית, שצוטטה על ידי שירותי ההאזנה של הבי.בי.סי.

האיש, שתואר כ"לאומני אוקראיני", התאבד בעיר ברודי, במערב המדינה. האיש אמר לפני המעשה, כי מקרי התאבדות נוספים יהיו בעת ביקורו הקרוב של הנשיא רוסיה בוריס ילצין בקייב.

האו"ם קורא להעניק לכל הנשים גישה חופשית לאמצעי מניעה

שיפור מעמד האשה – המפתח להקטנת קצב גידול האוכלוסייה

לונדון (א.פ.). – האו"ם, בדו"ח שיעורר מחלוקת נוספת עם הכנסייה הקתולית ועם חלק מהמוסלמים, קרא אתמול להעניק לכל הנשים גישה לאמצעי מניעה מודרניים ולהניח להן לבחור האם הן רוצות ללדת.

"בחירה אינדיבידואלית של גודל המשפחה היא אחת מזכויות האדם", קבעה "קרן האוכלוסייה" של האו"ם בדו"ח השנתי שלה. לקראת ועידת האו"ם על האוכלוסייה, אמרה הקרן כי "הענקת זכויות לנשים" באמצעות "הסרת מכשולים בפני בחירה חופשית" ושיפור מעמדן, היא המפתח להקטנת קצב גידול האוכלוסייה בעולם במאה ה־21.

"אם יושג שיוויון לנשים, גידול אוכלוסייה מאוזן אינו יעד בלתי אפשרי", אמרה מנהלת הקרן, נפיס סאדיק, במסיבת עיתונאים רבת משתתפים. "עובדה היא שמעולם לא התחשבו בנשים ועדיין לא מתחשבים בהן. לא מעריכים אותן מלבד ככלי ללידת ילדים, עדיף בנים", הוסיפה. "לו היינו מעניקים תשומת לב רבה יותר לזכויות הנשים לפני 30 שנה, אולי לא היינו צריכים לנהל מאבק כה קשה על הפיתוח היום", אמרה סאדיק עוד.

הדו"ח כולל רבות מהנקודות בטיוטה של התוכנית לפיקוח על אוכלוסיית העולם ב־20 השנים הבאות שתוצג בוועידת האו"ם בקאהיר ב־5 בספטמבר. סאדיק מסרה שבוועידה ישתתפו נציגים מ־180 מדינות.

הותיקן לא הגיב על הדו"ח שפורסם אתמול. אבל האפיפיור, יוחנן פאולוס השני, שלח קרדינלים לפעול אצל מנהיגי מדינות שונות נגד התוכנית שתוצג בקאהיר, שלדבריו תגרום להגדלת מספר ההפלות, להידוק הפיקוח על הילודה ולאיום על המשפחה המסורתית.

אוניברסיטת אל־אזהר בקאהיר – המרכז החשוב ביותר למחשבה מוסלמית – והדוברים של ארגונים מוסלמים רדיקליים אחרים גינו גם הם את ההצעות. לדבריהם ההצעות יעודדו הפלות וקיום יחסי מין מחוץ לנישואין.

סאדיק, שתהיה גם מזכ"ל הוועידה בקאהיר, אמרה שהמדינות המשתתפות הסכימו כבר על 90 אחוז מהטיוטה, אותה היא הגדירה כ"מתקדמת מאוד". אבל מספר נושאים בעייתיים – כמו כיצד להתמודד עם הפלות לא בטוחות והאם יש לאפשר לנשים גישה חופשית לשירותים לתכנון המשפחה – נשארו שנויים במחלוקת ויוכרעו רק במהלך הוועידה.

פעילים יהודיים הפגינו באושוויץ בדרישה להוציא כנסייה מהמחנה

אושוויץ (עי"א.אפ.פ.). – הרב האמריקאי אברהם וייס הפגין אתמול אחר הצהריים, יחד עם כתריסר פעילים יהודים מארה"ב, מקנדה וישראל, מול כנסייה קתולית בבירקנאו, בדרישה להעבירה מאתר מחנה ההשמדה הנאצי לשעבר, הסמוך לאושוויץ.

וייס, שהפגין ב־'89 נגד הקמת מנזר הכרמליטים באושוויץ, מחה נגד הימצאותם של צלב ושל כנסייה באתר המחנה, דבר שלדבריו מהווה הפרה של ההסכמים שהושגו ב־'87 בז'נבה בין מנהיגים יהודיים לנציגי הכנסייה הקתולית.

המפגינים הדביקו את הנוסח האנגלי של הסכמי ז'נבה על דלת הבניין בו פועלת כנסייה מאז '83. הכנסייה משרתת את תושבי העיירה ברז'נקה (בירקנאו). הבניין הוקם על־ידי הגרמנים לקראת סוף המלחמה, כדי לשכן בו אנשי יחידה של הס.ס.

המפגינים היהודים היו אמורים לעבור מאוחר יותר למחנה אושוויץ, מרחק שלושה קילומטרים, כדי למחות על הימצאותו של צלב בגובה שבעה מטרים, שנותר בחצר הבניין בו שכן המנזר.

לאחר מחלוקת ארוכה, הועבר המנזר הכרמליטי ביולי '93 למרכז יהודי־נוצרי שהוקם בעיירה אושוויינצים, על־פי הסכמי ז'נבה.

הרב וייס ומלוויו מתכוונים לנסוע ביום שישי לטרזין בצ'כיה, לאתר המחנה טרזינשטט, כדי לדרוש את העברתו של צלב שהוקם מול הכניסה למחנה.

ארה"ב דורשת מצפון קוריאה לאפשר ביקורת במתקני גרעין לא מוצהרים

רק לאחר מכן יסכימו מדינות המערב לספק לפיונג־יאנג כורי מים קלים

סיאול (עייר). – נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, אמר אתמול כי יש לערוך ביקורות בשני אתרים גרעיניים לא מוצהרים בצפון קוריאה, לפני שמדינות המערב יסכימו לספק לה כור גרעיני מודרני, כך מסר דובר דרום קוריאני.

קלינטון שוחח בטלפון עם נשיא דרום קוריאה, קים יונג־סאם, ודן עמו בהסכם שנחתם בשבוע שעבר בין ארה"ב לצפון קוריאה, המהווה פריצת דרך לקראת פתרון קבע לסכסוך בנוגע לתוכניתה הגרעינית של פיונג־יאנג.

"שני הנשיאים החליטו כי יש לבצע ביקורת נוספת לפני שיסופק לצפון קוריאה כור גרעיני המופעל במים קלים", אמר דוברו של נשיא דרום קוריאה. בשיחות עם ארה"ב בז'נבה הסכימה צפון קוריאה להפסיק את פעולת כורי הגראפיט שלה בתמורה להספקת כורי מים קלים ומקורות אנרגיה חלופיים עד להפעלת הכורים החדשים.

מדינות המערב סבורות כי פיונג־יאנג ניצלה את הכורים הקיימים להפקת פלוטוניום לשם ייצור נשק גרעיני.

מומחי גרעין של האו"ם טענו כי ביקורת בשני מתקנים גרעיניים המרוחקים כ־100 ק"מ מפיונג־יאנג, עשויה לשפוך אור על פעילותה הגרעינית בעבר של צפון קוריאה. פיונג־יאנג דחתה את דרישות האו"ם לאפשר למומחים לבדוק את שני האתרים, שלדעת מדינות המערב ייתכן שהם מאגרי פסולת גרעינית.

צלבי קרס צויירו במחנה הריכוז זאקסנהאוזן

ברלין (עייר). – צלבי קרס צויירו על אנדרטה במחנה הריכוז הנאצי לשעבר זאקסנהאוזן מצפון לברלין, כנראה על ידי שני צעירים ניאו־נאציים, מסרו השלטונות.

שני הצעירים לא הורשו להיכנס לאתר, זמן קצר לאחר שנסגר שלשום בערב. מאוחר יותר הבחינו השומרים בפעילות חשודה במחנה והזעיקו את המשטרה.

הזמנה להציע הצעות למיגרשים המיועדים לבניה במושב עולש

1. מוזמנות בזה הצעות לקבלת זכויות במגרש לשם בניית בית מגורים בתחום המושב.
2. המיגרשים הינם בבעלות מינהל מקרקעי ישראל.
3. שטח כל מגרש כ־500 מ"ר.
4. אתר התנאים ומידע נוסף וטפסי ההצעה ניתן לקבל במזכירות מושב עולש בתאום מראש בטל. 09-686727.
5. אין המושב מתחייב לקבל הצעה כל שהיא והמושב יהיה רשאי עפ"י שיקול דעתו הבלעדי ומבלי צורך בהנמקה לסרב להקצאת מגרש למציע.
6. ההקצאה כפופה לאישור ועדת קבלה של האגודה ומינהל מקרקעי ישראל.
7. את ההצעות יש להגיש עד ליום 19.8.94 בשעה 12.00 במזכירות המושב.

בברכה,
ועד הכפר

מועצה אזורית עמק הירדן
מכרז מס' 17/94

המועצה האזורית עמק הירדן מזמינה בזאת הצעות מקבלנים לביצוע עבודות סלילת כבישים ומדרכות, תקשורת וחשמל בפריה כפר עבודה.
1. את מסמכי המכרז ניתן לרכוש תמורת תשלום של 600 ש"ח, אשר לא יוחזר במשרדי המועצה האזורית, בשעות העבודה הרגילות.
2. סיור קבלנים יתקיים ביום 22.8.94 בשעה 09.00. היציאה ממזכירות הישוב פוריה כפר עבודה.
3. רשאים להשתתף במכרז קבלנים בעלי ניסיון, הרשומים בפנקס הקבלנים לענף ראשי בקבוצות סלילת כבישים מדרכות ושים וסימול 200 בסיווג כספי ב־1 לפחות.
4. על מגיש ההצעה לצרף: א. ערבות בנקאית לקיום ההצעה, ע"ס 5% כערך ההצעה כולל מע"מ, שתהיה תקפה למשך 60 יום מיום האחרון להגשת ההצעות. ב. אישור על ניהול ספרים כחוק ועוסק מורשה לעניני מס ערך מוסף.
5. את ההצעות יש להגיש במעטפה דגולה בלבד, ע"י הכנסת ההצעות לתיבת המכרזים במשרדי המועצה האזורית עד ליום 30.8.94 לא יאוחר משעה 14.00. תיבת המכרזים תיפתח בו ביום, בשעה 14.30, בנוכחות המציעים.
6. א. ביצוע הפרוייקט מותנה באישור תקציבי של משרד השיכון והלוך "המכרז". ב. מימון הפרוייקט אמור להתבצע מכספים אשר יתקבלו מאת "המשרד" ולפיכך יהיו התשלומים לקבלן כפופים לקבלת הכספים הרלוונטיים מאת "המשרד". ג. אי ביצוע התשלומים לקבלן, הנובע מעיכוב בקבלת הכספים מאת "המשרד" לא יהווה הפרה של ההסכם מצד המועצה, על כל המשתמע מכך, והמועצה תהיה רשאית להפסיק העבודה עד לקבלת הכספים מאת "המשרד".
7. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה אחרת כל שהיא.

בברכה, **זאב נשר ראש המועצה**

מועצה אזורית עמק הירדן
מכרז 18/94
הסעות תלמידים בשנת הלימודים תשנ"ה

מועצה אזורית עמק הירדן מזמינה בזאת הצעות להסעת תלמידים לשנת הלימודים תשנ"ה כדלקמן:
1. א. הסעות תלמידים לבתי הספר בתחום עמק הירדן ומחוצה לו, בשעות הלימודים, באמצעות אוטובוסים ממוזגים + מכשירי קשר. לעניין סעיף זה, ולעניין המכרז כולו "אוטובוסים" – לרבות אוטובוס, מיניבוס, מיניבוס אוטובוס וכד'. למען הסר ספק – לא כולל מוניות.
ב. הסעות ילדים לאולפן למוסיקה בנווה ולתנועה לטיפול במשפחה באפיקים באמצעות אוטובוסים ועירים או מוניות שיהיו ממוזגים + מכשירי קשר.
ג. הסעות מורים ועובדים למכללה האזורית עמק הירדן באמצעות אוטובוס וכד' ו/או מונית, שיהיו ממוזגים + מכשיר קשר.
ד. הסעות אחה"צ לפעילויות בתחום עמק הירדן ומחוצה לו, באמצעות אוטובוסים ממוזגים + מכשירי קשר.
2. את מסמכי המכרז, תוכניות קווי הסעות, וכן קובץ הנחיות משרד החינוך ניתן לקבל אצל רכז התחבורה של המועצה, בשעות העבודה הרגילות.
3. על המכרזים הנ"ל יחולו הנחיות משרד החינוך וכן שינויים המתבקשים ליעילות המערכת על פי הנחיות מחלקת התחבורה של המועצה וכן שינויים בהתאם להנחיות שיתקבלו בעתיד.
4. המועצה רשאית לשנות מסלול נסיעה, במהלך הנסיעה, ללא הודעה מראש.
5. ניתן להגיש הצעה אחת או הצעות נפרדות.
6. המועצה תהיה רשאית לפצל את ההסעות ו/או את קוי ההסעות בין המציעים השונים.
7. על מגיש ההצעה לצרף:
א. אישור ניהול ספרים כחוק, רישום עוסק מורשה למע"מ.
ב. אישור על תקינות הרכב ובטיחותו, עמידה בתנאי המכרז.
ג. אישור רישום במשרד הסעות.
ד. כל האישורים והרשיונות כמפורט במסמך דרישות הבטיחות.
8. ההצעות ימסרו ידנית בלבד במעטפה סגורה עד ליום 30.8.94 שעה 14.00 לתיבת המכרזים שבמשרד מזכיר המועצה.
9. פתיחת המכרז תעשה בו ביום בשעה 14.45 במשרדי המועצה.
10. אין המועצה מחויבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או הצעה אחרת כל שהיא.

בכבוד רב,
זאב נשר ראש המועצה

נהג! קח חייל בדרך הביתה

המועצה האזורית מטה יהודה
במסגרת המינהלה הארצית למים וביוב
היחידה לקידום ביצוע פרוייקטים
תחום הנדסת ביוב
ביצוע טיפול וסילוק שפכי מושב שריגים
מכרז מס' 026-31/94-153

1. המועצה מכריזה בזאת על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע העבודה במסגרת היחידה לקידום ביצוע פרוייקטים ובהתאם לנוהליה.
2. את מסמכי המכרז ניתן לרכוש תמורת תשלום של 1,000 ש"ח, אשר לא יוחזר, במשרדי המועצה בשעות העבודה הרגילות.
3. רשאים להשתתף במכרז קבלנים בעלי נסיון, העונים על הכישורים במפורט במכרז והרשומים בפנקס הקבלנים לענף ראשי במקצועות ביוב־ניקוזים (סימול 400) בסיווג כספי ב־2 לפחות.
4. סיור הקבלנים יתקיים ביום ה', בתאריך 1.9.94. היציאה ממשרדי המועצה בשעה 11.00.
5. את ההצעות בצירוף הערבות הבנקאית כנדרש במכרז יש להגיש במסירה אישית בלבד ע"י הכנסת ההצעות לתיבת המכרזים במשרדי המועצה ביום א', בתאריך 11.9.94, לא יאוחר משעה 12.00 בצהריים. תיבת ההצעות תיפתח בשעה 12.15 בנוכחות המציעים.

המועצה האזורית מטה יהודה
במסגרת המינהלה הארצית למים וביוב
היחידה לקידום ביצוע פרוייקטים
תחום הנדסת ביוב
ביצוע איסוף שפכים במושב שריגים
מכרז מס' 026-31/94-128

1. המועצה מכריזה בזאת על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע העבודה במסגרת היחידה לקידום ביצוע פרוייקטים ובהתאם לנוהליה.
2. את מסמכי המכרז ניתן לרכוש תמורת תשלום של 700 ש"ח, אשר לא יוחזר, במשרדי המועצה בשעות העבודה הרגילות.
3. רשאים להשתתף במכרז קבלנים בעלי נסיון, העונים על הכישורים במפורט במכרז והרשומים בפנקס הקבלנים לענף ראשי במקצועות ביוב־ניקוזים (סימול 400) בסיווג כספי ב־2 לפחות.
4. סיור הקבלנים יתקיים ביום ה', בתאריך 1.9.94. היציאה ממשרדי המועצה בשעה 11.00.
5. את ההצעות בצירוף הערבות הבנקאית כנדרש במכרז יש להגיש במסירה אישית בלבד ע"י הכנסת ההצעות לתיבת המכרזים במשרדי המועצה ביום א', בתאריך 11.9.94, לא יאוחר משעה 12.00 בצהריים. תיבת ההצעות תיפתח בשעה 12.15 בנוכחות המציעים.

מאיר ויזל ראש המועצה האזורית מטה יהודה

הודעה
לבעלי היחידות של
"אלמוג" – קרן צמודה באמנות לתשלומים שוטפים

תשלום הדיבידנד החודשי במאמן פטור ממס הכנסה לחודש אוגוסט 1994 כדלקמן:
ב־"אלמוג" – 3.2% מהערך הנקוב

התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים ביום 28.8.94 בגין היחידות שתחזקנה במחזור ביום 19.8.94.

לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם יבוצע התשלום בתמורה להפקדת תלוש מס' 218.

תלושים ותעודות למוכ"ז ניתן להפקיד באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

המרת הדיבידנד ביחידות חדשות ללא שיעור הוספה
בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום 28.8.94.

מנהל הקרן: פועלים – קרנות נאמנות בע"מ
הנאמן: חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

פועלים קרנות נאמנות פ•ק•ן

טלוויזיה

חינוכית
08.00 הבומינים – סדרה בהנפשה לפי הספר "עמק הזיות המחורות" מאת טובה ינבן (ב).
08.25 גברת פלפלת – סדרה מדובבת בהנפשה (ב).
08.35 המעופפים הנעזים – סדרת הנפשה מדובבת המשלבת הרפתקאות דמיוניות עם נושאים הלקוחים מעולם המציאות (ב).
09.00 בבית של פיסטוק – פיסטוק עובר דירה (ב).
09.30 רימי בעקבות התגליות הגדולות – סדרה מדובבת בהנפשה.
09.55 כמעט עשר – לקט רפים בענייני אקטואליה.
10.00 מבצע שתום עין – סדרת דרמה המתרחשת במאה ה־19 על רקע מלחמת אנגליה־צרפת המדריפות אחר חסידי המהפכה הצרפתית באנגליה.
10.30 עשרת בני לאבק – סדרה קומית.
11.00 יבנה קיץ.
12.30 הזוכבים הצעירים – סדרת הרפתקאות.
13.30 למען החבר'ה – סדרה.
14.00 סיפורי מוש – סדרה מדובבת בהנפשה על קורותיו של שור (ב).
14.20 הי ביננה – תכנית מדובבת לגיל הרך (ב).
14.30 בית – סדרת דרמה המספרת את סיפורו של בית משפחה אומנת המצוי בשכונת מצוקה ובו מספר ילדים, שאיבדו את ביתם.
15.00 אוטוטו – תכנית מקורית חדשה על נושאים מעולמם של ילדים בני 9-8, תוך כדי משחקי הפעלה, חידונים, שעשועונים והכנות מהסטה.
17.00 ערב חדש.

כללית
06.30 חדשות בעברית – מבזק.
06.31 מהדורת חדשות בערבית.
06.45 "האופנובנים מהמאדים" – סדרה בהנפשה ודיבוב עברי.
07.00 "בוקר טוב ישראל" – תכנית הבוקר של הטלוויזיה הישראלית.
15.30 "האופנובנים מהמאדים" – סדרה בהנפשה.
16.00 חדשות.
16.15 "קבענו בארבע ר4/1" – הצופים קובעים מה שרואים.
16.30 "פינג פונג" – סידור חי מרחבי הארץ.
17.00 ערב חדש (הטלוויזיה החינוכית).
17.30 "כי מפחד מהחושך?" – סדרה קנדית (תרגום עברי־ערבי).
17.55 "מי סופר" – סדרה המפגישה ילדים עם סופרי ילדים וספריהם.
18.10 "הגיע זמן לשוף" – פינת הלשון של ד"ר אבשלום קור.
18.15 החדשות באנגלית.
18.30 מבזק – תכנית דיון.
19.00 חדשות.
19.30 "גשר ברוקלין" – סדרה קומית אמריקנית, (תרגום עברי־ערבי).
20.00 "מבטמי" – מהדורת חדשות עם מוספים + סכסבת.
21.00 "שעת הסיף" – סדרה בת 5 פרקים, הפקה משותפת של הטלוויזיה הישראלית והחברה הגיאוגרפית נאות הכיכר. הפרק הרביעי: "כיכר ארומה" – סבה כיינאבמן ומהפכת התרבות בסין.
21.55 "הזמנה לבית מקברנד" – סדרת דרמה.
22.55 "הגיע זמן לשוף" – פינת הלשון של ד"ר אבשלום קור.
23.00 "שעה להצות" – חדשות הלילה.
23.10 "העולם בעיני עצמו" – עם רוד ויצמן. תכנית העוסקת בדעיונות ותופעות באמצעות העין הטלוויזיונית התקשורתית בעולם.
23.55 "כמו בסרטים" – סדרה קומית אמריקנית (תרגום עברי־ערבי).
00.20 "אגדה של מקום" – גומה כהן מספרת את אגדת "הכותל המולטאר".

ערוץ 2
11.00 "אגדות ברוחים".
11.25 "כנפי הרעם". סדרה מדובבת לילדים.
11.50 "סי ברייבעל". סדרת פעולה דרמטית.
12.15 "סינבאר" – סדרה קומית.
12.40 סרטים מצויירים: פופאי המלח.
13.00 "זמן דיסני" – סדרת הנפשה המדובבת לילדים. מבית היוצר של וולט דיסני.
14.00 "פלטפוס".
14.05 "בובוחים" – תכנית בענייני צרכנות לנוער.
14.30 "פנג הלבן" – סדרת הרפתקאות חדשה לכל המשפחה עפ"י ספרו הקלאסי של ג'ק לונדון.
15.00 "יוסי המספר" – תכנית סיפורים בהפקה מקורית.
15.30 "תפוס ביוון" – משחק טלוויזיה לילדים.
16.00 "היפים האמיצים" – סדרת דרמה בהמשכים.
17.00 קו לחדשות.
17.30 "צניך של זמן" – סדרה לנוער.
18.00 "סידת הרעם" – סדרת דרמה ופעולה לנוער.
19.00 "קרוב רחוק".
19.30 "אולה גבר" – משחק טלוויזיה לכל המשפחה.
20.00 החדשות.
20.30 "מעריבה מבאך" – סדרה תיעודית. 21.00 "אקסטרה" – מגזין בידור ופנאי בהפקה מקורית. מפיק: ניר מולילי. הפקה: טלעד.
21.30 "לילה גוב – לקט" – לקט מתכניות לילה טוב של גידי גוב.
22.00 "רוח מרחות" – תכנית בידור מוסיקלית בסגנון יתיתיכוני בהנחייתה של יעל אבקסיס.
22.45 "בשבילי הזמן" – סדרת מתח ודמטית בריטית.
23.30 החדשות.
23.35 "בשבילי הזמן" – המשך.
23.40 "קצר להצות" – סרטי קולנוע קצרים.

ע. צופיה / היום בטלוויזיה

לראות	לנסות	לוותר

"קוזי פאן טוטה"

הערב תשודר, הפעם שניה השבוע, האופרה של מוצרט "קוזי פאן טוטה" – כך עושות כולן. אתמול שודרה האופרה בערוץ ארטה, הנקלט רק על ידי מנויי הכבלים של עוצזי זהב. הגירסה בארטה, שלא ראיתי אותה, היתה באנגלית. הערב בערוץ 8 נראה את הנוסח של בית האופרה מרדוטניגנהולם, בביצוע ארנולד אוסטמן השוודי. סיפור העלילה של קוזי פאן טוטה די אידיוטי אבל המוסיקה, המוסיקה... לא ראיתי מעולם את הגירסה שתשודר הערב. חברי הטוב יחיאל דה לה־שוסטק הזהיר אותי שזאת גירסה די שמרנית ונטולת כל דמיון, אבל הוא מסכים איתי שלחובבי אופרה לא כדאי לוותר עליה.

"קוזי פאן טוטה", 21:00, ערוץ 8

מוצארט: מילא העלילה, המוסיקה נפלאה

לראות	לנסות	לוותר

"רעל"

אני לא אוותר על ההזדמנות לראות הערב את "רעל", סרט קולנוע אמריקאי, הומוסקסואלי, שנוצר באופן עצמאי ולא על ידי אחת מחברות הענק ההוליוודיות. הסרט משנת 1991 מעולם לא הוקרן בבתי קולנוע בארץ, וההקרנה ב"הצגה שניה" היא הזדמנות שתבל להחמיצה. טוד היינס ביים את הסרט ואת רעיונותיו הוא שאב מתוך שלושה סיפורים של ז'אן ז'נה. כידוע לכם, כמה מחברי הטובים ביותר הם הומואים פעילים שראו את הסרט בפסטיבל סרטים בחו"ל לפני שנתיים ואני מעבירה בשמחה את המלצתם: חשוב לראות, הם פסקו.

"רעל", 22:00, הצגה שניה

לראות	לנסות	לוותר

"גביע הצדקה"

כמה מחברי הטובים הם גם חובבי כדורגל ואחד מהם הזהיר אותי לבל אשכח להפנות את תשומת ליבכם לכדורגל אנגלי במסגרת גביע הצדקה – ואל תשאלו אותי מה זה הגביע הזה – שישודר הערב ב־20:00 בערוץ הספורט. מאנצ'סטר יונייטד נגד בלאקבורן. לפי התרגשות של ידידי חובב הכדורגל, שהחמיץ שידור חי של המשחק שהיה השבוע בערוץ אחר, כנראה שממש חשוב לראות את המשחק הזה. ידידי אף אמר לי לכתוב שאין שום סתירה בין כדורגל ב־20:00 וסרט על הומואים ב־22:00. תודו שידידי בשמע אוהלה גבר.

גביע הצדקה, ערוץ הספורט (5), 20:00

רדיו

קול המוסיקה
06.06 "לקום עם מוסיקה".
07.55 פרטים על שידורי היום ב"קול המוסיקה".
08.05 לקום עם מוסיקה.
09.00 תכניות הבוקר של "קול המוסיקה". אלבינוני: "קלימנטה" – סרנאטה.
10.05 מוצרט: סרנאדה ברה מג'ור, ק' 250, "הפנר".
11.05 שוברט: פנטסיה בדו מג'ור לכנור ולפסנתר; צ'ייקובסקי: "אגם הברבורים", מבחר.
12.05 ברהמס: קונצ'רטו מס. 1 ברה מינור לפסנתר ולתזמורת.
13.00 פאייה: "החיים הקצרים", דרמה לירית.
13.57 "בימת שיר". "במלע האינפורמציה" עם אבירה זה.
14.05 "שבוע בתזמורת".
14.06 הדרך – קולות הצלילים בעקבות הזמן: הפעם – גרינג "פרפר", קטע לידי אופ. 43 כמבור ביצועים שונים.
16.00 "אתנותאה". סדרת קונצרטים – תזמורת אטלס קמרטה", סולן: יאיר קלס, כנור; מנצחת: דליה אטלס. תכנית מנדלסון: סימפוניה נעורים מס. 9 בדו מג'ור; קונצ'רטו ברה מינור לכנור ולתזמורת כלי־קשת; שמיניה במי־במול מג'ור; אופ. 20.
18.00 "ממדף התקליטייה".
19.05 צלילים בין ערביים, עם המסתרך ולאריטיר אשכנזי.
20.00 בימת שיר – אשר רייך – "עונרות בריוניות".
20.03 "ענבים, תגינות, סידנות".
23.00 "צלילים לסיום של יום": היידן: טריו בסול מג'ור לחליל, כנור וצ'לו, אופ. 38/4; שוברט: "זהה לי ברוך", תמונת ערב; מוצרט: אנדנטה ווריאציות לפסנתר בארבע ידיים, ק' 501; רכמאנינוב רביעיית כלי־קשת במה מג'ור, אופ. 96, "האמריקנית"; ויולה לובוס: "מנגיפיקט" – הללויה.

רשת א'
06.06 "שירים עבריים".
07.30 "שירים עבריים".
08.05 חגה.
08.55 קראתי ספר.
09.05 פתוח – "זכויות צרכנים".
09.55 מתבון יומי.
10.05 סלודיו – שירות מידע למאזינים.
11.05 "אצבע על הדופק" – בריאות ורפואה.
12.05 "צלול" – מגוין לאיכות הסביבה.
14.05 מי ישן.
15.05 ארץ ועם – מגוין פולקלור.
16.05 מ ילים שנכנסות לנעת.
17.05 קול האומנויות – מוסיקה מכל הלב.
18.05 מינחת ערב – אקטואליה וחדשות ישראל.
19.05 בין הזמנים.
19.45 שיעור במסכנת היהדות.
20.00 מבט לחדשות – הערבה מהטלוויזיה הישראלית.
20.50 פרק היום בתנ"ך.
21.00 עולם הסדרות – מבחר הפזמונים המסורתיים.
23.05 סיפורי סבתא – סיפורי מקור קצרים וקטעי מוסיקה קלאסית קלה.

רשת ב'
06.06 הבוקר הזה – חדשות + מוסיקה.
08.05 עין אחר – עוד חדשות הארות.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בוצי היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 צבע הכסף.
16.57 רגע של עברית.
17.05 שירים עבריים.
18.05 היום הזה – חדשות + מוסיקה.
19.05 שירים עבריים.
20.05 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 כותרות מבט היום הזה.
21.15 "אחד המוסיקה".
23.05 שניגו ביחד וכל אחד לחוד.
00.05 יומן חצות.
00.20 שניגו ביחד וכל אחד לחוד.
01.05 "לילה חי כאור".
05.05 אור ראשה.

רשת ג'
06.06 בדהונות שלנו.
07.05 אוקטן ג'.
09.05 עקוץ את התקליטייה.
10.05 קול מיאם וקול כלה.
11.05 עשים גלים.
13.05 לוחם.
14.00 עטלה – חדשות הפופ של רשת גימל.
14.05 אהבה עצמית.
15.05 קופסת הלהיטים.
17.05 בדרך אל הים.
18.05 קולבו.
20.05 רוק ישראלי.
21.05 אמצע הדרך.
23.05 "קצר".

גלי צה"ל
05.02 "בוקר טוב צה"ל" – תכנית בוקר לחיילים.
06.05 אוניברסיטה משודרת – פסיכותרפיה אנליטית – "המקורות התרבותיים של הטיפול הנפשי". מרצה: ד"ר אורי הדר.
06.30 "בוקר טוב ישראל" – מהדורה ראשונה.
07.15 "בוקר חדש".
08.00 "בוקר טוב ישראל" – מהדורה שנייה.
09.05 "קפה בבוקר".
10.05 "גבון לקיץ".
12.50 "בילוי היום" – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
13.00 "בצהרי היום" – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר.
13.15 "החום כוסל".
15.05 "יש עם מי לדבר" – גרעון לכיאור בשיחות טלפוניות עם מאזינים בענייני היום.
16.00 "שעה לפני".
17.00 "ערב טוב ישראל".
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.30 "הדשא של השכן" – סקירת מקומונים.
18.45 "חמש־עשרה קטנות" – צבא וביטחון.
19.05 "סוף היום".
19.55 הדעות לחיילים.
20.00 מבט לחדשות.
20.30 דרך הרגלים – מבאוין ארץ־ישראל.
21.05 "פארנויה".
22.05 "דימנינים" – מוסיקה בריאה.
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה.
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות הערב.
00.10 ציפורי לילה נדודות – תגינת רוק ביחודת במלאות חמש שנים למועדון "רוקסי" בתל־אביב.
02.00 "לא רוצים לישון" – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

גלגל"צ
07.05 "מרינה בדרך".
09.05 "גלגל הצלה".
11.05 "שמש".
13.05 "מזג אויר".
14.05 "זרעי קיץ".
15.05 "שבוע רוב".
16.05 "חכם בכביש".
18.05 "גלגלאור".
20.05 "דרייב אין".
22.05 "לילה טוב".

נהג!
פחות מהירות
והרבה זהירות

המזרח תיכונית
14.00 מועדון ה־700 (דת); 14.55 הצגה יומית: "מכורותי היקרה" עם קירק דוגלס, לארין דיי; 16.30 מייטי מאוס העכבר האדיר (סדרה מצויירת); 17.20 העכבר הבוכן (מצויירת); 17.45 סופרבוק (מצויירת); 18.10 הוואי 5־0 (סדרה); 19.10 כח הצלה 911 (סדרה); 20.00 חדשות העולם (ערבית); 20.30 סי.אן.אן. סרוזה – כותרות החדשות; 21.00 בית אריסה; 21.30 ג'ייק השמן (סדרה בלשית); 22.20 הוק הסדר (סדרה); 23.10 מועדון ה־700 (דת); 24.00 סרט הצגה: ש.ת. של הצגה יומית.

כבלים

ערוץ 3
08:00 סידור מקומי.
09:00 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 ארוחים בסלון. תכנית אירוח.
11:00 לוסי אהובתי. קומדיה.
11:30 אנסתלה. סלנובלה (ש.ח)
12:20 מרפי בראון. קומדיה.
12:40 פלקון קרסט. דרמה (ש.ח)
13:30 הבאמן. קומדיה.
14:00 הקופסה. קליפים ישראלים.
14:10 נשים מסוכנות. דרמה.
15:00 סופו. סלנובלה.
15:50 נוטס לנדינג. דרמה.
16:40 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
17:05 ספינת האהבה. קומדיה.
17:50 הקופסה. קליפים ישראלים.
18:00 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 סידור מקומי.
20:00 שעון קיץ.
20:05 אנסתלה. סלנובלה.
20:50 שעון קיץ.
21:00 פלקון קרסט. דרמה.
21:50 שעון קיץ. חדשות הבידור.
22:10 חוק וסדר. פעולה.
22:50 שעון קיץ.
23:05 איש משטרה. פעולה.
23:50 רדיו סינסנטי הורש. קומדיה.
00:15 קגני ולייסי. פעולה.
01:00 קדאש. בילוש.
01:50 המשחה. בילוש.
02:40 רצח בסשיבת קלמנס. בילוש.
03:30 רמינגטון סטיל. בילוש.
04:20 הבלש המלונר. בילוש.

ערוץ הסרטים
10:30 מותב מאחור מאשר אף פעם (1991, ארה"ב) (ש.ח)
12:05 סרט קצר: לב העניין.
12:30 סירת הצלה (1944, ארה"ב). אניית נוסעים מוטבעת על ידי טורפדו ששוגר מצוללת גרמנית, במלחמת העולם השניה. הניצולים מנהלים מאבק הישרדות נואש בסירת הצלה, המצוות על ידי מלח גרמני בוגדני. בימוי: אלפרד היצ'קוק. עם טאלולה בנקהד, וויליאם בנדיקס, וולטר סלזק וסר אנדרסון.
14:05 פסטיבל במונטריי (1969, ארה"ב) (ש.ח)
15:25 עסק משפחתי (1989, ארה"ב) (ש.ח)
17:20 הלידה. סרט הדר.
19:10 אתרון המרייקם (1987, ארה"ב). עורך דין שהחליט לפרוש, מסכים לשוב אל בית המשפט כדי להגן על בעלה בנעדר של המאהבת שלו, הנאשם ברצח שוטר. הוא מסתבך בפרשת שחיתות המנאה. עם אר האריס ודוקסן האדה. בכמאי: רונלד ספווטסווד.
21:00 אח מכוכב אחר (1984, ארה"ב). קרע בריוני, הרפתקאות האמירה תברותית בסרטו של ג'ון סיילס. עבד שחור נמלט מכוכב אחר ומגיע מכל המקומות להארלם, שם הוא חווה הלם תרבות שאינו מוכן למקומיים. זוכה לאהדתם וגם נלחם במוחרי סמים. עם ג'ו מורטון, דאריל ארוהרדס ודיוויד סתראתרן.
22:50 הלה אחרה 3 (ארה"ב). מותחן אימה. המשך עלילות הנבל החודג הרצחני. לאחר ביקתו פלסטי מתחיל יוצא חיים הרשים בעירה קטנה הוא ביש לגרוושה עם ילה, אך כשהבן מגלה תופעת קיץ מהנה עם אביו הביולוגי, שוב נשטף האושר פתאת רגלוי הוא פותח כמסע הרג. בכמאי: ג'א מכאר.
24:40 שלום לך עמנואל (אנגליה). השלישי בסדרת סרטי הפורנו שהיוה להצלחה כבירה בשנות ה־70 מביא אותנו פעם נוספת עם סילביה קריסטל.
02:15 חגיגה בכאי (1989, צרפת) (ש.ת)
04:00 ליבו של השקר (1991, ארה"ב). דרמה המשחזרת את משפט הרצח השערורייתי של לורי "במבי" בנק. שוטרת במילווקי, לשעבר נערת שער, מורשעת ברצח אשתו הקודמת של בעלה. קורבן של המערכת או מניפולטורית מעולה עם לינדזי פרוסט וסימוחי בספילה. בכמאי: ג'רי לונדון.
05:30 לה דולצ'ה ויטה (1960, איטליה) (ש.ח)

ערוץ הילדים
06:30 ארוחת בוקר. מצויירים על הבוקר.
08:30 המוסך של כאילו. באלאבל, סיפורי סבא.
09:00 כדור פורח. הספירה לאחור.
09:05 אורסון ואוליביה.
09:30 היה היה אדם.
10:00 כדור פורח.
10:05 טאמטניה.
10:30 שושה.
11:00 שעת הורגר. לוני טונס.
11:30 התבובות.
12:00 אבא חורג אמא חורגת.
12:30 שנת הקסם.
13:00 הצלצול הגואל.
13:20 הגנו. משחק טלוויזיה.
13:30 אחי הגדול בייק.
14:00 המוסך של כאילו. באלאבל, סיפורי סבא (ש.ח)
14:30 כדור פורח. הספירה לאחור (ש.ח)
14:35 אורסון ואוליביה (ש.ח)
15:00 היה היה אדם (ש.ח)
15:30 כדור פורח (ש.ח)
15:35 טאמטניה (ש.ח)
16:00 שושה (ש.ח)
16:30 שעת הורגר. לוני טונס (ש.ח)
17:00 התבובות (ש.ח)
17:30 אבא חורג אמא חורגת (ש.ח)
18:00 שנת הקסם (ש.ח)
18:30 הצלצול הגואל (ש.ח)
19:00 אחי הגדול בייק (ש.ח)

הצגה שניה
22:00 רעל (1991, ארה"ב). אלגוריה שמתמקדת במצב הפליטי של החברה ההומוסקסואלית. שלושה סיפורים שונים המתפתחים במקביל ועוסקים בנער צעיר שמגלה את סוד התשוקה, ילד שמטפל על־ידי תבריה, חוויות של מיניות וכוונות בקרב נערים יהודים. במאי: טד היינס. עם: אריה מיקס, לארי מקסול, סקוט רנר.
23:30 שער הניצחון (1948, ארה"ב). סיפור אהבה על רקע מלחמת העולם השניה. ד"ר ראביק, פליט שברח מארצות הנאצים, חוזר לפריס כדי לגלות את הקצין הנאצי שעינה אותו. עם אינגריד ברגמן ושארל בואייה. בימ: לואי מיילסטון.

שש פלוס
19:30 שכבים, שכבים. אופרת סבון.
19:55 נשואים פלוס. קומדיה.
20:20 משפחת סימפסון. קומדיה.
20:45 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
21:10 האנגר. פעולה.

תרבות, מדע וטבע
06.00 אוניברסיטה פתוחה. מדע וטבע (פירוט ב־18:00).
11:00 דיסקברי. בעלי חיים ביבשת הצפונית (ש.ח)
11:30 דיסקברי. דרום פראי (ש.ח)
12:00 דיסקברי. קיסר אמריקאי (ש.ח)
13:00 דיסקברי. ציפורי אוסטרליה (ש.ח)
14:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16:00 דיסקברי. בעלי חיים ביבשת הצפונית (ש.ח)
16:30 דיסקברי. דרום פראי (ש.ח)
17:00 דיסקברי. קיסר אמריקאי (ש.ח)
18:00 אוניברסיטה פתוחה. הכוורת הצננית.
18:30 אוניברסיטה פתוחה. גוף האדם.
18:55 אוניברסיטה פתוחה. חמש דקות על מזג האוויר.
19:00 אוניברסיטה פתוחה. מערכת השמש.
19:30 אוניברסיטה פתוחה. אוקיאנוגרפיה.
20:00 דיסקברי. אקסטרה. "ילדים".
21:00 בראבו. "כך עושות כולן".
23:30 בראבו. מיסת ההכתרה.
00:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

קולנוע

תל־אביב
גורדון: האמת שלא תיאמן 18.30, 22.00
אמנון הדרי 20.00
גן העיר 1: קיקה 19.30, 21.45
תל־אביב לוס־אנג'לס 17.00
גת: המסיכה 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
דיזנגוף 1: הבריחה 11.00, 13.05 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
דיזנגוף 2: ברכה – עולם מופלא 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
יהיה טוב סלומוניקו 10.00
דיזנגוף 3: היו זמנים בסין 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 21.50
שלושת הצבעים – לבן 19.40
דקל: סיפור מרובע ברונקס 19.30, 21.50
הוד 1: סוגר חשבון עם אבא 11.30, 13.45, 17.30, 19.45, 22.00
הוד 2: הפלינסטונס 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
הוד 3: לשחרר את ווילי 11.00, 13.30, 17.00, 19.30
מוריק 19.30, 22.00
הוד 4: בשם האב 19.30, 22.00
אצבעונית 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
הקולנוע 1: בוחנה קטן א' ב' ה' 19.15, 21.45
להב הצר א', ג', ה' 17.00
חן 1: ספיד 19.25, 21.55
מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 2: מלך האריות 19.30, 21.50 (אנ')
ניגג'ה קיד מכים שנית 11.00, 13.00, 15.00
ספיד 17.00
חן 3: איים ונמרה – בלש בנצוק 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
חן 4: צ'ק פתוח 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
חן 5: גנובה על הקוף 11.00, 15.00
רובוקופ 3. 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
מיילת 1: חלף עם הרוח א'־ד' 16.00, 20.00
מיילת 2: בינלג'וס 17.00, 19.30, 22.00
מיילת 3: ישו כוכב עליון א'־ג', ה' 17.00, 19.30, 22.00 ד' 17.00, 19.30
לב 1: הורים בהומנה 11.15, 13.15, 15.15, 17.20, 19.45, 22.00
לב 2: הקפיצה הגדולה 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
לב 3: עידום 13.00, 19.40
קליפורניה 11.05, 15.20, 17.30, 22.00
לב 4: גו פיש 11.10, 13.10, 15.00, 17.30, 19.50, 22.00
מוזיאון ת"א: האשה שיצרה שמן שומשום 17.00, 19.45, 22.00
היומן של נני מורטי 17.00, 19.45, 22.00
מקסים ההרים: שמיכה חשמלית ושמה משה 17.00, 19.30, 21.40
סינמטק 1: סיפור שמתויל בלוויה של בחש 17.00, 19.30, 21.30
האוקרה מת מבוחק 1 24.00
סינמטק 2: אורלנדו 17.30, 19.45, 21.45
צפון: שלושת הצבעים – אדום 17.00, 19.30, 21.50
הרשלה 14.00
רב אור 1: אמא סרוגית 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 2: המסיכה 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3: תמונות קצרות 14.00, 17.30, 21.00
רב אור 4: סיפור מרובע ברונקס 14.30, 17.00, 19.25, 21.55
רב אור 5: באוק ביס 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
שחף 1: השוטר מבברלי הילס 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2: רשימת שינדלר א'־ד' 17.00, 20.45, ה' 17.00
תל־אביב 1: השוטר מבברלי הילס 3 11.00, 13.00, 17.00, 19.45, 22.00
תל־אביב 2: הפלינסטונס 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
תל־אביב 3: מוריק 19.30, 22.00
קוראים לי בתותבן 2 11.00, 13.00, 16.00, 17.30

חיפה
אורלי: הקפיצה הגדולה 19.00, 21.15
סינמה קפה מוריה: הורים בהומנה 17.30, 19.30, 21.30
סינמה קפה עממי 1: רשימת שינדלר 18.15, 21.00
סינמה קפה עממי 2: קיקה 19.00, 21.30
עצמון 1: האקרה מת מצחוק 33 ושליש 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 2: סוגר חשבון עם אבא 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 3: הבריחה 19.00, 21.20
סעות במספר 16.30
עצמון 4: מוריק 16.20, 18.50, 21.20
עצמון 5: השוטר מבברלי הילס 3 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1: הפלינסטונס 11.00, 13.00, 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 2: לשחרר את ווילי 11.00, 13.00, 16.30, 19.00
בשם האב 21.30
פנורמה 3: אצבעונית 11.00, 16.30
קוראים לי בתותבן 2 13.00, 19.00
שלושת הצבעים – אדום 21.30
קריון 1: השוטר מבוורלי הילס 3. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2: איים ותמורה – בלש בנצוק 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 3: ניגג'ה קיד מכים שנית 11.00, 16.45
מוריק 19.00, 21.30
קריון 4: הפלינסטונס 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5: סוגר חשבון עם אבא 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 6: רובוקופ 3. 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7: הורים בהומנה 19.00, 21.30
קריון 8: אצבעונית 11.00, 16.45
קריון 9: לשחרר את ווילי 11.00, 16.45
רב אור 1: מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, (אנגלית) 19.00
סיפור מרובע ברונקס 21.20
רב אור 2: בלש בנצוק 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, סיפור מרובע ברונקס 19.00
מלך האריות (אנגלית) 21.30
רב אור 3: אמא סרוגית 21.20
צ'ק פתוח 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00
רב גת 1: המסיכה 11.00, 16.45, 19.00, 21.20
רב גת 2: ספיד 19.00, 21.20
ניגג'ה מכים שנית 11.00, 17.00
רב מור 1: ניגג'ה מכים שנית 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
מלך האריות (אנגלית) 19.00, 21.30
רב מור 2: צ'ק פתוח 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 3: רובוקופ 3. 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.30
רב מור 4: המסיכה 19.00, 21.30
מלך האריות 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
רב מור 5: המסיכה 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
ספיד 19.00, 21.30
רב מור 6: איים ותמורה – בלש בנצוק 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.10
רב מור 7: גנובה על הקוף 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
סיפור מרובע ברונקס 19.00, 21.30

ירושלים
אורי: האשה שיצרה שמן שומשום 19.30, 21.30
גיל 1: השוטר מבברלי הילס 3. 11.00, 13.30, 17.00, 20.00, 22.15
גיל 2: סוגר חשבון עם אבא 11.00, 13.15, 15.45, 18.00, 20.15, 22.30
גיל 3: הורים בהומנה 11.00, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 4: לשחרר את ווילי 11.00, 13.30, 16.30, 19.30
בשם האב 21.45
גיל 5: אצבעונית 11.00, 13.30, 17.00 מוריק 19.15, 22.00
גיל 6: קוראים לי בתותבן 2. 11.30, 13.30, 17.00, 19.00
רשימת שינדלר 21.00
גיל 7: הפלינסטונס 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 8: הפלינסטונס 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00
חן 1: המסיכה 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, מלך האריות 19.30, 21.50
חן 2: המסיכה 19.30, 21.55
מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 3: סיפור מרובע ברונקס 19.25, 21.55
גנובה על הקוף 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 4: ספיד 19.30, 21.50
ניגג'ה מכים שנית 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 5: רובוקופ 3 19.30, 21.50
צ'ק פתוח 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 6: צ'ק פתוח 19.30, 21.50
רובוקופ 3 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
חן 7: איים ותמורה – בלש בנצוק 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30
אמא סרוגית 21.50
סינמטק 1: גברת דאוטפייר 19.00
פישר קינג 21.30
סינמטק 2: הזוג 21.30
תיאטרון ירושלים: יומנו של נני מורטי א'־ד' 19.00, 21.30, ה' 19.00, 21.30
שלושת הצבעים – אדום א'־ד' 21.30 ה' 17.00, 19.00, 21.30

רמת גן — גבעתיים
ארמון 1: ספיד 19.30, 21.55
קוראים לי בתותבן 2. 11.00, 17.00
ארמון 2: המסיכה 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
ארמון 3: השוטר מבוורלי הילס 3 19.30, 21.50
ניגג'ה קיד מכים שנית 11.00, 17.00
רב גן 1: מלך האריות (אנגלית) 19.30 (עברית) 11.00, 13.05, 15.10, 17.15
המסיכה 21.50
רב גן 2: מלך האריות (אנגלית) 21.50
הפלינסטונס 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
צ'ק פתוח 19.30
רב גן 3: הפלינסטונס 19.30, 21.50
גנובה על הקוף 13.00, 15.00
צ'ק פתוח 11.00, 17.00
רב גן 4: המסיכה 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30
סיפור מרובע ברונקס 21.50

אשקלון
חן 1: מלך האריות (עברית) 11.00, 17.00 ספיד 19.30, 21.50
חן 2: ניגג'ה קיד מכים שנית 11.00, 17.00 מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50
חן 3: המסיכה 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 4: סיפור מרובע ברונקס 21.50
צ'ק פתוח 11.00, 17.00, 19.30
חן 5: רובוקופ 3 11.00, 17.00, 19.30, 21.50

באר–שבע
רב נגב 1: המסיכה 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 2: צ'ק פתוח 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
איים ותמורה – בלש בנצוק 21.50
רב נגב 3: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50
גנובה על הקוף 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 4: ספיד 19.30, 21.50
מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 17.00

בת–ים
חן 1: רובוקופ 3 11.00, 17.00, 19.30
סיפור מרובע ברונקס 21.50
חן 2: המסיכה 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: צ'ק פתוח 11.00, 17.00, 19.30
השוטר מבוורלי הילס 21.50
חן 4: מלך האריות (עברית) 11.00, 17.00 ספיד 19.30, 21.55
חן 5: ניגג'ה מכים שנית 11.00, 17.00
סוגר חשבון עם אבא 19.30, 21.50
חן 6: לשחרר את ווילי 11.00, 17.00 מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50
חן 7: הפלינסטונס 11.00, 17.00, 19.30, 21.50

הוד–השרון
מיפת: החברה שלי 2 19.15
מוריק 21.30
קגי לכל בקהיר 17.00

הרצליה
אריסטוקרטים יוצאת: אדום 19.15, 21.40
מגדלון 1: פילדלפיה 19.30, 22.00
מגדלון 2: בשם האב 19.30, 22.00
סבאר 1: ספיד 20.00, 22.10
הפלינסטונס 11.00, 13.00, 15.00, 16.45, 18.30
סבאר 2: אצבעונית 13.00, 15.00, 18.15
השוטר מבוורלי הילס 3 22.00
רובוקופ 3 11.00, 16.45, 20.00
סבאר 3: מלך האריות (עברית) 15.00, 16.30, (אנגלית) 18.45
הפלינסטונס 20.00, 21.45
אצבעונית 11.00
המסכה 13.00

חדרה
לב 1: המסיכה 10.30, 12.30, 14.30, 16.20, 20.00, 22.00
לב 2: פלינסטונס 10.30, 12.30, 14.30, 16.45, 18.15, 20.00, 22.00
לב 3: ספיד 19.50, 22.00 הורים בהומנה 10.30, 12.30, 16.45, 18.30
לב 4: השוטר מבברלי הילס 3 18.05, 20.00, 22.00
מלך האריות (עברית) 10.30, 12.30, 14.30, 16.20, 18.05

חולון
גל 1: מלך האריות (עברית) 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, (אנגלית) 20.00, 22.00
גל 2: השוטר מבוורלי הילס 3 11.30, 13.45, 17.00, 19.45, 22.00
גל 3: סוגר חשבון עם אבא 11.30, 13.45, 17.30, 19.45, 22.00
גל 4: צ'ק פתוח 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גל 5: לשחרר את ווילי 11.30, 14.00, 17.00, מוריק 19.30, 22.00

כפר–סבא
גיל 1: המסיכה 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 2: מלך האריות (עברית) 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, ספיד 19.45, 22.10
גיל 3: סוגר חשבון עם אבא 11.30, 13.45, 17.30, 19.45, 22.00
גיל 4: הפלינסטונס 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 5: צ'ק פתוח 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 6: אצבעונית 11.30, 14.00
השוטר מבוורלי הילס 3 17.00, 19.30, 22.00
גיל 7: לשחרר את ווילי 11.00, 13.30, 17.00 מלך האריות (אנגלית) 20.00, 22.00
עממי: מתפשת בעל על ארבע 20.00
בגאיית היום 21.30

נס–ציונה
גיל 1: לשחרר את ווילי 11.30, 14.00, 17.00
השוטר מבוורלי הילס 19.45, 22.00
גיל 2: אצבעונית 11.30, 13.30; 15.30 רובוקופ 3 17.30, 19.45, 22.00
גיל 3: סוגר חשבון עם אבא 11.30, 13.45, 17.30, 19.45, 22.00
גיל 4: הפלינסטונס 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00

נצרת עלית
גיל 1: צמר בלתי מנוצח 11.30, 16.45 איים ותמורה – בלש בנצוק 19.00, 21.30
גיל 2: ניגג'ה מכים שנית 11.30, 16.45, 19.00, 21.30
גיל 3: הפלינסטונס – 11.30, 16.45, 19.00, 21.30
גיל 4: חברה שלי 2 11.30, 16.30 תמונות קצרות 18.00, 21.30
גיל 5: ספיד – 11.30, 16.45, 19.00, 21.30
גיל 6: השוטר מבוורלי הילס – 11.30, 16.45, 19.00, 21.30
גיל 7: מלך האריות (עברית) – 11.30, 16.45, 19.00, 21.30

נתניה
גיל 1: הפלינסטונס – 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 2: לשחרר את ווילי 11.30, 14.00, 17.00, 19.30
מוריק 22.00
גיל 3: אצבעונית 11.30, 13.30, 15.30, 17.30
השוטר מבוורלי הילס 3 19.45, 22.00
גיל 4: סוגר חשבון עם אבא 11.30, 14.00, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5: רובוקופ 3 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
חן השרון 1: המסיכה 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן השרון 2: מלך האריות (אנגלית) – 19.30, 21.50
צ'ק פתוח 11.00, 13.00, 17.00
חן השרון 3: ספיד 19.20, 21.55
מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 17.00
חן השרון 4: צ'ק פתוח – 19.30
גנובה על הקוף 11.00, 13.00, 17.00
סיפור מרובע ברונקס 21.50

פתח–תקוה
היכל 1: הפלינסטונס 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
היכל 2: מלך האריות (עברית) 11.30, 14.00, 16.00, 18.00 השוטר מבוורלי הילס 3 19.45, 22.10
היכל 3: אצבעונית א', ב', ד', ה' 11.30, 14.00, 16.00, 18.00 ג' 11.30, 14.00, 16.00 18.00
ספיד 19.45, 22.00
רם 1: מלך האריות 17.00, 20.00, 22.00
רם 2: הורים בהומנה 17.00, 19.30, 22.00
רם 3: לשחרר את ווילי 17.00, 19.30, מוריק 22.00

ראשון–לציון
הזהב 1: לשחרר את ווילי 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30, 22.00
הזהב 2: אצבעונית 11.30, 13.30, 15.30, 17.30 המסיכה 19.30, 22.00
הזהב 3: הפלינסטונס 11.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30, 22.00
חן 1: המסיכה 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: צ'ק פתוח 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, איים ותמורה – בלש בנצוק 21.50
חן 3: מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 17.00 ספיד 19.25, 21.55
חן 4: ניגג'ה מכים שנית 11.00, 13.00, 17.00 מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50
נעמן: בלוז לחופש הגדול 17.00
הורים בהומנה 19.30, 21.45
סמאר 1: ספיד 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
סמאר 2: הקפיצה הגדולה 22.00
איים ותמורה – בלש בנצוק 11.30, 17.00, 19.30
סמאר 3: סרט מטורף 22.00
ניגג'ה מכים שנית 11.30, 17.00
קיקה 19.30
סמאר 4: רובוקופ 3 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
ראשון: הקפיצה הגדולה 19.30, 21.45
סיפורי תל־אביב 17.00
רון 1: רשימת שינדלר 29.30
רון 2: צמר בלתי מנוצח 19.30, 21.30

רחובות
חן 1: המסיכה 11.00, 17.30, 19.15, 21.45
חן 2: מלך האריות 11.00, 17.30, (אנגלית) 19.30, 21.45
חן 3: ספיד 19.30, 22.00
צמר בלתי מנוצח 11.00, 17.15
חן 4: הפלינסטונס 11.00, 17.30, 20.00, 22.00

רמת–השרון
כוכב: סוגר חשבון עם אבא 11.00, 17.00, 19.10, 21.40

רעננה
כפיית: תכונות קצרות א'־ב' 18.00, 21.15 ד' 21.00
מסע אלונקות א'־ג' 11.00 ד' 19.15
סארק 1: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.45 (עברית) 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
סארק 2: ספיד 19.30, 22.00, 24.30
המסיכה 10.45, 12.55, 15.05, 17.15
סארק 3: השוטר מבברלי הילס 3 13.00, 15.00, 22.00
ניגג'ה קיד מכים שנית 11.00, 17.00
רובוקופ 3 19.30
סארק 4: המסיכה 19.30, 22.00
רובוקופ 3 10.45, 12.55, 15.10, 17.15
סארק 5: הפלינסטונס 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 21.45